Sl No	Subject
1	ଧ୍ୱନି
2	ବର୍ଣ୍ଣ
3	ଶବ୍ଦ
4	ପଦ ପ୍ରକରଣ
5	ତଦ୍ଧିତ ଶବ୍ଦ
6	କୃଦନ୍ତ ଶବ୍ଦ
7	ବାକ୍ୟ ବିଚାର
8	ଉପସର୍ଗ
9	ସମାସ
10	କାରକ ଓ ବିଭକ୍ତି
11	କାଳ
12	ସନ୍ଧି
13	ବିପରୀତ ବୋଧକ ଶବ୍ଦ
14	ସମୋଚ୍ଚାରିତ ଶବ୍ଦ
15	ସାମନାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦ
16	ରୂଢ଼ି
17	ଲୋକବାଣୀ
18	ଅଳଙ୍କାର
19	ଏକକପଦୀକରଣ

odishaedu.com

ନମସ୍କାର ବନ୍ଧୁଗଣ, ଡିଜିଟାଲ ଓଡିଶା ଏବଂ ଓଡିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ଜାମ ରେ ଆପଣଙ୍କୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ | ଓଡିଶା ପରୀକ୍ଷା ପାସ କରିବା ପାଇଁ ହେଲେ ଗୋଟେ ପଢିବା ଗାଇଡ଼ ନିତ୍ୟାନ୍ତ ଦରକାର | ଯେ କୌଣସି ବିଷୟ ହେଉ ଯଦି ଆପଣ ବହି ପଢୁନାହାନ୍ତି ତାହେଲେ ଆପଣ ସିଲେକସନ ନେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ |

ସେଥିପାଇଁ ଆମ୍ଭେ ଏକ ଛୋଟ ପ୍ରୟାସ କରିଛୁ ଏକ ଛୋଟ ଗାଇଡ଼ ତିଆରି କରିଛୁ | ଯେଉଁଟା ଓଡ଼ିଆ ଗ୍ରାମର ଟୋପିକ ଉପରେ ଆଧାରିତ | ଏହି ଓଡ଼ିଆ ଗ୍ରାମାର ଗାଇଡ଼ ଆପଣ ଙ୍କୁ ବହୁତ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ଏକଯାମ ସମୟରେ | ଓଡିଶା ର ଯେକୌଣସି ପ୍ରତିଯୋଗୀ ପରୀକ୍ଷା ଦିଅନ୍ତୁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଯେକୌଣସି ଓଡିଶା ଏକଜାମ ଦିଅନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଆ ଗ୍ରାମାର ଟୋପିକ ରୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଆସିଥାଏ | ଓଡିଶା ପରୀକ୍ଷା ଯଥା - **CT, BED, OTET, CTET, OAS, ASO, OSSSC** ପ୍ରତ୍ୟକ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ଏହି ବହି ରହିବ |

ଏହି ଗାଇଡ଼ ରେ ଟୋଟାଲ **20** ଟୋପିକ ଡିସ୍କସ କରାଯାଇଛି ଯେଉଁଥିରୁ ପରୀକ୍ଷାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଆସୁଛି | ଆପଣଙ୍କୁ ଥିଓରୀ ନୋଟ୍ସ ସହିତ ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭ୍ୟାସ ପାଇଁ ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ **MCQ** ପ୍ରଶ୍ନ ମଧ୍ୟ ମିଳିବ | ଯେଉଁଟାକି ଆପଣଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା ରେ ବହୁତ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ |

ଯଦି ଟାଇପିଙ୍ଗ ସମୟରେ କିଛି ଭୁଲ ରହିଥାଏ ଟିକେ ଏଡ଼ଜଷ୍ଟ କରିନେବେ

ଧନ୍ୟବାଦ

ଡିଜିଟାଲ ଓଡିଶା ଓ ସରକାରୀ ଓଡିଶା ଏକ୍ଜାମ

digitalodishaedu.com
ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଧ୍ୱନି -

1. ପ୍ରକୃତି ରାଜ୍ୟରେ ସବୁବେଳେ କିଛି ନା କିଛି ଧ୍ୱନି ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥାଏ । ଝରଣା ଝରିଲେ (ଝରଝର), ପବନ ବହିଲେ (ସୁସୁ), ପତ୍ରରେ ପତ୍ର ଘଷି ହେଲେ (ମର୍ମର), ଡାଳରେ ଡାଳ ବାଜିଲେ ବା ଘଷି ହେଲେ (ମଡ଼ମଡ଼), ଘଡ଼ଘଡ଼ି ମାରିଲେ (ଘଡ଼ଘଡ଼) ଏପରି କେତେ କ' ଣ ଧ୍ୱନି ହୁଏ । ଗୋଟିଏ କଠିନ ପଦାର୍ଥରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ କଠିନ ପଦାର୍ଥ ବାଜିଲେ ଧ୍ୱନି ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୀବ ନିଜ ନିଜର ମନର ଭାବକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଧ୍ୱନିର ପ୍ରୟୋଗ କରିଥାନ୍ତି । ଭାଷା ପ୍ରକାଶିତ ହେବାପାଇଁ ଦୁଇଟି ରୂପ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ଗୋଟିଏ ହେଉଛି କଥିତ ରୂପ ଓ ଅନ୍ୟଟି ଲିଖୀତ ରୂପ । ଯେତେବେଳେ ଧ୍ୱନି ଲିଖିତରୂପ ଧାରଣ କରେ ତାକୁ କହନ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣ। ବର୍ଣ୍ଣର ଅନ୍ୟ ନାମ ଲିପି । ବର୍ଣ୍ଣ ଲିପି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରୂପ ବା ଆକୃତି, ରଙ୍ଗ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ବର୍ଣ୍ଣ ବା ଲିପିକୁ ଦେଖି ହୁଏ । ବର୍ଣ୍ଣ ବା ଲିପିର ଅଦୃଶ୍ୟ ରୂପକୁ ଧ୍ୱନି କୁହାଯାଏ ।

ଭାଷାର ସର୍ବନିମ୍ନ ଏକକକୁ ଧ୍ୱନି କହନ୍ତି । ଏହି ଧ୍ୱନି ପଦ୍ଧତି ବଦ୍ଧ ଭାବରେ ମଣିଷ ମୁହଁରୁ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ ।। ମଣିଷ ବୁଦ୍ଧି ମାନ୍ ପ୍ରାଣୀ ହୋଇଥିବାରୁ ଧ୍ୱନି କୁ ରୂପଦେବାପାଇଁ ବାହାର କଲା ବର୍ଣ୍ଣ ବା ଲିପି । ଲେଖି ବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଧ୍ୱନିକୁ ବର୍ଷ ବା ଲିପି ରୂପ ଦିଆଗଲା ।

1. ଧ୍ୱନି ଓ ବର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭେଦ କ'ଣ ?

ମୁହଁରୁ ଉଚ୍ଚାରିତ ହେଲେ ତାହା ଧ୍ୱନି । ଧ୍ୱନିର ଲିଖିତ ରୂପ ହେଉଛି ବର୍ଣ୍ଣ । ସୁତରାଂ ବର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥ ରୂପ ବା ଚିହ୍ନ । ଅ, ଆ, କ, ଖ ପ୍ରଭୃତି କହିବାବେଳେ ଧ୍ୱନି ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ । ଆମେ ସେହି ଧ୍ୱନିକୁ ଶୁଣି ଅ, ଆ, କ, ଖ ପ୍ରଭୃତି ରୂପରେ ଲେଖି ରଖୁ । ଯାହା ଲେଖି ରଖୁ ତାହା ବର୍ଣ୍ଣ ବା ଲିପି । ବର୍ଣ୍ଣ ବା ଲିପି. ଅନେକ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ରହିଥାଏ । ଆମେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ କହୁ ଅକ୍ଷର 'ଅର୍ଥାତ୍' ନ କ୍ଷର = ଅକ୍ଷର ।

2. ବର୍ଣ୍ଣ କୁ ଆମେ ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରିପାରିବା ।

(୧) ସ୍ୱର ବର୍ଣ୍ଣ

(୨) ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ

ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ : ଯେଉଁ ଧ୍ୱନିଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ୟର ସାହାଯ୍ୟ ନନେଇ ଆପେ ଆପେ ଉଚ୍ଚାରିତ ହୁଅନ୍ତି, ସେଗୁଡ଼ିକ ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ । ସ୍ୱରବର୍ଣ ୧୧ଟି । ଯଥା:ଅ, ଆ, ଇ, ଈ, ଉ, ଇ, ଉ, ଏ, ଐ, ଓ, ଔ । ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ ଦୁଇପ୍ରକାର (୧) ଶୁଦ୍ଧସ୍ୱର (୨) ସଂଯୁକ୍ତ ସ୍ୱର

ଶୁଦ୍ଧସ୍ୱର : ଯେଉଁ ସ୍ୱରଧ୍ୱନି ଉଚ୍ଚାରଣବେଳେ ଜିହ୍ୱା ଓ ଓଠରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୁଏ ନାହିଁ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଶୁଦ୍ଧସ୍ୱର । ଯଥା :- ଅ, ଆ, ଇ, ଶ, ଉ, ଭ, ର, ଏ, ଓ ।

ସଂଯୁକ୍ତ ସ୍ୱର : ଯେଉଁ ସ୍ୱରଧ୍ୱନି ଉଚ୍ଚାରଣବେଳେ କିହ୍ଵ ଓ ଓଠରେ ସାମାନ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥାଏ, ତାକୁ ସଂଯୁକ୍ତ ସ୍ୱର କହନ୍ତି । ଯଥା:- ଏ (ଅ + ଇ), ଓ (ଅ + ଉ) ସଂଯୁଇ ସ୍ୱରକୁ ମିଶ୍ରିତ ସ୍ୱର ମଧ କହନ୍ତି । କାରଣ ଏକା ସ୍ୱର ଧ୍ୱନିରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଉଚ୍ଚାରିତ

ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ :

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଯେଉଁ ଧ୍ୱନିଗୁଡ଼ିକ ସ୍ୱର ବର୍ଣ୍ଣର ସାହାଯ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ଉଚ୍ଚାରିତ ହୋଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ କହନ୍ତି । ଯଥା:କ, ଖ, ଗ, ଘ, ଙ, ଚ, ଛ, ଛ, ଝ, , ଟ, ଠ, ଡ, ବ, ଣ, ତ, ଥ, ଦ, ଧ, ନ, ପ, ଫ, ବ, ଭ, ମ, ଯ, ର, ଲ, ଓ, ଶ, ଷ, ସ, ହ, କ୍ଷ ।

ଉଦାହରଣ :- କ' ବର୍ଣ୍ଣ ଉଚ୍ଚାରଣ କଲେ 'କ୍' ସହିତ । "ଅ" ସ୍ୱର ବର୍ଣ୍ଣର ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ିବାକୁ ହୁଏ ।

ସେହିପରି ଖ = ଖ + ଅ, ଗ = ଗ + ଅ,

ଆଶ୍ରୟୀ ସ୍ୱର :ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଧ୍ୱନିଗୁଡ଼ିକ ନିଜେ ଉଚ୍ଚାରିତ ହୋଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସ୍ୱରକୁ ଆଶ୍ରୟ କରି ଏଗୁଡ଼ିକ ଉଚ୍ଚାରିତ ହୁଅନ୍ତି ।

ଆଶ୍ରୟୀ ସ୍ୱର କାହାକୁ କୁହାଯାଏ ?

ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଧ୍ୱନି ଗୁଡ଼ିକ ସ୍ୱରକୁ ଆଶ୍ରୟ କରି ଉଚ୍ଚାରିତ ହେଉଥିବାରୁ ସ୍ୱରଗୁଡ଼ିକୁ ଆଶ୍ରୟୀ ସ୍ୱର କୁହାଯାଏ ।

ଆଶ୍ରୟୀ ସ୍ୱର କେତେ ପ୍ରକାର ଓ କଣ କଣ ?

ଆଶ୍ରୟୀ ସ୍ୱର ଦୁଇ ପ୍ରକାର

(୧) ପୂର୍ବ ଆଶ୍ରୟୀ ସ୍ୱର

(୨) ପର ଆଶ୍ରୟୀ ସ୍ୱର

ପୂର୍ବ ସ୍ୱରକୁ ଆଶ୍ରୟ କରି ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଧ୍ୱନି ଉଚ୍ଚାରିତ ହେଲେ ସେହି ସ୍ୱରକୁ ପୂର୍ବ ଆଶ୍ରୟୀ ସ୍ୱର କୁହାଯାଏ । ଆଶ୍ରୟୀ ସ୍ୱର ପରେ ଥିବା ବ୍ୟଞ୍ଜନ ନି ହଳନ୍ତ ଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ

ସ୍ୱର ଓ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଧ୍ୱନି ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କଣ ?

ସ୍ୱର ଧ୍ୱନି ସର୍ବଦା ସ୍ୱାଧୀନ କାହାର ଆଶ୍ରୟ ନ ନେଇ ଏଗୁଡ଼ିକ ଉଚ୍ଚାରିତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଅ' ଠାରୁ 'କ୍ଷ' ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧ୍ୱନି ଗୁଡ଼ିକ ସ୍ୱର ଧ୍ୱନି ।

ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଧ୍ୱନିଗୁଡ଼ିକ ସର୍ବଦା ସ୍ୱର ଧ୍ୱନି ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ । ତେଣୁ ବିନା ସ୍ୱରର ସାହାଯ୍ୟରେ ଏଗୁଡ଼ିକ ଉଚ୍ଚାରିତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଏଗୁଡ଼ିକ ସର୍ବଦା ଆଶ୍ରୟୀ ସ୍ୱର ଦରକାର କରନ୍ତି ।

ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣର ବିଭାଗୀକରଣ ।

ଯେଉଁ ଧ୍ୱନିଗୁଡ଼ିକ ସ୍ୱରଧ୍ୱନିର ବିନା ସାହାଯ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚାରିତ ହୋଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ, ସେଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଧ୍ୱନି । ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଧ୍ୱନିର ଲିତ ରୂପ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ । ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ ୨ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ । -

(୧) ବର୍ଗ ବ୍ୟଞ୍ଜନ

(୨) ଅବର୍ଗ୍ୟ ବ୍ୟଞ୍ଜନ

ବର୍ଗ୍ୟ ବ୍ୟଞ୍ଜନ :

ଯେଉଁ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକ ଉଚ୍ଚାରଣ କଲାବେଳେ କଣ୍ଠ, ତାଲୁ, ମୂର୍ଦ୍ଧା, ଦନ୍ତ କିମ୍ବା ଓଷ୍ଠକୁ ବର୍ଷ କରିଥାଏ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ଗ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ କହନ୍ତି । "କ' ଠାରୁ 'ମ' ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨୫ଟି ବର୍ଣ୍ଣ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ବର୍ଗ୍ୟ ବ୍ୟଞ୍ଜନ । ଉଚ୍ଚାରଣ ସ୍ଥାନ ଅନୁସାରେ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକ ୫ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ।

(୧) 'କ' ବର୍ଗ – କ, ଖ, ଗ, ଘ, ଙ - କଣ୍ଠବର୍ଣ୍ଣ (ଉଚ୍ଚାରଣ ସ୍ଥାନ କଣ୍ଠରୁ) ।

(୨) 'ଚ' ବର୍ଗ – ଚ, ଛ, ଜ, ଝ, ଞ - ତାଲବ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣ (ଉଚ୍ଚାରଣ ସ୍ଥାନ ତାଳୁ' ରୁ)

(୩) ଟ' ବର୍ଗ - ଟ, ଠ, ଡ଼, ଢ, ଣ – ମୁର୍ଦ୍ଧନ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣ (ଉଚ୍ଚାରଣ ସ୍ଥାନ ମୂର୍ଦ୍ଧା ରୁ (ଉପର ଦାନ୍ତର ମାଢ଼ିରୁ)

(୪) ତ' ବର୍ଗ - ତ, ଥ, ଦ, ଧ, ନ – ଦନ୍ତ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣ (ଉଚ୍ଚାରଣ ସ୍ଥାନ ଦାନ୍ତରୁ)

(୫) "ପ ବର୍ଗ – ପ, ଫ, ବ, ଭ, ମ - ଓ଼ଷ୍ଠ ବର୍ଣ୍ଣ (ଜଚ୍ଚାରଣ ସ୍ଥାନ ଓଠ ରୁ)

ଅବର୍ଗ୍ୟ ବ୍ୟଞ୍ଜନ :

୨୫ଟି ବର୍ଗ ବ୍ୟଞ୍ଜନ (କ' ଠାରୁ 'ମ' ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) କୁ ବାଦ ଦେଲେ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟଞ୍ଜନଗୁଡ଼ିକ 'ଅବର୍ଗ ବ୍ୟଞ୍ଜନ । ଅବର୍ଗ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ୩ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ।

(୧) ଅନ୍ତସ୍ଥ ବର୍ଣ୍ଣ

(୨) ଉଷ୍ମ ବର୍ଣ୍ଣ

(୩) ଅଯୋଗବାହ ବର୍ଣ୍ଣ

ଉପଧ୍ୱନି :

ଧ୍ୱନିର ନିକଟତର ବା ପ୍ରାୟ ଅନୁରୂପ ଧ୍ୱନିକୁ ଉପନି କହନ୍ତି ।

ଯୁକ୍ତ ବ୍ୟଞ୍ଜନ କ' ଣ ?

ଗୋଟିଏ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ଆଉ ଏକ ବା ଏକାଧିକ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ମିଶି ଯେଉଁ ବର୍ଣ୍ଣ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ତାକୁ ଯୁକ୍ତବ୍ୟଞ୍ଜନ କହନ୍ତି । ଯେଉଁ ବର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ମିଶେ ସେହି ବର୍ଣ୍ଣଟି ହଳନ୍ତ ଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ଅନ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକ ତାହାର ଡାହାଣ ପାଖରେ ରହିଥାନ୍ତି ।..

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରଯୁକ୍ତି ବ୍ୟଞ୍ଜନ କ' ଣ ?

ବର୍ଗୀବର୍ଷ ୨୫ଟି 'କ' ଠାରୁ 'ମ' ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଏଗୁଡ଼ିକର ଉଚ୍ଚାରଣ ସ୍ଥାନ ଅନୁସାରେ ଏହାକୁ ୫ ଭାଗରେ ବି ଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ବର୍ଗର ୫ମ ବିଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁନାସିକ ବା ନାସିକ ବର୍ଣ୍ଣ (ନି) କହନ୍ତି । ବର୍ଗର ୫ମ ବର୍ଣ ସେହି ବର୍ଗର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ମିଶି ଯେଉଁ ନୂତନ ବର୍ଣ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ତାହାକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଯୁକ୍ତ ବ୍ୟଞ୍ଜନ କୁହାଯାଏ । ଉଭୟ ବର୍ଣ୍ଣରୁ କିଛି କିଛି ଅଂଶ ମିଶି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଯୁକ୍ତ ବ୍ୟଞ୍ଜନର ସୃଷ୍ଟି

ଶବ୍ଦ

ଶବ୍ଦ କାହାକୁ କହନ୍ତି ?

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ଗୋଟିଏ ବର୍ଣ୍ଣ ବା ଏକାଧିକ ବର୍ଣ୍ଣର ସମଷ୍ଟି କୁ ଶବ୍ଦ କହନ୍ତି | ଯଥା -ରାମ , ଫଳ , ସାହିତ୍ୟ ....ଇତ୍ୟାଦି |

ମୌଳିକ ଶବ୍ଦ କାହାକୁ କହନ୍ତି ?

ଯେଉଁ ଶବ୍ଦ ଗୁଡିକ ଏକକ ଅର୍ଥାତ ଏଥିରୁ ଗୋଟିଏ ଧ୍ୱନି ବା ବର୍ଣ୍ଣକୁ ତାହା ପର୍ଯ୍ୟାୟବାଚୀ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ହୁଏ ତାକୁ ମୌଳିକ ଶବ୍ଦ କହନ୍ତି | ଏଥିରେ କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟୟ ଯୋଗ ହେଇନଥାଏ |

ବ୍ୟାପନ୍ନ ଶବ୍ଦ କାହାକୁ କହନ୍ତି ?

ମୂଳ ଶବ୍ଦ ବା ଧାତୁରେ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଯୋଗ କରାଯାଇ ନୂତନ ଶବ୍ଦ ଗଠନ କରାଗଲେ ତାକୁ ବ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ଶବ୍ଦ କହନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଅନେକ ଶବ୍ଦ ରହିଛି । ପ୍ରାୟ ଦୁଇଲକ୍ଷ) । ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ କେଉଁଠାରୁ କିପରି ଭାବରେ ଆସିଛି । ତାହା ବିଚାରକୁ ନେଇ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଚାରି ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ଯଥା:-

(୧) ତତ୍ସମ

(୨) ତଦ୍ଭବ

(୩) ଦେଶଜ

(4) ବୈଦେଶିକ

ତତ୍ସମ ଶବ୍ଦ

ତତ୍ସମ ଅର୍ଥାତ୍ ତତ୍ (ସଂସ୍କୃତ) ସମ । ସଂସ୍କୃତ ଭାଷା ସବୁ ଭାରତୀୟ ଭାଷାର ଜନନୀ । ଆମ ଭାଷା ଓଡ଼ିଆ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାର ନିକଟତର । ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାରେ ଯେଉଁ - ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ, ଅବିକଳ ଭାବରେ ସେହି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ସେହି ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକୁ ତତ୍ସମ ଶବ୍ଦ କହନ୍ତି ।

ତଦ୍ଭବ ଶବ୍ଦ :

ତଦ୍ଭବ = ତତ୍ + ଭବ ଅର୍ଥାତ୍ ତତ୍ (ସଂସ୍କୃତ) ଶବ୍ଦରୁ । ଜାତି । ଅନେକ ସଂସ୍କୃତ ଶବ୍ଦ କାଳକ୍ରମେ ଉଚ୍ଚାରଣ ସୌକର୍ଯ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ରୂପାନ୍ତରିତ ବା ସାମାନ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ । ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ଆସୁଛି । ସେହି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ତଦ୍ଭବ ଶବ୍ଦ କହନ୍ତି । ସୁତରା ତଦ୍ଭବ ଶବ୍ଦ, ସଂସ୍କୃତ ଶବ୍ଦର ପରିବରିତ ରୂପ ।

ଉଦାହରଣ :- ସଂସ୍କୃତ	ତଦ୍ଭବ
ନଦୀ	ନଈ
ଗାଭୀ	ଗାଈ
କର୍ଣ୍ଣ	କାନ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଘୃତ	ଘିଅ
ବଂଶ	ବାଉଁଶ
ମାଂସ	ମାଉଁସ ଇତ୍ୟାଦି

ଦେଶଜ ଶବ୍ଦ :

ତତ୍ସମ ଓ ତଦ୍ଭବ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କେତେକ ଶବ୍ଦ ବହୁକାଳରୁ ଲୋକମାନଙ୍କ ମୁହଁରୁ ବାହାରି ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ଆସିଛି । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଏଭଳି ଅନେକ ଶବ୍ଦ ଅଛି ଯାହା ସଂସ୍କୃତିର ଅବିକଳ ରୂପ ନୁହେଁ କିମ୍ବା ସାମାନ୍ୟ ପରିବର୍ଜିତ ରୂପ ନୁହେଁ । ଏଗୁଡ଼ିକ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାଭାଷୀଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଆପେ ଆପେ ବାହାରିଥିବା ଶବ୍ଦ । ଏଗୁଡ଼ିକ ଦେଶରୁ ଭିଭୂତ ହୋଇଥିବାରୁ ଏଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଶଜ ଶବ୍ଦ କହନ୍ତି ।

ଉଦାହରଣ : ଅଳିଆ, ଅଡ଼ା, କୁଟା, ଏଣ୍ଡୁରି, ଅଥାର, ଭେକ ଇତ୍ୟାଦି ।

ବୈଦେଶିକ ଶବ୍ଦ :

ଶାସନ ସୂତ୍ରରେ ହେଉ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟ ବାଣିଜ୍ୟ ସୂତ୍ରରେ ହେଉ କିମ୍ବା ଦେଶାନ୍ତରୀକରଣ ସୂତ୍ରରେ ହେଉ ଓଡ଼ି ଶାର ଅଧିବାସୀମାନେ ଅନ୍ୟ ଭାଷାଭୀଷା ବା ବିଦେଶୀମାନଙ୍କ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିବା ଫଳରେ ସେମାନଙ୍କ ଭାଷାର କେତେକ ଶବ୍ଦ ଆମ ଭାଷାରେ ଅନୁରୂପ ଭାବରେ ବା ସାମାନ୍ୟ ପରିବରିତ ହୋଇ ପ୍ରବେଶ କରିଛି । ଏଗୁଡ଼ିକୁ ବୈଦେଶିକ ଶବ୍ଦ କହନ୍ତି ।

1. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ମୌଳିକ ଶବ୍ଦ ନୁହେଁ ?

(A) ପାଣି

(B) ବୈଜ୍ଞାନିକ

(C) ପତ୍ର

(D) ଭାତ

ଉତ୍ତର – B

2. ଯେଉଁ ସଂସ୍କୃତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଅବିକଳ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ, ତାକୁ କ' ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ତତଭବ

(B) ତତସମ

(C) ଦେଶଜ

(D) ବୈଦେଶିକ

ଉତ୍ତର – B

3. ଯେଉଁ ସଂସ୍କୃତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ସାମାନ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇ ଓଡ଼ିଆରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ତାକୁ କଣ କହନ୍ତି ?

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(A) ତସ୍ମ

(B) ତଭବ

(C) ଦେଶଜ

(D) ବୈଦେଶିକ

ଉତ୍ତର – B

4. ତସ୍ମ, ତଭବ ଶବ୍ଦରେ ଥିବା 'ତତ୍' କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ?

(A) ଭଗବାନ

(B) ଈଶ୍ୱର

(C) ସତ୍

(D) ସଂସ୍କୃତ

ଉତ୍ତର – D

5. ଯେଉଁ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଲୋକମାନଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଆପେ ଆପେ ବାହାରି ଆସିଥାଏ, ତାକୁ କ' ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ତସ୍ମ

(B) ତଭବ

(C) ଦେଶିଜ

(D) ବୈଦେଶିକ

ଉତ୍ତର – D

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ସହାୟ digitalodishaedu.com ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

6. ଯେଉଁ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ୟଭାଷାରୁ ବିଭିନ୍ନ କାରଣରୁ ଆସି ଆମ ଭାଷାରେ ମିଶିଛି, ତାକୁ କଣ କହିବା ?

(A) ତସ୍ମ

(B) ତଭବ

(C) ଦେଶଜ

(D) ବୈଦେଶିକ

7. ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ପ୍ରକୃତ ମୌଳିକତା କେଉଁ ପ୍ରକାର ଶବ୍ଦରେ ଥାଏ ?

(A) ତମ

(B) ତତଭବ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(C) ଦେଶଜ

(D) ବୈଦେଶିକ

ଉତ୍ତର – C

8. କେଉଁଟି ବୈଦେଶିକ ଶବ୍ଦ ?

(A) ଆବାସ

(B) ଉଆସ

(C) ଟେବୁଲ

(D) ଭାତ

ଉତ୍ତର – C

9. ନିମ୍ନଲିଖିତ ବୈଦେଶିକ ଶବ୍ଦମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ପାରସୀ ଭାଷାରୁ ଆସି ଆମ ଭାଷାରେ ଚଳୁଛି ?

(A) କାମିଜ

(B) ଅଇନା

(C) ଗାଲିଷ୍ଟ

(D) ଟାଜନ

ଉତ୍ତର – A

10. କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି ଅନ୍ୟ ତିନୋଟିଠାରୁ ପୃଥକ୍ କୁ ଚିହ୍ନାଅ ।

(A) ଖାଦ୍ୟ

(B) ଖୋଦନ

(C) ବୃକ୍ଷ

(D) ଗିନା

ଉତ୍ତର – D

11. କାଠ, ପଥର, ତାଳପତ୍ର, କାଗଜ ଆଦିର ଚିକ୍କଣ ପୃଷ୍ଠାରେ ଧ୍ୱନି ଲେଖା ହେଉଥିବାରୁ ତାକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?

(A) ଲିପି

(B) ବର୍ଣ୍ଣ

(C) ଅକ୍ଷର

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(D) କ୍ଷର

ଉତ୍ତର – A

12. ଧ୍ୱନିକୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆକାର ଦେଉଥିବାରୁ ତାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ଲିପି

(B) ଅକ୍ଷର

(C) ଆକୃତି

(D) ବର୍ଣ୍ଣ

ଉତ୍ତର – D

13. ଧ୍ୱନିକୁ ଦୀର୍ଘକାଳ ସ୍ଥାୟୀରୂପ ଦେଉଥିବାରୁ ତାକୁ କଣ କୁହାଯାଏ ?

(A) ବର୍ଣ୍ଣ

(B) ଲିପି

(C) ଅକ୍ଷର

(D) ଆକୃତି

ଉତ୍ତର – C

14. ସ୍ୱର ଧ୍ୱନି କାହାକୁ କହନ୍ତି ?

(A) ଯେଉଁ ଧ୍ୱନି କାହାର ସାହାଯ୍ୟ ନେଇ ଆପେ ଆପେ ଉଚ୍ଚାରିତ ହୁଏ ।

(B) ଯେଉଁ ଧ୍ୱନି ଅନ୍ୟର ସାହାଯ୍ୟ ନେଇ ଉଚ୍ଚାରିତ ହୁଏ ।

(C) ଯେଉଁ ଧ୍ୱନି ଅନ୍ୟର ଅଳ୍ପ ସାହାଯ୍ୟରେ ଚ୍ଚାରିତ

(D) ଯେଉଁ ଧ୍ୱନି ଅନ୍ୟର ବହୁତ ସାହାଯ୍ୟ ନେଇ ଉଚ୍ଚାରିତ

ଉତ୍ତର – A

15. ସ୍ୱର ଧ୍ୱନି ସାହାଯ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଧ୍ୱନି ଉଚ୍ଚାରିତ ହୁଏ ତାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ସ୍ୱର ବର୍ଣ୍ଣ

(B) ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ

(C) ମିଶ୍ରିତ ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ

(D) ଯୁକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉତ୍ତର – B

16. ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତର ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକରେ କେତୋଟି ସ୍ୱର ବର୍ଣ୍ଣ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ ?

(A) ଏଗାରଟି

(B) ବାରଟି

(C) ଷୋହଳଟି

(D) ଛଅଟି

ଉତ୍ତର – A

17. ଦୀର୍ଘ ର ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ସପକ୍ଷ ସୁଭିଟି କଣ ?

(A) ଏହା ଏକ ସରଳ ଲିପି ନୁହେ

(B) ଏଥିରେ ଓଡ଼ିଆରେ ଶବ୍ଦ ନାହିଁ

(C) ଏହାର ମାତ୍ରାରୂପ ଓଡ଼ିଆରେ ବ୍ୟବହୃତ ।

(D) ଏହାକୁ ଅନେକ ଦିନରୁ ଜଠାଇ ଦିଆଯାଇଛି

ଉତ୍ତର – C

18. ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣର ସଂକେତିକ ରୂପକୁ କ' ଣ କୁହାଯାଏ ?

(A) ଫଳା

(B) ମାତ୍ରା

(C) ସାଙ୍କେତିକରୂପ

(D) ସଙ୍କେତ

ଉତ୍ତର – B

19. ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣର ସାଙ୍କେତିକ ରୂପକୁ କ' ଣ କୁହାଯାଏ ?

(A) ଫଳା

(B) ମାତ୍ରା

(C) ହଳନ୍ତ

(D) ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉତ୍ତର – A

20. ଫୁସଫୁସରୁ ଆସୁଥିବା ବାୟୁ ନିର୍ଗତ ହେବାବେଳେ ମୁଖର ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଅଂଶକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରେ ତାକୁ କ’ ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ବାୟୁଦ୍ୱାର

(B) ମୁଖଗହ୍ୱର

(C) ସ୍ୱରଯନ୍ତ୍ର

(D) କଥନ ଅଙ୍ଗ

ଉତ୍ତର – D

21. କ, ଚ, ଟ, ତ, ପ - ଏଥିରୁ ତାଲବ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣ କେଉଁଟି ?

(A) କ

(B) ଚ

(C) ଟ

(D) ପ

ଉତ୍ତର – B

22. “ଜରୁଥାଇ ଦନ୍ତ୍ୟବର୍ଣ୍ଣ ଉଚ୍ଚାରଣ’ - ଏହା ପଢ଼ାଇବା ବେଳେ ଆମେ କେଉଁ କେଉଁ ବର୍ଣ୍ଣକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିବା ?

(A) କଖଗଘଙ

(B) ଚଛଜଝଞ

(C) ଟଠଡ଼ଢଣ

(D) ତଥଦଧନ

ଉତ୍ତର – B

23. ବର୍ଗ୍ୟ ବ୍ୟଞ୍ଜନ କେତୋଟି ?

(A) ୨୫ଟି

(B) ୨୦ଟି

(C) ୧୫ଟି

(D) ୧୦ଟି

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉତ୍ତର – A

24. ଯ, ର, ଳ, ୱ – ଏହି ବର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତସ୍ଥ ବର୍ଣ୍ଣ କୁହାଯାଏ କାହିଁକି ?

(A) ଏଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାର ଶେଷରେ ଥାଏ

(B) ଏଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାର ଶେଷରେ ରହିବା କଥା

(C) ଏଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଗ୍ୟବର ଶେଷରେ ଥାଏ ।

(D) କୌଣସିଟି ସ୍ଥିର ନୁହେଁ

ଉତ୍ତର – C

25. ନିମ୍ନ ଧ୍ୱନିମାନଙ୍କରୁ କେଉଁଟି ନାସିକ ଧ୍ୱନି ନୁହେଁ ?

(A) ଗ

(B) ଙ

(C) ଣ

(D) ମ

ଉତ୍ତର – A

26. ନିମ୍ନ ବର୍ଣ୍ଣମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଉଷ୍ମ ବର୍ଣ୍ଣ କେଉଁଟି ?

(A) ଯ

(B) ଶ

(C) ର

(D) ଘ

ଉତ୍ତର – B

27. କେଉଁଟି ଠିକ୍ ବାଛ ?

(A) ବାଡ଼

(B) କଢ଼

(C) ଧାଡ଼ି

(D) ଢ଼ିବା

ଉତ୍ତର – A

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ digitalodishaedu.com ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

28. ଆମ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାର ଶେଷ ବର୍ଣ୍ଣ କିଏ ?

(A) ଓ '

(B) ହ

(C) ମ

(D) କ୍ଷ

ଉତ୍ତର – D

29. 'କ' ଠାରୁ 'କ୍ଷ' ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣକୁ ଆଦ୍ୟରେ ରଖି ଯେଉଁ କବିତା ଲେଖାଯାଏ ତାକୁ କ' ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ଚଉତିଶା

(B) କେଶବକୋଇଲି

(C) ଜଣାଣ

(D) ଭଜନ

ଉତ୍ତର – A

30. ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଯୁକ୍ତ ବ୍ୟଞ୍ଜନଟି କିଏ ଚିହ୍ନ ?

(A)ଷ୍ଟ୍ର

(B) କ୍ଷ

(C) ଷ୍ଟ

(D) କୌ

ଉତ୍ତର – B

31. ଯୁକ୍ତ ବ୍ୟଞ୍ଜନଟି ଚିହ୍ନାଅ ।

(A) ଙ୍କ

(B) ଙ୍ଗ

(C) ଞ୍ଚ

(D) ସ୍ୱ

ଉତ୍ତର – D

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

32. ନନ୍ଦନ - ଏହି ଶବ୍ଦରେ ଥିବା ଦୁଇଟି 'ନ' ମଧ୍ୟରୁ ନିରନୁନାସିକ କିଏ ?

(A) ପ୍ରଥମ 'ନ'

(B) ଶେଷ 'ନ'

(C) କେଉଁଟି ନୁହେଁ

(D) ଉଭୟ 'ନ'

ଉତ୍ତର – A

33. ଅର୍ଥପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ଗୋଟିଏ ବର୍ଣ୍ଣ ବା ବର୍ଣ୍ଣର ସମଷ୍ଟିକୁ କ' ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ଅକ୍ଷର

(B) ଲିପି

(C) ଶବ୍ଦ

(D) ବାକ୍ୟ

ଉତ୍ତର – C

34. ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦରୁ ଗୋଟିଏ ବା କେତୋଟି ବର୍ଣ୍ଣ ବାହାର କରି ନେଲେ ତାହା ଶବ୍ଦର କେଉଁ ଗୁଣକୁ କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ କରେ ?

(A) ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟହାନି

(B) ଉଚ୍ଚାରଣଗତ ତ୍ରୁଟି

(C) ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରି ନଥାଏ

(D) କିଛି କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ନାହିଁ

ଉତ୍ତର – C

35. ଯେଉଁ ଶବ୍ଦରେ କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟୟ ଯୋଗ ହୋଇ ନଥାଏ, ତାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ମୌଳିକ ଶବ୍ଦ

(B) ଯୌଗିକ ଶବ୍ଦ

(C) ବ୍ୟାପନ୍ନ ଶବ୍ଦ

(D) ବ୍ୟୁତ୍ପାଦିତ ଶବ୍ଦ

ଉତ୍ତର – A

36. ନିମ୍ନ ଶବ୍ଦମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ମୌଳିକ ଶବ୍ଦ ?

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(A) ପାଠୁଆ

(B) ଅପାଠୁଆ

(C) ପାଇ

(D) ପାଠ

ଉତ୍ତର – D

37. ଭାଷାର ସର୍ବନିମ୍ନ ଏକକକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ଧ୍ୱନି

(B) ଲିପି

(C) ମାତ୍ରା

(D) ଫଳା

ଉତ୍ତର – A

38. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୀବ ନିଜ ମନର ଭାବକୁ କିପରି ପ୍ରକାଶ କରିଥାନ୍ତି ?

(A) ଧ୍ୱନିଦ୍ୱାରା

(B) ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀଦ୍ୱାରା ।

(C) ଇଙ୍ଗିତ ଦ୍ୱାରା

(D) ଧ୍ୱନି ଓ ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀଦ୍ୱାରା

ଉତ୍ତର – D

39. ଧ୍ୱନିର ଲିଖିତ ରୂପକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ବର୍ଣ୍ଣ

B) ଅକ୍ଷର

(C) ଲିପି

(D) ଲିଖିତ ଧ୍ୱନି

ଉତ୍ତର – A

40. ଧ୍ୱନି ପଦ୍ଧତି ବଦ୍ଧ ହେଲେ କ'ଣ ହୁଏ ?

(A) ବର୍ଣ୍ଣ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ପରୀକ୍ଷା digitalodishaedu.com ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(B) ଲିପି ।

(C) ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ

(D) କେଉଁଟି ନୁହେଁ

ଉତ୍ତର – C

41. ରାମ – ଏହି ଶବ୍ଦରେ କେଉଁ କେଉଁ ଧ୍ୱନି ଅଛି ?

() ର + ମ୍ଁ + ଆ + ଅ

(B) ର୍ + ଆ + ମ୍ଁ + ଆ

(C) ର୍ + ଅ + ଆ + ମ୍ଁ

(D) ର୍ + ଅ + ମ୍ଁ + ଆ

ଉତ୍ତର – B

42. ରମା - ଏହି ଶବ୍ଦରେ କେଉଁ କେଉଁ ଧ୍ୱନି ରହିଛି ?

(A) ର୍ + ଅ + ମ୍ଁ + ଆ

(B) ର୍ + ଆ + ମ୍ଁ + ଅ

(C) ର + ଆ + ଅ + ମ

(D) ର୍ + ମ୍ଁ + ଅ + ଆ

ଉତ୍ତର – A

43. ଧ୍ୱନି ପଦ୍ଧତି ବଦ୍ଧ ନ ହେଲେ କ'ଣ ହୁଏ ?

(A) ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ ନାହିଁ

(B) ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ନାହିଁ ।

(C) ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ

(D) ଅର୍ଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ

ଉତ୍ତର –B

44. ଧ୍ୱନିର ଲିଖିତ ରୂପକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?

(A) ଉପଧ୍ୱନି

(B) ଲିଖିତ ଧ୍ୱନି

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(C) ବର୍ଣ୍ଣ

(D) ବର୍ଣ୍ଣମାଳା

ଉତ୍ତର – C

45. ବର୍ଣ୍ଣ ର ଉଚ୍ଚାରିତ ରୂପକୁ କଣ କୁହାଯାଏ ?

(A) ଉପବର୍ଣ

(B) ଉଚ୍ଚାରିତ ବର୍ଣ୍ଣ

(C) ଧ୍ୱନି

(D) ଲିପି

ଉତ୍ତର – C

46. ଧ୍ୱନିକୁ ଏକ ଲିଖିତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆକାର କିଏ ଦେଇଥାଏ ?

(A) ଲିପି

(B) ଅକ୍ଷର

(C) ଉପଧ୍ୱନି

(D) ବର୍ଣ୍ଣ

ଉତ୍ତର – D

ଶବ୍ଦ

ଶବ୍ଦ କାହାକୁ କହନ୍ତି ?

ଏକ ବା ଏକାଧିକ ଅକ୍ଷର ମିଶି କୌଣସି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ତାକୁ ଶବ୍ଦ କହନ୍ତି ।

ଯଥା:- ରାମ, ଶ୍ୟାମ, ବହି, ଖାତା, ଘର, ଗାଁ, ଦେଶ.... ଇତ୍ୟାଦି ।

ବାକ୍ୟ କାହାକୁ କହନ୍ତି ?

ଏକ ବା ଏକାଧିକ ସମ୍ବନ୍ଧଥିବା ଶବ୍ଦ ମିଶି କହୁଥିବା ଲୋକର ମନର ଗୋଟିଏ ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ତାକୁ ବାକ୍ୟ କହନ୍ତି ।

ଉଦାହରଣ : ରାମ ଗୋଟିଏ ଭଲ ପିଲା

ପଦ -

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ବାକ୍ୟର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପଦ । କିମ୍ବା ଶବ୍ଦ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଲେ ପଦ ହୋଇଯାଏ ।

ପଦ କେତେ ପ୍ରକାର ?

ପଦ ୫ ପ୍ରକାର । ଯଥା:- ବିଶେଷ୍ୟ, ବିଶେଷଣ, ସର୍ବନାମ, ଅବ୍ୟୟ, କ୍ରିୟା ।

ବିଶେଷ୍ୟ ପଦ କାହାକୁ କହନ୍ତି ?

ଯେଉଁ ପଦ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି, ବସ୍ତୁ, ଜାତି, ଗୁଣ ବା କ୍ରିୟାର ନାମକୁ ବୁଝାଏ, ତାକୁ ବିଶେଷ୍ୟ ପଦ କହନ୍ତି ।

ବିଶେଷ୍ୟ ପଦର ପ୍ରକାରଭେଦ :

(୧) ବ୍ୟକ୍ତିବାଚକ ବା ନାମବାଚକ ବା ସଂଜ୍ଞା ବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ :

ବ୍ୟକ୍ତିବାଚକ କହିଲେ କେବଳ ଲୋକର ନାମ ଏହା ନୁହେଁ, ଏହା କୌଣସି ଗ୍ରାମ, ସହର, ଦେଶ, ନଦୀ, ହ୍ରଦ, ପର୍ବତ ଇତ୍ୟାଦିର ନାମକୁ ବୁଝାଏ । ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ • ନାମକୁ ବୁଝାଉଥିବାରୁ ଏହା ନାମବାଚକ ।

ଯଥା :-ରାମ, ଗଙ୍ଗା, କଟକ, ଓଡ଼ିଶା, ଭାରତ, ବୈଶାଖ ଇତ୍ୟାଦି ।

(୨) ଜାତିବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ : ଯେଉଁ ବିଶେଷ୍ୟ ପଦ ଗୋଟିକୁ ନ ବୁଝାଇ ଗୋଟିଏ ଜାତି ବା ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ବୁଝାଏ, ତାକୁ ଜାତି ବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ କହନ୍ତି ।

ଉଦାହରଣ- ମାଛ, ଗାଈ, ମଣିଷ, ବାଳକ, ନେତା, ମନ୍ତ୍ରୀ..... ଇତ୍ୟାଦି

(୩) ବସ୍ତୁବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ : ଯେଉଁ ବିଶେଷ୍ୟପଦ କୌଣସି ବସ୍ତୁ ବା ପଦାର୍ଥର ନାମକୁ ବୁଝାଏ, ତାକୁ ବସ୍ତୁବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ କହନ୍ତି । ଉଦାହରଣ - ଇଟା, ପଥର, ଲୁହା, ସୁନା, ମାଟି, ପାଣି ..... ଇତ୍ୟାଦି ।

4. ଗୁଣବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ : ଯେଉଁ ବିଶେଷ୍ୟ ପଦ କୌଣସି । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନାମକୁ ବୁଝାଏ, ତାକୁ ଗୁଣବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ । କହନ୍ତି । ଯଥା:- ଭଦ୍ରତା, ନମ୍ରତା, ସାଧୁତା, ଦୟା, କ୍ଷମା,

ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ, ସରଳତା .... ଇତ୍ୟାଦି ।

ଗୁଣବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ ପଦକୁ ଦେଖି ହୁଏ ନାହିଁ କି ସ୍ପର୍ଶ କରି ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହାକୁ କେବଳ ଅନୁଭବ କରିହୁଏ । କିନ୍ତୁ ବ୍ୟକ୍ତିବାଚକ, ଜାତିବାଚକ, ବସ୍ତୁବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ ପଦ ଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖି ହୁଏ, ସ୍ପର୍ଶ କରି ହୁଏ । ବିଶେଷ୍ୟ ପଦଟିଏ କହିବା ବେଳେ ଏହି ସୂକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରଭେଦଟିକୁ ଭାବିବାକୁ ପଡ଼ିବ]

(୫) କ୍ରିୟାବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ : ଯେଉଁ ବିଶେଷ୍ୟ ପଦ କୌଣସି କ୍ରିୟା ବା କାର୍ଯ୍ୟର ନାମକୁ ବୁଝାଏ, ତାକୁ କ୍ରିୟା ବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ କହନ୍ତି ।

ଯଥା:- ଖାଇବା (ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟର ନାମ)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ପଠନ (ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟର ନାମ)

ପୂଜା (ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟର ନାମ)

ରୋଷେଇ (ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟର ନାମ)

ବିଶେଷ୍ୟ କହିଲେ ବ୍ୟକ୍ତି, ଜାତି, ବସ୍ତୁ, ଗୁଣ ବା କ୍ରିୟା - ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ 'ନାମ' କୁ ବୁଝିବାକୁ ହେବ ।ଏହା ଏକ ନାମକୁ ଚିହ୍ନଟ କରୁଥିବା ଶବ୍ଦ ।

ବିଶେଷଣ ପଦ କାହାକୁ କହନ୍ତି ?

ଯେଉଁ ପଦ ଅନ୍ୟ ପଦର ଗୁଣ, ଅବସ୍ଥା, ସଂଖ୍ୟା ବା ପରିମାଣକୁ ବୁଝାଏ ତାକୁ ବିଶେଷଣ ପଦ କହନ୍ତି ।

ଉଦାହରଣ :

ବୁଢ଼ା ଲୋକ – (ବୁଢ଼ା' ଲୋକର ଅବସ୍ଥାକୁ ବୁଝାଏ)

ଭଲ କଥା - ('ଭଲ' କଥାର ଗୁଣକୁ ବୁଝାଏ)

ସୁନ୍ଦର ଫୁଲ - (ସୁନ୍ଦର' ଫୁଲର ଗୁଣ ଓ ଅବସ୍ଥାକୁ ବୁଝାଏ)

ଗୁଣବାଚକ ବିଶେଷଣ, ଅବସ୍ଥାବାଚକ ବିଶେଷଣ

ସଂଖ୍ୟାବାଚକ ବିଶ୍ଲେଷଣ ଓ ପରିମାଣବାଚକ ବିଶେଷଣ ଯଥାକ୍ରମେ ବିଶେଷ୍ୟର ଗୁଣ, ଅବସ୍ଥା, ସଂଖ୍ୟା ବା ପରିମାଣକୁ ବୁଝାଏ

କ୍ରିୟା ବିଶେଷଣ କ୍ରିୟା କିପରି ଭାବରେ ହେଉଛି ବୁଝାଏ ।

ଯଥା :- ଦୀପଟି ମିଞ୍ଜି ମିଞ୍ଜି ଜଳୁଛି ।

ହାତୀ ଧୀରେ ଧୀରେ ଚାଲୁଛି ।

ତୁମେ ଚଞ୍ଚଳ ଆସ ।

ବ୍ୟବହାରର ସ୍ଥାନ ଅନୁଯାୟୀ ବିଶେଷଣ ପଦ ୨ ପ୍ରକାର ।

(୧) ବିଶେଷ୍ୟର ବିଶେଷଣ

(୨) ବିଧେୟ ବିଶେଷଣ

ବିଶେଷ୍ୟର ବିଶେଷଣ ବିଶେଷ୍ୟ ପଦ ପୂର୍ବରୁ ବସେ, କିନ୍ତୁ ବିଧେୟ ବିଶେଷଣ ବିଶେଷ୍ୟ ପଦର ପରେ ବସେ ।

ସର୍ବନାମ ପଦ କାହାକୁ କହନ୍ତି ?

ଯେଉଁ ପଦ ବିଶେଷ୍ୟ ବା ନାମ ବଦଳରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ତାକୁ ସର୍ବନାମ ପଦ କହନ୍ତି ।

ଉଦାହରଣ :- ଗୀତା ଗୋଟିଏ ବାଳିକା

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ସେ ଭଲ ପଢ଼େ ।

ତା’ ର ଭଉଣୀର ନାମ ସୀତା ।

ଉଭୟଙ୍କୁ ବାପାମାଆ ଭଲ ପାନ୍ତି ।

ସର୍ବନାମ ପଦ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର

(୧) ପୁରୁଷ ବାଚକ ସର୍ବନାମ -

୧ମ ପୁରୁଷ – ମୁଁ, ଆମେ, ଆନ୍ତେ, ଆମେମାନେ ।

୨ୟ ପୁରୁଷ – ତୁ, ତୁମେ, ତୁମେ, ତୁମେମାନେ, ଆପଣ, ଆପଣମାନେ

୩ୟ ପୁରୁଷ – ସେ ଓ ସେମାନେ (ପୁରୁଷ ସ୍ତ୍ରୀ ଉଭୟ)

(୨) ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବାଚକ ସର୍ବନାମ – ଏହି, ସେହି, ଏହା, ତାହା ।।

(ଏହି ସେହି ଆର୍ଯ୍ୟଭୂମି, ଏ ଭୂମିର ସୁତ),

(୩) ଅନିଶ୍ଚୟବାଚକ ସର୍ବନାମ -

କିଛି ଦିନ ତଳେ, କେହି ଆସିଥିଲେ ।

କିଛି କଥା ନାହିଁ, ରାଗୁଛ କାହିଁକି ?

(୪) ସମ୍ବନ୍ଧବାଚକ ବା ଆପେକ୍ଷିକ ସର୍ବନାମ –

ସେ, ଯାହାର, - ଯେତେ

(୫) ପ୍ରଶ୍ନବାଚକ ବିଶେଷଣ –

କ’ ଣ, କିଏ, କେଉଁଠି

(୬) ଆତ୍ମବାଚକ ବିଶେଷଣ -

ନିଜେ, ଆପେ, ମୁଁ ନିଜେ ଦେଖୁଛି ।

ସେ ନିଜେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ ।

କିଏ ତୁମେ ଚିହ୍ନିଛ କି ଆପଣାକୁ ଆପେ ?

ଅବ୍ୟୟ ପଦ :

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ବିଶେଷ୍ୟ, ବିଶେଷଣ, ସର୍ବନାମ, କ୍ରିୟା ପ୍ରଭୃତି ପଦ । ଲିଗ, ବଚନ, ପୁରୁଷ, କାଳ, ବି ଭକ୍ତି ଭେଦରେ ରୂପରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୁଏ ।

ଯଥା :- ବାଘ – ବାଘୁଣୀ (ସ୍ତ୍ରୀ ଲିଙ୍ଗରେ)

ବାଳକ – ବାଳକମାନେ (ବହୁବଚନରେ)

ସୁନ୍ଦର ବାଳକ – ସୁନ୍ଦରୀ ବାଳିକା

କ୍ରିୟାପଦ :

ବାକ୍ୟରେ ଯେଉଁ ପଦରୁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟହେବା ସୂଚିତ ହୁଏ, ତାକୁ କ୍ରିୟାପଦ କହନ୍ତି । ଉଦାହରଣ : ପିଲାଟି କ୍ଷୀର ପିଇଛି ।

ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ଖାଇଛନ୍ତି ।

ସରକାର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମାଗଣାରେ ପୋଷାକ ଦେଉଛନ୍ତି ।

ସମସ୍ତଙ୍କର ପାଠ ପଢ଼ିବାର ଅଧିକାର ଅଛି ।

ତୁମେ କେବେ ପାଠ ଶେଷ କରିବ ?

ସେ ଗାଁକୁ ଗଲା ।

କ୍ରିୟାର ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଗ

ସମାପିକା କ୍ରିୟା କାହାକୁ କହନ୍ତି ?

ଯେଉଁ କ୍ରିୟାର ପ୍ରୟୋଗଦ୍ୱାରା ବାକ୍ୟର ଅର୍ଥ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ' ପ୍ରକାଶପାଏ, ତାକୁ ସମାପିକା କ୍ରିୟା କହନ୍ତି ।

ମୁଁ ପରୀକ୍ଷାରେ ଭଲ କରିଛି ।

ତୁମେ ମନ ଦେଇ ବ୍ୟାକରଣ ପଢ଼ ।

ଦ୍ୱିକର୍ମକ କ୍ରିୟା :

ଯେଉଁ ସକର୍ମକ କ୍ରିୟାର ୨ଟି କର୍ମ ଥାଏ ତାକୁ ଦ୍ୱିକର୍ମକ କ୍ରିୟା କହନ୍ତି ।

ମିଶ୍ର କ୍ରିୟା ଓ ଅମିଶ୍ର କ୍ରିୟା

ମିଶ୍ର କ୍ରିୟା : କ୍ରିୟାବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ ବା କ୍ରିୟାରୁ ଜାତ । ବିଶେଷଣ ପଦ ସହିତ କ୍ରିୟା ପଦ ମିଶି ଗୋଟିଏ କ୍ରିୟା ରୂପେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଲେ ତାକୁ ମିଶ୍ର କ୍ରିୟା କହନ୍ତି ।

ଯୌଗିକ କ୍ରିୟା : ଦୁଇଟି କ୍ରିୟା ଏକାଠି ରହି ଗୋଟିଏ କ୍ରିୟା ହୋଇଥିଲେ ତାକୁ ଯୌଗିକ କ୍ରିୟା କହନ୍ତି । ଦୁଇଟି କ୍ରିୟା ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ କ୍ରିୟାଟି ଅସମାପିକା କ୍ରିୟା ରୂପରେ ରହେ ଓ ଏହାର ଅର୍ଥର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରହେ । ଦ୍ୱିତୀୟ କ୍ରିୟାଟି ସମାପିକା କ୍ରିୟା

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ହୋଇଥାଏ । ସମାପିକା କ୍ରିୟା ହୋଇଥିବାରୁ ଏହା କର୍ତ୍ତାର ଅନୁସାରିଣୀ ହୋଇଥାଏ । ଏଥିରେ ପୁରୁଷ, ବଚନ, କାଳ ସୂଚକ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଧାତୁ ସହିତ ଲାଗେ ।

ଉଦାହରଣ : (i) ବହିଗୁଡ଼ିକ ନେଇଯାଅ

(ii) ତୁମେ ଆଗେ ଖାଇନିଅ

(iii) ଭିକାରୀକୁ ଭିକ୍ଷା ଦେଇଦିଅ ।

(iv) ମୁଁ ଟିକିଏ ଆଖୁ ପକାଇଦେଲି ।

ନାମଧାତୁ କ୍ରିୟା : ବିଶେଷ୍ୟ ବା ବିଶେଷଣ ପଦରୁ ଗଠିତ କ୍ରିୟାକୁ ନାମଧାତୁ କ୍ରିୟା କହନ୍ତି ।

ବିଶେଷ୍ୟ ପଦକୁ ଚିହ୍ନିବା କିପରି ?

ଧାତୁ କିମ୍ବା ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଯୋଗକଲେ ଶବ୍ଦ ହୁଏ । ଶବ୍ଦକୁ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କଲେ ପଦ ହୁଏ । ଶବ୍ଦରୁ ଧାତୁ ଓ ପ୍ରତ୍ୟୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ହେବ ।

1. ଯେଉଁ ବିଶେଷ୍ୟ ପଦ କୌଣସି ନାମକୁ ବୁଝାଏ ତାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ନାମ ବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ

(B) ବସ୍ତୁବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ

(C) ଜାତିବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ

(D) ଗୁଣବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ

ଉତ୍ତର- A

2. ସଂଜ୍ଞାର ବ୍ୟାକରଣିକ ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

(A) ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ '

(B) ବିଶ୍ୱକର୍ମାଙ୍କ କନ୍ୟା

(C) ସହର

(D) ନାମ

ଉତ୍ତର- D

3. ଗାଈ, ଘୋଡ଼ା, ମଣିଷ, ହିମାଳୟ – ଏ ଚାରୋଟି ଭିତରୁ କେଉଁଟି ଅଲଗା ?

(A) ଗାଈ

(B) ଘୋଡ଼ା

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(C) ମଣିଷ

(D) ହିମାଳୟ

ଉତ୍ତର- D

4. ଘର, ଇଟା,ପଥର,ସିମେଣ୍ଟ – କେଉଁଟି ଭିନ୍ନଧରଣର ?

(A) ଘର

(B) ଇଟା

(C) ପଥର

(D) ସିମେଣ୍ଟ

ଉତ୍ତର- A

5. କେଉଁ ବିଶେଷ୍ୟ ପଦକୁ ଦେଖି ବା ଛୁଇଁ ହୁଏ ନାହିଁ, କେବଳ ତାକୁ ଅନୁଭବ କରିହୁଏ ?

(A) ନାମବାଚକ

(B) ଜାତିବାଚକ

(C) ଗୁଣବାଚକ

(D) ବସ୍ତୁବାଚକ

ଉତ୍ତର- C

6. ଯେଉଁ ପଦ ଅନ୍ୟପଦର ଗୁଣ, ଅବସ୍ଥା, ସଂଖ୍ୟା ବା ପରିମାଣକୁ ବୁଝାଏ ତାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ବିଶେଷ୍ୟ

(B) ବିଶେଷଣ

(C) ସର୍ବନାମ

(D) ଅବ୍ୟୟ

ଉତ୍ତର- B

7. ଯେଉଁ ପଦ ବିଶେଷ୍ୟ ପଦର ପରିବର୍ତ୍ତେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ତାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ବିଶେଷ୍ୟ

(B) ବିଶେଷଣ

(C) ସର୍ବନାମ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(D) ଅବ୍ୟୟ

ଉତ୍ତର- C

8. ଯେଉଁ ପଦ ଲିଗ, ବଚନ, ପୁରୁଷ ବା ବିଭକ୍ତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ନ ହୋଇ ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହେ ତାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ବିଶେଷ୍ୟ

(B) ବିଶେଷଣ

(C) ଅବ୍ୟୟ

(D) କ୍ରିୟା

ଉତ୍ତର- C

9. ଯେଉଁ ପଦ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟର ନାମକୁ ବୁଝାଏ ତାକୁ କ' ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ଗୁଣବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ

(B) ଜାତିବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ

(C) କ୍ରିୟା ବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ

(D) ନାମବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ

ଉତ୍ତର- C

10. ଭୋଜନ, ରନ୍ଧନ, ପଢୁଛି, ଶୟନ – ଏଥିରୁ କ୍ରିୟା ପଦଟି କିଏ ?

(A) ଭୋଜନ

(B) ରନ୍ଧନ

(C) ପଢୁଛି

(D) ଶୟନ

ଉତ୍ତର- C

11. ଯେଉଁ କ୍ରିୟାଦ୍ୱାରା ବାକ୍ୟର ସମାପ୍ତି ସୂଚିତ ହୁଏ ତାକୁ କ' ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ସଂଯୁକ୍ତ କ୍ରିୟା

(B) ସମାପିକା କ୍ରିୟା

(C) ଅସମାପିକା କ୍ରିୟା

(D) ଯୌଗିକ କ୍ରିୟା

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉତ୍ତର- B

12. ଯେଉଁ କ୍ରିୟାରୁ ବାକ୍ୟର ସମାପ୍ତି ବୁଝାଏ ନାହିଁ ତାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ସମାପିକା କ୍ରିୟା

(B) ଅସମାପିକା କ୍ରିୟା ।

(C) ସଂଯୁକ୍ତ କ୍ରିୟା

(D) ସକର୍ମକ କ୍ରିୟା

ଉତ୍ତର- B

13. ବାକ୍ୟରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଦୁଇଟି ମୁଖ୍ୟ ଅଂଶ ଗୋଟିଏ କର୍ତ୍ତା ହେଲେ ଅନ୍ୟଟି କ'   ଣ ?

(A) କର୍ମ

(B) କରଣ

(C) କ୍ରିୟା

(D) ସମାପିକା କ୍ରିୟା

ଉତ୍ତର- C

14. ଯେଉଁ ବିଶେଷଣ ପଦ ବିଶେଷ୍ୟ ପଦର ପୂର୍ବରୁ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ତାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ବିଶେଷ୍ୟର ବିଶେଷଣ

(B) ବିଧେୟ ବିଶେଷଣ

(C) ସାର୍ବନାମିକ ବିଶେଷଣ

(D) ବିଶେଷଣର ବିଶେଷଣ

ଉତ୍ତର- A

15. ଯେଉଁ ବିଶେଷଣ ପଦ ବିଶେଷ୍ୟ ପଦର ପରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ତାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ବିଶେଷଣର ବିଶେଷଣ

(B) ବିଧେୟ ବିଶେଷଣ

(C) ବିଶେଷ୍ୟର ବିଶେଷଣ

(D) ସାର୍ବନାମିକ ବିଶେଷଣ

ଉତ୍ତର- B

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

16. ଯେଉଁ କ୍ରିୟାର କର୍ମ ନଥାଏ ତାକୁ କି କ୍ରିୟା କହନ୍ତି ?

(A) ସକର୍ମକ କ୍ରିୟା

(B) ଅକର୍ମକ କ୍ରିୟା

(C) ଦ୍ୱିକର୍ମକ କ୍ରିୟା

(D) କର୍ମଯୁକ୍ତ କ୍ରିୟା

ଉତ୍ତର- B

17. ସେ ପଢିବ ରେଖାଙ୍କିତ ପଦରେ ଥିବା ଧାତୁଟି କିଏ ?

(A) ପଢ଼

(B) ପଠ

(C) ପଢ଼ିବ୍

(D) କେଉଁଟି ନୁହେଁ

ଉତ୍ତର- A

18. ସେ ଭାତ ଖାଇବ ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କେଉଁ କାଳର ?

(A) ବର୍ତ୍ତମାନ

(B) ଅତୀତ

(C) ଭବିଷ୍ୟତ

(D) କେଉଁଟି ନୁହେଁ

ଉତ୍ତର- C

19. ନିମ୍ନୋକ୍ତ କ୍ରିୟା ମଧ୍ୟରୁ ନାମଧାତୁ କ୍ରିୟାଟି କିଏ ?

(A) ବାଢ଼େଇବା

(B) ପଢ଼େଇବା

(C) ବଢ଼େଇବା

(D) ବଢ଼ିବା

ଉତ୍ତର- A

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ
digitalodishaedu.com
ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

20. ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ବ୍ୟାକରଣ ପଢ଼ାଉଛନ୍ତି - ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କି କର୍ମ ।

(A) ଗୌଣ କର୍ମ

(B) ମୁଖ୍ୟ କର୍ମ

(C) ଅନ୍ୟପକ୍ଷିତ କର୍ମ

(D) କେଉଁଟି ନୁହେଁ

ଉତ୍ତର- B

21. ଠିକ୍ ଶବ୍ଦ କେଉଁଟି ?

(A) ଧନି

(B) ଧନୀକ

(C) ଧନିକ

(D) ଧନମାନ୍

ଉତ୍ତର- C

22. ପଠନୀୟ ଶବ୍ଦ ଗଠନରେ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

(A) ପଠ+ ନୀୟ

(B) ପଠନ + ଇୟ

(C) ପଠ୍ + ଅନୀୟ

(D) ପଠ + ଅନୀୟ

ଉତ୍ତର- C

23. କେଉଁଟି ଅନ୍ୟ ୩ଟିରୁ ଅଲଗା ?

(A) କାନ୍ଦିବା

(B) ଶୋଇବା

(C) ହସିବା

(D) ଖାଇବା

ଉତ୍ତର- D

24. ଏକ ବା ଏକାଧିକ ଅକ୍ଷର ମିଶି କୌଣସି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ, ତାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(A) ପଦ

(B) ଶବ୍ଦ

(C) ବାକ୍ୟ

(D) ଧ୍ୱନି

ଉତ୍ତର- B

25. ଗୋଟିଏ ଉକ୍ତି ବା ବାକ୍ୟର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି?

(A) ପଦ

(B) ଶବ୍ଦ

(C) ବାକ୍ୟ

(D) ଧ୍ୱନି

ଉତ୍ତର- A

26. ଶବ୍ଦ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଲେ ତାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ବାକ୍ୟ

(B) ବାକ୍ୟାଂଶ

(C) ପଦ

(D) ପଦାନ୍ୱ

ଉତ୍ତର- C

27. ପଦ ପଦ ମଧ୍ୟରେ କେଉଁ ତତ୍ତ୍ୱ ରହିଲେ ବାକ୍ୟ ବୁଝି ହୁଏ ?

(A) ଅର୍ଥ ତତ୍ତ୍ୱ

(B) ଧ୍ୱନିତତ୍ତ୍ୱ

(C) ସମ୍ବନ୍ଧ ତତ୍ତ୍ୱ

(D) କେଉଁଟି ନୁହେଁ

ଉତ୍ତର- C

28. କୌଣସି ବିବୃତି, ପ୍ରଶ୍ନ, ବିସ୍ମୟ କିମ୍ବା ଅନୁଜ୍ଞା ଭାବକୁ ପ୍ରକାଶ କରି ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ସଜୀକୃତ ଶବ୍ଦ ସମୁହକୁ କ' ଣ କହନ୍ତି ?

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(A) ବାକ୍ୟ

(B) ଖଣ୍ଡବାକ୍ୟ

(C) ବାକ୍ୟାଂଶ

(D) କେଉଁଟି ନୁହେଁ

ଉତ୍ତର- A

29. ଯାହାଦ୍ୱାରା ମନର ଭାବ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ, ତାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ପଦ

(B) ଶବ୍ଦ

(C) ବାକ୍ୟାଂଶ

(D) ବାକ୍ୟ

ଉତ୍ତର- D

30. ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ମନରେ ଚିନ୍ତାକଲେ କିମ୍ବା କଳନା କଲେ କିମ୍ବା ପ୍ରକାଶ କଲେ ମନରେ କେଉଁ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କିତ ହୁଏ ?

(A) ଅର୍ଥ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଚିତ୍ର

(B) ରଙ୍ଗୀନ ଚିତ୍ର

(C) ଅନୁରୂପ ଚିତ୍ର

(D) ରେଖାଚିତ୍ର

ଉତ୍ତର- A

31. ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟ ବା ଉକ୍ତିର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?

(A) ବାକ୍ୟ

(B) ଶବ୍ଦ

(C) ପଦ

(D) ପଦ୍ୟାଂଶ

ଉତ୍ତର- C

32. ବାକ୍ୟ ବା ଉକ୍ତି ର ବ୍ୟାକରଣିକ ବି ଭାଗକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?

(A) ପଦାନ୍ୱୟ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ସନ୍ଧାନ digitalodishaedu.com ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(B) ପଦପ୍ରକରଣ

(C) ବାକ୍ୟ ସଂଯୋଜକ

(D) ବାକ୍ୟ ବିନ୍ୟାସ

ଉତ୍ତର- B

33. ଯେଉଁ ପଦ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି, ଜାତି, ବସ୍ତୁ, ଗୁଣ ବା କ୍ରିୟାର ନାମକୁ ବୁଝାଏ ତାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ବସ୍ତୁ

(B) ବ୍ୟକ୍ତି

(C) ବିଶେଷ୍ୟ

(D) ବିଶେଷଣ

ଉତ୍ତର- C

1. ପଦ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କେଉଁ ଗୋଟିକ ଭିନ୍ନ ଜାତୀୟ ?

(A) ତୁମେ

(B) ଏବଂ

(C) ସେମାନେ

(D) ମୁଁ

ଉତ୍ତର- B

2. କେଉଁଟି ବିଶେଷଣ ପ୍ରଦ ?

(A) ପରମ

(B) ଧରମ

(C) କରମ

(D) ସରମ

ଉତ୍ତର- A

3. କେଉଁଟି ବିଶେଷଣ ପଦ ନୁହେଁ ?

(A) ଉରମ

(B) ସନ୍ତୋଷ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ digitalodishaedu.com ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(C) ପରମାର୍ଥୀ

(D) ଶୁରଙ୍କର

ଉତ୍ତର- B

4. ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚତୁରତାର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ କଲେ । ଏହି ବାକ୍ୟରେ କେତୋଟି ବିଶେଷ୍ୟ ପଦ ଅଛି ?

(A) ଏକ

(B) ଦୁଇ

(C) ତିନି

(D) ଚାରି

ଉତ୍ତର- C

5. ତାଙ୍କ ବିନା ମୁଁ ଏହା କରିପାରିବି ନାହିଁ । - ଏହି ବାକ୍ୟରେ 'ବିନା' କି ପଦ ?

(A) ବିଶେଷ୍ୟ

(B) ବିଶେଷଣ

(C) ଅବ୍ୟୟ

(D) ସର୍ବନାମ

ଉତ୍ତର- C

6. ଶୋଇଲା ପୁଅର ଭାଗ ନାହିଁ । ଏହି ବାକ୍ୟରେ ଶୋଇଲା କି ପଦ ?

(A) ବିଶେଷ୍ୟ

(B) ବିଶେଷଣ

(C) କ୍ରିୟା

(D) ଅବ୍ୟୟ

ଉତ୍ତର- B

7. କେଉଁଟି ଭିନ୍ନ ଜାତୀୟ ଶବ୍ଦ ?

(A) ପରିବର୍ତ୍ତନ

(B) ଆକ୍ରମଣ

(C) ନାମକୀର୍ତ୍ତନ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(D) ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା

ଉତ୍ତର- C

୫. ଭିନ୍ନ ଜାତୀୟ ଶବ୍ଦଟିକୁ ବାଛି I . .

(A) ସୁନା

(B) ରୁପା

(C) ଗଙ୍ଗା

(D) ମାଟି

ଉତ୍ତର- C

9. ଭିନ୍ନ ଜାତୀୟ ଶବ୍ଦଟିକୁ ବାଛ I

(A) ପାହାଡ଼

(B) ପର୍ବତ

(C) ମେଘାସନ

(D) ଅଟବୀ

ଉତ୍ତର- C

10. ଭିନ୍ନ ଜାତୀୟ ଶବ୍ଦଟିକୁ ବାଛ I

(A) ପଣ୍ଡିତ

(B) ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ

(C) ଧୈର୍ଯ୍ୟ

(D) ଦୟା

ଉତ୍ତର- A

11. ଭିନ୍ନ ଜାତୀୟ ଶବ୍ଦଟି ବାଛ I

(A) ଆସନ

(B) ଭୋଜନ

(C) ପ୍ରକ୍ଷାଳନ

(D) ଶୟନ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉତ୍ତର- A

12. ଭିନ୍ନ ଜାତୀୟ ଶବ୍ଦଟି ବାଛ ।

(A) ଗଙ୍ଗା

(B) ହିମାଳୟ

(C) ପର୍ବତ

(D) ଆଗତ

ଉତ୍ତର- D

13. ନିମ୍ନରେ କେତୋଟି ବିଶେଷ୍ୟ ପଦ ଅଛି ?

ପ୍ରସନ୍ନ, ଭୋଜନ, ଗମନ, ମିଛୁଆ, ନଦୀ

(A) ଗୋଟିଏ

(B) ୪ଟି

(C) ୩ଟି

(D) ୨ଟି

ଉତ୍ତର- C

14. ନିମ୍ନ ବାକ୍ୟରୁ ବିଶେଷ୍ୟ ପଦଟି ଚିହ୍ନାଅ । ଦଶଟି ପାଚିଲା ଆମ୍ବ ଥିଲା ।

(A) ଦଶଟି

(B) ପାଚିଲା

(C) ଆମ୍ବ

(D) ଥିଲା

ଉତ୍ତର- C

15. ନିମ୍ନରୁ କେଉଁଟି ବିଶେଷ୍ୟ ପଦ ନୁହେଁ ?

(A) ମୁଣ୍ଡ

(B) ତୁଣ୍ଡ ,

(C) ରୁଣ୍ଡ

(D) କାଣ୍ଡ 1

digitalodishaedu.com ଓଡିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ଜାମ ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉତ୍ତର- C

6. ନିମ୍ନରୁ କେଉଁଟି ବିଶେଷ୍ୟ ପଦ ନୁହେଁ ? ;

(A) ମହତ୍ତ୍ୱ

(B) ନେତୃତ୍ୱ

(C) ସାଧୁତା

(D) ସତ୍ୟବାଦୀ

ଉତ୍ତର- D

17. କାବେରୀ ନଦୀକୁ ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତର ଗଙ୍ଗା କହନ୍ତି । ଏଠାରେ ଗଙ୍ଗା କେଉଁ ଜାତୀୟ ବିଶେଷ୍ୟ ପଦ ?

(A) ବ୍ୟକ୍ତିବାଚକ

(B) ଜାତିବାଚକ

(C) ବସ୍ତୁବାଚକ

(D) ସଂଜ୍ଞାବାଚକ

ଉତ୍ତର- B

18. ମାଟିନ୍ ଲୁଥର ଥିଲେ ଆମେରିକାର ଗାନ୍ଧି । ଏଠାରେ ଗାନ୍ଧି କେଉଁ ଜାତୀୟ ବିଶେଷ୍ୟ ପଦ ?

(A) ଜାତିବାଚକ

(B) ବସ୍ତୁବାଚକ

(C) ଗୁଣବାଚକ

(D) ବ୍ୟକ୍ତିବାଚକ

ଉତ୍ତର- A

19. ତାଙ୍କର --------------- ଦେଖି ମୁଁ ଖୁସି ହେଲି ।ଉପଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ ବାଛି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(A) ସରଳିଆ

(B) ସାରଲ୍ୟତା

(C) ସରଳୀ

(D) ସରଳତା

ଉତ୍ତର- D

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

20. ବିଶେଷ୍ୟ ପଦ ଆଗେ ରହି ବିଶେଷଣ ପଦ ପଛରେ ରହିଲେ କେଉଁ ବିଶେଷଣ ହୁଏ ?

(A) ବିଶେଷ୍ୟର ବିଶେଷଣ

(B) ବିଶେଷଣର ବିଶେଷଣ

(C) ବିଧେୟ ବିଶେଷଣ

(D) ସର୍ବନାମର ବିଶେଷଣ

ଉତ୍ତର- C

21. ତଳ ବାକ୍ୟରେ ଥିବା ପଦଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ବିଶେଷଣର କାମ କରୁଛି ?

ବାବୁ ସୁନା ମୁଦି ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି ।

(A) ବାବୁ

(B) ସୁନା

(C) ମୁଦି

(D) ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି

ଉତ୍ତର- B

22. ନିମ୍ନରେ କେତୋଟି ବିଶେଷଣ ପଦ ଅଛି ?

ଦୟା, କ୍ଷମା, ଦଦରା, ଧୈର୍ଯ୍ୟ, କନିଷ୍ଠ, କଠିନ

(A) ସବୁଗୁଡ଼ିକ

(B) ୫ଟି

(C) ୩ଟି

(D) ୪ଟି

ଉତ୍ତର- C

23. 'କନିଷ୍ଠ' ବିଶେଷଣ ପଦର ମୂଳରୂପଟି କ' ଣ ?

(A) କୁନି

(B) ଯୁବା

(C) ସାନ

(D) କ୍ଷୁଦ୍ର

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉତ୍ତର- B

24. 'ବୃଦ୍ଧ' ଶବ୍ଦରେ 'ଇ' ଯୁକ୍ତ ହେଲେ ନୂତନ ଶବ୍ଦଟି କ'ଣ ହେବ ?

(A) ବର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଣୁ

(B) ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ

(C) ଜ୍ୟେଷ୍ଠ

(D) ମହିଷ୍ଠ

ଉତ୍ତର- C

25. ନିମ୍ନ ବାରୁ ବିଶେଷଣ ପଦଟି ଚିହ୍ନାଅ ।

ଖାଇବାର ପୁତ୍ର ଗଲା ମଥୁରାପୁରକୁ ।

(A) ଖାଇବାର

(B) ପୁତ୍ର

(C) ଗଲା

(D) ମଥୁରାପୁରକୁ

ଉତ୍ତର- A

26. ଭିନ୍ନ ଜାତୀୟ ଶବ୍ଦଟି ବାଛ ।

(A) ଦଶ

(B) ଷୋଡ଼ଶ

(C) ସପ୍ତଦଶ

(D) ଅଷ୍ଟାଦଶ

ଉତ୍ତର- A

27. କେଉଁଟି ସମଶ୍ରେଣୀୟ ନୁହେଁ ?

(A) ବାସିପଖାଳ

(B) ସହଦହି

(C) କଞ୍ଚାଲଙ୍କା

(D) ମେଲୁଣ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉତ୍ତର- D

28. କେଉଁଟି ସମଶ୍ରେଣୀୟ ନୁହେଁ ?

(A) ତୃଣବାଳକ

(B) ଖାଇଲା ପୁଅ

(C) ବୁଢ଼ାଲୋକ

(D) ଅନ୍ଧ ମଣିଷ

ଉତ୍ତର- B

29. ଯେମନ୍ତ ଉପାୟ କହିଲେ ଗୁରୁ, ତେମନ୍ତ ବିଧାନେ ହୋଇଲା ଚରୁ ।

ଏଠାରେ "ଯେମନ୍ତ' କି ପଦ ?

(A) ବିଶେଷ୍ୟ

(B) ବିଶେଷଣ

(C) ସର୍ବନାମ

(D) ଅବ୍ୟୟ

ଉତ୍ତର- B

30. ଜଣାଶୁଣା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କିଛି କହି ହୁଏ ନାହିଁ । ଏଠାରେ 'ଜଣାଶୁଣା' କି ପଦ ?

(A) କ୍ରିୟା

(B) ବିଶେଷଣ

(C) ସର୍ବନାମ

(D) ବିଶେଷ୍ୟ

ଉତ୍ତର- B

31. ନିମ୍ନରୁ ବିଶେଷଣ ପଦଟି ଚିହ୍ନଅ ।

(A) ଭଦ୍ରାମି

(B) କୈଶୋର

(C) ଧୀର

(D) ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ଜାମ
digitalodishaedu.com
ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉତ୍ତର- C

32. ନିମ୍ନରେ କେଉଁଟି ବିଶେଷଣ ପଦ ନୁହେଁ ?

(A) ମଧୁର

(B) ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ

(C) ସ୍ଥାୟୀ

(D) ଉପଯୋଗୀ

ଉତ୍ତର- B

33. କେଉଁଟି ବିଶେଷଣ ପଦ ନୁହେଁ ?

(A) ପାଦ୍ୟ

(B) ଦାମ୍ଭିକ୍ୟ

(C) ଔଦ୍ଧତ୍ୟ

(D) ମୁଖ୍ୟ

ଉତ୍ତର- C

34. "ବଚନ' - ର ବିଶେଷଣ ରୂପଟି କ' ଣ ହେବ ?

(A) ବଚିତ

(B) ବଚନିକ

(C) ଉକ୍ତ

(D) ବଚତ

ଉତ୍ତର- C

35. ' 'ଅନୁରାଗ' -ର ବିଶେଷଣ ରୂପଟି କ' ଣ ?

(A) ଅନୁରାଗିଣୀ

(B) ଅନୁରଞ୍ଜିତ

(C) ଅନୁରଙ୍ଗ

(D) ଅନୁରକ୍ତ

ଉତ୍ତର- D

ଓଡିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ
digitalodishaedu.com
ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

36. ଅବସାଦର ବିଶେଷଣ ରୂପଟି କ'ଣ ହେବ ?

(A) ଅବସାପ୍ତ

(B) ଅବସ୍ବାଦ

(C) ଅବସନ୍ନ

(D) ବିଷ

ଉତ୍ତର- C

37. କ୍ଷୁବ୍ଧର ବିଶେଷ୍ୟ ରୂପଟି କ' ଣ ହେବ ?

(A) କ୍ଷୁଧା

(B) କ୍ଷୋଭ

(C) କ୍ଷୁର

(D) ଖୁଣ

ଉତ୍ତର- B

38. ନିମ୍ନରୁ ଭିନ୍ନ ଜାତୀୟ ଶବ୍ଦଟି ବାଛ

(A) ମୁଁ

(B) ତୁ

(C) ତୁମେ

(D) ଆପଣ

ଉତ୍ତର- A

39. ନିମ୍ନ ବାକ୍ୟରେ ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କେଉଁ ପ୍ରକାର ସର୍ବନାମ ?

ମୁଁ ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ସବୁ ଜାଣେ

(A) ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ସର୍ବନାମ

(B) ନିର୍ଦ୍ଦେଶାତ୍ମକ ସର୍ବନାମ

(C) ସମ୍ବନ୍ଧ ସୂଚକ ସର୍ବନାମ

(D) ଆତ୍ମସୂଚକ ସର୍ବନାମ

ଉତ୍ତର- A

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

40. ନ ଦେଖୁଲା ଓଢ ଛ'ଫଡ଼ା ।

ଏ ବାକ୍ୟରୁ ଅବ୍ୟୟ ପଦଟି ଚିହ୍ନାଅ

(A) ନ

(B) ନ ଦେଖୁ

(C) ଛ'ଫଡ଼ା

(D) ଦେଖୁଲା

ଉତ୍ତର- A

41. ତଳ ବାକ୍ୟରେ ଥିବା ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କେଉଁ ପ୍ରକାର, ଅବ୍ୟୟ ?

ବାତ୍ୟା ପୂର୍ବରୁ ହଠାତ୍ ଆକାଶ ଲାଲ ହୋଇଗଲା ।

(A) କାଳବୋଧକ

(B) ସମ୍ଭାବନା ସୂଚକ

(C) ବିକଳ୍ପାର୍ଥକ

(D) ଭାବସୂଚକ"

ଉତ୍ତର- A

42. ଯେତିକି ମାଠିବୁ ମାଠ, ମୁଁ ସେହି ଦରପୋଡ଼ା କାଠ ।

ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କେଉଁ ପ୍ରକାର ଅବ୍ୟୟ ?

(A) ସମ୍ଭାବନା ସୂଚକ

(B) ନିଷେଧାର୍ଥକ

(C) ପରିମାଣ ସୂଚକ

(D) ବିକଳାର୍ଥକ

ଉତ୍ତର- C

43. ମାଆ ପରି ମୋର କିଏସେ ହେବ ? ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କେଉଁ ପ୍ରକାର ଅବ୍ୟୟ ?

(A) ସମ୍ମତିସୂଚକ

(B) ଭାବବାଚକ

(C) ହେତୁବୋଧକ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(D) ସାଦୃଶ୍ୟବାଚକ

ଉତ୍ତର- D

44. କହି ଲେ କୁଳ କୁଟୁମ୍ବକୁ ଲାଜ, ନ କହି ଲେ କୁଳ ଭାସିଯାଉଛି ।

ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କେଉଁ ପ୍ରକାର ଅବ୍ୟୟ ?

(A) ସମ୍ଭାବନା ସୂଚକ

(B) ନିଷେଧାର୍ଥକ

(C) ବିକଳାର୍ଥକ

(D) ନିଶ୍ଚୟ ବୋଧକ

ଉତ୍ତର- B

45. ନିମ୍ନରେ କେଉଁଟି ହେତୁ ବୋଧକ ଅବ୍ୟୟ ?

(A) ଆହେ ...

(B) ସୁତରା

(C) ପ୍ରାୟ

(D) ନା

ଉତ୍ତର- B

46. 'ଜାଣିବା' କ୍ରିୟାପଦର ମୂଳ ସଂସ୍କୃତ ଧାତୁରୂପଟି କ'ଣ ?

(A) ଜାଣ

(B) ଜ୍ଞା

(C) ଜିଜ୍ଞାସା

(D) ଜି

ଉତ୍ତର- B

47. "ପିଲେଇବା' ନାମଧାତୁର ମୂଳରୂପଟି କ'ଣ ?

(A) ପିଲ

(B) ପିଲା

(C) ପିଲି

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(D) ପେଲିବା

ଉତ୍ତର- A

48. ଗଢ ଧାତୁର ପ୍ରୟୋଜକ ଧାତୁ ରୂପଟି କ' ଣ ?

(A) ଗଢ଼ିବା

(B) ଗଢ଼ା

(C) ଗଢ଼େଇବା

(D) ଗଢ଼ିଲା

ଉତ୍ତର- B

49. ନିମ୍ନ ଉଦାହରଣରେ କେତୋଟି ଅକର୍ମକ କ୍ରିୟା ଅଛି ।

ମାରିବା, ପଢ଼ିବା, ଉଡ଼ିବା, ହସିବା, ମରିବା -

(A) ୨ଟି

(B) ୫ଟି

(C) ୪ଟି

(D) ୩ଟି

ଉତ୍ତର- D

50. ମୁଁ ପଢଅଛି । -- ରେଖାଙ୍କିତ ଶବ୍ଦପୁଞ୍ଜ କେଉଁ କ୍ରିୟାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ?

(A) ସକର୍ମକ

(B) ଅକର୍ମକ

(C) ଦ୍ୱିକର୍ମକ

(D) ସନ୍ଦେହାତ୍ମକ

ଉତ୍ତର- A

51. ଦେବା, ପଚାରିବା, ହାଣିବା, ମାଗିବା । ଏହା ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ଦୁଇଟି କର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ ?

(A) ଗୋଟିଏ

(B) ୨ଟି

(C) ୩ଟି

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(D) ୪ଟି

ଉତ୍ତର- C

52. ଖାଇଦେଲେ, ଭୋଜନ କଲେ, ଧରି ଆଣିଲେ, ଟେକିନିଆ ଶୟନ କଲେ ,

ଏହା ଭିତରେ କେତୋଟି ଯୌଗିକ କ୍ରିୟା ଅଛି ?

(A) ୩ଟି

(B) ଗୋଟିଏ

(C) ୪ଟି

(D) ସବୁଗୁଡ଼ିକ

ଉତ୍ତର- A

53. ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଗଛ ଶବ୍ଦଟି କେଉଁ ଲିଙ୍ଗର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

(A) ପୁଂଲିଙ୍ଗ

(B) ସ୍ତ୍ରୀଲିଙ୍ଗ

(C) କ୍ଲୀବଲିଙ୍ଗ

(D) କୌଣସିଟି ନୁହେଁ

ଉତ୍ତର- C

54. ନିମ୍ନ ଉଦାହରଣରୁ କେଉଁଟି ବିଦ୍ୟାବତୀ' ର ବିପରୀତ ଲିଙ୍ଗ ?

(A) ବିଦୁଷ

(B) ବିଦ୍ୟାଧର

(C) ବିଦ୍ୟାବାନ୍

(D) ବିଦ୍ୱାନ

ଉତ୍ତର- C

55. ନିମ୍ନ ଉଦାହରଣରୁ ଶିକ୍ଷକ' ର ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀଲିଙ୍ଗ ଶବ୍ଦଟି ବାଛ

(A) ଶିକ୍ଷୟତ୍ରୀ

(B) ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରି

(C) ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(D) ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରି

ଉତ୍ତର- C

56. ଭିନ୍ନ ଜାତୀୟ ଶବ୍ଦଟି ଚିହ୍ନାଅ ।

(A) ଦେବୀ

(B) ମାନବୀ

(C) ମାୟାବୀ

(D) ଦାନବୀ

ଉତ୍ତର- C

57. ମନୁଷ୍ୟ ମରଣଶୀଳ । ଏଠାରେ ମନୁଷ୍ୟ କେଉଁ ବଚନ ?

(A) ଏକବଚନ

(B) ଦ୍ୱିବଚନ

(C) ବହୁବଚନ

(D) କୌଣସିଟି ନୁହେଁ

ଉତ୍ତର- C

58. କେଉଁ ଗୋଟିକ ବିଶେଷ୍ୟ ପଦ ?

(A) ମଗନ

(B) ଇଗନ

(C) ଭଜନ

(D) ଚେତନ

ଉତ୍ତର- C

59. କେଉଁଟି ବିଶେଷଣ ପଦ ?

(A) ଆଗମନ

(B) ବିଭାଜନ

(C) ଅଚେତନ

(D) ପ୍ରସ୍ଥାନ

ଓଡିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ digitalodishaedu.com ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉତ୍ତର- C

60. କେଉଁଟି ଅବ୍ୟୟ ପଦ ?

(A) ତାରା

(B) ପସରା

(C) ପରା

(D) କାରା

ଉତ୍ତର- C

61. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ ଭିନ୍ନ ଜାତୀୟ ଶବ୍ଦଟି ବାଛି ।

(A) ନଦୀ

(B) କୂଅ

(C) ପୁଷ୍କରିଣୀ'

(D) ସାଗର

ଉତ୍ତର- B

62. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ତଦ୍ଭବ ଶବ୍ଦ ନୁହେଁ ?

(A) ଆଇ

(B) ନଈ

(C) ଜାମାତା

(D) ବୋଇତ

ଉତ୍ତର- C

63. କେଉଁଟି ବୈଦେଶିକ ଶବ୍ଦ ନୁହେଁ ?

(A) ଅଇନା

(B) ଅଙ୍ଗୁର

(C) ଆଚାର

(D) ଆରିସା

ଉତ୍ତର- D

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ପରୀକ୍ଷା digitalodishaedu.com ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

64. କେଉଁଟି ଇଂରାଜୀ ଶବ୍ଦ ନୁହେଁ ?

(A) ଲାଇନ

(B) ମେସିନ

(C) ଡ୍ରାମା

(D) ପେସ୍କାର

ଉତ୍ତର- D

65. ନିମ୍ନରୁ ଭିନ୍ନ ଜାତୀୟ ଶବ୍ଦଟି ବାଛି

(A) ପତ୍ର

(B) ଚାନ୍ଦ

(C) ଖଇର

(D) ଦବା

ଉତ୍ତର- A

66. ନିମ୍ନରୁ କେଉଁଟି ସମଶ୍ରେଣୀୟ ନୁହେଁ ?

(A) ଭ୍ରାତା

(B) ସ୍ୱାମୀ

(C) ବାପା

(D) ପୁତ୍ର

ଉତ୍ତର- C

67. ନିମ୍ନରୁ କେଉଁଟି ସମଶ୍ରେଣୀୟ ନୁହେଁ ?

(A) ଗାଈ

(B) ବାଛୁରୀ

(C) ଦୁଷ୍ଟ

(D) ଘିଅ

ଉତ୍ତର- C

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ତଦ୍ଧିତ
(Tadhita Sabda)

ଶବ୍ଦର ପରେ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଯୋଗ କରାଯାଇ ନୂତନ ଶବ୍ଦ ସୃଷ୍ଟି କରାଗଲେ ତାହାକୁ ତଦ୍ଧିତ କୁହାଯାଏ । ଏଠାରେ କୃଦନ୍ତ ଓ ତଦ୍ଧିତ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ । କ୍ରିୟା ବା ଧାତୁ ପରେ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଯୋଗ କରାଗଲେ କୃଦନ୍ତ ହେଉଥିବା ବେଳେ ଶବ୍ଦର ପରେ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଯୋଗ କଲେ ତଦ୍ଧିତ ହୁଏ । ନିମ୍ନରେ କିଛି ଉଦାହରଣ ଦିଆଯାଇଛି -

ଆତି-	ବୃତ୍ତି ଅର୍ଥରେ-	ଓକିଲ (okila) + ଆତି (ati) = ଓକିଲାତି (okilati)
ଆନି-	ଭାବ/କର୍ମ ଅର୍ଥରେ-	ବାବୁ (babu) + ଆନି (ani) = ବାବୁଆନି (babuani)
		ସାହେବ (saheb) + ଆନି (ani) = ସାହେବାନି (sahebni)
ଆମି-	ସ୍ୱଭାବ ଅର୍ଥରେ-	ମୂର୍ଖ (murkha) + ଆମି (ami) = ମୂର୍ଖାମି (murkhami)
		ଠକ (thaka) + ଆମି (ami) = ଠକାମି (thakami)
		ଦୁଷ୍ଟ (dusta) + ଆମି (ami) = ଦୁଷ୍ଟାମି (dustami)
		ପାଗଳ (pagala) + ଆମି (ami) = ପାଗଳାମି (pagalami)
ଆରି-	ବ୍ୟବସାୟ ଅର୍ଥରେ-	କଂସା (kansa) + ଆରି (ari) = କଂସାରି (kansaari)
		ଭିକ (bhika) + ଆରି (ari) = ଭିକାରି (bhikaari)
		ଶଙ୍ଖ (sankha) + ଆରି (ari) = ଶଙ୍ଖାରି (sankhaari)
		ସୁନା (suna) + ଆରି (ari) = ସୁନାରି (sunaari)
ଆଳ-	ଅଭ୍ୟାସ ବା ଦକ୍ଷତା ଅର୍ଥରେ-	ବଇଁଶୀ (bainsi) + ଆଳ (ala) = ବଇଁଶିଆଳ (bainsiala)
	ଅଛି ଅର୍ଥରେ-	ଗଣ୍ଠି (ganthi) + ଆଳ (ala) = ଗଣ୍ଠିଆଳ (ganthiala)
	ବୃତ୍ତି ଅର୍ଥରେ-	ଗାଈ (gai) + ଆଳ (ala) = ଗାଈଆଳ (gaiala)
		ଛେଳି (cheli) + ଆଳ (ala) = ଛେଳିଆଳ (cheliala)
		ପାଇଟି (paiti) + ଆଳ (ala) = ପାଇଟିଆଳ (paitiala)
		ମଇଁଷି (mainsi) + ଆଳ (ala) = ମଇଁଷିଆଳ (mainsiala)
ଆଳି-	ଅଭ୍ୟାସ ବା ଦକ୍ଷତା ଅର୍ଥରେ-	ଖେଳ (khela) + ଆଳି (ali) = ଖେଳାଳି (khelaali)
		ଚଢ଼ା (chadha) + ଆଳି (ali) = ଚଢ଼ାଳି (chadhaali)
		ପହଁରା (pahanra) + ଆଳି (ali) = ପହଁରାଳି (pahanraali)
	ଜାତି ଅର୍ଥରେ-	ବଇତ (baita) + ଆଳି (ali) = ବଇତାଳି (baitaali)
	ବୃତ୍ତି ଅର୍ଥରେ-	ଛପର (chapara) + ଆଳି (ali) = ଛପରାଳି (chaparaali)
		ଧାନକଟା (dhanakata) + ଆଳି (ali) = ଧାନକଟାଳି (dhanakataali)
	ସମୂହ ଅର୍ଥରେ-	ଦୀପ (dipa) + ଆଳି (ali) = ଦୀପାଳି (dipaali)
	ସମ୍ବନ୍ଧାର୍ଥରେ-	ଭାଇ (bhai) + ଆଳି (ali) = ଭାଇଆଳି (bhaiali)
ଇ-	ଘଟୁଥିବ ଅର୍ଥରେ-	ଚଉଠ (chautha) + ଇ (e) = ଚଉଠି (chauthi)
	ଛୋଟ ଅର୍ଥରେ-	କାଠ (katha) + ଇ (e) = କାଠି (kathi)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

		ଚକ (chaka) + ଇ (e) = ଚକି (chaki)
	ଜାତି ଅର୍ଥରେ-	କଟକ (kataka) + ଇ (e) = କଟକି (kataki)
	ବୃତ୍ତି ଅର୍ଥରେ-	ଚକର (chakara) + ଇ (e) = ଚାକିରି (chakiri)
		ମାଷ୍ଟର (mastara) + ଇ (e) = ମାଷ୍ଟରି (mastari)
	ସ୍ୱାର୍ଥରେ-	ଚଳଣ (chalana) + ଇ (e) = ଚଳଣି (chalani)
ଇଆ-	ଅତିଶୟ ଅର୍ଥରେ-	କପାଳ (kapala) + ଇଆ (eia) = କପାଳିଆ (kapalia)
		ମୁନ (mun) + ଇଆ (eia) = ମୁନିଆ (munia)
		ଲୁଣ (luna) + ଇଆ (eia) = ଲୁଣିଆ (lunaia)
	ଛୋଟ ଅର୍ଥରେ-	ଖଟ (khata) + ଇଆ (eia) = ଖଟିଆ (khataia)
	ଜାତ ଅର୍ଥରେ-	**କଟକ (kataka) + ଇଆ (eia) = କଟକିଆ (katakaia)**
		ଖରାଦିନ (kharadina) + ଇଆ (eia) = ଖରାଦିନିଆ (kharadinaia)
		ନଈକୂଳ (nakula) + ଇଆ (eia) = ନଈକୂଳିଆ (naikulia)
		ପାହାଡ (pahada) + ଇଆ (eia) = ପାହାଡ଼ିଆ (pahadia)
		ବାଲେଶ୍ୱର (baleswar) + ଇଆ (eia) = ବାଲେଶ୍ୱରିଆ (baleswaria)
		ମଫସଲ (mafsal) + ଇଆ (eia) = ମଫସଲିଆ (mafsalia)
	ତିଆରି ଅର୍ଥରେ	ବାଉଁଶ (baunsa) + ଇଆ (eia) = ବାଉଁଶିଆ (baunsaia)
	ତୁଳନା ଅର୍ଥରେ	ମଲ୍ଲିଫୁଲ (maliphula) + ଇଆ (eia) = ମଲ୍ଲିଫୁଲିଆ (maliphulia)
	ବୃତ୍ତି/ବ୍ୟବସାୟ ଅର୍ଥରେ	ହଳ (hala) + ଇଆ (eia) = ହଳିଆ (halia)
		ମୂଲ (mula) + ଇଆ (eia) = ମୂଲିଆ (mulia)
		ଢ଼ୋଲ (dhola) + ଇଆ (eia) = ଢୋଲିଆ (dholia)
		ଚାକର (chakara) + ଇଆ (eia) = ଚାକରିଆ (chakiria)
		ଗୁଡ଼ (guda) + ଇଆ (eia) = ଗୁଡ଼ିଆ (gudia)
		କୀର୍ତ୍ତନ (kirtana) + ଇଆ (eia) = କୀର୍ତ୍ତନିଆ (kirtania)
	ମୂଲ୍ୟ/ପରିଣାମ ଅର୍ଥରେ	ତିନିଗଜ (tinigaja) + ଇଆ (eia) = ତିନିଗଜିଆ (tinigajia)
		ଦଶକେଜି (dasakegi) + ଇଆ (eia) = ଦଶକେଜିଆ (dasakegia)
		ଦୁଇଟଙ୍କା (duitanka) + ଇଆ (eia) = ଦୁଇଟଙ୍କିଆ (duitankia)
		ପାଞ୍ଚହାତ (panchahata) + ଇଆ (eia) = ପାଞ୍ଚହାତିଆ (pahantia)
		ବାଇଶିପଳ (baisipala) + ଇଆ (eia) = ବାଇଶିପଳିଆ (baisipalia)
	ରଞ୍ଜିତ ଅର୍ଥରେ-	ବାଇଗଣ (baigana) + ଇଆ (eia) = ବାଇଗଣିଆ (baigania)
		ହଳଦି (haladi) + ଇଆ (eia) = ହଳଦିଆ (haladia)
		ରଙ୍ଗ (ranga) + ଇଆ (eia) = ରଙ୍ଗିଆ (rangia)
		ପାଉଁଶ (paunsa) + ଇଆ (eia) = ପାଉଁଶିଆ (paunsia)
	ଆକୃତି/ସାଦୃଶ ଅର୍ଥରେ	ଚାଉଳ (chaunla) + ଇଆ (eia) = ଚାଉଳିଆ (chaulia)
		ସୋରିଷ (sorisa) + ଇଆ (eia) = ସୋରିଷିଆ (sorisia)
		ଶୂଆନାକ (suanaka) + ଇଆ (eia) = ଶୂଆନାକିଆ (sunanakia)
		ମଢ (madha) + ଇଆ (eia) = ମଢିଆ (madhia)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

		ବାଇଗଣ (baigana) + ଇଆ (eia) = ବାଇଗଣିଆ (baigania)
	ସମ୍ବନ୍ଧ ଅର୍ଥରେ	ସହର (sahara) + ଇଆ (eia) = ସହରିଆ (saharia)
		ରବିବାର (rabibara) + ଇଆ (eia) = ରବିବାରିଆ (rabibaria)
		ମହୁଲ (mahula) + ଇଆ (eia) = ମହୁଲିଆ (mahulia)
		ବର୍ଷକ (barsaka) + ଇଆ (eia) = ବର୍ଷକିଆ (barsakia)
		ପାହାଡ (pahada) + ଇଆ (eia) = ପାହାଡ଼ିଆ (pahadia)
		ଖରାଦିନ (kharadina) + ଇଆ (eia) = ଖରାଦିନିଆ (kharadinia)
	ସ୍ୱ ଅର୍ଥରେ-	କଅଁଳ (kaonla) + ଇଆ (eia) = ଖଅଁଳିଆ (kaonlia)
		ମଧୁର (madhura) + ଇଆ (eia) = ମଧୁରିଆ (madhuria)
		ସୁଲୁସୁଲୁ (sulusulu) + ଇଆ (eia) = ସୁଲୁସୁଲିଆ (sulusulia)
ଇମା	ଭାବାର୍ଥରେ	ଗୁରୁ (guru) + ଇମା (ema) = ଗରିମା (garima)
		ବଡ଼ (bada) + ଇମା (ema) = ବଡ଼ିମା (badima)
		ବଙ୍କା (banka) + ଇମା (ema) = ବଙ୍କିମା (bankima)
ଈ	ଜାତ ଅର୍ଥରେ-	ରଣପୁର (ranapur) + ଈ (e) = ରଣପୁରୀ (ranapuri)
		ବାଲେଶ୍ୱର (baleswar) + ଈ (e) = ବାଲେଶ୍ୱରୀ (baleswari)
		ବନାରସ (banarasa) + ଈ (e) = ବନାରସୀ (banarasi)
		ପରଦେଶ (paradesa) + ଈ (e) = ପରଦେଶୀ (paradesi)
		କଟକ (kataka) + ଈ (e) = କଟକୀ (kataki)
	ବ୍ୟବସାୟ ଅର୍ଥରେ-	ଦୋକାନ (dokana) + ଈ (e) = ଦୋକାନୀ (dokani)
	ଅଛି ଅର୍ଥରେ-	ଭାର (bhara) + ଈ (e) = ଭାରୀ (bhari)
		ଦାଗ (daga) + ଈ (e) = ଦାଗୀ (dagi)
		ହିସାବ (hisaba) + ଈ (e) = ହିସାବୀ (hisabi)
	ପରିମାଣ ଅର୍ଥରେ	ଆଠହାତ (athahata) + ଈ (e) = ଆଠହାତୀ (athahati)
		ଦଶଗଜ (dasagaja) + ଈ (e) = ଦଶଗଜୀ (dasagaji)
ଉଆ	ଅଛି ଅର୍ଥରେ-	ଦାଢ଼ (dadha) + ଉଆ (ua) = ଦାଢ଼ୁଆ (dadhua)
		ନିଶ (nisa) + ଉଆ (ua) = ନିଶୁଆ (nisua)
		ପଙ୍କ (panka) + ଉଆ (ua) = ପଙ୍କୁଆ (pankua)
		ପାଠ (patha) + ଉଆ (ua) = ପାଠୁଆ (pathua)
		ମେଘ (megha) + ଉଆ (ua) = ମେଘୁଆ (meghua)
		ରାଗ (raga) + ଉଆ (ua) = ରାଗୁଆ (ragua)
	ଅଭ୍ୟାସ ଅର୍ଥରେ	ଖଚ (kacha) + ଉଆ (ua) = ଖଚୁଆ (khachua)
		ମିଛ (micha) + ଉଆ (ua) = ମିଛୁଆ (michua)
		ମାଡ଼ (mada) + ଉଆ (ua) = ମାଡ଼ୁଆ (madhua)
	ଜାତ ଅର୍ଥରେ-	ଆଷାଢ଼ (asadha) + ଉଆ (ua) = ଆଷାଢ଼ୁଆ (asadhua)
		ବଣ (bana) + ଉଆ (ua) = ବଣୁଆ (banua)
	ବୃତ୍ତି/ବ୍ୟବସାୟ ଅର୍ଥରେ	ନାଟ (nata) + ଉଆ (ua) = ନାଟୁଆ (natua)
		ମାଛ (macha) + ଉଆ (ua) = ମାଛୁଆ (michua)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

		ସାପ (sapa) + ଉଆ (ua) = ସାପୁଆ (sapua)
		ହଳ (hala) + ଉଆ (ua) = ହଳୁଆ (halua)
		ହାଟ (hata) + ଉଆ (ua) = ହଟୁଆ (hatua)
	ସଦୃଶ ଅର୍ଥରେ	କାଠ (katha) + ଉଆ (ua) = କାଠୁଆ (kathua)
		ବାଘ (bagha) + ଉଆ (ua) = ବାଘୁଆ (baghua)
		ସାପ (sapa) + ଉଆ (ua) = ସାପୁଆ (sapua)
	ସଂପର୍କ ଅର୍ଥରେ	ଗାତ (gata) + ଉଆ (ua) = ଗାତୁଆ (gatua)
		ଘର (ghara) + ଉଆ (ua) = ଘରୁଆ (gharua)
		ମନ (mana) + ଉଆ (ua) = ମନୁଆ (manua)
	ସାମ୍ୟ/ତୁଲ୍ୟ ଅର୍ଥରେ	କାଠ (katha) + ଉଆ (ua) = କାଠୁଆ (kathua)
		ଶାଗ (saga) + ଉଆ (ua) = ଶାଗୁଆ (sagua)
ଉଆଳ	ବାରଣ ଅର୍ଥରେ	ଆଢ଼ (adha) + ଉଆଳ (uala) = ଆଢୁଆଳ (adhuala)
	ବୃତ୍ତି ଅର୍ଥରେ-	ଖେଳ (khela) + ଉଆଳ (uala) = ଖେଳୁଆଳ (kheluala)
		ଜଗା (jaga) + ଉଆଳ (uala) = ଜଗୁଆଳ (jaguala)
		ମଙ୍ଗ (manga) + ଉଆଳ (uala) = ମଙ୍ଗୁଆଳ (manguala)
		ରଖ (rakha) + ଉଆଳ (uala) = ରଖୁଆଳ (rakhuala)
ଉରା	ଅଛି ଅର୍ଥରେ-	ଦାନ୍ତ (danta) + ଉରା (ura) = ଦାନ୍ତୁରା (dantura)
	ଅଭ୍ୟାସ ଅର୍ଥରେ	କାନ୍ଦ (kanda) + ଉରା (ura) = କାନ୍ଦୁରା (kandura)
		ମୁତ (muda) + ଉରା (ura) = ମୁତୁରା (mutura)
		ହଗ (haga) + ଉରା (ura) = ହଗୁରା (hagura)
ଉରିଆ	ବୃତି ଅର୍ଥରେ	କାଠ (katha) + ଉରିଆ (uria) = କାଠୁରିଆ (kathuria)
		ନାଆ (naa) + ଉରିଆ (uria) = ନାଉରିଆ (nauria)
ଉଳି	ସମ୍ବନ୍ଧ ଅର୍ଥରେ	ଗାଁ (gaon) + ଉଳି (uli) = ଗାଉଁଳି (gaunli)
ଏଇ	ଅଛି ଅର୍ଥରେ-	ଖଟା (khata) + ଏଇ (ae) = ଖଟେଇ (khatela)
		ମିଠା (mitha) + ଏଇ (ae) = ମିଠେଇ (mithei)
	କାର୍ଯ୍ୟାର୍ଥରେ	ସଫା (safa) + ଏଇ (ae) = ସଫେଇ (safei)
	ଭାବାର୍ଥରେ	ବଡ଼ (bada) + ଏଇ (ae) = ବଡ଼େଇ (badhei)
	କ୍ଷୁଦ୍ର ଅର୍ଥରେ-	କୁଳା (kula) + ଏଇ (ae) = କୁଳେଇ (kulei)
ଏଳି	ସାଦୃଶ୍ୟ ଅର୍ଥରେ	ରୁପା (rupa) + ଏଳି (ali) = ରୁପେଳି (rupeli)
		ସୁନା (suna) + ଏଳି (ali) = ସୁନେଳି (suneli)
ଓଇ	କୁଶଳାର୍ଥରେ	ଘର (ghara) + ଓଇ (oa) = ଘରୋଇ (gharoi)
		ବାଟ (bata) + ଓଇ (oa) = ବାଟୋଇ (batoi)
କ	ପୁରଣ ଅର୍ଥରେ	ଦଶ (dasa) + କ (k) = ଦଶକ (dasaka)
କା ଓ କାର	ପୁରଣ ଅର୍ଥରେ	ଆଜି (aji) + କା (ka) = ଆଜିକା (ajika)
		ଆଜି (aji) + କାର (kara) = ଆଜିକାର (ajikara)
		ଏବ (eba) + କା (ka) = ଏବକା (abaka)
		ଏବ (aba) + କାର (kara) = ଏବକାର (abakara)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

		କାଳି (kali) + କା (ka) = କାଳିକା (kalika)
		କାଳି (kali) + କାର (kara) = କାଳିକାର (kalikara)
କୁଳା	ସ୍ୱଭାବ ଅର୍ଥରେ-	ଡ଼ର (dara) + କୁଳା (kula) = ଡ଼ରକୁଳା (darakula)
		ଲାଜ (laja) + କୁଳା (kula) = ଲାଜକୁଳା (lajakula)
ଖାନା	ଘର ଅର୍ଥରେ	କାର (kar) + ଖାନା (khana) = କାରଖାନା (karakhana)
		ଛାପା (chapa) + ଖାନା (khana) = ଛାପାଖାନା (chapakhana)
		ଜେଲ (jail) + ଖାନା (khana) = ଜେଲଖାନା (jailkhana)
		ଡ଼କ୍ଟର (daktar) + ଖାନା (khana) = ଡ଼ାକ୍ତରଖାନା (daktarkhana)
		ବୈଠକ (baithaka) + ଖାନା (khana) = ବୈଠକଖାନା (baithakkhana)
ଖୋର	ଅଭ୍ୟାସ ଅର୍ଥରେ	ଜିଦି (jidi) + ଖୋର (khora) = ଜିଦଖୋର (jidkhor)
		ନିଶା (nisa) + ଖୋର (khora) = ନିଶାଖୋର (nishakhor)
		ଯୁଦ୍ଧ (judha) + ଖୋର (khora) = ଯୁଦ୍ଧଖୋର (judhakhor)
		ଲଭ (labha) + ଖୋର (khora) = ଲାଭଖୋର (labhakhor)
ଗର	ବ୍ୟବସାୟ/ବୃତ୍ତି ଅର୍ଥରେ	କାରି (kari) + ଗର (gara) = କାରିଗର (karigara)
		ବାଜି (baji) + ଗର (gara) = ବାଜିଗର (bajigara)
		ସୌଦା (souda) + ଗର (gara) = ସୌଦାଗର (soudagara)
ଗିରି	ଭାବ/ଧର୍ମ ଅର୍ଥରେ	କିରାନି (kirani) + ଗିରି (giri) = କିରାନିଗିରି (kiranigiri)
		ଗୁମାସ୍ତା (gumasta) + ଗିରି (giri) = ଗୁମାସ୍ତାଗିରି (gumastagiri)
		ବାବୁ (babu) + ଗିରି (giri) = ବାବୁଗିରି (babugiri)
		ମାଷ୍ଟର (mastara) + ଗିରି (giri) = ମାଷ୍ଟରଗିରି (mastaragiri)
ଚିଆ	ସାଦୃଶ୍ୟ ଅର୍ଥରେ	ପାଣି (pani) + ଚିଆ (chia) = ପାଣିଚିଆ (panichia)
		ମାଇ (mai) + ଚିଆ (chia) = ମାଇଚିଆ (maichia)
		ଲଳ (lal) + ଚିଆ (chia) = ଲାଳଚିଆ (lalichia)
	ଈଷତ୍ ଅର୍ଥରେ	ମଳି (mali) + ଚିଆ (chia) = ମଳିଚିଆ (malichia)
ଟା	ଅନାଦର ଅର୍ଥରେ	ଟୋକା (toka) + ଟା (ta) = ଟୋକାଟା (tokata)
		ବୁଢା (budha) + ଟା (ta) = ବୁଢ଼ାଟା (budhata)
		ଲୋକ (loka) + ଟା (ta) = ଲୋକଟା (lokata)
ଟି	ଆଦର ଅର୍ଥରେ	ଘର (ghara) + ଟି (ti) = ଘରଟି (gharati)
		ପିଲା (pila) + ଟି (ti) = ପିଲାଟି (pilati)
		ଫଳ (fala) + ଟି (ti) = ଫଳଟି (falati)
ଟିଆ	ଅଛି ଅର୍ଥରେ-	ଧୂଆଁ (dhua) + ଟିଆ (tia) = ଧୂଆଁଟିଆ (dhuantia)
	ଅଭ୍ୟାସ ଅର୍ଥରେ	ବୁଲା (bula) + ଟିଆ (tia) = ବୁଲାଟିଆ (bulatia)
	ଅସହାୟ ଅର୍ଥରେ	ଏକା (eka) + ଟିଆ (tia) = ଏକାଟିଆ/ଏକୁଟିଆ (akatia / akutia)
	କାଳ ଅର୍ଥରେ	ଖରା (khara) + ଟିଆ (tia) = ଖରାଟିଆ (kharatia)
	ବୃତ୍ତି/ବାସ ଅର୍ଥରେ	ଭଡ଼ା (bhada) + ଟିଆ (tia) = ବଡ଼ାଟିଆ (badatia)
ଦାର	ଅଛି/ଆଧିପତ୍ୟ ଅର୍ଥରେ	ଅଂଶୀ (ansi) + ଦାର (dara) = ଅଂଶୀଦାର (ansidara)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

		ଜମି (jami) + ଦାର (dara) = ଜମିଦାର (jamidara)
		ଭାଗୀ (bhagi) + ଦାର (dara) = ଭାଗୀଦାର (bhagidara)
		ସୁବା (suba) + ଦାର (dara) = ସୁବାଦାର (sabudara)
	ଅଭ୍ୟାସ ଅର୍ଥରେ	ଖରିଦ (kharid) + ଦାର (dara) = ଖରିଦଦାର (kharidara)
	ବୃତ୍ତି ଅର୍ଥରେ-	ଚୌକି (chouki) + ଦାର (dara) = ଚୌକିଦାର (choukidara)
		ବାଜା (baja) + ଦାର (dara) = ବାଜାଦାର (bajadara)
		ଦଗା (daga) + ଦାର (dara) = ଦଗାଦାର (dagadar)
ପିଛା	ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅର୍ଥରେ	ଘର (ghara) + ପିଛା (picha) = ଘରପିଛା (gharapicha)
		ଜଣ (jana) + ପିଛା (picha) = ଜଣପିଛା (janapicha)
ବନ୍ତ	ଅଛି ଅର୍ଥରେ-	ଗୁଣ (guna) + ବନ୍ତ (danta) = ଗୁଣବନ୍ତ (gunabanta)
		ବଳ (bala) + ବନ୍ତ (danta) = ବଳବନ୍ତ (balabanta)
		ଶ୍ରୀ (sri) + ବନ୍ତ (danta) = ଶ୍ରୀବନ୍ତ (sribanta)
		ବାଲି (bali) + ବନ୍ତ (danta) = ବାଲିବନ୍ତ (balibanta)
		ପାଟ (pata) + ରା (ra) = ପାଟରା (patara)
		ପାନ (pana) + ରା (ra) = ପାନରା (panara)
	ଆକ୍ରାନ୍ତ ଅର୍ଥରେ	ପୋକ (poka) + ରା (ra) = ପୋକରା (pokara)
ଲା	ଅବସ୍ଥାନ ଅର୍ଥରେ	ଆଗ (aga) + ଲା (la) = ଆଗଲା (agala)
		ମଝି (majhi) + ଲା (la) = ମଝିଲା (majhila)
ଆ-		କୁହୁଡ଼ି (Kuhudi) + ଆ (aa) = କୁହୁଡ଼ିଆ (kuhudia)
		ଗଣ୍ଠି (ganthi) + ଆ (aa) = ଗଣ୍ଠିଆ (ganthia)
	ଅଛି ଅର୍ଥରେ-	ଚକାଆଖି (chakaakhi) + ଆ (aa) = ଚକାଆଖିଆ (chakaakhia)
		ଚୁଟି (chuti) + ଆ (aa) = ଚୁଟିଆ (chutia)
		ଦାଢ଼ି (dadhi) + ଆ (aa) = ଦାଢ଼ିଆ (dadhia)
		ରୋଗ (roga) + ଆ (aa) = ରୋଗା (rogaa)
	ଅନାଦାର ଅର୍ଥରେ-	ରଘୁ (raghu) + ଆ (aa) = ରଘୁଆ (raghua)
		ହରି (hari) + ଆ (aa) = ହରିଆ (haria)
	କର୍ମ ଅର୍ଥରେ-	କାହାଳି (kahali) + ଆ (aa) = କାହାଳିଆ (kahalia)
		କୋଠି (kothi) + ଆ (aa) = କୋଠିଆ (kothia)
		ବେଠି (bethi) + ଆ (aa) = ବେଠିଆ (bethia)
	ଦକ୍ଷତା ଅର୍ଥରେ-	ମେଳି (meli) + ଆ (aa) = ମେଳିଆ (melia)
		ମହୁରି (mahuri) + ଆ (aa) = ମହୁରିଆ (mahuria)
	ରଞ୍ଜିତ ଅର୍ଥରେ-	ଗେରୁ (geru) + ଆ (aa) = ଗେରୁଆ (gerua)
		ଧୂଳି (dhuli) + ଆ (aa) = ଧୂଳିଆ (dhulia)
		ମାଟି (mati) + ଆ (aa) = ମାଟିଆ (matia)
		ହଳଦି (haladi) + ଆ (aa) = ହଳଦିଆ (haladia)
	କ୍ଷୁଦ୍ର ଅର୍ଥରେ-	ଥାଳି (thali) + ଆ (aa) = ଥାଳିଆ (thalia)
	ସ୍ୱ ଅର୍ଥରେ-	ଗୋଳି (goli) + ଆ (aa) = ଗୋଳିଆ (golia)
		ଚଟି (chati) + ଆ (aa) = ଚଟିଆ (chatia)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ବାଲା	ଅଧିକାର ଅର୍ଥରେ	ଗାଡ଼ି (gadi) + ବାଲା (bala) = ଗାଡ଼ିବାଲା (gadibala)
		ଘର (ghara) + ବାଲା (bala) = ଘରବାଲା (ghrabala)
		ଜମି (jami) + ବାଲା (bala) = ଜମିବାଲା (jamibala)
		ଥିଲା (thila) + ବାଲା (bala) = ଥିଲାବାଲା (thilabala)
		ପଇସା (paisa) + ବାଲା (bala) = ପଇସାବାଲା (paisabala)
		ପାନ (pana) + ବାଲା (bala) = ପାନବାଲା (panabala)
	ଅଭ୍ୟାସ ଅର୍ଥରେ	କହିବା (kahiba) + ବାଲା (bala) = କହିବାବାଲା (kahibabala)
		ବାଜା (baja) + ବାଲା (bala) = ବାଜାବାଲା (bajabala)
ବାଜ	ସ୍ୱଭାବ ଅର୍ଥରେ-	ମାମଲା (mamala) + ବାଜ (baj) = ମାମଲାବାଜ (mamalabaj)
ମନ୍ତ	ଅଛି ଅର୍ଥରେ-	ଶ୍ରୀ (sri) + ମନ୍ତ (manta) = ଶ୍ରୀମନ୍ତ (srimanta)
		ଗୁଣ (guna) + ମନ୍ତ (manta) = ଗୁଣମନ୍ତ (gunamanta)
ରା	ବ୍ୟବସାୟ ଅର୍ଥରେ-	କାଚ (kacha) + ରା (ra) = କାଚରା (kachara)

କୃଦନ୍ତ
(Krudanta Odia)

ଧାତୁ ବା କ୍ରିୟାର ପରେ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଯୋଗ କରି ଯେଉଁ ଶବ୍ଦ ଗଠିତ ହୁଏ, ତାହାକୁ କୃଦନ୍ତ କୁହାଯାଏ । ସଂସ୍କୃତରେ ଏହି ପ୍ରତ୍ୟୟଗୁଡିକୁ 'କୃତ' ପ୍ରତ୍ୟୟ ବୋଲି କହୁାଯାଉଥିବାରୁ ଏହାର ଏପରି ନାମକରଣ ହୋଇଛି । ଉପସର୍ଗ ପୂର୍ବ ପ୍ରତ୍ୟଯ ଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଏହା ପରପ୍ରତ୍ୟୟ ।

ଅ-	**କାନ୍ଦ୍ (kand) + ଅ (a) = କାନ୍ଦ (kanda)**
	ନାଚ୍ (nach) + ଅ (a) = ନାଚ (nacha)
	ବୋଲ୍ (bol) + ଅ (a) = ବୋଲ (bola)
	ମାତ୍ (mat) + ଅ (a) = ମାତ (mat)
	ହାଣ୍ (han) + ଅ (a) = ହାଣ (han)
	ଖେଳ୍ (khel) + ଅ (a) = ଖେଳ (khel)
	ଫେଡ୍ (fed) + ଅ (a) = ଫେଡ଼ (fed)
	ଭିଡ୍ (bhid) + ଅ (a) = ଭିଡ (bhid)
	ହସ୍ (has) + ଅ (a) = ହସ (has)
ଆ-	କୁହ (kuha) + ଆ (aa) = କୁହା (kuha)
	ଗଢ୍ (gadh) + ଆ (aa) = ଗଢ଼ା (gadha)
	ପଢ୍ (padh) + ଆ (aa) = ପଢ଼ା (padha)
	ବିକ୍ (bik) + ଆ (aa) = ବିକା (bika)
	ନିଅ (nio) + ଆ (aa) = ନିଆ (nia)
	ଖେଳ (khela) + ଆ (aa) = ଖେଳା (khela)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

	ଘୋଷର (ghosara) + ଆ (aa) = ଘୋଷରା (ghosara)
	ବସ୍ (bas) + ଆ (aa) = ବସା (basa)
	ମିଳ୍ (mil) + ଆ (aa) = ମେଳା (mela)
	ହସ୍ (has) + ଆ (aa) = ହସା (hasa)
ଅଣ	କାଟ୍ (kat) + ଅଣ (an) = କାଟଣ (katana)
	ଝାଡ୍ (jhad) + ଅଣ (an) = ଝାଡ଼ଣ (jhadana)
	ତାର୍ (tar) + ଅଣ (an) = ତାରଣ (tarana)
	ମାଗ୍ (mag) + ଅଣ (an) = ମାଗଣ (magana)
	ଗଢ୍ (gadh) + ଅଣ (an) = ଗଢ଼ଣ (gadhana)
	ଝୁଲ୍ (jhul) + ଅଣ (an) = ଝୁଲଣ (jhulana)
	ମାର୍ (mar) + ଅଣ (an) = ମାରଣ (marana)
	ସହ୍ (sah) + ଅଣ (an) = ସହଣ (sahana)
ଅଣା	କହ୍ (kah) + ଅଣା (ana) = କହଣା (kahana)
	କୋର୍ (kar) + ଅଣା (ana) = କୋରଣା (korana)
	ଗଞ୍ଜ୍ (ganj) + ଅଣା (ana) = ଗଞ୍ଜଣା (ganjana)
	ମାଜ୍ (maj) + ଅଣା (ana) = ମାଜଣା (majana)
	କାନ୍ଦ୍ (kand) + ଅଣା (ana) = କାନ୍ଦଣା (kandana)
	ଖେଳ୍ (khhel) + ଅଣା (ana) = ଖେଳଣା (khelana)
	ଭେଟ୍ (bhet) + ଅଣା (ana) = ଭେଟଣା (bhetana)
	ମାଗ୍ (mag) + ଅଣା (ana) = ମାଗଣା (magana)
ଅଣି-	ଉଠ୍ (uth) + ଅଣି (ani) = ଉଠାଣି (uthani)
	ଖୋଷ୍ (khos) + ଅଣି (ani) = ଖୋଷଣି (khosani)
	ଶୁଣ୍ (sun) + ଅଣି (ani) = ଶୁଣାଣି (sunani)
	ଚଳ୍ (chal) + ଅଣି (ani) = ଚଳଣି (chalani)
	କର୍ (kar) + ଅଣି (ani) = କରଣି (karani)
	ଚାହଁ (chanh) + ଅଣି (ani) = ଚାହାଣି (chahani)
	ଖଟ୍ (khat) + ଅଣି (ani) = ଖଟଣି (khatani)
ଆଣ-	ଉଠ୍ (uth) + ଆଣ (ana) = ଉଠାଣ (uthana)
	ଗୁଣ୍ (gun) + ଆଣ (ana) = ଗୁଣାଣ (gunana)
	ବନ୍ଦ୍ (band) + ଆଣ (ana) = ବନ୍ଦାଣ (bandana)
	ଲାଗ୍ (lag) + ଆଣ (ana) = ଲଗାଣ (lagana)
	କଟ୍ (kat) + ଆଣ (ana) = କଟାଣ (katana)
	ଜଣ୍ (jan) + ଆଣ (ana) = ଜଣାଣ (janana)
	ମିଶ୍ (mis) + ଆଣ (ana) = ମିଶାଣ (misana)
ଆଣି-	ଉଠ୍ (uth) + ଆଣି (ani) = ଉଠାଣି (uthani)
	ଖସ୍ (khas) + ଆଣି (ani) = ଖସାଣି (khasani)
	ଗଢ଼୍ (gadh) + ଆଣି (ani) = ଗଢ଼ାଣି (gadani)
ଆଣିଆ-	ଉଠ୍ (uth) + ଆଣିଆ (ania) = ଉଠାଣିଆ (uthania)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

	ଗଢ୍ (gadh) + ଆଣିଆ (ania) = ଗଡ଼ାଣିଆ (gadania)
	ବିନ୍ଧ୍ (bindh) + ଆଣିଆ (ania) = ବିନ୍ଧାଣିଆ (bindhania)
	ଲଗ୍ (lag) + ଆଣିଆ (ania) = ଲଗାଣିଆ (lagania)
ଅନ୍ତା-	ଉଡ୍ (udh) + ଅନ୍ତା (anta) = ଉଡ଼ନ୍ତା (udanta)
	ଚଲ୍ (chal) + ଅନ୍ତା (anta) = ଚଳନ୍ତା (chalanta)
	ଫର୍ (far) + ଅନ୍ତା (anta) = ଫେରନ୍ତା (feranta)
	ଖେଳ୍ (khel) + ଅନ୍ତା (anta) = ଖେଳନ୍ତା (khelanta)
	ଜୀ (ji) + ଅନ୍ତା (anta) = ଜୀଅଣା (jiona)
	ବୁଡ୍ (bud) + ଅନ୍ତା (anta) = ବୁଡ଼ନ୍ତା (budanta)
ଅନ୍ତି-	କଳ୍ (kal) + ଅନ୍ତି (anti) = କଳନ୍ତି (kalanti)
	ଚଳ୍ (chal) + ଅନ୍ତି (anti) = ଚଳନ୍ତି (chalanti)
	ଫଳ୍ (fal) + ଅନ୍ତି (anti) = ଫଳନ୍ତି (falanti)
ଆଳି-	କାଟ୍ (kat) + ଆଳି (ali) = କଟାଳି (katali)
	ଚଢ୍ (chad) + ଆଳି (ali) = ଚଢ଼ାଳି (chadhali)
	ପଢ୍ (padh) + ଆଳି (ali) = ପଢ଼ାଳି (padhali)
	ଖେଳ୍ (khel) + ଆଳି (ali) = ଖେଳାଳି (khelali)
	ଧର୍ (dhar) + ଆଳି (ali) = ଧରାଳି (dharali)
	ବାନ୍ଧ୍ (bandh) + ଆଳି (ali) = ବନ୍ଧାଳି (bandhali)
ଆଳିଆ-	କହ୍ (kuha) + ଆଳିଆ (alia) = କୁହାଳିଆ (kuhalia)
	ଦୁହଁ (duhan) + ଆଳିଆ (alia) = ଦୁହାଁଳିଆ (duhalia)
	ବହ୍ (bah) + ଆଳିଆ (alia) = ବୁହାଳିଆ (buhalia)
	ହସ୍ (has) + ଆଳିଆ (alia) = ହସାଳିଆ (hasalia)
ଇ-	କହ୍ (kah) + ଇ (e) = କହି (kahi)
	ଖା (kha) + ଇ (e) = ଖାଇ (khai)
	ଚାଲ୍ (chal) + ଇ (e) = ଚାଲି (chali)
	ପୋଡ଼୍ (pod) + ଇ (e) = ପୋଡ଼ି (podi)
	ମେଳ୍ (mel) + ଇ (e) = ମେଳି (meli)
	ଖା (kha) + ଇ (e) = ଖାଇ (khai)
	ଝର୍ (jhar) + ଇ (e) = ଝରି (jhari)
	ବୋଲ୍ (bol) + ଇ (e) = ବୋଲି (boli)
	ରଢ୍ (radh) + ଇ (e) = ରଢ଼ି (radi)
ଇବା-	କର୍ (kar) + ଇବା (eba) = କରିବା (kariba)
	ଦେ (de) + ଇବା (eba) = ଦେବା (deba)
	ହସ୍ (has) + ଇବା (eba) = ହସିବା (hasiba)
	ଖା (kha) + ଇବା (eba) = ଖାଇବା (khaiba)
	ଶୁଣ୍ (sun) + ଇବା (eba) = ଶୁଣିବା (suniba)
ଇଥିବା-	ଯା (jan) + ଇଥିବା (ethiba) = ଯାଇଥିବା (jaithiba)
	ପଢ୍ (padh) + ଇଥିବା (ethiba) = ପଢ଼ିଥିବା (padhithiba)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଇଥିଲା-	ଖା (kha) + ଇଥିଲା (ethila) = ଖାଇଥିଲା (khaithila)
ଇଲା-	ଖା (kha) + ଇଲା (ela) = ଖାଇଲା (khaila)
	ହସ୍ (has) + ଇଲା (ela) = ହସିଲା (hasila)
ଲା-	ନେ (ne) + ଲା (la) = ନେଲା (nela)
	ଗମ୍ (gam) + ଲା (la) = ଗଲା (gala)
	ଦେ (de) + ଲା (la) = ଦେଲା (dela)
	ମର୍ (mar) + ଲା (la) = ମଲା (mala)
ଉଆ-	କାଢ଼୍ (kadh) + ଉଆ (ua) = କାଢ଼ୁଆ (kadhua)
	ଲଢ଼୍ (ladh) + ଉଆ (ua) = ଲଢ଼ୁଆ (ladhua)
	ଡ଼ର୍ (dar) + ଉଆ (ua) = ଡରୁଆ (darua)
	ପଢ଼୍ (padh) + ଉଆ (ua) = ପଢ଼ୁଆ (padhua)
	ଡାକ୍ (dak) + ଉଆ (ua) = ଡାକୁଆ (dakua)
ଉଆଳ-	କାଢ଼୍ (kadh) + ଉଆଳ (uala) = କାଢ଼ୁଆଳ (kadhuala)
	ଜଗ୍ (jag) + ଉଆଳ (uala) = ଜଗୁଆଳ (jaguala)
	ରଖ୍ (rakh) + ଉଆଳ (uala) = ରଖୁଆଳ (rakhuala)
	ଖେଳ୍ (khel) + ଉଆଳ (uala) = ଖେଳୁଆଳ (kheluala)
	ମତ୍ (mat) + ଉଆଳ (uala) = ମତୁଆଳ (matuala)
ଉଣା-	ଗା (gan) + ଉଣା (una) = ଗାଉଣା (gauna)
	ପା (padh) + ଉଣା (una) = ପାଉଣା (pauna)
ଉଣି-	ମାଗ୍ (mag) + ଉଣି (uni) = ମାଗୁଣି (maguni)
	ଢାଙ୍କ (dhank) + ଉଣି (uni) = ଢାଙ୍କୁଣି (dhankuni)
	ରାନ୍ଧ (randh) + ଉଣି (uni) = ରାନ୍ଧୁଣି (randhuni)
	ଚାଲ୍ (chal) + ଉଣି (uni) = ଚାଲୁଣି (chaluni)
	ପରଷ୍ (parasa) + ଉଣି (uni) = ପରଷୁଣି (parasuni)
	ମାପ୍ (mapa) + ଉଣି (uni) = ମାପୁଣି (mapuni)
ଉ-	ଗଢ଼୍ (gadh) + ଉ (u) = ଗଢ଼ୁ (gadhu)
	ଝାଡ଼୍ (jhad) + ଉ (u) = ଝାଡ଼ୁ (jhadu)
	ଚାଲ୍ (chal) + ଉ (u) = ଚାଲୁ (chalu)
	ମା (maa) + ଉ (u) = ମାରୁ (maru)
ଏଇ-	ଖୋଦ୍ (khod) + ଏଇ (ae) = ଖୋଦେଇ /ଖୋଦାଇ (khodei / khodai)
	ଢ଼ଡ଼୍ (jad) + ଏଇ (ae) = ଜୋଡ଼େଇ /ଜୋଡ଼ାଇ (jodei / jodai)
	ଲଢ଼ (ladh) + ଏଇ (ae) = ଲଢ଼େଇ /ଲଢ଼ାଇ (ladhei / ladhai)
	ଗଢ଼ (gadh) + ଏଇ (ae) = ଗଢ଼େଇ /ଗଢ଼ାଇ (gadhei / gadhai)
	ବାନ୍ଧ (bandh) + ଏଇ (ae) = ବନ୍ଧେଇ /ବନ୍ଧାଇ (bandhei / bandhai)
ରା/ ଡା	ଖସ୍ (khas) + ରା (ra) = ଖସରା (khasara)
	ଛେଚ୍ (chech) + ରା (ra) = ଛେଚରା (chechara)
	ବାଣ୍ଟ (bant) + ରା (ra) = ବଣ୍ଟରା /ବାଣ୍ଟରା (bantara / bantara)
	ଚିହ୍ନ (chinha) + ରା (ra) = ଚିହ୍ନରା (chinhara)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

	ଡାକ୍ (dak) + ରା (ra) = ଡାକରା (dakara)

ଉପସର୍ଗ
(Odia Upasarga)

ଶବ୍ଦ ଓ ଧାତୁ ସହ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଯୋଗ କରାଯାଇ ଯୌଗିକ ବା ବ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ଶବ୍ଦ ଗଠିତ ହୁଏ ଶବ୍ଦ ଓ ଧାତୁର ପୂର୍ବରୁ କିମ୍ବା ପରେ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଯୋଗ କରାଯାଇଥାଏ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଶବ୍ଦର ପୂର୍ବରୁ ଯୋଗ କରାଗଲେ ତାକୁ ପୂର୍ବପ୍ରତ୍ୟୟ କୁହାଯାଏ ଏହାର ଅନ୍ୟନାମ ଉପସର୍ଗ ଏହାକୁ ତିନିଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଅଛି ଯଥା - ସଂସ୍କୃତ, ଓ ବୈଦେଶିକ ପୂର୍ବପ୍ରତ୍ୟୟ କୁହାଯାଏ । ଏହାର ଅନ୍ୟନାମ ଉପସର୍ଗ । ଏହାକୁ ତିନି ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଯଥା – ସଂସ୍କୃତ, ଓଡିଆ ଓ ବୈଦେଶିକ ପୂର୍ବପ୍ରତ୍ୟାୟ ।

(କ) ସଂସ୍କୃତ ପୂର୍ବପ୍ରତ୍ୟୟ : ସଂସ୍କୃତରେ " ପ୍ର, ପରା, ଅପ୍, ସମ " ଇତ୍ୟାଦି ୨୦ ଗୋଟି ଉପସର୍ଗ ରହିଅଛି । ସେଗୁଡିକୁ ନେଇ ଶବ୍ଦରେ କିପରି ପୂର୍ବ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଗୋଗ ହେଉଛି ଦେଖାଯାଉ –
(ଖ) ଓଡିଆ ପୂର୍ବ ପ୍ରତ୍ୟୟ :
(ଗ) ବୈଦେଶିକ ପୂର୍ବପ୍ରତ୍ୟୟ :

ପ୍ର-	ପ୍ର (pra) + କାର୍ଯ୍ୟ (karjya) = ପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟ (prakarjya)
	ପ୍ର (pra) + କାଶ (kasa) = ପ୍ରକାଶ (prakasa)
	ପ୍ର (pra) + ଚଳନ (chalana) = ପ୍ରଚଳନ (prachalana)
	ପ୍ର (pra) + ଘଟ (ghata) = ପ୍ରଘଟ (praghata)
	ପ୍ର (pra) + ଭାବ (bhaba) = ପ୍ରଭାବ (prabhaba)
	ପ୍ର (pra) + ଧାନ (dhana) = ପ୍ରଧାନ (pradhana)
	ପ୍ର (pra) + ଚଣ୍ଡ (chanda) = ପ୍ରଚଣ୍ଡ (prachanda)
	ପ୍ର (pra) + ବଚନ (bachana) = ପ୍ରବଚନ (prabachana)
ପରା-	ପରା (para) + କ୍ରମ (krama) = ପରାକ୍ରମ (parakrama)
	ପରା (para) + ଜୟ (jaya) = ପରାଜୟ (parajaya)
	ପରା (para) + ଭବ (bhaba) = ପରାଭବ (paramarsa)
	ପରା (para) + ମର୍ଶ (marsa) = ପରାମର୍ଶ (paramarsa)
	ପରା (para) + ପର (para) = ପରାପର (parapara)
ଅପ-	ଅପ (apa) + କର୍ମ (karma) = ଅପକର୍ମ (apakarma)
	ଅପ (apa) + ଚେଷ୍ଟା (chesta) = ଅପଚେଷ୍ଟା (apachesta)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

	ଅପ (apa) + ବାଦ (bada) = ଅପବାଦ (apabada)
	ଅପ (apa) + ମାନ (mana) = ଅପମାନ (apamana)
	ଅପ (apa) + ସଂସ୍କୃତି (sanskruti) = ଅପସଂସ୍କୃତି (apasanskruti)
	ଅପ (apa) + କାର (kara) = ଅପକାର (apakara)
	ଅପ (apa) + ନିନ୍ଦା (ninda) = ଅପନିନ୍ଦା (apaninda)
	ଅପ (apa) + ଭାଷା (bhasa) = ଅପଭାଷା (apabhasa)
	ଅପ (apa) + ଯଶ (jasa) = ଅପଯଶ (apajasa)
	ଅପ (apa) + ହରଣ (harana) = ଅପହରଣ (apaharana)
ନି	ନି (ni) + ଖୋଜ (khoja) = ନିଖୋଜ (nikhoja)
	ନି (ni) + ଗ୍ରହ (graha) = ନିଗ୍ରୋହ (nigroha)
	ନି (ni) + ଘଞ୍ଚ (ghancha) = ନିଘଞ୍ଚ (nighancha)
	ନି (ni) + ଥର (thara) = ନିଥର (nithara)
	ନି (ni) + ଦାରୁଣ (daruna) = ନିଦାରୁଣ (nidaruna)
	ନି (ni) + ମଗ୍ନ (magna) = ନିମଗ୍ନ (nimagna)
	ନି (ni) + ରବ (raba) = ନିରବ (niraba)
	ନି (ni) + ସର୍ତ୍ତ (sarta) = ନିସର୍ତ୍ତ (nisarta)
ସମ୍-	ସମ୍ (som) + ଆଚାର (achara) = ସମାଚାର (samachara)
	ସମ୍ (som) + କର (kara) = ସଙ୍କର (sankara)
	ସମ୍ (som) + ଗୀତ (gita) = ସଂଗୀତ (sangita)
	ସମ୍ (som) + ଉଚିତ (uchita) = ସମୁଚିତ (samuchita)
	ସମ୍ (som) + ଗତି (gati) = ସଂଗତି (sangati)
	ସମ୍ (som) + ବାଦ (bad) = ସଂବାଦ (sambada)
	ସମ୍ (som) + ଭାଷଣ (bhasana) = ସମ୍ଭାଷଣ (sambhasana)
	ସମ୍ (som) + ଯୋଗ (joga) = ସଂଯୋଗ (sanjoga)
	ସମ୍ (som) + ସାର (sara) = ସଂସାର (sansara)
ସୁ	ସୁ (su) + କେଶୀ (kesi) = ସୁକେଶୀ (sukesi)
	ସୁ (su) + ଗଠିତ (gathita) = ସୁଗଠିତ (sugathita)
	ସୁ (su) + ଗୁଣ (guna) = ସୁଗୁଣ (suguna)
	ସୁ (su) + ଧୀର (dhira) = ସୁଧୀର (sudhira)
	ସୁ (su) + ନାମ (nama) = ସୁନାମ (sunama)
	ସୁ (su) + ଫଳ (phala) = ସୁଫଳ (sufala)
	ସୁ (su) + ବଳ (bala) = ସୁବଳ (subala)
	ସୁ (su) + ବାସ (basa) = ସୁବାସ (subasa)
	ସୁ (su) + ଯୋଗ (joga) = ସୁଯୋଗ (sujoga)
	ସୁ (su) + ଶାନ୍ତ (santa) = ସୁଶାନ୍ତ (susanta)
ଅଧି	ଅଧି (adhi) + କାର (kara) = ଅଧିକାର (adhikara)
	ଅଧି (adhi) + ଦେବ (deba) = ଅଧିଦେବ (adhideba)
	ଅଧି (adhi) + ନାୟତ (nayata) = ଅଧିନାୟକ (adhinayak)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

	ଅଧି (adhi) + ପତି (pati) = ଅଧିପତି (adhipati)
	ଅଧି (adhi) + ବାସ (basa) = ଅଧିବାସ (adhibasa)
	ଅଧି (adhi) + ମାସ (masa) = ଅଧିମାସ (adhimasa)
	ଅଧି (adhi) + ରାଜ (raja) = ଅଧିରାଜ (adhiraja)
ନିର୍	ନିର୍ (nira) + ଆଧାର (aadhara) = ନିରାଧାର (niradhara)
	ନିର୍ (nira) + ଆଶ୍ରୟ (asraya) = ନିରାଶ୍ରୟ (nirasraya)
	ନିର୍ (nira) + ଈଶ୍ୱର (eswara) = ନିରୀଶ୍ୱର (niraswara)
	ନିର୍ (nira) + ଉପମା (upama) = ନିରୁପମା (nirupama)
	ନିର୍ (nira) + ଉପାୟ (upaya) = ନିରୁପାୟ (nirupaya)
	ନିର୍ (nira) + ଜଳ (jala) = ନିର୍ଜଳ (nirjala)
	ନିର୍ (nira) + ଧୂମ (dhuma) = ନିର୍ଧୂମ (nirdhuma)
	ନିର୍ (nira) + ନୟ (naya) = ନିର୍ଣ୍ଣୟ (nirnaya)
	ନିର୍ (nira) + ବଂସ (bansa) = ନିର୍ବଂଶ (nirbansa)
	ନିର୍ (nira) + ମଳ (mala) = ନିର୍ମଳ (nirmala)
ଉତ୍	ଉତ୍ (ut) + କଳ (kala) = ଉତ୍କଳ (utkala)
	ଉତ୍ (ut) + ଗମନ (gamana) = ଉଦ୍ଗମନ (udgamana)
	ଉତ୍ (ut) + ଛନ୍ନ (channa) = ଉଚ୍ଛନ୍ନ (uchanna)
	ଉତ୍ (ut) + ଛଳ (chala) = ଉତ୍ସଳ (utsala)
	ଉତ୍ (ut) + ତପ୍ତ (tapta) = ଉତ୍ତପ୍ତ (utapta)
	ଉତ୍ (ut) + ପତି (pati) = ଉତ୍ପତ୍ତି (utpati)
	ଉତ୍ (ut) + ଭିନ୍ନ (bhinna) = ଉଦ୍ଭିନ୍ନ (utbhinna)
	ଉତ୍ (ut) + କ୍ଷେପଣ (khyepana) = ଉତକ୍ଷେପଣ (utkhepana)
ଦୁର୍	ଦୁର୍ (dura) + ଆରୋଗ୍ୟ (arogya) = ଦୁରାରୋଗ୍ୟ (durarogya)
	ଦୁର୍ (dura) + ଗୁଣ (guna) = ଦୁର୍ଗୁଣ (durguna)
	ଦୁର୍ (dura) + ଘଟଣା (ghatana) = ଦୁର୍ଘଟଣା (durghatana)
	ଦୁର୍ (dura) + ଦଶା (dasa) = ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା (durdasa)
	ଦୁର୍ (dura) + ନାମ (nama) = ଦୁର୍ନାମ (durnama)
	ଦୁର୍ (dura) + ଭିକ୍ଷ (bhikhya) = ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ (durbhikhya)
	ଦୁର୍ (dura) + ଯୋଗ (joga) = ଦୁର୍ଯୋଗ (durjoga)
ଅତି	ଅତି (ati) + ଅଧିକ (adhika) = ଅତ୍ୟଧିକ (atyadhika)
	ଅତି (ati) + ଆଚାର (achara) = ଅତ୍ୟାଚାର (atyachara)
	ଅତି (ati) + ଉକ୍ତି (bhakti) = ଅତ୍ୟୁକ୍ତି (atyukti)
	ଅତି (ati) + କଥା (katha) = ଅତିକଥା (atikatha)
	ଅତି (ati) + କାୟ (kaya) = ଅତିକାୟ (atikaya)
	ଅତି (ati) + ବଡ଼ି (badi) = ଅତିବଡ଼ି (atibadi)
	ଅତି (ati) + ମାସନ (masana) = ଅତିମାସନ (atimasana)
	ଅତି (ati) + ରଞ୍ଜନ (ranjana) = ଅତିରଞ୍ଜନ (atiranjan)
	ଅତି (ati) + ଶୟ (saya) = ଅତିଶୟ (atisaya)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ପ୍ରତି	ପ୍ରତି (prati) + କଥା (katha) = ପ୍ରତିକଥା (pratikatha)
	ପ୍ରତି (prati) + କାର (kara) = ପ୍ରତିକାର (pratikara)
	ପ୍ରତି (prati) + କ୍ରିୟା (kriya) = ପ୍ରତିକ୍ରିୟା (pratikriya)
	ପ୍ରତି (prati) + ଦାନ (dana) = ପ୍ରତିଦାନ (pratidana)
	ପ୍ରତି (prati) + ନିଧି (nidhi) = ପ୍ରତିନିଧି (pratinidhi)
	ପ୍ରତି (prati) + ପକ୍ଷ (pakhya) = ପ୍ରତିପକ୍ଷ (pratipakhya)
	ପ୍ରତି (prati) + ବିଧାନ (bidhana) = ପ୍ରତିବିଧାନ (pratibidhana)
	ପ୍ରତି (prati) + ରକ୍ଷା (rakhya) = ପ୍ରତିରକ୍ଷା (pratirakhya)
	ପ୍ରତି (prati) + ଲିପି (lipi) = ପ୍ରତିଲିପି (pratilipi)
	ପ୍ରତି (prati) + ଶ୍ରୁତି (sruti) = ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି (pratisruti)
ପରି	ପରି (pari) + ଚୟ (chaya) = ପରିଚୟ (parichaya)
	ପରି (pari) + ଜନ (jana) = ପରିଜନ (parijana)
	ପରି (pari) + ତାପ (tapa) = ପରିତାପ (paritapa)
	ପରି (pari) + ପ୍ରକାଶ (prakasa) = ପରିପ୍ରକାଶ (pariprakasa)
	ପରି (pari) + ବେଷ୍ଟନ (bestana) = ପରିବେଷ୍ଟନ (paribestana)
	ପରି (pari) + ଶ୍ରମ (srama) = ପରିଶ୍ରମ (parisrama)
	ପରି (pari) + ଶେଷ (sesa) = ପରିଶେଷ (parisesa)
	ପରି (pari) + ସର (sara) = ପରିସର (parisara)
ଅଭି	ଅଭି (abhi) + ନନ୍ଦନ (nindana) = ଅଭିନନ୍ଦନ (abhinandana)
	ଅଭି (abhi) + ନବ (naba) = ଅଭିନବ (abhinaba)
	ଅଭି (abhi) + ନେତା (neta) = ଅଭିନେତା (abhineta)
	ଅଭି (abhi) + ପ୍ରାୟ (praya) = ଅଭିପ୍ରାୟ (abhipraya)
	ଅଭି (abhi) + ବୃଦ୍ଧି (brudhi) = ଅଭିବୃଦ୍ଧି (abhibrudhi)
	ଅଭି (abhi) + ଭାଷଣ (bhasana) = ଅଭିଭାଷଣ (abhibhasana)
	ଅଭି (abhi) + ଶାପ (sapa) = ଅଭିଶାପ (abhisapa)
	ଅଭି (abhi) + ସାର (sara) = ଅଭିସାର (abhisara)
ବି	ବି (bi) + କଳ (kala) = ବିକଳ (bikala)
	ବି (bi) + କାଶ (kasa) = ବିକାଶ (bikasa)
	ବି (bi) + ଖ୍ୟାତ (khyata) = ବିଖ୍ୟାତ (bikhyata)
	ବି (bi) + ଗତ (gata) = ବିଗତ (bigata)
	ବି (bi) + ଚରଣ (charana) = ବିଚରଣ (bitarana)
	ବି (bi) + ଯୋଗ (joga) = ବିଯୋଗ (bijoga)
	ବି (bi) + ରୋଧ (rodha) = ବିରୋଧ (birodha)
	ବି (bi) + ଶେଷ (sesa) = ବିଶେଷ (bisesa)
ଅନୁ	ଅନୁ (anu) + କମ୍ପା (kampa) = ଅନୁକମ୍ପା (anukampa)
	ଅନୁ (anu) + କରଣ (karana) = ଅନୁକରଣ (anukarana)
	ଅନୁ (anu) + ଗମନ (gamana) = ଅନୁଗମନ (anugamana)
	ଅନୁ (anu) + ଚର (chara) = ଅନୁଚର (anuchara)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

	ଅନୁ (anu) + ତାପ (tapa) = ଅନୁତାପ (anutapa)
	ଅନୁ (anu) + ନୟ (naya) = ଅନୁନୟ (anunaya)
	ଅନୁ (anu) + ପାନ (pana) = ଅନୁପାନ (anupana)
	ଅନୁ (anu) + ରୋଧ (rodha) = ଅନୁରୋଧ (anurodha)
	ଅନୁ (anu) + ଯୋଗ (joga) = ଅନୁଯୋଗ (anujoga)
	ଅନୁ (anu) + ଶାସନ (sasana) = ଅନୁଶାସନ (anusasana)
ଅବ	ଅବ (aba) + କାରୀ (kari) = ଅବକାରୀ (abakari)
	ଅବ (aba) + କାଶ (kasa) = ଅବକାଶ (abakasa)
	ଅବ (aba) + ଚେତନ (chetana) = ଅବଚେତନ (abachetana)
	ଅବ (aba) + ତରଣ (tarana) = ଅବତରଣ (abatarana)
	ଅବ (aba) + ମାନନା (manana) = ଅବମାନନା (abamanana)
	ଅବ (aba) + ଶେଷ (sesa) = ଅବଶେଷ (abasesa)
	ଅବ (aba) + ହେଳା (hela) = ଅବହେଳା (abahela)
	ଅବ (aba) + ଲୋକନ (lokana) = ଅବଲୋକନ (abalochana)
ଉପ	ଉପ (upa) + କଥା (katha) = ଉପକଥା (upakatha)
	ଉପ (upa) + କରଣ (karana) = ଉପକରଣ (upakarana)
	ଉପ (upa) + କାର (kara) = ଉପକାର (upakarana)
	ଉପ (upa) + କୂଳ (kula) = ଉପକୂଳ (upakala)
	ଉପ (upa) + ଗ୍ରହ (graha) = ଉପଗ୍ରହ (upagraha)
	ଉପ (upa) + ଚାର (chara) = ଉପଚାର (upachara)
	ଉପ (upa) + ନଦୀ (nadi) = ଉପନଦୀ (upanadi)
	ଉପ (upa) + ବନ (bana) = ଉପବନ (upbana)
	ଉପ (upa) + ହାର (hara) = ଉପହାର (upahara)
ଆ	ଆ (aa) + କଣ୍ଠ (kantha) = ଆକଣ୍ଠ (akantha)
	ଆ (aa) + କର୍ଷଣ (karsana) = ଆକର୍ଷଣ (akarsana)
	ଆ (aa) + କାର (kara) = ଆକାର (akara)
	ଆ (aa) + କୁମାରୀ (kumari) = ଆକୁମାରୀ (akumari)
	ଆ (aa) + ଗମନ (gamana) = ଆଗମନ (agamana)
	ଆ (aa) + ଚରଣ (charana) = ଆଚରଣ (acharana)
	ଆ (aa) + ଦାନ (dana) = ଆଦାନ (adana)
	ଆ (aa) + ବରଣ (barana) = ଆବରଣ (abarana)
	ଆ (aa) + ବର୍ତ୍ତନ (bartana) = ଆବର୍ତ୍ତନ (abartana)
	ଆ (aa) + ମରଣ (marana) = ଆମରଣ (amarana)
ଅପି	ଅପି (api) + ଗ୍ରହ (graha) = ଅପିଗ୍ରହ (apigraha)
	ଅପି (api) + ଧାନ (dhana) = ଅପିଧାନ (apidhana)
	ଅପି (api) + ହିତ (hita) = ଅପିହିତ (apihita)
ଅ	ଅ (a) + କଟା (kata) = ଅକଟା (akata)
	ଅ (a) + ଖିଆ (khia) = ଅଖିଆ (akhia)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

	ଅ (a) + ଜଣା (jana) = ଅଜଣା (ajana)
	ଅ (a) + ପିଆ (pia) = ଅପିଆ (apia)
	ଅ (a) + ବଟା (bata) = ଅବଟା (abata)
	ଅ (a) + ଶୁଣା (suna) = ଅଶୁଣା (asuna)
ଅଣ	ଅଣ (ana) + ଆକାର (akara) = ଅଣାକାର (anakara)
	ଅଣ (ana) + ଓଡ଼ିଆ (odia) = ଅଣଓଡ଼ିଆ (anaodiaaa)
	ଅଣ (ana) + ଫୁଟା (futa) = ଅଣଫୁଟା (anafuta)
	ଅଣ (ana) + ବୁଢ଼ିଆ (budhia) = ଅଣବୁଢ଼ିଆ (anabudhia)
	ଅଣ (ana) + ହିନ୍ଦୁ (hindu) = ଅଣହିନ୍ଦୁ (anahindu)
	ଅଣ (ana) + ହେଳା (hela) = ଅଣହେଳା (anahela)
କୁ	କୁ (ku) + କଥା (katha) = କୁକଥା (kukatha)
	କୁ (ku) + ପ୍ରଥା (pratha) = କୁପ୍ରଥା (kupratha)
ଦର	ଦର (dara) + କଞ୍ଚା (kancha) = ଦରକଞ୍ଚା (darakancha)
	ଦର (dara) + ଖିଆ (khia) = ଦରଖିଆ (darakhia)
	ଦର (dara) + ପଚିଲା (pachila) = ଦରପାଚିଲା (barapachila)
	ଦର (dara) + ବଟା (bata) = ଦରବଟା (darabata)
	ଦର (dara) + ଶୁଖିଲା (sukhila) = ଦରଶୁଖିଲା (darasukhila)
	ଦର (dara) + ହସା (hasa) = ଦରହସା (darahasa)
ପାତି	ପାତି (pati) + ହଂସ (hansa) = ପାତିହଂସ (patihansa)
	ପାତି (pati) + ରେଳ (rela) = ପାତିରେଳ (patirela)
ଗର୍	ଗର୍ (gara) + ହାଜର (hajara) = ଗରହାଜର (garahajara)
	ଗର୍ (gara) + ହୁସିଆର (husiara) = ଗରହୁସିଆର (garahusiar)
ନା	ନା (na) + ୱାରସ (waras) = ନାୱାରସ (nawarasa)
	ନା (na) + ମଞ୍ଜୁର (manjura) = ନାମଞ୍ଜୁର (namanjur)
	ନା (na) + ପସନ୍ଦ (pasanda) = ନାପସନ୍ଦ (napasanda)
ଫି	ଫି (fi) + ଘର (ghara) = ଫିଘର (fighara)
	ଫି (fi) + ମାସ (masa) = ଫିମାସ (fimasa)
	ଫି (fi) + ରୋଜ (roja) = ଫିରୋଜ (firoja)
	ଫି (fi) + ଜଣ (jana) = ଫିଜଣ (fijona)
	ଫି (fi) + ଲୋକ (loka) = ଫିଲୋକ (filoka)
ବଦ୍	ବଦ୍ (bad) + ଖରଚ (kharacha) = ବଦଖରଚ (badkharacha)
	ବଦ୍ (bad) + ରାଗୀ (ragi) = ବଦରାଗୀ (badragi)
	ବଦ୍ (bad) + ହଜମ (hajama) = ବଦହଜମ (badhajama)
	ବଦ୍ (bad) + ଖୋର୍ (khora) = ବଦଖୋର (badkhor)
	ବଦ୍ (bad) + ନାମ (nama) = ବଦନାମ (badnam)
ବେ -	ବେ (be) + ଆଇନ (ayen) = ବେଆଇନ (beayen)
	ବେ (be) + ଖାତିର (khatira) = ବେଖାତିର (bekhatir)
	ବେ (be) + ଇମାନ (eman) = ବେଇମାନ (beiman)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

	ବେ (be) + ଟାଇମ୍ (time) = ବେଟାଇମ୍ (betime)
	ବେ (be) + ନିୟମ (niyama) = ବେନିୟମ (beniyama)
ହର -	ହର୍ (har) + ରଜ (raja) = ହରରୋଜ (harroj)
	ହର୍ (har) + ଘଡି (ghadi) = ହରଘଡି (harghadi)

ଶବ୍ଦ ଭାଷାର ସର୍ବନିମ୍ନ ଏକକ ।

ଶବ୍ଦ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମିକ ଧ୍ୱନିର ସମାହାର ଏବଂ ଏହା ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥାତ୍ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମିକ ସାର୍ଥକ ଧ୍ୱନିର ସମାହାର ଶବ୍ଦ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଲେ ତାକୁ ପଦ କହନ୍ତି । ଆମେ କୌଣସି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କଲାବେଳେ ବା ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟ ପଢ଼ିବା ବେଳେ ଯେଉଁ ଯେଉଁଠାରେ ଅଟକି ରହିବାକୁ ପଡ଼େ ତାହା ପଦ ।

ଶବ୍ଦ ଦୁଇ ପ୍ରକାରର

(୧) ସରଳ ପ୍ରକୃତିର ଶବ୍ଦ

(୨) ଯୌଗିକ ଶବ୍ଦ ବା ବ୍ୟୁତ୍ପାଦିତ ପ୍ରକୃତିର ଶବ୍ଦ ।

(୧) ସରଳ ପ୍ରକୃତିର ଶବ୍ଦ : ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ଶବ୍ଦକୁ ଭାଗ ଭାଗ କରି ହୁଏ ନାହିଁ, ତାକୁ ସରଳ ପ୍ରକୃତିର ଶବ୍ଦ କହନ୍ତି । ସେହି ଶବ୍ଦକୁ ପ୍ରକୃତି କହନ୍ତି । ଉଦାହରଣ- ପାଣି, ଭାତ, ମାଟି, ଫଳ, ବହି, କଲମ.....ଇତ୍ୟାଦି । ଏଗୁଡ଼ିକରୁ କୌଣସି ବର୍ଣ୍ଣ ବା ଧ୍ୱନି ବା ଅକ୍ଷରକୁ ବାଦ ଦେଲେ ତାହାର କୌଣସି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶକ ଷଦ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ

(୨) ବୃତ୍ପାଦିତ ଶବ୍ଦ : ସରଳ ପ୍ରକୃତିର ଶବ୍ଦରେ । ପ୍ରତ୍ୟୟ ଯୋଗକରି ଯେଉଁ ଶବ୍ଦ ଗଠିତ ହୁଏ, ତାକୁ ଯୌଗିକ ଶବ୍ଦ ବା ବ୍ୟୁତ୍ପାଦିତ ଶବ୍ଦ କହନ୍ତି

ଯଥା- ପାଣି + ଆ = ପାଣିଆ

ପାଣି + ଟିଆ=ପାଣିଟିଆ।

ମାଟି + ଆ = ମାଟିଆ

ଗାତ + ଘୁଆ = ଗାତୁଆ

କାଳ + ଉଣୀ = କାଲୁଣୀ

ଖେଦ୍ + ଅ = ଖେଳ

ପଢ଼ + ଆ = ପଢ଼ା

1. ଖଟ + ଇଆ = ଖଟିଆ

ଏଥିରେ ଇଆ ପ୍ରତ୍ୟୟଟି କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ହୋଇଛି ?

(A) ତିଆରି ଅର୍ଥରେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(B) ଛୋଟ ଅର୍ଥରେ

(C) ସମ୍ବନ୍ଧ ଅର୍ଥରେ

(D) ଅତିଶୟ ଅର୍ଥରେ

ଉତ୍ତର- B

2. ପାଠ + ଉଆ = ପାଠୁଆ ।

ଏଥିରେ ଭିଆ ପ୍ରତ୍ୟୟ କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ହୋଇଛି ?

(A) ଅଛି ଅର୍ଥରେ

(B) ସଦୃଶ ଅର୍ଥରେ

(C) ବୃତ୍ତି ଅର୍ଥରେ

(D) ସମ୍ପର୍କ ଅର୍ଥରେ

ଉତ୍ତର- A

3. ଶିବ + = ଶୈବ । ଏଠାରେ "ଅ" କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ପ୍ରତ୍ୟୟ ହୋଇଛି ?

(A) ଭାବ ଅର୍ଥରେ

(B) ଅପତ୍ୟ ଅର୍ଥରେ

(C) ଜାତ ଅର୍ଥରେ

(D) ଭକ୍ତ ଅର୍ଥରେ

ଉତ୍ତର- D

4. ଇତିହାସ + ଇ = ଐତିହାସିକ

ଏଥିରେ ଇକ ପ୍ରତ୍ୟୟ କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ହୋଇଛି ?

(A) ସମ୍ବନ୍ଧ ଅର୍ଥରେ

(B) ଜାତ ଅର୍ଥରେ

(C) ଅଧ୍ୟୟନ ଅର୍ଥରେ

(D) ସମ୍ବନ୍ଧ ଅର୍ଥରେ

ଉତ୍ତର- C

5. ରାଧେୟ ଏହା କେଉଁ ଅର୍ଥକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ ?

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(A) ରାଧାଙ୍କର ସ୍ୱାମୀ

(B) ରାଧାଙ୍କର ପୁତ୍ର

(C) ରାଧାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ

(D) ରାଧାଙ୍କଠାରୁ ନ୍ୟୁନ

ଉତ୍ତର- B

6. କେଉଁଟି ତଦ୍ଧିତ ?

(A) ଜ୍ଞାନ

(B) ବିଜ୍ଞାନ

(C) ଅଜ୍ଞାନ

(D) ବୈଜ୍ଞାନିକ

ଉତ୍ତର- D

7. କୁନ୍ତୀଙ୍କ ପୁତ୍ର- ଏକ ପଦରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ କ'ଣ ହେବ ?

(A) କୌନ୍ତେୟ

(B) କୁନ୍ତୀଙ୍କ ପୁତ୍ର

(C) ଅର୍ଜୁନ

(D) ଯୋଦ୍ଧା

ଉତ୍ତର- A

8. କୁଳେଇ କେଉଁ ଅର୍ଥକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ ?

(A) କୁଳା

(B) କୁଳାଠାରୁ କ୍ଷୁଦ୍ର

(C) କୁଳାଠାରୁ ବଡ଼

(D) କୁରା ସହିତ ସମାନ

ଉତ୍ତର- B

୨. ପୂର୍ଣ୍ଣ- ଏହି ଶବ୍ଦର ପ୍ରକୃତି ପ୍ରତ୍ୟୟ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ପୁର + ତ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ପରୀକ୍ଷା digitalodishaedu.com ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(B) ପୂର + ତ

(C) ପୂର + ତ

(D) ପୁର +ଣ

ଉତ୍ତର- A

10. · କୃତ୍ୟ- ପ୍ରକୃତି ପ୍ରତ୍ୟୟ କ’ ଣ ହେବ ?

(A) କୃ + ତ୍ୟ

(B) କୃତ୍ + ଯ

(C) କୃ + କାପ୍

(D) କୃତ + ଯ

ଉତ୍ତର- C

11. ଯେଉଁ ସଂସ୍କୃତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ସାମାନ୍ୟ ରୂପରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ଆମ ଭାଷାରେ ଚଳୁଛି ସେଗୁଡ଼ିକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?

(A) ତତ୍ସମ

(B) ତଦ୍ଭବ

(C) ଦେଶଜ

(D) ବୈଦେଶିକ

ଉତ୍ତର- B

12. ଯେଉଁ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଦୀର୍ଘକାଳ ଧରି ଆମ ଭାଷାରେ ଚଳି । ଆସୁଅଛି, ସେଗୁଡ଼ିକୁ କଣ କହନ୍ତି ?

(A) ତତ୍ସମ

(B) ତଦ୍ଭବ

(C) ଦେଶଜ

(D) ବୈଦେଶିକ

ଉତ୍ତର- C

13. ଯେଉଁ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ୟ ଭାଷାରୁ ଆସି ଆମ ଭାଷାରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଅଛି, ସେଗୁଡ଼ିକୁ କଣ କହନ୍ତି ?

(A) ତତସମ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(B) ତଦ୍ଭବ

(C) ଦେଶଜ

(D) ବୈଦେଶିକ

ଉତ୍ତର- D

14. କେଉଁଟି ବୈଦେଶିକ ବ୍ୟାପାଦିତ ଶବ୍ଦ ?

(A) ଟାଙ୍ଗୁନ

(B) ସହର

(C) ସିଟି

(D) ଟାଉନିଆ

ଉତ୍ତର- D

15. ଦ୍ବଃପାଦିତ ଶବ୍ଦ ନୁହେଁ । '

(A) ବୀଣା

(B) ଦେଶର

(C) ବ୍ୟାକରଣ

(D) ପରୀକ୍ଷା

ଉତ୍ତର- C

16. କ୍ରିୟାର ମୂଳପିଣ୍ଡକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) କ୍ରିୟା

(B) କାଳ

(C) ଧାତୁ

(D) ପ୍ରତ୍ୟୟ

ଉତ୍ତର- C

17. ଧାତୁ ସହିତ କ' ଣ ଯୋଗକଲେ ଶବ୍ଦ ଗଠନ କରାଯାଏ ?

(A) ପ୍ରତ୍ୟୟ

(B) ଅନ୍ୟଧାତୁ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(C) ଅନ୍ୟଶବ୍ଦ

(D) କେଉଁଟି ନୁହେଁ

ଉତ୍ତର- A

18. ପ୍ରତ୍ୟୟର ସ୍ଥାନ ଧାତୁର କେଉଁଠାରେ ରହେ ନାହିଁ ?

(A) ଧାତୁର ପୂର୍ବରୁ

(B) ଧାତୁର ପରେ

(C) ଧାତୁର ପୂର୍ବରୁ ଓ ପରେ ।

(D) ଧାତୁର ଉପରେ

ଉତ୍ତର- D

19. ଶବ୍ଦ କାହା ଯୋଗୁଁ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହୁଏ ?

(A) କେବଳ ଧାତୁ ଯୋଗୁଁ

(b) କେବଳ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଯୋଗୁଁ

(C) ଧାତୁ ଓ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଉଭୟ ଯୋଗୁ

(D) ନିଜ ଗୁଣ ଯୋଗୁଁ

ଉତ୍ତର- C

20. ଧାତୁର ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଯୋଗ ହୁଏ, ତାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ପର ପ୍ରତ୍ୟୟ

(B) ପୂର୍ବ ପ୍ରତ୍ୟୟ ।

(C) ପ୍ରତ୍ୟୟ

(D) ବିରକ୍ତି

ଉତ୍ତର- B

21. ଧାତୁର ପରେ ଯୋଗ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟାୟକୁ କ' ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ପର ପ୍ରତ୍ୟୟ

(B) ପୂର୍ବ ପ୍ରତ୍ୟୟ

(C) ପୁର୍ବ ଓ ପର ଢଭୟ ପ୍ରତ୍ୟୟ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(D) ବିଭକ୍ତି

ଉତ୍ତର- A

22. ଉପସର୍ଗ ସଂଖ୍ୟା କେତୋଟି ?

(A) ୨୦ଟି

(B) ୩୪ଟି

(C) ୫ଟି

(D) ୧୫ଟି

ଉତ୍ତର- A

23. ଉପସର୍ଗ ଗୁଡ଼ି କ ଧାତୁ ବା ଶବ୍ଦର କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଲାଗିଥାଏ ?

(A) ପୂର୍ବରୁ

(B) ପରେ

(C) ମଧ୍ୟରେ

(D) ଢଭୟରେ

ଉତ୍ତର- A

24. ଆହାର ଓ ବିହାର- ଉଭୟେ ହ୍ବ ଧାତୁରୁ ଗଠିତ । ଏହି ଦୁଇଟିରେ ଅର୍ଥଗତ ପାର୍ଥକ୍ୟ କାହିଁକି ଦେଖାଯାଏ ?

(A) ଧାତୁ ଯୋଗୁଁ

(B) ପ୍ରତ୍ୟୟ ଯୋଗୁଁ

(C) ଉପସର୍ଗ ଯୋଗୁଁ

(D) ପ୍ରତ୍ୟୟ ଓ ଜପସର୍ଗ ଯୋଗୁଁ

ଉତ୍ତର- C

25. ଧାତୁ ପୂର୍ବରୁ ଉପସର୍ଗ ଲାଗିଲେ ଧାତୁ ଉପରେ କି ପ୍ରଭାବ ପଡ଼େ ?

(A) ଅର୍ଥର ପରିବର୍ତ୍ତନ

(B) ଭାବର ପରିବର୍ତ୍ତନ

(C) ରୁପର ପରିବର୍ତ୍ତନ

(D) ଆକୃତିର ପରିବର୍ତ୍ତନ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉତ୍ତର- A

26. ଦୁର୍ଘଟଣା- ଏହି ଶବ୍ଦରେ ଥିବା ଉପସର୍ଗଟି କିଏ ?

(A) ଦୁ

(B) ଦୁଃ

(C) ଦୁର

(D) ଦୂର

ଉତ୍ତର- C

27. ପୁରସ୍କାର ଏଥିରେ କେଉଁଟି ଉପସର୍ଗ ପରି ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି ?

(A) ପୁର

(B) ପୁରସ୍

(C) ପୁରୀ

(D) ପୂର

ଉତ୍ତର- C

28. ଅଜଣା- ଏଥିରେ ଥିବା ଉପସର୍ଗଟି କିଏ ?

(A) ଅ

(B) ଅଜ

(C) ଅଜଣ'

(D) ଅଜଣ + ଆ

ଉତ୍ତର- A

29. ନିମ୍ନ ଉପସର୍ଗ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ଉପସର୍ଗ ନୁହେଁ -

(A) ଦର

(B) ନା

(C) ଗର

(D) ପ୍ରତି

ଉତ୍ତର- D

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

30. କେଉଁ ସଂସ୍କୃତ ଶବ୍ଦଟି ଉପସର୍ଗ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ନାହିଁ ?

(A) ବହି

(B) ପୁର

(C) ହରି

(D) ପୁନଃ

ଉତ୍ତର- C

31. କେଉଁଟି ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ବ୍ୟବହୃତ ଉପସର୍ଗ ? .

(A) ସମ୍

(B) ଆବି

(C) ସୁ

(D) ଅଣ

ଉତ୍ତର- D

32. ଧାତୁ ପରେ ଯୋଗ ହେଉଥିବା ପ୍ରତ୍ୟୟକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) କୃତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟୟ

(B) ତଦ୍ଧିତ ପ୍ରତ୍ୟୟ

(C) ଶବ୍ଦ ବିରକ୍ତି

(D) କ୍ରିୟା ବିଭକ୍ତି

ଉତ୍ତର- A

33. ଶବ୍ଦ ସହିତ ଯୋଗ ହେଉଥିବା ପ୍ରତ୍ୟୟକୁ କ' ଣ କହନ୍ତି ?

(A) କୃତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟୟ

(B) ଉପସର୍ଗ

(C) ତଦ୍ଧିତ ପ୍ରତ୍ୟୟ -

(D) ପ୍ରତ୍ୟୟ

ଉତ୍ତର- C

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

34. ରକ୍ଷିତ- ଏଥିରେ ଥିବା ଧାତୁଟିର ନାମ କ'ଣ ?

(A) ର

(B) ରକ୍ଷା

(C) ରକ୍ଷି

(D) କ୍ଷିତ୍

ଉତ୍ତର- B

35. ପକ୍- ଏହାର ପ୍ରକୃତି ପ୍ରତ୍ୟୟ କଲେ କ' ଣ ହେବ ?

(A) ପକ୍ + ୱା

(B) ପ + କୃ

(C) ପଚ୍ + କୃ

(D) ପଚ୍ + ତ

ଉତ୍ତର- D

36. ଗୁଢ଼ ଶବ୍ଦର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରତ୍ୟୟ କ' ଣ ହେବ ?

(A) ଗୁଢ଼ + ଅ

(B) ଗୁହ + ଢ଼

(C) ଗୁହ୍ + ତ

(D) ଗୁହ୍ + ତ -

ଉତ୍ତର- C

37. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଶବ୍ଦମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କୃଦନ୍ତ ?

(A) ଭାଗିନେୟ

(B) ଦାଢ଼ିଆ

(C) ଭୋଜନ

(D) ପାଟରା

ଉତ୍ତର- C

38. କେଉଁଟି ତଦ୍ଧିତ ?

ଓଡିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ
digitalodishaedu.com
ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(A) ପଠନ

(B) ଜଣିଆ

(C) ପାଠ

(D) ଜଣି

ଉତ୍ତର- B

39. କଟା + ଆଳି = କଟାଳି

ଏଥିରେ ଆଳି ପ୍ରତ୍ୟୟଟି କେଉଁ ଅର୍ଥରେ କରାଯାଇଛି

(A) କାଟିବା ଅର୍ଥରେ

(B) ଅଭ୍ୟାସ ଅର୍ଥରେ

(C) ଜାତ ଅର୍ଥରେ

(D) ସମୂହ ଅର୍ଥରେ

ଉତ୍ତର- A

40. ମାଷ୍ଟର + ଇ = ମାଷ୍ଟରି ।

ଏଥିରେ ଇ ପ୍ରତ୍ୟୟ କେଉଁ ଅର୍ଥରେ କରାଯାଇଛି ?

(A) ଜାତ ଅର୍ଥରେ

(B) ଛୋଟ ଅର୍ଥରେ

(C) ବୃତ୍ତି ଅର୍ଥରେ

(D) ସ୍ୱାର୍ଥରେ

ଉତ୍ତର- C

41. ଭାଷାର ସର୍ବନିମ୍ନ ଏକକକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?

(A) ପଦ

(B) ବାକ୍ୟ

(C) ଶବ୍ଦ

(D) ବାକ୍ୟାଂଶ

ଉତ୍ତର- C

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

42. କେଉଁଟି ଶବ୍ଦର ଗୁଣ ?

(A) ଧ୍ୱନିର ସମାହାର ।

(B) ସାର୍ଥକ ଧ୍ୱନିର ସମାହାର

(C) ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମିକ ସାର୍ଥକ ଧ୍ୱନିର ସମାହାର ।

(D) କେଉଁଟି ନୁହେଁ

ଉତ୍ତର- C

43. ଯେଉଁ ଶବ୍ଦକୁ ଭାଗଭାଗ କରିହୁଏ ନାହିଁ ତାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ସରଳ ପ୍ରକୃତିର ଶବ୍ଦ

(B) ବ୍ୟୁତ୍ପାଦିତ ଶବ୍ଦ

(C) ପଦ

(D) ଶବ୍ଦ

ଉତ୍ତର- A

44. ପ୍ରତ୍ୟୟଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦକୁ କ' ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ଶବ୍ଦ

(B) ପଦ

(C) ବ୍ୟୁତ୍ପାଦିତ ଶବ୍ଦ

(D) ସରଳ ଶବ୍ଦ

ଉତ୍ତର- C

45. କେଉଁଟି ସରଳ ପ୍ରକୃତିର ଶବ୍ଦ ? -

(A) ଘର

(B) ଘରକୁ

(C) ଘରଠାରୁ

(D) ଘରେ

ଉତ୍ତର- A

46. କେଉଁଟି ବ୍ୟୁତ୍ପାଦିତ ପ୍ରକୃତିର ଶବ୍ଦ ?

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ digitalodishaedu.com ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(A) ରାମ

(B) ରାମକୁ

(C) ଘର

(D) ବହି

ଉତ୍ତର- B

47. ସରଳ ପ୍ରକୃତି ର ଶବ୍ଦକୁ କିପରି ବ୍ୟୁତ୍ପାଦିତ ଶବ୍ଦ କରାଯାଏ ?

(A) ଶବ୍ଦକୁ ଭାଗଭାଗ କରି

(B) ଶବ୍ଦକୁ ଭାଗଭାଗ ନକରି

(C) ଶବ୍ଦରେ କିଛି ଯୋଗ ନକରି

(D) ଶବ୍ଦରେ ବିଭକ୍ତି ଯୋଗ କରି

ଉତ୍ତର- D

48. ଶବ୍ଦକୁ ମୁଖ୍ୟତଃ କେତେ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି ?

(A) ଦୁଇ

(B) ତିନି

(C) ଚାରି

(D) ପାଞ୍ଚ

ଉତ୍ତର- C

49. ତତ୍ସମ ଶବ୍ଦରେ ଥିବା ତତ୍ ଶବ୍ଦ କେଉଁଥି ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ?

(A) ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା

(B) ଇଂରାଜୀ ଭାଷା,

(C) ସଂସ୍କୃତ ଭାଷା

(D) ହିନ୍ଦୀ ଭାଷା

ଉତ୍ତର- C

50. ସଂସ୍କୃତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଓଡ଼ିଆରେ ଅବିକ୍ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲେ ତାକୁ କଣ କୁହାଯାଏ ?

(A) ତତ୍ସମ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(B) ତଦ୍ଭବ

(C) ଦେଶଜ

(D) ବୈଦେଶିକ

ଉତ୍ତର- A

ସମାସ

ପରସ୍ପର ସଂପର୍କ (ସମ୍ବନ୍ଧ) ଥିବା ଦୁଇ ବା ତତୋଽଧିକ ପଦକୁ ଏକପଦରେ ପରିଣତ କରି ସଂକ୍ଷେପରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ 'ସମାସ' (Samas) କୁହାଯାଏ ।

ପଦମାନଙ୍କର ମିଳନରେ ଯେଉଁପଦ ଗଢାଯାଏ ଅର୍ଥାତ ସମାସ-ନିଷ୍ପନ୍ନ ପଦକୁ 'ସମସ୍ତପଦ' (Samastapada) କୁହାଯାଏ । ଯେଉଁ ଯେଉଁ ପଦଗୁଡିକୁ ନେଇ ସମସ୍ତପଦ ଗଠିତ ହୁଏ ସେ ସବୁକୁ 'ସମସ୍ୟାମାନପଦ' (Samasyamanapada) କୁହାଯାଏ । ଯେଉଁ ବାକ୍ୟ ବା ବାକ୍ୟାଂଶରେ ଆମେ ସମାସ ପକ୍ରିୟା କରିଥାଉ ତାହାକୁ 'ସମସ୍ୟାବାକ୍ୟ' (Samasyabakya) ବା ବ୍ୟାସବାକ୍ୟ (Byasabakya) କହନ୍ତି । ଏହାକୁ 'ବିଗ୍ରହବାକ୍ୟ' (Bigrahabakya) ମଧ୍ଯ କୁହାଯାଏ । 'ସମସ୍ତ' ପଦାନ୍ତର୍ଗତ ପଦମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକସ୍ଥଳେ ସନ୍ଧି କରିବା ବିଧେୟ । ବ୍ୟାସବାକ୍ୟଦ୍ଵାରା ସମାସ-ନିଷ୍ପନ୍ନ ପଦର (ସମସ୍ତପଦ) ଅର୍ଥ ସ୍ପଷ୍ଟିକୃତ ହୋଇଥାଏ । ମନେରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ସମାସ ବିଧି ଅର୍ଥଶ୍ରୟୀ; ଅର୍ଥକୁ ଆଶ୍ରୟ କରିଥାଏ । ଅର୍ଥକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ବିଭିନ୍ନ ସମାସ ହୋଇଥାଏ ।

ଉଦାହରଣ -

ନଦୀର ଜଳ – ବ୍ୟାସବାକ୍ୟ

ନଦୀଜଳ – ସମସ୍ତ ପଦ

'ନଦୀ' 'ଜଳ' – ଦୁଇଟି ସମସ୍ୟାମାନପଦ

ଅର୍ଥର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସମାସକୁ ଛଅ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇପାରେ

ଯଥା - ତତପୁରୁଷ , କର୍ମଧାରୟ , ବହୁବ୍ରୀହି , ଦ୍ଵିଗୁ , ଦ୍ଵନ୍ଦ୍ୱ ଏବଂ ଅବ୍ୟୟୀଭାବ ।

ଦ୍ଵିଗୁ ସମାସ
(Dwigu Samas)

ସଂଖ୍ୟାବାଚକ ଶବ୍ଦ ପୂର୍ବରେ ଥାଇ 'ସମସ୍ତପଦ' ଟି ସମଷ୍ଟି ବା ସମାହାର ବୁଝାଇଲେ ତାହାକୁ ଦ୍ଵିଗୁସମାସ କହନ୍ତି । ଏଡ଼ି ସମାସର 'ସମସ୍ତପଦ' ରେ ସ୍ଥଳ ବିଶେଷରେ 'ଆକାର' 'ଇକାର' ପ୍ରଭୃତି ଯୋଗ ହୋଇଥାଏ । ଏଥିରେ ସଂଖ୍ୟାବାଚକ ବିଶେଷଣ ପୂର୍ବପଦ ହୋଇ ସମାହାର ଅର୍ଥରେ ବିଶେଷ୍ୟପଦ (ଉତ୍ତରପଦ) ସହ ସମାସ କରାଯାଏ ।

ଯଥା - **ସପ୍ତ ଋଷିଙ୍କର ସମାହାର** (Sapta rushinkara samahara)(ସମୂହ) – **ସପ୍ତର୍ଷି** (Saptarsi)

ତିନି ଭୁବନର ସମାହାର (Tini Bhubanara Samahara) – **ତ୍ରିଭୁବନ** (Tribhubana)(ତ୍ରି – ତିନି)

ତିନି ଫଳର ସମଷ୍ଟି (Tini falara samasti) (ସମାହାର) – **ତ୍ରିଫଳା** (Trifala)(ହରିଡା, ବାହାଡା, ଅଁଳା) (ଆ'କାର ଯୋଗ)

ତିନି ଲୋକର ସମାହାର (Tini lokara samahara)– **ତ୍ରିଲୋକ/ତ୍ରିଲୋକୀ** (Triloka / Triloki)(ସ୍ଵର୍ଗ, ମର୍ତ୍ତ୍ୟ, ପାତାଳ)

ପଞ୍ଚ ବଟର ସମାହାର (Pancha Batara Samahara) – **ପଞ୍ଚବଟୀ** (Panchabati)(ଈ କାର ଯୋଗ)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ସେହିପରି

: ତ୍ରିବେଣୀ (Tribeni), ତ୍ରିକୁଟ (Trikuta), ଚଉପଦୀ (choupadi), ପଞ୍ଚେନ୍ଦ୍ରିୟ (panchendriya),ତିନିପୁର (tinipura), ସାତସମୁଦ୍ର (sa tasamudra), ପ୍ରଞ୍ଚପାଣ୍ଡବ (panchapandaba), ବାଇଶିପାହାଚ(baisipahacha), ଅଷ୍ଟରନ୍ (astarana), ଚାରିଦ୍ୱାର**(charidwar a), ସପ୍ତାହ (saptaha), ଶତାବ୍ଦୀ (satapdi),ସହସ୍ରାବ୍ଦୀ (sahasradi).**

ଅବ୍ୟୟୀଭାବ ସମାସ

(Abyayvab Samas)

ଯେଉଁ ସମାସରେ ପୂର୍ବପଦ ଅବ୍ୟୟ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ସେହି ଅବ୍ୟୟର ଅର୍ଥ ପ୍ରଧାନ ହୁଏ; ତାହକୁ ଅବ୍ୟୟୀଭାବ ସମାସ କହନ୍ତି । ସାଧାରଣତଃ ଅବ୍ୟୟ ପୂର୍ବପଦ ହୁଏ ଓ ଅନ୍ୟପଦ ଉତ୍ତରପଦ ହୁଏ । ବୀପସା, (ବାରମ୍ବାର) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ସୀମା), ଅଭାବ, ଯୋଗ୍ୟତା, ଆତିଶଯ୍ୟ, ସାମୀପ୍ୟ, ସାଦୃଶ୍ୟ, ପଶ୍ଚାତ, ପ୍ରଭୃତି ଅର୍ଥରେ ଅବ୍ୟୟୀଭାବ ସମାସ ହୋଇଥାଏ ।

ଯଥା - ଭିକ୍ଷାର ଅଭାବ (Bhikhyara Abhab)– ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ (Durbhikhya)(ଅଭାବ ଅର୍ଥରେ)

ଜନର ଅଭାବ (Janara Abhaba) – ନିର୍ଜନ (Nirjana)

କ୍ଷଣକୁ କ୍ଷଣ (Khyanaku Khyana) – ପ୍ରତିକ୍ଷଣ / ଅନୁକ୍ଷଣ (PratiKhyana / Anukhyana)(ବୀପ୍ସାର୍ଥରେ)

ଦିନକୁ ଦିନ (Dinaku Dina) – ପ୍ରତିଦିନ (Pratidina)

ରୂପର ଯୋଗ୍ୟ (Rupara Jogya) – ଅନୁରୂପ (Anurupa) (ଯୋଗ୍ୟତା ଅର୍ଥରେ)

ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ସମାସ

(Dwanda Samas)

ଯେଉଁ ସମାସର ଦୁଇ ବା ତହିଁରୁ ଅଧିକ ପଦ ମିଳି ଏଖପଦ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମସ୍ୟାମାନ ପଦର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରହେ, ତାହାକୁ, ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ସମାସ କହନ୍ତି । ଉକ୍ତ ସମାସର ବିଗ୍ରହ ବାକ୍ୟରେ 'ଓ' 'ଏବଂ' ପ୍ରଭୃତି ସଂଯୋଜକ ଅବ୍ୟୟର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥାଏ ।

ଯଥା – ଧନ ଓ ଜୀବନ (dhana o jibana) – ଧନଜୀବନ (dhana o jibana)

କୀଟ ଓ ପତଙ୍ଗ (kita o patanga)– କୀଟପତଙ୍ଗ(kitapatanga)

ତରୁ ଓ ତୃଣ (taru o truna)– ତରୁତୃଣ (tarutruna)

ଘର ଓ ଦ୍ୱାର (ghara o dwara)– ଘରଦ୍ୱାର (gharadwara)

କ୍ଷୀରୀ / ଖିରି ଓ ପିଠା (khira / khiri o pitha) – କ୍ଷୀରିପିଠା (khiripitha)

ଡାଲି ଓ ଭାତ (dali o bhata) – ଡାଲିଭାତ (dalibhata)

ଜାୟା ଓ ପତି (jaya o paati)– ଦମ୍ପତି / ଜାୟାପତି (dampati / jayapati)

ପତ୍ର, ପୁଷ୍ପ ଓ ଫଳ (patra, puspa o phala) – ପତ୍ରପୁଷ୍ପଫଳ

1. ମାତାପିତା ବ୍ୟାସ ବାକ୍ୟ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ମାତା ଓ ପିତା

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(B) ମାତା ପିତାଙ୍କୁ ପରି

(C) ମାତା ସଦୃଶ ପିତା

(D) ମାତା ପିତାଙ୍କଠାରୁ ବଡ଼

ଉତ୍ତର- A

2. ଅନ୍ୟଗ୍ରାମ- ଏକ ପଦ କଲେ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ଅନ୍ତରଗ୍ରାମ

(B) ଗ୍ରାମ ଅନ୍ୟ

(C) ଗ୍ରାମ ଅନ୍ତର

(D) ଗ୍ରାମାନ୍ତର

ଉତ୍ତର- D

3. ସାବିତ୍ରୀ ନାମ ଯେଉଁ ବାଳିକାର ଏକ ପଦ କଲେ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ସାବିତ୍ରୀ

(B) ସାବିତ୍ରୀ ବାଳିକା

(C) ବାଳିକା ସାବିତ୍ରୀ

(D) ସାବିତ୍ରୀ ନାମୀ

ଉତ୍ତର- B

4. ଧବଳ କମଳ- କି ସମାସ ?

(A) ତତ୍ପୁରୁଷ

(B) କର୍ମଧାରୟ

(C) ବହୁବ୍ରୀହି

(D) ଦ୍ବନ୍ଦ୍ବ

ଉତ୍ତର- B

5. କମଳଧବଳ- କି ସମାସ ?

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(A) ଉପମିତ କର୍ମଧାରୟ

(B) ଉପମାନ କର୍ମଧାରୟ

(C) ମଧ୍ୟପଦଲୋପୀ କର୍ମଧାରୟ

(D) ରୂପକ କର୍ମଧାରୟ

ଉତ୍ତର- B

6. ଦ୍ବିପତ୍ନୀକ- ସମାସର ନାମ ଲେଖ ।

(A) ଦ୍ବିଗୁ

(B) ବହୁବ୍ରୀହି

(C) ତତ୍ପୁରୁଷ

(D) କର୍ମଧାରୟ

ଉତ୍ତର- B

7. ଗୋଟିଏ ପଦ ପୂର୍ବରୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ପଦ ବ୍ୟବହାର କରାଗଲେ ତାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ? । (A) ଉପପଦ

(B) ପୂର୍ବପଦ

(C) ଉଭୟ ପଦ

(D) ପରପଦ

ଉତ୍ତର- B

8. କୂଳର ବିପରୀତ ପ୍ରତିକୂଳ । ଏହା କି ସମାସ ?

(A) ଦ୍ବନ୍ଦ୍ୱ

(B) ଅବ୍ୟୟୀଭାବ

(C) ତତ୍ପୁରୁଷ

(D) ଦ୍ବିଗୁ

ଉତ୍ତର- B

9. କୁମ୍ଭକୁ କରେ ଯେ କୁମ୍ଭକାର- ଏହା କି ସମାସ ?

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(A) ଉପମିତ କର୍ମଧାରୟ

(B) ତତ ପୁରୁଷ

(C) ଉପପଦ ତତ୍ପୁରୁଷ

(D) କର୍ମଧାରୟ

ଉତ୍ତର- C

10. ସାରାଦିନ- ଏଥିରେ ଥିବା 'ସାରା' ଶବ୍ଦଟି କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ?

(A) ବିପରୀତ

(B) ବ୍ୟାପ୍ତ

(C) କ୍ଷୁଦ୍ର

(D) ସାମୀପ୍ୟ

ଉତ୍ତର- B

11. ଏକାଧିକ ପଦକୁ ଏକାଠି କରି ବାର ବିଧିକୁ କ' ଣ କୁହାଯାଏ ?

(A) ସନ୍ଧି

(B) ସମାସ

(C) କାରକ

(D) ବିଭକ୍ତି

ଉତ୍ତର- B

12. ସମାସରେ ଯେଉଁ ପଦମାନଙ୍କୁ ଏକାଠି କରାଯାଏ, ତାକୁ କ' ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ସମସ୍ୟାମାନ ପଦ

(B) ସମସ୍ତ ପଦ

(C) ପୂର୍ବପଦ

(D) ପରପଦ

ଉତ୍ତର- A

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

13. ସମସ୍ୟାମାନ ପଦମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ପଦ ବା ପଦ ସମୂହ ବ୍ୟବହାର୍ କରାଯାଏ ତାକୁ କ' ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ସମ୍ପର୍କିତ ପଦ

(B) ସମ୍ପର୍କୀୟ ପଦ .

(C) ବ୍ୟାସ ବାକ୍ୟ

(D) ବାକ୍ୟାଂଶ

ଉତ୍ତର- C

14. ଯେଉଁ ସମାସରେ ଉଭୟ ପଦର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରହେ ତାକୁ କ' ଣ କହନ୍ତି ? -

(A) ଦ୍ବନ୍ଦ୍.

(B) ତତ୍ପୁରୁଷ

(C) କର୍ମଧାରୟ

(D) ବହୁବ୍ରୀହି

ଉତ୍ତର- A

15. ଯେଉଁ ସମାସରେ ପୂର୍ବପଦର ବିଭକ୍ତିର ଚିହ୍ନ ସମସ୍ତ ପଦରେ ଲୋପ ହୋଇଥାଏ, ତାକୁ କଣ କହନ୍ତି ?

(A) ତତ୍ପୁରୁଷ

(B) ଦ୍ବିଗୁ

(C) ଅବ୍ୟୟୀଭାବ

(D) କର୍ମଧାରୟ

ଉତ୍ତର- A

16. ତତ୍ପୁରୁଷ ସମାସରେ କେଉଁ ପଦର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରହେ ?

(A) ପୂର୍ବପଦ

(B) ପରପଦ ।

(C) ଉଭୟ ପଦ

(D) ଅନ୍ୟ ପଦ

ଉତ୍ତର- B

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ digitalodishaedu.com ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

17. ଉଭୟ ପଦର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଥାଇ ଦୁଇ ବିଶେଷ୍ୟ ବା ଦୁଇ ବିଶେଷଣ ପଦର ସମାସ ହେଲେ ତାକୁ କ' ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ତତ୍ପୁରୁଷ

(B) ଦ୍ୱନ୍ଦ

(C) କର୍ମଧାରୟ

(D) ଅବ୍ୟୟୀଭାବ

ଉତ୍ତର- B

18. ଯେଉଁ ପଦରେ ପୂର୍ବପଦ ଓ ପରପଦ ଅର୍ଥରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ନଥାଇ ଅନ୍ୟ ଏକ ପଦର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରହେ ତାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) କର୍ମଧାରୟ

(B) ବହୁବ୍ରୀହି

(C) ଦ୍ୱିଗୁ

(D) ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ

ଉତ୍ତର- B

19. ସଂଖ୍ୟାବାଚକ ଶବ୍ଦ ଆଗରେ ଥାଇ ସମାହାର ବା ସମଷ୍ଟି ଅର୍ଥରେ ଯେଉଁ ସମାସ ହୁଏ, ତାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ଦ୍ବନ୍ଦ

(B) ତତ୍ପୁରୁଷ

(C) ଦ୍ୱିଗୁ

(D) କର୍ମଧାରୟ

ଉତ୍ତର- C

20. ଉପସର୍ଗ ଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ କି ପ୍ରକାର ପଦ ?

(A) ବିଶେଷ୍ୟ

(B) ବିଶେଷଣ

(C) ଅବ୍ୟୟ

(D) କ୍ରିୟା

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉତ୍ତର- C

21. ବୀଣା ପାଣିରେ ଯାହାର ସେ = ବୀଣାପାଣି । ଏଥିରେ ସମସ୍ୟାମାନ ପଦ କିଏ ?

(A) ବୀଣା

(B) ପାଣି

(C) ବୀଣା, ପାଣି

(D) ବୀଣାପାଣି

ଉତ୍ତର- C

22. ଶୁଆର ନାକ ପରି ନାକ ଯାହାର ସେ ଶୁଆନାକିଆ। ଏଥିରେ ସମସ୍ତ ପଦ କିଏ ?

(A) ଶୁଆ

(B) ନାକ

(C) ଶୁଆନାକିଆ

(D) ଯାହାର

ଉତ୍ତର- C

23. ମୂଳରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଏକପଦ କଲେ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ଆମୂଳ

(B) ସମ୍ମୂଳ

(C) ନିର୍ମୂଳ

(D) ଉନ୍ମୂଳ

ଉତ୍ତର- A

24. ଦୂରରୁ ଦେଖେ ଯେ- ଏକପଦ କଲେ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ଦୂରଦେଖା

(B) ଦୂରଦେଖୀ

(C) ଦୂରଦର୍ଶୀ

ଓଡିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ
digitalodishaedu.com
ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(D) ସମଦର୍ଶୀ

ଉତ୍ତର- C

25. ପ୍ରତିଟି ପର ଅୟନ ଯେଉଁ ସ୍ତ୍ରୀର ଏକପଦ କଲେ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ପତିପର

(B) ପରଅୟନା

(C) ପତିପରାୟଣ

(D) ପତିପରାୟଣା

ଉତ୍ତର- D

26. ସମାନ ପତି ଯାହାର ଏକପଦ କଲେ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ସମପତି

(B) ସମାନପତି

(C) ସପତି

(D) ସପତ୍ନୀ

ଉତ୍ତର- D

27. ବିଗତ ହୋଇଛି ପତ୍ନୀ ଯାହାର ଏକପଦରେ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ବିପତ୍ନୀ

(B) ବିପତ୍ନୀକ

(C) ସପତ୍ନୀକ

(D) ଅପତ୍ନୀକ

ଉତ୍ତର- B

28, ପାଦପଦ୍ମ – ଏହାର ବ୍ୟାସ ବାକ୍ୟ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ପାଦ ଓ ପଦ୍ମ

(B) ପାଦ ରୂପ ପଦ୍ମ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(C) ପାଦ ପରି ପଦ୍ମ

(D) ପାଦ ପଦ୍ମ ପରି

ଉତ୍ତର- D

29. ପଦ୍ମପାଦ- ଏହାର ବ୍ୟାସ ବାକ୍ୟ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ପଦ୍ମ ପରି ପାଦ

(B) ପଦ୍ମ ରୂପକ ପାଦ

(C) ପାଦ ରୂପକ ପଦ୍ମ

(D) ପାଦ ପରି ପଦ୍ମ

ଉତ୍ତର- A

30. ମାତୃପିତା- ବ୍ୟାସ ବାକ୍ୟ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ମାତୃ ଓ ପିତା

(B) ମାତାଙ୍କର ପିତା

(C) ମାତୃ ଓ ପିତାଙ୍କ ସମାହାର

(D) ମାତା ପିତାଠାରୁ ଭିନ୍ନ

ଉତ୍ତର- B

31. ଜନ୍ମାନ୍ଧ- ବ୍ୟାସବାକ୍ୟ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ଜନ୍ମ ପରେ ଅନ୍ଧ

(B) ଜନ୍ମରୁ ଅନ୍ଧ

(C) ଜନ୍ମ ପୂର୍ବରୁ ଅନ୍ଧ

(D) ଆଘାତ ପାଇ ଅନ୍ଧ

ଉତ୍ତର- B

32. ଉପକୁଳ- ଏହା କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ଅବ୍ୟୟୀଭାବ ସମାସ ହୋଇଛି ?

(A) ବିପରୀତ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ digitalodishaedu.com ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(B) ସାଦୃଶ୍ୟ

(C) ସାମୀପ୍ୟ

(D) ଆତିଶଯ୍ୟ

ଉତ୍ତର- C

33. ଆସନ୍ନପ୍ରସବା – ଏହା କି ସମାସ ?

(A) କର୍ମଧାରୟ

(B) ବହୁବ୍ରୀହି

(C) ଦ୍ୱନ୍ଦ

(D) ଦ୍ୱିଗୁ

ଉତ୍ତର- B

34. ଛାଗଦୁଗ୍ଧ- ବ୍ୟାସବାକ୍ୟ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ଛାଗର ଦୁର୍ଗ

(B) ଛାଗ ପାଇଁ ଦୁଗ୍ଧ

(C) ଛାଗୀର ଦୁଗ୍ଧ

(D) ଛାଗଠାରୁ ଦୁଗ୍ଧ

ଉତ୍ତର- C

35. ଘୃତାନ୍ତି – ବ୍ୟାସବାକ୍ୟ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ଘୃତକୁ ଅନ୍ନ

(B) ଘୃତ ଓ ଅନ୍ତି

(C) ଅନ୍ନ ପାଇଁ ଘୃତ

(D) ଘୃତ ମିଶ୍ରିତ ଅନ୍ତି

ଉତ୍ତର- D

36. ଅଧରାତି- ବ୍ୟାସବାକ୍ୟ କ'ଣ ହେବ ?

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ଜାମ digitalodishaedu.com ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(A) ଅଧ ଅଟେ ରାତିର

(B) ଅଧ ଓ ରାତି

(C) ରାତିର ଅଧ

(D) ରାତିରେ ଅଧା

ଉତ୍ତର- C

37. ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ି – ବ୍ୟାସ ବାକ୍ୟ କ' ଣ ହେବ ?

(A) ଘୋଡ଼ାର ଗାଡ଼ି

(B) ଘୋଡ଼ା ଓ ଗାଡ଼ି

(C) ଘୋଡ଼ା ଟାଣୁଥିବା ଗାଡ଼ି

(D) ଗାଡ଼ି ପାଇଁ ଘୋଡ଼ା

ଉତ୍ତର- C

38. ଗାଡ଼ିଘୋଡ଼ା- ବ୍ୟାସବାକ୍ୟ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ଗାଡ଼ି ଓ ଘୋଡ଼ା

(B) ଗାଡ଼ି ପାଇଁ ଘୋଡ଼ା

(C) ଘୋଡ଼ାର ଗାଡ଼ି

(D) ଗାଡ଼ିର ଘୋଡ଼ା

ଉତ୍ତର- A

୩୨. କୁସିତ ଅଟେ ଆକାର ଏକପଦ କଲେ କଣ ହେବ ?

(A) କୁସିତ ଆକାର

(B) କୁସିତାକାର

(C) କତ୍ ଆକାର

(D) କଦାକାର

ଉତ୍ତର- D

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

40. ଶୋଭନ ଅଟେ ବେଶ- ଏକ ପଦରେ କ' ଣ ହେବ ?

(A) ସୁବେଶ

(B) ଶୋଭନବେଶ

(C) ଶୋବେଶ

(D) ବେଶଶୋଭନ

ଉତ୍ତର- A

41. ନୁହେ ହଳଦିଆ ଏକପଦ କଲେ କ' ଣ ହେବ ?

(A) ଅହଳଦିଆ

(B) ନ ହଳଦିଆ

(C) ଅଣହଳଦିଆ

(D) ହଳଦୀହୀନ

ଉତ୍ତର- C

42. କଦନ୍ନ- ଏହାର ବ୍ୟାସବାକ୍ୟ କ'ଣ ହେବ ?

(A) କଦ ଅଟେ ଅନ୍ନ

(B) କଦ୍ ଅଟେ ଅନ୍ତି

(C) କୁତ୍ସିତ ଅଟେ ଅନ୍ନ

(D) କତ୍ ଅଟେ ଅନ୍ତି

ଉତ୍ତର- C

43. ପିଟାପିଟି- ଏହା କି ସମାସ ?

(A) ଦ୍ବନ୍ଦ୍ୱ

(B) ଦ୍ବିଗୁ

(C) ବ୍ୟତିହାର ବହୁବ୍ରୀହି

(D) ଉପମିତ ବହୁବ୍ରୀହି

ଉତ୍ତର- C

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

44. ଠେଙ୍ଗାଙ୍ଗି ବ୍ୟାସବାକ୍ୟ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ଠେଙ୍ଗା ଓ ଠେଙ୍ଗାରେ ହେଉଥିବା ଯୁଦ୍ଧ

(B) ଠେଙ୍ଗାରେ ହେଉଥିବା ଯୁଦ୍ଧ

(C) ଠେଙ୍ଗେଇବା ଦ୍ୱାରା ହେଉଥିବା ଯୁଦ୍ଧ

(D) ଠେଙ୍ଗା ଓ ଠେଙ୍ଗିର ଯୁଦ୍ଧ

ଉତ୍ତର- A

45. ପୃଷଧନୁ- ବ୍ୟାସବାକ୍ୟ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ପୁଷ୍ପର ଧନୁ

(B) ପୃଶ୍ନ ଓ ଧନୁ

(C) ପୃଷଧନୁ ଯାହାର

(D) ପୁଷ୍ପ ନାମକ ଧନୁ

ଉତ୍ତର- C

46. ନଦୀଟି ମାତା ଯେଉଁ ଦେଶର ଏକପଦ କଲେ କ' ଣ ହେବ ?

(A) ନଦୀମାତା

(B) ନଦୀମାତୃକ

(C) ନଦୀର୍ଦ୍ଦେଶ

(D) ନଦୀମାତା ଦେଶ

ଉତ୍ତର- B

47. ପଞ୍ଚବଟର ସମାହାର = ପଞ୍ଚବଟୀ- ଏହା କି ସମାସ ?

(A) ଦ୍ୱିଗୁ '

(B) ଦ୍ବନ୍ଦ୍ୱ .

(C) କର୍ମଧାରୟ

(D) ତତ୍ପୁରୁଷ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉତ୍ତର- A

48. ପରିବାର ସହ ବର୍ତ୍ତମାନ- ଏକପଦରେ କଣ ହେବ ?

(A) ସହପରିବାର

(B) ସପରିବାରେ

(C) ସପରିବାର

(D) ବର୍ତ୍ତନ ପରିବାର

ଉତ୍ତର- C

4୨, ବେକାର- ଏହା କି ସମାସ ?

(A) ଦ୍ବିଗୁ

(B) ଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵ

(C) ବହୁବ୍ରୀହି

(D) ଅବ୍ୟୟୀଭାବ

ଉତ୍ତର- C

ଓଡିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ
digitalodishaedu.com
ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

କାରକ ଓ ବିଭକ୍ତି

କାରକ କାହାକୁ କହନ୍ତି ?

ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କ୍ରିୟା ସହିତ ପଦର ସମ୍ବନ୍ଧକୁ କାରକ କହନ୍ତି ।

ଉଦାହରଣ : ରାମ ସକାଳେ ଘରୁ ପଇସା ଆଣି ଦାଣ୍ଡରେ ଭିକାରିକୁ ଦେଲା

ଏହି ବାକ୍ୟରେ କ୍ରିୟା ପଦ = ଦେଲା

କ୍ରିୟାପଦ ସହିତ କେଉଁ ପଦର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଛି ଦେଖିବା

କିଏ ଦେଲା ? - ରାମ ।

କଣ ଦେଲା ? - ପଇସା

କାହାକୁ ଦେଲା ? - ଭିକାରିକୁ

କେତେବେଳେ ଦେଲା ? – ସକାଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

କେଉଁଠାରେ ଦେଲା ? - ଦାଣ୍ଡରେ ।

କେଉଁଠାରୁ ଆଣି ଦେଲା ? - ଘରୁ ।

ଏହି ଉଦାହରଣରୁ ଜଣାଯିବ ଯେ କ୍ରିୟା ସହିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଛି । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କାରକ ।

କାରକ କେତେ ପ୍ରକାର ?

କାରକ ୬ ପ୍ରକାର ।

କାରକ ଗୁଡ଼ିକର ନାମ କ'ଣ ?

(୧) କର୍ତ୍ତା କାରକ

(୨) କର୍ମ କାରକ

(୩) କରଣ କାରକ

(୪) ସମ୍ପ୍ରଦାନ କାରକ

(୫) ଅପାଦାନ କାରକ

(୬) ଅଧିକରଣ କାରକ ।

କର୍ତ୍ତା କାରକ କାହାକୁ କହନ୍ତି ?

ବାକ୍ୟରେ ଯେ କ୍ରିୟା ସମ୍ପାଦନ କରେ ବା କରାଏ, ତାକୁ କର୍ତ୍ତା କାରକ କହନ୍ତି ।

ଉଦାହରଣ : 2024 ପାଇଁ ଭାରତରେ ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଚାଲିଛି ।

ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରକ୍ରିୟା = କର୍ତ୍ତା କାରକ ।

(i) ଅଟଳ ବିହାରୀ ବାଜପେୟୀ ଭାରତର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଥିଲେ ।

ଅଟଳ ବିହାରୀ ବାଜପେୟୀ = କର୍ତ୍ତା କାରକ

ପ୍ରଯୋଜକ କର୍ତ୍ତା : କର୍ତ୍ତା ନିଜେ ସମ୍ପାଦନ ନକରି ଅନ୍ୟଦ୍ୱାରା କରାଇଲେ ସେହି କର୍ତ୍ତା କୁ ପ୍ରଯୋଜକ କର୍ତ୍ତା

(ପ୍ରଯୋଜକ କର୍ତ୍ତା କୁ ହେତୁ କର୍ତ୍ତା ମଧ୍ୟ କହନ୍ତି ।)

କର୍ମକାରକ କର୍ମକାରକ କାହାକୁ କହନ୍ତି ?

କର୍ତ୍ତା ଯାହାକୁ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଇଚ୍ଛା କରେ, ତାହା କର୍ମ କାରକ ହୁଏ ।

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉଦାହରଣ : ସୀତା ପାଠ ପଢୁଛି ।

ସୀତା କ' ଣ ପଢୁଛି ?

ଉତ୍ତର - ପାଠ - ଏହା କର୍ମକାରକ ପଢୁଛି କ୍ରିୟାର କର୍ମଟି 'ପାଠ' । ଗୀତା ଭାତ ରାନ୍ଧୁଛି ।

ମୁଖ୍ୟ କର୍ମ ଓ ଗୌଣ କର୍ମ । ।

ବାକ୍ୟରେ ୨ଟି କର୍ମଥିଲେ, ଗୋଟିଏ ମୁଖ୍ୟକର୍ମ, ଆଉ ଗୋଟିଏ ଗୌଣ କର୍ମ ।

ଉଁଦାହରଣ : (i) ଶିକ୍ଷକ ଛାତ୍ରକୁ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲେ ।

କ' ଣ ପଚାରିଲେ ? ଉତ୍ତର – ପ୍ରଶ୍ନ (ମୁଖ୍ୟ କର୍ମ)

କାହାକୁ ପଚାରିଲେ ? ଉତ୍ତର - ଛାତ୍ରକୁ (ଗୌଣ କର୍ମ)

(i) କୃଷକ ଗାଈକୁ ହାଟକୁ ନେଲା ।

କ' ଣ ନେଲା ? ଉତ୍ତର - ଗାଈକୁ (ମୁଖ୍ୟ କର୍ମ)

କେଉଁଠାକୁ ନେଲା ? ଉତ୍ତର - ହାଟକୁ (ଗୌଣ କର୍ମ)

ଗୌଣ କର୍ମକୁ ଅପ୍ରଧାନ କର୍ମ, ମୁଖ୍ୟ କର୍ମକୁ ପ୍ରଧାନ କର୍ମ କୁହାଯାଏ । କାରଣ ଅନ୍ୟ କାରକ ସ୍ଥାନରେ ଅପ୍ରଧାନ କର୍ମ ହୋଇଥାଏ ।

କରଣ କାରକ କରଣ କାରକ କାହାକୁ କହନ୍ତି ?

ଯାହାଦ୍ବାରା କ୍ରିୟା ସାଧନ କରାଯାଏ ତାହା କରଣ କାରକ

ଉଦାହରଣ : ଚୋର ଗୃହସ୍ଥକୁ ଭୁଜାଲିରେ ହାଣିଲା ।

ତୁମକୁ ହାତରେ ନମାରି ଭାତରେ ପାରିବି ।

ସମ୍ପ୍ରଦାନ କାରକ ସଦାନ କାରକ କାହାକୁ କହନ୍ତି ?

ଯଦି କୌଣସି ବସ୍ତୁ କାହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଦାନ କରାଯାଏ, ତାକୁ ସମ୍ପ୍ରଦାନ କାରକ କହନ୍ତି । ଉଦାହରଣ : ରାଜା ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ ଗୋରୁ ଦାନ କଲେ ।

ଭିକାରିଙ୍କୁ ଭିକ ଦିଅ ।

ଅପାଦାନ କାରକ କାହାକୁ କହନ୍ତି ?

କୌଣସି ବସ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ବସ୍ତୁଠାରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହେବା ଜଣାଗଲେ, ଯେଉଁ ବସ୍ତୁଠାରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୁଏ, ସେଠାରେ ଅପାଦାନ କାରକ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉଦାହରଣ : ଗଛରୁ ପତ୍ର ପଡ଼ିଲା ।

ଗଙ୍ଗାନଦୀ ହିମାଳୟରୁ ବାହାରିଛି ।

ଅଧିକରଣ କାରକ ଅଧିକରଣ କାରକ କାହାକୁ କହନ୍ତି?

କିୟା ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ବା ଯେଉଁ ସମୟରେ ସାଧିତ ହୁଏ, ସେହି ସମୟରେ ବା ସ୍ଥାନରେ ଅଧକରଣ କାରକ ହୁଏ ।

ମାଠିଆରେ ପାଣି ଅଛି ।

ସକାଳେ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ହୁଏ ।

ବାବୁ ଘରେ ନାହାନ୍ତି ।

ବିଭକ୍ତି କାହାକୁ କହନ୍ତି ? –

କାରକର ଚିହ୍ନକୁ ବିଭକ୍ତି କହନ୍ତି । ବିଭକ୍ତିର ପ୍ରୟୋଗ ଫଳରେ ବାକ୍ୟରେ ଥିବା ପଦଗୁଡ଼ିକର କ୍ରିୟା ସହିତ ଥିବା ସମ୍ବନ୍ଧକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଜାଣିହୁଏ ।

ଶବ୍ଦ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଲେ ତାହା ବିଭକ୍ତିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ । କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପଦ ବିଭକ୍ତିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବିଭକ୍ତିର ଅର୍ଥ ବହନ କରନ୍ତି ।

ଉଦାହରଣ ; ସେ ଫଳ ଖାଏ । ଏହି ବାକ୍ୟରେ 'ସେ'

କର୍ତ୍ତା କାରକ ।

ଏଥିରେ କିଛି ବିଭକ୍ତି ଚିହ୍ନ ଲାଗି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହା କର୍ତ୍ତା କାରକ ହୋଇଥିବାରୁ ୧ମା ବିଭକ୍ତି ।

୧ମା ବିଭକ୍ତି - ପ୍ରାୟ ଲାଗେ ନାହିଁ

୨ୟା ବିଭକ୍ତି – କୁ, କି, କୁ, କି

୩ୟା ବିଭକ୍ତି - ରେ, ଦ୍ୱାରା, କର୍ତ୍ତକ

୪ର୍ଥୀ ବିଭକ୍ତି - କୁ, ଙ୍କୁ,

୫ମୀ ବିଭକ୍ତି – ରୁ, ଏଁ, ଠାରୁ, ହଁ, ମୁଁ, ହୁଁ

୬ଷ୍ଠୀ ବିଭକ୍ତି - ର, ଙ୍କୁ, ଙ୍କର

୭ମୀ ବିଭକ୍ତି - ଏ, ରେ, ଠାରେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

କାରକ ଓ ବିଭକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ

1. ଯେଉଁ ବାକ୍ୟରେ କର୍ତ୍ତା ନିଜେ କ୍ରିୟା ସମ୍ପାଦନ ନ କରି, ଅନ୍ୟଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦନ କରାଉଥାଏ, ତାକୁ କି କର୍ତ୍ତା କହନ୍ତି ?

(A) ମୁଖ୍ୟ କର୍ତ୍ତା

(B) ଗୌଣ କର୍ତ୍ତା

(C) ପ୍ରଯୋଜକ କର୍ତ୍ତା

(D) ପ୍ରଯୋଜ୍ୟ କର୍ତ୍ତା

ଉତ୍ତର- C

2. ଶିକ୍ଷକ ଛାତ୍ରକୁ ବ୍ୟାକରଣ ପଢ଼ାଉଛନ୍ତି - ଏହି ବାକ୍ୟରେ, ପ୍ରଯୋଜକ କର୍ତ୍ତା କିଏ ?

(A) ଶିକ୍ଷକ

(B) ଛାତ୍ରକୁ

(C) ବ୍ୟାକରଣ

(D) ପଢ଼ାଉଛନ୍ତି

ଉତ୍ତର- A

3. କର୍ତ୍ତା ଯାହାକୁ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଇଚ୍ଛା କରେ, ତାକୁ କ' ଣ କହନ୍ତି ?

(A) କର୍ତ୍ତା

(B) ପ୍ରଯୋଜକ କର୍ତ୍ତା

(C) କରଣ

(D) କର୍ମ

ଉତ୍ତର- D

4. କଲମ୍ବସ ଆମେରିକା ଆବିଷ୍କାର କଲେ । - ଏହି ବାକ୍ୟରେ କର୍ମକାରକ କିଏ ? -

(A) କଲମ୍ବସ

(B) ଆମେରିକା

(C) ଆବିଷ୍କାର

(D) କଲେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉତ୍ତର- B

5. ସେ ଗୁଡ଼ ଖାଉ ଖାଉ ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଖାଇଦେଲା - ଏହି ବାକ୍ୟରେ ଈପସିତ କର୍ମ କିଏ ?

(A) ଗୁଡ଼

(B) ପିମ୍ପୁଡ଼ି

(C) ଗୁଡ଼ ଓ ପିମ୍ପୁଡ଼ି

(D) ଗୁଡ଼ ନୁହେ କି ପିମ୍ପୁଡ଼ି ନୁହେଁ

ଉତ୍ତର- A

6. ସେ ଗୁଡ଼ ଖାଉ ଖାଉ ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଖାଇଦେଲା - ଏହି ବାକ୍ୟରେ ଅନୀପ୍ସିତ କର୍ମ କିଏ ?

(A) ଗୁଡ଼

(B) ପିମ୍ପୁଡ଼ି

(C) ଗୁଡ଼ ଓ ପିମ୍ପୁଡ଼ି

(D) ଗୁଡ଼ ନୁହେଁ କି ପିମ୍ପୁଡ଼ି ନୁହେଁ

ଉତ୍ତର- B

7. କ୍ରିୟା ସାଧନରେ ଯେ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସହାୟକ ତାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) କର୍ତ୍ତା କାରକ

(B) କର୍ମ କାରକ

(C) କରଣ କାରକ

(D) ସମ୍ପ୍ରଦାନ କାରକ

ଉତ୍ତର- C

8. ସେ କୁରାଢ଼ିରେ ଗଛକୁ ହାଣିଲା । ବାକ୍ୟରେ କରଣକାରକ

(A) ସେ

(B) କୁରାଢ଼ିରେ

(C) ଗଛକୁ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(D) ହାଣିଲା

ଉତ୍ତର- B

୨. ବାକ୍ୟରେ କ୍ରିୟା ସହିତ ଯେଉଁ ପଦର ସମ୍ପର୍କ ଥାଏ, ତାକୁ କ'   ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ବିଭକ୍ତି

(B) କାରକ

(C) ପଦ

(D) ସମ୍ବନ୍ଧ ପଦ

ଉତ୍ତର- B

10. କାରକ କାହାକୁ କହନ୍ତି ?

(A) ବାକ୍ୟରେ କ୍ରିୟା ସହିତ ଯେଉଁ ପଦର ସମ୍ପର୍କ ଥାଏ ।

(B) ବାକ୍ୟରେ କର୍ତ୍ତା ସହିତ ଯେଉଁ ପଦର ସମ୍ପର୍କ ଥାଏ

(C) ବାକ୍ୟରେ କ୍ରିୟା ସହିତ ଯେଉଁ ପଦର ସମ୍ପର୍କ ଥାଏ ।

(D) ବାକ୍ୟରେ କର୍ମ ସହିତ ଯେଉଁ ପଦର ସମ୍ପର୍କ ଥାଏ ।

ଉତ୍ତର- A

11. କାରକ କେତୋଟି ?

(A) ୫ଟି

(B) ୬ଟି

(C) ୭ଟି

(D) ୨ଟି

ଉତ୍ତର- B

12. ବାକ୍ୟରେ ଯେ କ୍ରିୟା ସମ୍ପାଦନ କରେ ବା କରାଏ, ତାକୁ କ'   ଣ କହନ୍ତି ?

(A) କର୍ମକାରକ

(B) କକାରକ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(C) ସଦାନକାରକ

(D) କରଣକାରକ

ଉତ୍ତର- B

13. ଦାନର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

(A) କିଛି ଦେବା

(B) କିଛି ଦେଇ ଫେରେଇ ଆଣିବା

(C) କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଦେବା ।

(D) ଦାତାର ଅଧିକାର ଲୋପପାଇ ଗ୍ରହୀତାର ଅଧିକାର ହେବା

ଉତ୍ତର- D

14. ଯାହାକୁ କୌଣସି ବସ୍ତୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଦାନ କରାଯାଏ ତାକୁ କି କାରକ କହନ୍ତି ?

(A) କର୍ତ୍ତା କାରକ

(B) କର୍ମ କାରକ

(C) ଅଧିକରଣ କାରକ

(D) ସମ୍ପ୍ରଦାନ କାରିକ

ଉତ୍ତର- D

15. ଜାନକୀ ବଲ୍ଲଭ ମହାନ୍ତି ଗୋତ୍ରରେ ଭରଦ୍ୱାଜ ଥିଲେ ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ୩ୟା ବିଭକ୍ତି ?

(A) ବର୍ଣ୍ଣ ଶବ୍ଦ ଯୋଗେ

(B) ଜାତି ଶବ୍ଦ ଯୋଗେ ,

(C) ନାମ ଶବ୍ଦ ଯୋଗେ

(D) ଗୋତ୍ର ଶବ୍ଦ ଯୋଗେ

ଉତ୍ତର- D

16. ଧୋବାକୁ ଲୁଗା ଦିଅ । ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କି କାରକ ହେବ ?

(A) କର୍ମକାରକ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(B) ସମ୍ପ୍ରଦାନ କାରକ

(C) କରଣ କାରକ

(D) କର୍ତ୍ତା କାରକ

ଉତ୍ତର- A

17. ସେ ଶତ୍ରୁଠାରୁ ପରାଜୟ ସ୍ୱୀକାର କଲେ । ଅପାଦାନ କାରକ କିଏ ?

(A) ସେ

(B) ଶତ୍ରୁଠାରୁ

(C) ପରାଜୟ

(D) ସ୍ୱୀକାର କଲେ

ଉତ୍ତର- B

18, କ୍ରିୟା ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ବା ଯେଉଁ ସମୟରେ ସାଧିତ ହୁଏ, ତାକୁ କି କାରକ କହନ୍ତି ?

(A) ଅପାଦାନ କାରକ

(B) ସମ୍ପ୍ରଦାନ କାରକ

(C) ଅଧିକରଣ କାରକ

(D) କର୍ମ କାରକ |

ଉତ୍ତର- C

19. ମାଠିଆରେ ଥଣ୍ଡା ପାଣି ଅଛି – ଏହି ବାକ୍ୟରେ ଅକରଣ କାରକ କିଏ ?

(A) ମାଠିଆରେ

(B) ଥଣ୍ଡା

(C) ପାଣି

(D) ଅଛି

ଉତ୍ତର- A

20. ବିଭକ୍ତିର ସଂଖ୍ୟା କେତୋଟି ?

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(A) ୭ଟି

(B) ୬ଟି

(C) ୫ଟି

(D) ୪ଟି

ଉତ୍ତର- A

21. କର୍ତ୍ତା କାରକ କେଉଁ ବିଭକ୍ତି ଯୁକ୍ତ ହୁଏ ?

(A) ୧ ମା ବିଭକ୍ତି

(B) ୨ ୟା ବିଭକ୍ତି

(C) ୩ୟା ବିଭକ୍ତି

(D) ୪ର୍ଥୀ ବିଭକ୍ତି

ଉତ୍ତର- A

22. କାରକର ଚିହ୍ନକୁ କ'   ଣ କହନ୍ତି ?

(A) କାରକ

(B) ବିଭକ୍ତି

C) ପୂର୍ବପଦ

(D) ପରପଦ

ଉତ୍ତର- A

23. ଟଙ୍କାରେ ଚାଉଳ କିଲେ ଗରିବ ଲୋକେ ପାଉଛନ୍ତି ।

ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କି ଅର୍ଥରେ ୩ୟା ?

(A) ମୂଲ୍ୟ ଅର୍ଥରେ

(B) ଟଙ୍କା ଅର୍ଥରେ

(C) ବିନିମୟ ଅର୍ଥରେ

(D) ଚାଉଳ ଶବ୍ଦ ଯୋଗେ

ଉତ୍ତର- A

ଓଡିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ
digitalodishaedu.com
ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

24. ଶବ୍ଦ ବିଭକ୍ତି ଯୁକ୍ତ ହେଲେ କ'ଣ ହୁଏ ?

(A) ଶବ୍ଦ

(B) ଉପପଦ

(C) ପଦ

(D) କେଉଁଟି ନୁହେଁ ।

ଉତ୍ତର- C

25. ' ବିଭକ୍ତି ଚିହ୍ନ ଯୁକ୍ତ ହେଲେ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥରେ କି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟେ ?

(A) ବ୍ୟାପକତା ବଢ଼େ

(B) ସଂକୁଚିତ ହୁଏ

(C) ଅର୍ଦ୍ଦ ଆବଦ୍ଧ ହୁଏ।

(D) କିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟେ ନାହିଁ

ଉତ୍ତର- C

26. ଏଥୁ ଅନ୍ତେ ଦ୍ରୋଣେ ବିଦ୍ୟା ପୁତ୍ରନ୍ତ ହକାରି – ଏଠାରେ ପୁତ୍ରର କେଉଁ ବିଭକ୍ତି ଯୁକ୍ତ ?

(A) ୧ମା ବିରକ୍ତି

(B) ୨ୟା ବିଭକ୍ତି

(C) ୩ୟା ବିଭକ୍ତି

(D) ୪ର୍ଥୀ ବିଭକ୍ତି

ଉତ୍ତର- B

28. କେଉଁ ବିଭକ୍ତିଟି କାରକର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ ?

(A) ୭ମୀ

(B) ୬ଷ୍ଠୀ

(C) ୨ ୟା

(D) ୫ମୀ

ଉତ୍ତର- B

ଓଡିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ digitalodishaedu.com ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

29. ପିଲାମାନେ ଗୁଡ଼ି ଉଡ଼ାଇଛନ୍ତି - ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କେଉଁ ଅର୍ଥରେ କେଉଁ ବିଭକ୍ତି ?

(A) ଭଲ ପାଇବା ଅର୍ଥରେ ୨ୟା

(B) କର୍ମକାରକରେ ୨ୟା

(C) ଉଡ଼ାଇବା ଅର୍ଥରେ ୨ୟା

(D) କେଉଁଟି ନୁହେଁ

ଉତ୍ତର- B

30. ସମ୍ବନ୍ଧ ପଦ କେଉଁ ପଦ ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧ ରଖେ ?

(A) ତା' ର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ପଦ ସହ

(B) ତା' ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦ ସହ

(C) କୌଣସି ପଦ ସହ ନୁହେଁ

(D) କର୍ତ୍ତା ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧ ରଖେ

ଉତ୍ତର- B

31. ମୁଁ ତୋତେ ବେଳ ମୁଁ ଜାଣିଛି I ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କେଉଁ ବିଭକ୍ତି ?

(A) ୩ୟା ବିଭକ୍ତି

(B) ୭ମୀ ବିଭକ୍ତି

(C) ୫ମୀ ବିଭକ୍ତି

(D) ୪ର୍ଥୀ ବିଭକ୍ତି

ଉତ୍ତର- C

32. ଆଜ ହୁଁ ଏଡ଼େ, ବଡ଼ ହେଲେ ତୁହି ନ ହେବୁ କେଡ଼େ ? ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କେଉଁ ବିରକ୍ତି ?

(A) ୧ ମା

(B) ୨ୟା

(C) ୩ୟା

(D) ୫ମୀ

ଉତ୍ତର- D

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

33. ଦୋକାନୀକୁ ପଇସା ଦିଅ । ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କେଉଁ କାରକ ?

(A) କର୍ମ କାରକ

(B) ସମ୍ପ୍ରଦାନ କାରକ

(C) କରଣ କାରକୁ

(D) କର୍ତ୍ତା କାରକ

ଉତ୍ତର- A

34. ୩ୟା ବିଭକ୍ତିର ଚିହ୍ନ 'ରେ' – ଏହା କେଉଁ ଅର୍ଥକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ –

(A) ଦ୍ୱାରା

(B) ସ୍ଥାନରେ

(C) ଠାରେ

(D) ସମୟରେ

ଉତ୍ତର- A

35. ମଶାକୁ ଧୂଆଁ ଦିଅ – ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କେଉଁ ଅର୍ଥରେ କେଉଁ ବିଭକ୍ତି ହୋଇଛି ?

(A) କର୍ମକାରକରେ ୨ୟା ବିଭକ୍ତି

(B) ସମ୍ପ୍ରଦାନକାରରେ ୪ର୍ଥୀ ବିଭକ୍ତି

(C) ନିବାରଣ ଅର୍ଥରେ ୪ର୍ଥୀ ବିଭକ୍ତି

(D) ଦାନ ଅର୍ଥରେ ୪ର୍ଥୀ

ଉତ୍ତର- C

36. ସେ ଧନରେ ଜଣା, ମନରେ ନୁହେ ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି । କେଉଁ ଅର୍ଥରେ କେଉଁ ବିଭକ୍ତି ?

(A) ହୀନ ଅର୍ଥରେ ୩ୟା

(B) ବାରଣ ଅର୍ଥରେ ୩ୟା

(C) ଜଣା ଅର୍ଥରେ ୩ୟା

(D) ଅଧିକରଣ କାରକରେ ୭ମୀ |

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉତ୍ତର- C

37. ତାଙ୍କ ଦୋଷରୁ ଏହା ଘଟିଲା । ରେଖାଙ୍କିତ ପଦର କେଉଁ ଅର୍ଥରେ କେଉଁ ବିଭକ୍ତି ?

(A) ହେତୁ ଅର୍ଥରେ ୫ମୀ

(B) ଭିନ୍ନାର୍ଥକ ଶବ୍ଦ ଯୋଗେ ୫ମୀ

(C) ଦୋଷକରିବା ଅର୍ଥରେ ୫ମୀ ।

(D) ଦୂରତା ଅର୍ଥରେ ୫ମୀ

ଉତ୍ତର- A

38. ବିଦ୍ୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ଈଶ୍ବରଙ୍କର ଉପାସନା କର । ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କେଉଁ ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରକାଶ କରେ ?

(A) କର୍ତ୍ତା ସମ୍ବନ୍ଧ

(B) କର୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧ

(c) ଅଧିକରଣ ସମ୍ବନ୍ଧ

(D) କରଣ ସମ୍ବନ୍ଧ

ଉତ୍ତର- B

3୨. ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଦୟାର ସାଗର – ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କି ସମ୍ବନ୍ଧ ?

(A) ଜନୀଜନେ

(B) ଅଭେଦ

(C) କାର୍ଯ୍ୟକାରଣ

(D) କର୍ତ୍ତା ସମ୍ବନ୍ଧ

ଉତ୍ତର- B

40. ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଉଦୟରେ ପଦ୍ମ ଫୁଟେ । ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ୭ମୀ ବିଭକ୍ତି ହୋଇଛି ?

(A) ଭାବେ ସପ୍ତମୀ

(B) ବୀପ୍ସା ଯୋଗେ ୭ମୀ

(C) ସାଧୁ ଅର୍ଥରେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(D) କୁଶଳାର୍ଥରେ ୭ମୀ

ଉତ୍ତର- A

41. ବାଳକକୁ ମୋର ବୋଲ କରି । ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କେଉଁ କାରକ ?

(A) କର୍ତ୍ତାକାରକ

(B) କର୍ମକାରକ

(C) କରଣକାରକ

(D) ଅଧିକରଣ କାରକ

ଉତ୍ତର- A

42. ଧନୀଙ୍କୁ ଅର୍ଥଦାନ କରିବା ନିରର୍ଥକ ରେଖାଙ୍କିତ ପଦ କି କାରକ ?

(A) ସମ୍ପ୍ରଦାନ କାରକ

(B) କର୍ମକାରକ ।

(C) କରଣ କାରକ

(D) ଅଧିକରଣ କାରକ

ଉତ୍ତର- B

43. ଗରିବଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ଦାନ କର । ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କି କାରକ ?

(A) ସମ୍ପ୍ରଦାନ

(B) କର୍ମ

(C) କରଣ

(D) ଅପାଦାନ

ଉତ୍ତର- A

44. ବଡ଼ ଲୋକଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ନାହିଁ । ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କେଉଁ ଅର୍ଥରେ କି ବିଭକ୍ତି ?

(A) କର୍ମକାରକରେ ୨ ୟା

(B) ନିମିତ୍ତାର୍ଥ ୪ର୍ଥୀ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ digitalodishaedu.com ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(C) ସମ୍ପ୍ରଦାନେ ୪ର୍ଥୀ

(D) କେଉଁଟି ନୁହେଁ

ଉତ୍ତର- B

45. ବିରାଡ଼ି କପାଳକୁ ଶିକା ଛିଡ଼ିଲା I ରେଖାଙ୍କିତ ପଦର କେଉଁ ଅର୍ଥରେ କି ବିଭକ୍ତି ?

(A) ନିମିତ୍ତାର୍ଥ ୪ର୍ଥୀ

(B) କର୍ମକାରକରେ ୨ ୟା

(C) ଅନୁସାରେ ଅବ୍ୟୟ ୨ ୟା

(D) ବିକାର ଅର୍ଥରେ ୪ର୍ଥୀ

ଉତ୍ତର- C

46. ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ବଡ଼େଇ କାହାକୁ ଦିଅଛି କ୍ଷୀରୀ କ୍ଷୀରୀସା କାହାକୁ ଦିଅନ୍ତି ଗଡ଼ାଇ I ରେଖାଙ୍କିତ ପଦ ଦୁଇଟି କି କି ବିଭକ୍ତି ?

(A) ୨ ୟା, ୨ ୟା

(B) ୨ୟା, ୪ର୍ଥୀ

(C) ୪ର୍ଥୀ, ୨ୟା

(D) ୪ର୍ଥୀ, ୪ର୍ଥୀ

ଉତ୍ତର- C

47. ମାଠିଆର ପାଣି ଥଣ୍ଡା - ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କି ସମ୍ବନ୍ଧ ?

(A) ଅଧିକରଣ ସମ୍ବନ୍ଧ

(B) କର୍ତ୍ତା ସମ୍ବନ୍ଧ

(C) ଜନ୍ୟଜନକ ସମ୍ବନ୍ଧ

(D) କର୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧ

ଉତ୍ତର- A

48. ଦେଶେ ଦେଶେ କଳତ୍ର ମିଳିବେ I ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କି ଅର୍ଥରେ ୭ମୀ ?

(A) ସ୍ଥାନ ଅର୍ଥରେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(B) କାଳି ଅର୍ଥରେ

(C) ବୀପ୍ସା ଅର୍ଥରେ

(D) ଅଧିକରଣ ଅର୍ଥରେ

ଉତ୍ତର- C

49. ମିଶ୍ର ! ଏଠାକୁ ଆସିବା ହୁଅନ୍ତୁ । ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କାହିଁକି ୧ ମା ବିଭକ୍ତି ହୋଇଛି ?

(A) କର୍ତ୍ତା ଯୋଗେ

(B) ସମ୍ବୋଧନ ଯୋଗେ

(C) ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଯୋଗେ

(D) ମାଲ୍ୟାର୍ଥ

ଉତ୍ତର- B

50. ତୁମଠାରୁ ବଡ଼ ଆଉ କେ ଅଛି ସଂସାରେ ? ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ୫ମୀ ବିଭକ୍ତି ?

(A) ହେତୁ ଅର୍ଥରେ

(B) ଉତ୍କର୍ଷ ଅର୍ଥରେ

(C) ଅପାଦାନ କାରକ ଅର୍ଥରେ

ଉତ୍ତର- B

51. ପୁଷ୍ପ ଭିତରେ ମଲ୍ଲି, ନଗରୀ ଭିତରେ ଦିଲ୍ଲୀ – ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କି ଅର୍ଥରେ ୭ମୀ ବିଭକ୍ତି ?

(A) ସ୍ଥାନ ଯୋଗେ

(B) ଅଧିକରଣ ଯୋଗେ

(C) ନିର୍ଦ୍ଧାରଣେ

(D) ଏକାର୍ଥକ ଶବ୍ଦ ଯୋଗେ

ଉତ୍ତର- C

52. ପାପର ଫଳ ଅବଶ୍ୟ ଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କି ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରକାଶ କରେ ?

(A) ବିଶେଷଣ ସମ୍ବନ୍ଧ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(B) ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧ

(C) ଅଭେଦ ସମ୍ବନ୍ଧ

(D) କାର୍ଯ୍ୟକାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧ

ଉତ୍ତର- D

ବିପରୀତ ଶବ୍ଦ
(Biparita Sabda / Odia Opposite Word)

ଅଗ (Aga)	ମୂଳ (mula)
ଅଗ୍ର (Agra)	ପଶ୍ଚାତ (paschat)
ଅଧିକ (Adhika)	ଅନଧିକ/ଊଣା (anadhika / una)
ଅନୁରାଗ (Anuraga)	ବିରାଗ (biraga)
ଅନୁକୂଳ (Anukula)	ପ୍ରତିକୂଳ (pratikula)
ଅମୃତ (Amruta)	ବିଷ/ହଳାହଳ (bisa / halahala)
ଅନୁରକ୍ତ (Anurakta)	ବିରକ୍ତ (birakta)
ଅନୁଗ୍ରହ (Anugraha)	ନିଗ୍ରହ (nigraha)
ଅପେକ୍ଷା (Apekhya)	ଉପେକ୍ଷା (upekhya)
ଅଭିଜ୍ଞ (Abhingya)	ଅନଭିଜ୍ଞ (anabhigyan)
ଅସଲ (Asala)	ନକଲ (nakala)
ଅଲଣା (Alana)	ଲୁଣିଆ (lunia)
ଅବାଧ (Abadhya)	ବାଧ (badhya)
ଅପାୟ (Apaya)	ଉପାୟ (upay)
ଅସୀମ (Asima)	ସସୀମ (sasima)
ଆଗ (Aga)	ପଛ (pacha)
ଆଦ୍ୟ (Adya)	ପ୍ରାନ୍ତ (pranta)
ଆକାଶ (Akasa)	ପାତାଳ (patala)
ଆନନ୍ଦ (Ananda)	ନିରାନନ୍ଦ / ବିଷାଦ (nirananda / bisada)
ଆରମ୍ଭ (Arambha)	ଶେଷ (sesa)
ଆପଣା (Apana)	ପର (para)
ଆଲୁଅ (Alua)	ଅନ୍ଧାର (andhara)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଆସ୍ତିକ (Astika)	ନାସ୍ତିକ (nastika)
ଆଶୀର୍ବାଦ (Asirbada)	ଅଭିଶାପ (abhisapa)
ଆବିର୍ଭାବ (Abirbhaba)	ତିରୋଭାବ / ତିରୋଧାନ (tirobhaba / tirodhana)
ଆବାହନ (Abahana)	ବିସର୍ଜନ (bisarjana)
ଆଦାନ (Adana)	ପ୍ରଦାନ (pradana)
ଆର୍ଦ୍ର (Adra)	ଶୁଷ୍କ (suska)
ଆରୋହ (Aroha)	ଅବରୋହ (abaroha)
ଆରୋହଣ (Arohana)	ଅବରୋହଣ (aborohana)
ଇହ (Eha)	ପର (para)
ଇଷ୍ଟ (Esta)	ଅନିଷ୍ଟ (anista)
ଉଦବେଗ (Udbega)	ନିରୁଦବେଗ (nirudbega)
ଉତଥାନ (Uthana)	ପତନ (patana)
ଉପକାର (Upakara)	ଅପକାର (apakara)
ଉଦୟ (Udaya)	ଅସ୍ତ (asta)
ଉନ୍ନତି (Unnati)	ଅବନତି (abanati)
ଉଠାଣି (Uthani)	ଗଡାଣି (gadani)
ଉପଚୟ (Upachaya)	ଅପଚୟ (apachaya)
ଉତକର୍ଷ (Utkarsa)	ଅପକର୍ଷ (apakarsa)
ଉଦାର (Uddara)	ଅନୁଦାର (anudara)
ଉଚ୍ଚ (Uccha)	ନୀଚ (nicha)
ଉତ୍ସାହ (Utsaha)	ନିରୁତ୍ସାହ (nirutsaha)
ଉର୍ବର (Urbara)	ଅନୁର୍ବର (anurbara)
ଐହିକ (Aihika)	ପାରତ୍ରିକ (paratrika)
ଓଦା (Oda)	ଶୁଖିଲା (sukhila)
କପଟ (kapata)	ନିଷ୍କପଟ / ଅକପଟ (niskapta / akapata)
କଠିନ (kathina)	କୋମଳ (komala)
କୋମଳ (komala)	କର୍କଶ / ରୁକ୍ଷ (karkasa / rukhya)
କୀର୍ତ୍ତି (kirti)	ଅପକୀର୍ତ୍ତି / ଅକୀର୍ତ୍ତି (apakirti / akirti)
କୃତଜ୍ଞ (krutagya)	କୃତଘ୍ନ (krutaghna)
କୃପଣ (krupana)	ବାଦନ୍ୟ (badanya)
କଞ୍ଚା (kancha)	ପାଚିଲା (pachila)
କାରଣ (karana)	ଅକାରଣ (akarana)
କୁକର୍ମ (kukarma)	ସୁକର୍ମ (sukarma)
ଖାଲ (khala)	ଢିପ (dhipa)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଖୋଲା (khola)	ମୁଦା (muda)
ଖରାପ (kharap)	ଭଲ (bhala)
ଖେଦ (kheda)	ହର୍ଷ (harsa)
ଗୁରୁ (guru)	ଲଘୁ (laghu)
ଗରିମା (garima)	ଲଘିମା (laghima)
ଗମ୍ୟ (gamya)	ଅଗମ୍ୟ (agamya)
ଚେତନ (chetan)	ଅଚେତନ (achetana)
ଚେମଡା (chemda)	ମସକା (maska)
ଚଳ (chola)	ଅଚଳ (achala)
ଚଞ୍ଚଳ (chanchala)	ମଠ / ଧୀର (matha / dhira)
ଜନ୍ମ (janma)	ମୃତ୍ୟୁ (mrutyu)
ଜାତ / ଜୀବନ୍ତ (jibita / jibanta)	ଅଜାତ / ମୃତ (ajata / mruta)
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ (jyestha)	କନିଷ୍ଠ (kanistha)
ଜାଗ୍ରତ (jagrata)	ସୁପ୍ତ (supta)
ଜ୍ୱଳନ୍ତ (jwalanta)	ନିର୍ବାପିତ (nirbapita)
ଜୁଆର (juara)	ଭଟ୍ଟା (bhatta)
ଜୀର୍ଣ୍ଣ (jirna)	ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ (ajirna)
ଜନ୍ମ (janma)	ମରଣ (marana)
ଜ୍ଞାତ (gyata)	ଅଜ୍ଞାତ (agyata)
ଜ୍ଞାନୀ (gyani)	ଅଜ୍ଞାନ (agyana)
ଡେଙ୍ଗା (denga)	ଗେଡା / ବାଙ୍ଗରା (geda / bangara)
ତୁଷ୍ଟ (tusta)	ରୁଷ୍ଟ (rusta)
ତୋଷ (tosa)	ରୋଷ (rosa)
ଥଣ୍ଡା (thanda)	ଗରମ (garama)
ଦିନ (dina)	ରାତି (rati)
ଦୁଷ୍ଟ (dusta)	ଶିଷ୍ଟ (sista)
ଦୁଷ୍କର୍ମ (duskarma)	ସୁକର୍ମ (sukarma)
ଦୋଷୀ (dosi)	ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ (nirdosa)
ଦୁର୍ବଳ (durbala)	ସବଳ (sabala)
ଦୟାଳୁ (dayalu)	ନିର୍ଦ୍ଦୟ (nirdaya)
ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ (durdanta)	ନିରୀହ (niroha)
ଧନୀ (dhani)	ନିର୍ଦ୍ଧନ (nirdhana)
ଧର୍ମ (dharma)	ଅଧର୍ମ (adharma)
ଧୀର (dhira)	ଅଧୀର / ଚଞ୍ଚଳ (adhira / chanchala)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ନର୍କ (narka)	ସ୍ୱର୍ଗ (swarga)
ନିତ୍ୟ (nitya)	ଅନିତ୍ୟ (anitya)
ନିଦା (nida)	ପୋଲା (pola)
ନବୀନ (nabina)	ପ୍ରାଚୀନ (prachina)
ନୂତନ (nutana)	ପୁରାତନ (puratana)
ନିନ୍ଦା (ninda)	ପ୍ରଶଂସା (prasanksa)
ନୀତି (niti)	ଅନୀତି (aniti)
ନୂଆ (nua)	ପୁରୁଣା (puruna)
ନିଶ୍ଚିତ (nischita)	ଅନିଶ୍ଚିତ (anischita)
ନିର୍ବାଣ (nirbana)	ଅନିର୍ବାଣ (anirbana)
ନିୟମ (niyama)	ବେନିୟମ/ଅନିୟମ (beniyama / aniyama)
ନିଜ (nija)	ପର (para)
ନିଷ୍କାମ (niskama)	ସକାମ (sakama)
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ (nirdista)	ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ (anirdista)
ନିରପେକ୍ଷ (nirapekhya)	ସାପେକ୍ଷ / ପକ୍ଷପାତ (sapekhya)
ନ୍ୟାୟ (nyaya)	ଅନ୍ୟାୟ (anyaya)
ପଣ୍ଡିତ (pandita)	ମୂର୍ଖ (mukha)
ପଢିଆ (padia)	ଉଠିଆ (Uthia)
ପ୍ରତ୍ୟୁଷ (pratyusa)	ପ୍ରଦୋଷ (pradosa)
ପରୋକ୍ଷ (parokhya)	ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ (pratakhya)
ପାପ (pap)	ପୁଣ୍ୟ (punya)
ପ୍ରସନ୍ନ (prasanna)	ଅପ୍ରସନ୍ନ / ବିଷଣ୍ଣ (aprasanna)
ପୁରସ୍କାର (puraskara)	ତିରସ୍କାର (tiraskara)
ପ୍ରାକୃତିକ (prakrutika)	କୃତ୍ରିମ (krutrima)
ବୃତ୍ତି (bruti)	ନିବୃତ୍ତି (nibruti)
ପ୍ରସାରଣ (prasarana)	ସଙ୍କୋଚନ (sankochan)
ପକ୍ଷପାତିତା (pakhyapatita)	ନିରପେକ୍ଷିତ (nirapekhitta)
ପରିଣାମ (parinama)	ଅପରିଣାମ (aparinamba)
ଚୀନ (chin)	ଅର୍ବାଚୀନ (arbachina)
ବଳକା (balaka)	ନିଅଣ୍ଟ (nianta)
ବନ୍ଧନ (bandhana)	ମୋଚନ (mochana)
ବାହାର (bahara)	ଭିତର (bhitra)
ବଦ୍ଧ (bandha)	ମୁକ୍ତ (mukta)
ବିଭକ୍ତ (bibhakta)	ଅବିଭକ୍ତ (abhibhakta)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ବାହ୍ୟ (bahya)	ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ (abhyantarina)
ଭଲ (bhala)	ମନ୍ଦ (manda)
ଭୀମ (bhima)	କାନ୍ତ (kanta)
ଭୀରୁ (bhiru)	ନିର୍ଭୀକ (nirbhika)
ଭେଦ (bheda)	ଅଭେଦ (abheda)
ଭକ୍ଷକ (bhakhyaka)	ରକ୍ଷକ (rakhyaka)
ମଲା (mala)	ଜୀଅନ୍ତା (jianta)
ମାନ (mana)	ଅପମାନ (apamana)
ମସୃଣ (mashruna)	ବନ୍ଧୁର (bandhura)
ମଠ (matha)	ଚଞ୍ଚଳ (chanchala)
ମହଙ୍ଗା (mahanga)	ଶସ୍ତା (sasta)
ମୂକ (muka)	ବଧୀର (badhira)
ମାରଣ (marana)	ତାରଣ (tarana)
ମୁଖ୍ୟ (mukhya)	ଗୌଣ (gouna)
ମଇଳା / ମସିଆ (maila / masiaa)	ସଫା (sofa)
ମିଶ୍ରିତ (mishrita)	ଅମିଶ୍ରିତ (amisrita)
ମୀମାଂସା (mimansa)	ଅମୀମାଂସା (amimansa)
ମିତ୍ର (mitra)	ଶତ୍ରୁ (satru)
ଯୋଗୀ (jogi)	ଭୋଗୀ (bhogi)
ରୁଗଣ / ରୋଗୀ (ruguna / rogi)	ନୀରୋଗ (niroga)
ରୋଜଗାର (rojagara)	ବେରୋଜଗାର (berojgara)
ଲୋଭୀ (lobhi)	ନିର୍ଲୋଭ (nirlobha)
ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ (sankirna)	ପ୍ରଶସ୍ତ (prasasta)
ସଂଯୋଗ (sanjoga)	ବିଯୋଗ (bijoga)
ସରବ (saraba)	ନୀରବ (niraba)
ସମ (sama)	ବିଷମ (bisama)
ସୁଖୀ (sukhi)	ଅସୁଖୀ / ଦୁଃଖୀ (asukhi / dukhi)
ସୁଗମ (sugama)	ଦୁର୍ଗମ (durgama)
ଅଧଃ (Adhah)	ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ (urdhwa)
ଅଧମ (adhama)	ଉତ୍ତମ (uttama)
ଆଦି (adi)	ଅନ୍ତ (anta)
ଆହାର (ahara)	ଅନାହାର (anahara)
ଐଚ୍ଛିକ (aichika)	ଅନୈଚ୍ଛିକ (aneichikka)
ଐହିକ (aihika)	ପାରତ୍ରିକ (paratrika)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଐକ୍ୟ (aikya)	ଅନୈକ୍ୟ (anyeika)
ଐକ୍ୟତାନିକ (aikyatanika)	ବହୁତାନିକ (bahutanika)
ଅକ୍ଷମ (akhyama)	କ୍ଷମ (khyama)
ଅଳସୁଆ (alasua)	କାମିକା (kamika)
ଅନନ୍ତ (ananta)	ସାନ୍ତ (santa)
ଏସନ (asana)	ତେସନ (tesana)
ବାହାର (bahara)	ଭିତର (bhitara)
ବୈଷୟିକ (baisayika)	ଅଣବୈଷୟିକ (anaboisayika)
ବଳକା (balaka)	ନିଅଣ୍ଟ (nionta)
ବାଳୁତ (baluta)	ବୃଦ୍ଧ (brudha)
ବଦ୍ଧ (bandha)	ମୁକ୍ତ (mukta)
ବନ୍ଧନ (bandhana)	ମୁକ୍ତ/ମୋଚନ (mukta / mochana)
ବନ୍ଧ୍ୟ (bandhya)	ଅବନ୍ଧ୍ୟ (abakhya)
ବାସ୍ତବ (bastaba)	ଅବାସ୍ତବ (abastaba)
ବେହୋସ (behos)	ହୋସ (hosa)
ଭାବ (bhaba)	ଅଭାବ (abhaba)
ଭଦ୍ର (bhadra)	ଅଭଦ୍ର (abhadra)
ଭାଗ୍ୟ (bhagya)	ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ (durbhagya)
ଭକ୍ଷକ (bhakhyaka)	ରକ୍ଷକ (rakhyaka)
ଭଲ (bhala)	ମନ୍ଦ (manda)
ଭାଙ୍ଗିବା (bhangiba)	ଗଢ଼ିବା (gadhiba)
ଭାଷା (bhasa)	ଅଭାଷା (abhasa)
ଭୟ (bhaya)	ନିର୍ଭୟ (nirbhaya)
ଭେଦ (bheda)	ଅଭେଦ (abheda)
ଭୀମ (bhima)	କାନ୍ତ (kanta)
ଭୀରୁ (bhiru)	ନିର୍ଭୀକ (nirbhika)
ଭୋଗ (bhoga)	ତ୍ୟାଗ (tyaga)
ବିବେକ (bibeka)	ନିର୍ବିବେକ (nirbibeka)
ବିଚାର (bichara)	ନିର୍ବିଚାର (nirbichara)
ବିଚ୍ଛିନ୍ନ (bichinna)	ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ (abichinna)
ବିମଳ (bimala)	ମଳିନ (malina)
ବିପ୍ଳବ (biplaba)	ଶାନ୍ତି (santi)
ବିରାମ (biram)	ଅବିରାମ (abirama)
ବିସର୍ଜନ (bisarjana)	ଆବାହନ (abahana)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ବିଶ୍ୱାସ (biswasa)	ଅବିଶ୍ୱାସ (abiswasa)
ବୃଦ୍ଧି (brudhi)	ହ୍ରାସ (harasa)
ବ୍ୟର୍ଥ (byartha)	ଅବ୍ୟର୍ଥ (abyartha)
ବ୍ୟଷ୍ଟି (byasti)	ସମଷ୍ଟି (samasti)
ଚଢା (chadha)	ଉତ୍ତରା (uttara)
ଚଢିବା (chadhiba)	ଓହ୍ଲାଇବା (olhaiba)
ଚାଲାକ (chalaka)	ବୋକା (boka)
ଚନ୍ଦନ (chandana)	ନିନ୍ଦନ (nindana)
ଛାତ୍ର (chatra)	ଗୁରୁ (guru)
ଚତୁର (chatura)	ଅଚତୁର (achatura)
ଚେତା (cheta)	ଅଚେତା (acheta)
ଚିକ୍କଣ (chikan)	ରୁକ୍ଷ (rukhya)
ଚିହ୍ନା (chinha)	ଅଚିହ୍ନା (achinha)
ଛିନ୍ନ (chinna)	ବିଚ୍ଛିନ୍ନ (bichinna)
ଚିନ୍ତା (chinta)	ଅଚିନ୍ତା (achinta)
ଚୋର (chora)	ସାଧୁ (sadhu)
ଚଉଡା (chouda)	ଲମ୍ବା (lamba)
ଛୁତକିଆ (chutakia)	ମୁତକିଆ (mutakia)
ଦଖଲ (dakhala)	ବେଦଖଲ (bedakhal)
ଦକ୍ଷିଣ (dakhina)	ଉତ୍ତର (uttara)
ଦକ୍ଷ (dakhya)	ଅଦକ୍ଷ (adakhya)
ଡାକ୍ତର (daktara)	ରୋଗୀ (rogi)
ଦାନୀ (dani)	କୃପଣ (krupana)
ଡର (dara)	ସାହସ (sahasa)
ଦାତା (data)	ଗ୍ରହୀତା (grahita)
ଦେବ (deba)	ଦାନବ (danaba)
ଦେବୀ (debi)	ମାନବୀ (manabi)
ଦେଣା (dena)	ପାଉଣା (pauna)
ଡେଙ୍ଗା (denga)	ଗେଡା (geda)
ଦେଶ (desa)	ବିଦେଶ (bidesa)
ଢଙ୍ଗ (dhanga)	ବେଢଙ୍ଗ (bedhanga)
ଧନୀ (dhani)	ନିର୍ଦ୍ଧନ/ଦରିଦ୍ର/ଗରିବ (nirdhana)
ଧୈର୍ଯ୍ୟ (dhourjya)	ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ (adhorjya)
ଦୈର୍ଘ୍ୟ (dorghya)	ପ୍ରସ୍ଥ (prastha)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଦୂର (dura)	ନିକଟ (nikata)
ଦୁର୍ଭେଦ୍ୟ (durbhedya)	ଭେଦ୍ୟ (vedya)
ଧ୍ୱଂସ (dwansa)	ସୃଷ୍ଟି (srusti)
ଏକ (eka)	ବହୁ,ଅନେକ (bahu, aneka)
ଏକଦା (ekada)	ସର୍ବଦା (sarbada)
ଏକେ (eke)	ଦୁଜେ (duje)
ଈଶ (esa)	ଅନୀଶ (anisa)
ଈଷତ୍ (esat)	ପ୍ରଭୂତ (prabhuta)
ଫକୀର (fakira)	ଅମୀର (amira)
ଫଳ (fala)	ନିଷ୍ଫଳ (nisphala)
ଫମ୍ପା (fampa)	ନିଦା (nida)
ଗଭୀର (gabhira)	ଅଗଭୀର (agabhira)
ଗାଧୁଆ (gadhua)	ଅଗାଧୁଆ (agadhua)
ଗଦ୍ୟ (gadya)	ପଦ୍ୟ (padya)
ଗାଲୁଆ (galua)	ସତିଆ (satia)
ଗରାଖ (garakha)	ଦୋକାନୀ (dokani)
ଗର୍ବ (garba)	ବିନୟ (binaya)
ଗର୍ବୀ (garbi)	ବିନୟୀ (binayi)
ଗରିବ (gariba)	ଧନୀ (dhani)
ଗାୟକ (gayaka)	ପାଳିଆ (palia)
ଘନ (ghana)	ତରଳ (tarala)
ଘର (ghara)	ବାହାର (bahara)
ଘାଟ (ghata)	ଅଘାଟ (aghata)
ଘଟଣ (ghatana)	ଅଘଟଣ (aghatana)
ଘଟଣା (ghatana)	ଦୁର୍ଘଟଣା (durghatana)
ଘୃଣା (ghuna)	ଶ୍ରଦ୍ଧା (sradha)
ଗୋଲାମ (golama)	ପ୍ରଭୁ (prabhu)
ଗୌଣ (gouna)	ମୁଖ୍ୟ (mukhya)
ଗ୍ରୀଷ୍ମ (grisma)	ଶୀତ (sita)
ଗୁଣନ (gunana)	ହରଣ (harana)
ଗୁଣ (gunana)	ଦୋଷ (dosa)
ଗୁଣୀ (guni)	ନିର୍ଗୁଣ (nirguna)
ଜ୍ଞାନ (gyana)	ଅଜ୍ଞାନ (agyana)
ଜ୍ଞାତ (gyata)	ଅଜ୍ଞାତ (agyata)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ହଁ (han)	ନାଇଁ/ନାହିଁ (nai / nahi)
ହାନି (hanin)	ଲାଭ (labha)
ହରିଜନ (harijana)	ଗିରିଜନ (girijana)
ହର୍ଷ (harsa)	ବିଷାଦ (bisada)
ହସ (hasa)	କାନ୍ଦ (kanda)
ହସକୁରା (hasakura)	କାନ୍ଦୁରା (kandura)
ହତାଦର (hatadara)	ସମାଦର (samadara)
ହିଂସା (hinsa)	ଅହିଂସା (ahinsa)
ହିସାବୀ (hisabi)	ବେହିସାବୀ (behisabi)
ହିତ (hita)	ଅହିତ (ahita)
ହୋସ (hos)	ବେହୋସ (behosa)
ହ୍ରାସ (hrasa)	ବୃଦ୍ଧି (budhi)
ହ୍ରସ୍ୱ (hraswa)	ଦୀର୍ଘ (dirgha)
ହାସ୍ୟ (hrasya)	କାରୁଣ୍ୟ (karunya)
ଯାଚିବା (jachiba)	ମାଗିବା (magiba)
ଜାଗା (jaga)	ଅଜାଗା (ajaga)
ଯଜମାନ (jajamana)	ପୁରୋହିତ (purohita)
ଜମା (jama)	ଖର୍ଚ୍ଚ (kharcha)
ଜନନୀ (janani)	ଜନକ (janaka)
ଝଙ୍କାଳିଆ (jankalia)	ଥୁଣ୍ଟା (thunta)
ଜାତ (jata)	ମୃତ (mruta)
ଯଥା (jatha)	ଅଯଥା (ajatha)
ଜାତି (jati)	ଅଜାତି (ajati)
ଜାତୀୟ (jatiya)	ବିଜାତୀୟ (bijatiya)
ଜୟ (jaya)	ପରାଜୟ (parajaya)
ଜାୟା (jaya)	ଛାୟା (chaya)
ଯେଣେ (jene)	ତେଣେ (tene)
ଝଅଟ (jhiota)	ମଠ (matha)
ଝୁରିବା (jhuriba)	ଭୁଲିବା (bhuliba)
ଯୋଡ଼ (joda)	ବିଯୋଡ଼ (bijoda)
ଯୋଗ (joga)	ବିୟୋଗ (biyoga)
ଜୋଇଁ (join)	ଝିଅ (jhio)
ଯୁଦ୍ଧ (judha)	ଶାନ୍ତି (santi)
କଚା (kacha)	ପକା (paka)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

କଞ୍ଚି (kanchi)	କୋଳପ (kolapa)
କଅଁଳିଆ (kanlia)	ବୁଢ଼ା (budha)
କାର୍ଯ୍ୟ (karjya)	ଅକାର୍ଯ୍ୟ (akarjya)
କରୁଣା (karuna)	ଅକରୁଣା/ନିଷ୍କରୁଣା (akaruna / niskoruna)
କଷ୍ଟ (kasta)	ସହଜ (sahaja)
କତି (kati)	ଦୂର (dura)
ଖାଦ୍ୟ (khadya)	ଅଖାଦ୍ୟ (akhadya)
ଖାଣ୍ଟି (khanti)	ଭେଜାଲ (bhejal)
ଖାତକ (khataka)	ମହାଜନ (mahajana)
କ୍ଷମ (khyama)	ଅକ୍ଷମ (akhyama)
କ୍ଷଣିକ (khyanika)	ଚିରନ୍ତନ (chirantana)
ଖ୍ୟାତି (khyati)	ଅପଖ୍ୟାତି (apakhyati)
କ୍ଷୟ (khyaya)	ବୃଦ୍ଧି (brudhi)
କ୍ଷୀଣ (khyina)	ପୃଥୁଳ (pruthrula)
କ୍ଷୁଦ୍ର (khyudra)	ବୃହତ (bruhat)
କୀର୍ତ୍ତି (kirti)	ଅପକୀର୍ତ୍ତି (apakirti)
କୃଷ୍ଣ (krushna)	ଶ୍ୱେତ (sweta)
କୃତକାର୍ଯ୍ୟ (krutakarjya)	ଅକୃତକାର୍ଯ୍ୟ (akrutakarjya)
କୂଳ (kula)	ଅକୂଳ (akula)
କୁତ୍ସିତ (kutsita)	ସୁନ୍ଦର (sundara)
ଲଭ (labha)	କ୍ଷତି (khyati)
ଲଭୀ (labhi)	ନିର୍ଲୋଭ (nirlobha)
ଲଘିଷ୍ଠ (laghistha)	ଗରିଷ୍ଠ (garistha)
ଲମ୍ବ (lamba)	ଓସାର (osara)
ଲେଖା (lekha)	ଅଲେଖା (alekha)
ମହା (maha)	ହୀନ (hina)
ମହାଜନ (mahajana)	ଖାତକ (khataka)
ମହଙ୍ଗା (mahanga)	ଶସ୍ତା (sasta)
ମଇଳା (maila)	ସଫା (safa)
ମଲା (mala)	ଜିଅନ୍ତା (jionta)
ମାନ (mana)	ଅପମାନ (apamana)
ମଙ୍ଗଳ (mangala)	ଅମଙ୍ଗଳ (amangala)
ମପା (mapa)	ଅମପା (amapa)
ମାରଣ (marana)	ତାରଣ (tarana)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ମରୁ (maru)	ନିର୍ଝର (nijhara)
ମସକା (maska)	ଚେମେଡ଼ା (chemeda)
ମସୃଣ (masruna)	ବନ୍ଧୁର (bandhura)
ମତ (mata)	ଅମତ (amocha)
ମଠୁଆ (mathua)	ଚଞ୍ଚଳିଆ (chanchalia)
ମେଳ (mela)	ଅମେଳ (amela)
ମିଳେନ (milena)	ବିଚ୍ଛେଦ (bicheda)
ଗୋଟା (mota)	ଯୋଡା (joda)
ମୋଟା (mota)	ସରୁ (saru)
ମୃତ (mruta)	ଜୀବିତ (jibita)
ମୁଦେଇ (mudei)	ମୁଦାଲା (mudala)
ମୂକ (muka)	ବାଚାଳ (bachala)
ମୁଖ୍ୟ (mukhya)	ଗୌଣ (gouna)
ନଗଣ୍ୟ (naganya)	ଅଗଣ୍ୟ (aganya)
ନମସ୍କାର (namaskara)	ତିରସ୍କାର (tiraskara)
ନଶ୍ୱର (naswara)	ଅବିନଶ୍ୱର (abinaswara)
ନିରକ୍ଷର (nirakhyara)	ସାକ୍ଷର (sakhyara)
ନୀରସା (nirasa)	ସରସା (sarasa)
ନ୍ୟାୟ (nyaya)	ଅନ୍ୟାୟ (anyaya)
ଓଜନିଆ (ojania)	ହାଲୁକା (haluka)
ଔଚିତ୍ୟ (ouchitya)	ଅନୌଚିତ୍ୟ (anouchitya)
ପବିତ୍ର (pabitra)	ଅପବିତ୍ର (apabitra)
ପଛୁଆ (pachua)	ଆଗୁଆ (agua)
ପକ୍ଷପାତ (pakhyapata)	ନିରପେକ୍ଷତା (niropekhyata)
ପାପ (papa)	ପୁଣ୍ୟ (punya)
ପରାଜୟ (parajaya)	ଜୟ (jaya)
ପରିଚିତ (parichita)	ଅପରିଚିତ (aparichita)
ପାର୍ଥିବ (parthiba)	ଅପାର୍ଥିବ (aparthiba)
ପୀଡିତ (pidita)	ସୁସ୍ଥ (sustha)
ପ୍ରବେସ (prabesa)	ପ୍ରସ୍ଥାନ (prasthana)
ପ୍ରବୃତି (prabruti)	ନିବୃତି (nibruti)
ପ୍ରାଚୀନ (prachina)	ନବୀନ/ନୂତନ (nabina / nutana)
ପ୍ରକାଶ୍ୟ (prakashya)	ଗୋପନୀୟ (gopaniya)
ପ୍ରକୃତି (prakruti)	ବିକୃତି (bikruti)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ପ୍ରାକୃତିକ (prakrutika)	କୃତ୍ରିମ/ଅପ୍ରାକୃତିକ (krutrima / aprakrutika)
ପ୍ରଳୟ (pralaya)	ସୃଷ୍ଟି (srusti)
ପ୍ରାପ୍ୟ (prapya)	ଦେୟ (deya)
ପ୍ରାସଦ (prasad)	କୁଟୀର (kutira)
ପ୍ରସନ୍ନ (prasanna)	ଅପ୍ରସନ୍ନ/ବିଷଣ୍ଣ (aprasanna / bisarna)
ପ୍ରସାରଣ (prasarana)	ସଙ୍କୋଚନ (sankochana)
ପ୍ରଶ୍ନ (prasna)	ଉତ୍ତର (uttara)
ପ୍ରିୟ (priya)	ଅପ୍ରିୟ (apriya)
ପୁରସ୍କାର (puraskara)	ତିରସ୍କାର (tiraskara)
ପୁରସ୍କୃତ (puraskruta)	ତିରସ୍କୃତ (tiraskruta)
ପୂର୍ବ (purba)	ପର (para)
ପୂର୍ବାହ୍ନ (purbanhna)	ଅପରାହ୍ଣ (aparanha)
ରଜା (raja)	ପ୍ରଜା (praja)
ରକ୍ଷକ (rakhyaka)	ଭକ୍ଷକ (bhakhyaka)
ରସିକ (rasika)	ବେରସିକ,ଅରସିକ (berasika, arasika)
ରୁଢ (rudha)	ମୁକ୍ତ (mukta)
ରୁଗ୍ଣ (ruguna)	ନୀରୋଗ (niroga)
ଋତ (ruta)	ଅନୃତ (anruta)
ରତ (ruta)	ବିରତ (birata)
ସବଳ (sabala)	ଦୁର୍ବଳ (durbala)
ଶବ୍ଦ (sabda)	ନିଶବ୍ଦ (nisabda)
ସଭ୍ୟ (sabhya)	ଅସଭ୍ୟ (asabhya)
ସାଧାରଣ (sadharana)	ଅସାଧାରଣ (asadharana)
ସାଧୁ (sadhu)	ଅସାଧୁ (asadhu)
ସାଧ୍ୟ (sadhya)	ଅସାଧ୍ୟ (asadhya)
ସଫଳ (safala)	ବିଫଳ (bifala)
ସହଯୋଗ (sahajoga)	ଅସହଯୋଗ (asahajoga)
ସହର (sahara)	ମଫସଲ (mafsala)
ସଜ (saja)	ବାସି (basi)
ଶାକାହାରୀ (sakahari)	ମାଂସାହାରୀ (mansahari)
ସକାମ (sakama)	ନିଷ୍କାମ (niskama)
ସାକ୍ଷର (sakhyara)	ନିରକ୍ଷର (nirakhyara)
ସଲଜ (salaja)	ନିଲଜ (niloja)
ସମର୍ଥ (samartha)	ଅସମର୍ଥ (asamrtha)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ସମୟ (samaya)	ଅସମୟ (asamaya)
ସମ୍ଭବ (sambhaba)	ଅସମ୍ଭବ (asambhaba)
ସମ୍ପଦ (sampada)	ବିପଦ (bipada)
ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ (sampurna)	ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ (asampurna)
ସମଷ୍ଟି (samsthi)	ବ୍ୟଷ୍ଟି (byasti)
ସାମ୍ୟ (samya)	ବୈଷମ୍ୟ (beisamya)
ସଂକ୍ଷିପ୍ତ (sankhipta)	ବିସ୍ତୃତ (bistruta)
ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ (sankirna)	ପ୍ରଶସ୍ତ (prasasta)
ସଂକୋଚନ (sankochana)	ପ୍ରସାରଣ (prasarana)
ସଂଲଗ୍ନ (sanlagna)	ଅସଂଲଗ୍ନ (asanlagna)
ଷାଣ୍ମାସିକ (sanmasika)	ବାର୍ଷିକ (barsika)
ସଂସାରୀ (sansari)	ବୈରାଗୀ (bairagi)
ଶାନ୍ତି (santi)	ଅଶାନ୍ତି (asanti)
ସପକ୍ଷ (sapakhya)	ବିପକ୍ଷ (bipakhya)
ସରଳ (sarala)	ଜଟିଳ (jatila)
ସରସ (sarasa)	ନିରସ (nirasa)
ଶାରୀରିକ (saririka)	ମାନସିକ (manasika)
ସରୁ (saru)	ମୋଟା (mota)
ଶତ୍ରୁ (satru)	ମିତ୍ର (mitra)
ସତୃଷ୍ଣ (satrusna)	ବିତୃଷ୍ଣ (bitrusna)
ସତ୍ୟ (satya)	ଅସତ୍ୟ/ମିଥ୍ୟା (asatya / mithya)
ଶେଷ (sesa)	ଅଶେଷ (asesa)
ଶିବ (siba)	ଅଶିବ (asiba)
ସିଦ୍ଧ (sidha)	ଅସିଦ୍ଧ (asidha)
ସିଧା (sidha)	ବଙ୍କା (banka)
ଶିକ୍ଷା (sikhya)	ଅଶିକ୍ଷା (asikhya)
ଶିକ୍ଷିତ (sikhyita)	ଅଶିକ୍ଷିତ (asikhita)
ଶୋଭନୀୟ (sobhaniya)	ଅଶୋଭନୀୟ (asobhaniya)
ଶୋଇବା (soiba)	ଚେଇଁବା (cheinba)
ସୌଜନ୍ୟ (soijanya)	ଅସୌଜନ୍ୟ (asoijanya)
ସ୍ପୃଶ୍ୟ (sprusya)	ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ (asprushya)
ସୃଷ୍ଟି (srusti)	ପ୍ରଳୟ (pralaya)
ସ୍ଥାବର (sthabara)	ଅସ୍ଥାବର (asthabara)
ସ୍ଥିର (sthira)	ଅସ୍ଥିର (asthira)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ସ୍ଥୂଳ (sthula)	ସୂକ୍ଷ୍ମ (sukhma)
ସୁଆଦିଆ (suadia)	ଅସୁଆଦିଆ (asuadiya)
ଶୁଭ (subha)	ଅଶୁଭ (asubha)
ଶୁଭ୍ର (subhra)	କୃଷ୍ଣ (krushna)
ସୁବୋଧ (subodhya)	ଦୁର୍ବୋଧ (durbodha)
ସୁଦଶା (sudasa)	ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା (durdasa)
ସୁଗମ (sugama)	ଦୁର୍ଗମ (durgama)
ସୁଯୋଗ (sujoga)	ଦୁର୍ଯୋଗ (durjoga)
ସୁକୃତ (sukruta)	ଦୁଷ୍କୃତ (duskruta)
ସୁଲଭ (sulabha)	ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ (durlobha)
ସୁନ୍ଦର (sundara)	ଅସୁନ୍ଦର/କୁତ୍ସିତ (asundara / kutsita)
ଶୂନ୍ୟ (sunya)	ପୂର୍ଣ୍ଣ (purna)
ଶୁଷ୍କ (suska)	ଆଦ୍ର (adra)
ସ୍ୱଦେଶ (swadesa)	ବିଦେଶ (bidesa)
ସ୍ୱାଧୀନ (swadhina)	ପରାଧୀନ (paradhina)
ସ୍ୱଜାତୀୟ (swajatiya)	ବିଜାତୀୟ (bijatiya)
ସ୍ୱକୀୟ (swakiya)	ପରକୀୟ (parakiya)
ସ୍ୱର୍ଗ (swarga)	ନରକ (naraka)
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର (swatantra)	ପରତନ୍ତ୍ର/ଯତ୍ରତତ୍ର (paratanta / jatratatra)
ତବତ (tabata)	ପଖାଳ (pakhala)
ଟଣା (tana)	ଅଟଣା (atana)
ଟାଣ (tana)	ନରମ (narama)
ତନୁ (tanu)	ଅତନୁ (atanu)
ତରଙ୍ଗ (taranga)	ନିସ୍ତରଙ୍ଗ (nistaranga)
ତାରିବା (taribaa)	ମାରିବା (mariba)
ତାତ (tata)	ମାତ (mata)
ଟେକିବା (tekiba)	ପକାଇବା (pakaiba)
ଠାକୁର (thakura)	କୁକୁର (kukura)
ଥଳ (thala)	ଅଥଳ (athala)
ଥୟ (thaya)	ଅଥୟ (athaya)
ଠିଆ (thia)	ବସା (basa)
ଠିକ୍ (thik)	ଭୁଲ୍ (bhul)
ଠିକଣା (thikana)	ବେଠିକଣା (bethikana)
ଥୋଡାଏ (thoday)	ଗୋଟାଏ (gotaye)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ତିତିକ୍ଷା (titikhya)	ପ୍ରେମ (prema)
ଟୋକା (toka)	ବୁଢ଼ା (budha)
ଉଚ୍ଛୁର (uchhura)	ସଅଳ (soala)
ଉଦ୍ଧତ (udhata)	ବିନୟୀ (binayi)
ସୁଖ (sukha)	ଦୁଃଖ (dukha)
ସଶ୍ରମ (sasrama)	ଅଶ୍ରମ (asrama)
ସପକ୍ଷ (sapakhya)	ବିପକ୍ଷ (bipakhya)
ସବଳ (sabala)	ଦୁର୍ବଳ (durbala)
ସଂକ୍ଷିପ୍ତ (sankhipta)	ବିସ୍ତୃତ (bistruta)
ସଜ (saja)	ବାସି (basi)
ସମଷ୍ଟି (samsti)	ବ୍ୟଷ୍ଟି (byasti)
ସାମ୍ୟ (samya)	ବୈଷମ୍ୟ (baisomya)
ସୂକ୍ଷ୍ମ (sukhma)	ସ୍ଥୂଳ (sthula)
ସୁଲଭ (sulabha)	ଦୁର୍ଲଭ (durlabha)
ସୁକୃତ (sukruta)	ଦୁଷ୍କୃତ (duskruta)
ସରଳ (sarala)	ଜଟିଳ / କୁଟିଳ / ବକ୍ର (jatila / kutila / bakra)
ସୁ (su)	କୁ (ku)
ସୁନ୍ଦର (sundara)	ଅସୁନ୍ଦର / କୁତ୍ସିତ (asundara / kutsita)
ସୁଗୁଣ (suguna)	ଦୁର୍ଗୁଣ (durguna)
ସ୍ଥାବର (sthabara)	ଅସ୍ଥାବର (asthabara / kutsita)
ସମ୍ପଦ (sampada)	ବିପଦ (durguna)
ସାକ୍ଷର (sakhyara)	ନିରକ୍ଷର (asakhyara / kutsita)
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର (swatantra)	ପରତନ୍ତ୍ର (aswatantra / kutsita)
ସ୍ୱାଧୀନ (swadhina)	ପରାଧୀନ (aswadhina / kutsita)
ସାଧୁ (sadhu)	ଅସାଧୁ (durguna)
ସ୍ୱକୀୟ (swakiya)	ପରକୀୟ (aswakiya / kutsita)
ସୁଖ (sukha)	ଦୁଃଖ (dukha)
ହର୍ଷ (harsa)	ବିଷାଦ (bisada)
ହ୍ରସ୍ୱ (hraswa)	ଦୀର୍ଘ (dirgha)
ହ୍ରାସ (hrasa)	ବୃଦ୍ଧି (brudhi)
ହାନି (hani)	ଲାଭ (labha)
କ୍ଷୁଦ୍ର (khyudra)	ବୃହତ୍ (bruhat)
କ୍ଷତ (khyata)	ଅକ୍ଷତ (akhyat)
ସୁସ୍ଥ(sustha)	ଅସୁସ୍ଥ (asustha)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଶବ୍ଦ	ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ
ଅରୁଆ (Arua)	ଉଷୁନା (usana)
ଅସ୍ତ୍ର (Astra)	ଶସ୍ତ୍ର (sasatra)
ଆଗ (aga)	ପଛ (pacha)
ଆଜି (aji)	କାଲି (kali)
କଳା (kala)	ଧଳା (dhala)
କାୟା (kaya)	ଛାୟା (chaya)
ଖଟା (khata)	ମିଠା (mitha)
ଖାତକ (khataka)	ମହାଜନ (mahajana)
ଜଳ (jala)	ସ୍ଥଳ (sthala)
ଦୈର୍ଘ୍ୟ (darghya)	ପ୍ରସ୍ଥ (prastha)
ଯଜମାନ (jajmana)	ପୁରୋହିତ (purohita)
ପିଲା (pila)	ବୁଢା (budha)
ପ୍ରଶ୍ନ (prasna)	ଉତ୍ତର (uttara)
ବକ୍ତା (bakta)	ଶ୍ରୋତା (srota)
ବାଲୁତ (baluta)	ମୁଦାଲା (mudala)
ରାଜା (raja)	ପ୍ରଜା (praja)
ଶାରୀରିକ (saririka)	ମାନସିକ (manasika)
ସ୍ୱର୍ଗ (swarga)	ମର୍ତ୍ତ୍ୟ (martya)
ପତି (pati)	ପତ୍ନୀ (patni)
ପିତା (pita)	ପୁତ୍ର (putra)
ପୁରୁଷ(purusa)	ନାରୀ (nari)

ପ୍ରତିଶବ୍ଦ
(Pratisabda Odia)
(Synonyms of Odia word)

କୁକୁଡ଼ା (kukuda)	କାଳଜ୍ଞ (Kalagyan),ଚରଣାୟୁଧ (Charanayudha), ଯାମଘୋଷ (Jamaghosa), ଯାମନାନ୍ଦୀ (Jamanandi), ରାତ୍ରିବେଦ (Ratribeda)
କୁଆ (kua)	କାଉ (kau), କାକ (Kaka), ଘୁକାରି (Ghukari) ,ଧୂଳିଜଂଘ (Dhulijangha), ବାୟସ (Bayasa)
କୁମ୍ଭୀର (kumbhira)	ପିଙ୍ଗଚକ୍ଷୁ (Pingachakhyu),ମଗର (matara) , ଶଙ୍କୁମୁଖ (Sankumukha)
କୃଷ୍ଣ (krushna)	ଅସିତ (Asita),ଏକନାମ (Akanama), କଳାବର୍ଣ୍ଣ (Kalabarna), ନୀଳଶ୍ୟାମଳ (Nilasyamala), ମୁରଲିଧର (muralidhara), ଶ୍ୟାମ (Shyama)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

କୋଇଲି (koili)	କୋକିଳ (kokila), ପିକ (pika)
ଅଗ୍ନି (Agni)	ଅନଳ (Anala),ଚିତ୍ରଭାନୁ (Chitrabhanu),ନିଆଁ (Nia),ବହ୍ନି (Banhi),ବୈଶାନର (Baisanara),ହୁତାଶନ (hutasana),ପାବକ (Pabaka)
ଅମୃତ (Amruta)	ଅମିୟ (Amiya),ପୀୟୁଷ (Piyusa),ସୁଧା (Sudha)
ଅସୁର (Asura)	ଦନୁଜ (Danuja),ଦାନବ (Danaba),ଦୈତ୍ୟ (Daitya),ନିଶାଚର (Nishachara),ରାକ୍ଷସ (Rakhyasa)
ଆକାଶ (Akasa)	ଅଭ୍ର (Abhra),ଅମ୍ବର (Ambara),ଅନ୍ତରିକ୍ଷ (Antariksa),ଗଗନ (Gagana),ବିହାୟସ (Bihayasa),ବ୍ୟୋମ (Byoma),ନଭ (Nabha)
ଆଖି (Akhi)	ଚକ୍ଷୁ (Chakhyu),ନୟନ (Nayana),ନେତ୍ର (Netra),ଲୋଚନ (Lochana)
ଆନନ୍ଦ (Ananda)	ଆମୋଦ (Amoda),ଆହ୍ଲାଦ (Ahlada),ଉଲ୍ଲାସ (Ullasa),ପ୍ରମୋଦ (Pramoda),ପ୍ରୀତି (Priti),ମୁଦ (Muda),ମୋଦ (Moda),ସୁଖ (Sukha),ହର୍ଷ (Harsa)
ଇଛା (echha)	ଅଭିଳାଷ (Abhilasa), ଆକାଂଙ୍କ୍ଷା (Akankhya), ଆଶା (Asha), କାମନା (Kamana), ମନୋରଥ (Manoratha)
ଓଟ (ota)	କୁବ୍ୟଜଦେହ (Kabyujadeha), ମରୁପ୍ରିୟ (Marupriya), ଲମ୍ବୋଷ୍ଠ (Lambostha)
କଟକ (cuttack)	କଙ୍କଣ (Kankana), ଦୁର୍ଗ (Durga), ନଗର(Nagara), ରାଜଧାନୀ (Rajdhani)
କଢ (kadha)	କଳି (Kali) ,କଳିକା (Kalika), କୋରକ (Koraka)
କଥା (katha)	ଗୀର (Gira), ବଚନ (Bachana), ବାଣୀ (Bani) , ଭାରତୀ (Bharati)
କନ୍ଦର୍ପ (kandarpa)	ଅତନୁ (Atanu), ଅନଙ୍ଗ (Annanga),ମଦନ (Madana), ମନସୀଜ (Manasija), ମାର (Mara)
କର୍ପୂର (karpura)	ଘନସାର (Ghanasara),ଚନ୍ଦ୍ର (Chandra), ମୁକ୍ତାଫଳ (Muktaphala),ସଂଙ୍ଘ (Sanghya), ହିମବାଲୁକା (Himabaluka)
କେଶ (kesa)	ଚିକୁର (Chikura), ବାଳ (Bala)
ଖବର (khabara)	ଉଦନ୍ତ (udanta), ବାର୍ତ୍ତା (Barta) ,ସନ୍ଦେଶ (Sandesa)
ଗଙ୍ଗା (ganga)	ଭଗୀରଥି (Bhagirathi),ଜାହ୍ନବୀ (janhabi),ତ୍ରିପଥଗା (Tripathaga), ବିଷ୍ଣୁପଦୀ (Bishnupadi)
ଗଛ (gacha)	ତରୁ (Taru),ପାଦପ (Papada),ବୃକ୍ଷ (Brukhya),ମହୀରୁପ (Mahirupa)
ଗଣେଶ (ganesha)	ଗଜାନନ (Gajanana),ଗଣପତି (Ganpati), ଗଣନାଥ (Gananatha), ବିନାୟକ (Binayaka), ଲମ୍ବୋଦର (Lombadara), ହେରମ୍ବ (Heramba)
ଗରୁଡ (garuda)	ଖଗେଶ୍ୱର (khageswara),ତାର୍କ୍ଷ (Tarkhya),ପକ୍ଷୀରାଜ (pakhiraja), ବୈନତେୟ (Bainateya),ସୁପର୍ଣ୍ଣ (Suparna)
ଗାଈ (gai)	ଗାଭୀ (Gavi),ଗୋ (Go), ଧେନୁ (Dhenu)
ଘର (ghara)	ଆଳୟ (Alaya),ଗୃହ (Gruha), ନିବାସ (nibasa), ନିଳୟ (Nilaya)
ଘନ (ghana)	ଜଳଦ (jalada), ଜୀମୁତ (jamuta), ନୀରଦ (Nirada), ନଭୋଦ୍ୱହ (nabhodwaha), ବାରିଦ (Barida) ,ବାତଧ୍ୱଜ (Batadhwaja),ବ୍ୟୋମଧୂପ (Byodhadhupa), ମେଘ (Megha)
ଘୋଡ଼ା (ghoda)	ଅଶ୍ୱ (Ashwa), ଘୋଟକ (Ghochaka), ତୁରଗ (Turaga), ତୁରଙ୍ଗ (Turanga),ତୁରଙ୍ଗମ (Turangama),ବାଜି (Baji), ହୟ (Haya)
ଚନ୍ଦ୍ର (chandra)	ଇନ୍ଦୁ (Indu), ଓଷଧୀଶ (Osadhisa), କଳାନିଧି (kalanidhi), କଳାକର (Kalakara) ,ଚନ୍ଦ୍ରମା (Chandrama), ଜହ୍ନ (Janha), ନିଶାକର (Nishakara), ନିଶାପତି (Nishapati),ବିଧୁ (Bidhu), ମୃଗାଙ୍କ (Mruganka), ଶଶୀ (Sashi), ଶୀତାଂଶୁ (Sitanshu), ସୁଧାଂଶୁ (Sudhansu), ସୁଧାକର (Sudhakara),ହିମାଂଶୁ (Himanshu)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଚଢେଇ (chadhei)	ଖଗ (Khaga),ଖେଚର (Khechara), ଦ୍ୱିଜ (Dwija), ପକ୍ଷୀ (Pakhi), ବିହଗ (Bihaga), ବିହଙ୍ଗ (Bihanga), ବିହଙ୍ଗମ (Bihangama)
ଛେଳି (cheli)	ଅଜା (Aja), ଛାଗ (Chaga) , ଛାଗଳ (Chagala)
ଜିଭ (jiva)	ଜିହ୍ୱା (jihwa) , ରସନା (Rasana)
ଜଳ (jala)	ଅମୃତ (Amruta),ଅମ୍ବୁ (Ambu) , ଆୟୁ (Ayu) , ଉଦକ (Udaka) , ଜୀବନ (Jibana) ,ତୋୟ (Toya) , ନୀର (Nira) , ପୟ (poya) , ପାଣି (Pani) ,ବାରି (Bari) , ସଲିଳ (Salila)
ଝିଅ (jhia)	କନ୍ୟା (Kanya) ,ଦୁହିତା (Duhita) ,ସୁତା (Suta) , ତନୟା (Tanaya) , ନନ୍ଦିନୀ (Nandini) , ପୁତ୍ରୀ (Putri)
ଢେଉ (dheu)	ଉର୍ମି (urmi) , ତରଙ୍ଗ (Tarang) ,ଲହରୀ (Lahari)
ତରୁ (taru)	ଗଛ (Gacha) , ବୃକ୍ଷ (Brukhya) , ମହୀରୁହ (Mahiruda)
ପୋଖରୀ (pokhari)	କାସାର (Kasara), ତଡାଗ (Tadaga), ପୁଷ୍କର (Puskara), ପୁଷ୍କରଣୀ (Puskarini), ସର (Sara), ସରସୀ (Sarasi), ସରୋବର (Sarobara)
ପେଚା (pecha)	କାଉଭୀରୁ (Kaubhiru) , ଦିବାନ୍ଧ (Dibandha), ପେଚକ (Pechaka), ବକ୍ରନାସିକା (Bakranasika)
ପୃଥିବୀ (pruthibi)	ଅଚଳା (Achala), ଅବନୀ (Abani), ଧରା (Dhara), ଧରଣୀ (Dharani), ଧରିତ୍ରୀ (Dharitri), ବସୁମତୀ (Basumati), ବସୁନ୍ଧରା (Basundhara), ବୀଜପସୂ (Bijapasu), ବସୁଧା (Basudha), ବିଶ୍ୱମ୍ଭରା (Biswambara),ଭୂ (Bhu), ଭୂମି (Bhumi), ମହୀ (Mahi), ମେଦିନୀ (Medini), ରସା (Rasa)
ଫୁଲ (phula)	କୁସୁମ (Kusum), ପ୍ରସୂନ (Prasuna), ପୁଷ୍ପ (Puspa), ସୁମନ (Sumana)
ବଣ (bana)	ଅରଣ୍ୟ (Aranya), ଅଟବୀ (Atabi), କାନନ (Kanana), କାନ୍ତାର (Kantara), ଗହନ (Gahana), ଜଙ୍ଗଲ (Jangala), ବନ (Bana), ବିପିନ (Bipina)
ବଜ୍ର (bajra)	ଅଶନି (Asani) ,କୁଳିଶ (Kulisa), ଦମ୍ଭୋଳି (Dambholi), ପବି (Pabi), ଭିଦୁର (Bhidura)
ବ୍ରହ୍ମା (brahma)	କମଳାସନ (kamalasan),ଚତୁର୍ମୁଖ (Chaturmukha), ଧାତା (Dhata), ବିଧାତା (Bidhata), ସ୍ରଷ୍ଟା (Srasta)
ତୂଣୀର (trunira)	ବାଣାଧର (Banadhara) ,ବଣାଧି (Banadhi) , ଶରଧି (Saradhi), ଶରାଶ୍ରୟ (Sarasaya)
ଧନ (dhana)	ଦ୍ରବ୍ୟ (Drabya),ବସୁ (Basu), ବିତ୍ତ (Bitta), ବିଭବ (Bivaba)
ନଦୀ (nadi)	ଆପଗା (Apaga), ତଟିନୀ (Tatini), ତରଙ୍ଗିଣୀ (Taringini), ନଇ (Nai), ନିମ୍ନଗା (Nimagna), ପୟସ୍ୱିନୀ (Payaswini),ସରିତ (Sarita), ସ୍ରୋତସ୍ୱିନୀ (Srotaswini) , ସ୍ରୋତସ୍ୱତୀ (Srotaswati)
ନାରୀ (nari)	ଅବଳା (Abala),କାମିନୀ (Kamini), ତରୁଣୀ (Taruni), ମହିଳା (Mahila), ରମଣୀ (Ramani), ସ୍ତ୍ରୀ (Stri)
ନିଆଁ (nia)	ଅଗ୍ନି (Agni), ଅର୍ଦ୍ଧମୁଖ (Ardhamukha), ଅନଳ (Anala), ଚିତ୍ରଭାନୁ (Chitrabhanu), ପାବକ (Pabaka), ବହ୍ନି (Banhi), ବୈଶ୍ୱାନର (Baiswanara), ହବ୍ୟବାହନ (Habyabahana)
ନୌକା (nouka)	ଡଙ୍ଗା (Danga), ତରଣୀ (Tarani) ,ନାଆ (Naa), ନାବ (Naba)
ପତାକା (pataka)	କେତନ (Keteka) ,ଧ୍ୱଜା (Dhwaja), ବୈଜୟନ୍ତୀ (Baijayanti)
ପଥର (pathara)	ଉପଳ (Upala),ପ୍ରସ୍ତର (Prastara),ପାଷାଣ (Pasana), ଶିଳା (Sila)
ପଦ୍ମ (padma)	ଅବ୍ଜ (Adma), ଅବଜ (Abaja), ଅରବିନ୍ଦ (Arabinda), ଉତ୍ପଳ (Utpala) ,କଞ୍ଜ (Kanja),କମଳ (Kamala), ନଳୀନ (Nalina),ପଙ୍କଜ (Pankaja), ପଙ୍କେରୁହ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

	(pankeruha), ପୁଣ୍ଡରୀକ (Pandurika) ,ବାରିଜ (Barija),ରାଜୀବ (Rajiva), ସରୋଜ (Saroja),ସରସିଜ (Sarosija), ଶତପତ୍ର (Satapatra)
ପବନ (pabana)	ଅଗ୍ନସମ (Agnasama) ,ଅନୀଳ (Anila), ଗନ୍ଧବହ (Gandhabaha), ପବମାନ (Pabamana), ପ୍ରଭଞ୍ଜନ (Prabhanjana), ବହ୍ନିମୁଖ (Banhimukha), ବାତ (Bata), ବାୟୁ (Bayu), ମରୁତ (Maruta) ,ସମୀର (Samira) , ସମୀରଣ (Samirana)
ପର୍ବତ (parbata)	ଅଚଳ (Achala), ଅଦ୍ରି (Adri), କୁଧର (Kudhara),ଗିରି (Giri), ନଗ (Naga) , ପାହାଡ (Pahada), ଭୁଧର (Bhudhara), ମହୀଧର (Mahidhara), ଶିଖରୀ (Sikhari), ଶୈଳ (Shaila)
ପୁଅ (pua)	ତନୟ (Tanaya), ପୁତ୍ର (Putra), ବତ୍ସ (Batsa), ସୁତ (Suta)
ବିଜୁଳି (bijuli)	ଚପଳା (Chapala), ଚଞ୍ଚଳା (Chanchala), ଶମ୍ପା (Sampa), ସୌଦାମିନୀ (Soudamini), କ୍ଷଣପତି (Khyanapati)
ବିଷ୍ଣୁ (bishnu)	ଅନ୍ତର୍ଯାମୀ (Antarjami), କେଶବ (Kesaba), କୃଷ୍ଣ (Krushna), ଚକ୍ରଧର (Chakradhara), ଦାମୋଦର (Damodara),ନାରାୟଣ (narayana), ବନମାଳୀ (Banamali) ,ଭାବଗ୍ରାହୀ (Bhabagrahi)
ବେଙ୍ଗ (benga)	ଦର୍ଦ୍ଦୁର (Dardura), ଭେକ (Bheka), ମଣ୍ଡୁକ (Manduka)
ଭଉଣୀ (bhouni)	ଭଗିନୀ (Bhagini), ସହୋଦରା (Sahodara)
ଭ୍ରମର (bhramara)	ଅଳି (Ali), ଭୃଙ୍ଗ (Bhrunga), ମଧୁପ (Madhupa), ମଧୁପାୟୀ (madhupaya), ମଧୁବ୍ରତ (madhubrata), ମଧୁଭୁତ (madhubhuta), ମଧୁଜୀବ (Madhujiba), ମଧୁପକ୍ଷିକା (madhupakhika), ମଧୁଲିଟ (madhulita)
ଭୃତ୍ୟ (bhrutya)	କିଙ୍କର (Kinkara), ଚାକର (Chakara) ,ଦାସ (Dasa), ପରିଚର (Parichara)
ମନୁଷ୍ୟ (manusya)	ନର (Nara), ମନୁଜ (manuja), ମାନବ (manaba)
ମୟୁର (mayura)	କଳାପୀ (Kalapi) ,କେକା (Keka), କେକୀ (Keki), ପିକ (Pik), ବନପ୍ରିୟ (Banapriya), ବର୍ହି (Bahir) ,ବର୍ହିଣ (Bahirna), ଶିଖୀ (Sikhi)
ମହାଦେବ (mahadeva)	ଈଶ୍ୱର (Eswara), ଉମାପତି (Umapati), ଯୋଗରାଜ (Jogaraja), ନୀଳକଣ୍ଠ (nilakantha), ଭୂତନାଥ (Bhutanatha), ରୁଦ୍ର (Rudra), ଶମ୍ଭୁ (Sambhu), ଶଙ୍କର (Sankara), ଶିବ (Siba), ସଦାଶିବ (Sadasiva), ହର (Hara), ଲୋକନାଥ (Lokanatha)
ମାଆ (maa)	ଗର୍ଭଧାରିଣୀ (Garbhadharini), ଜନନୀ (Janani), ମାତା (mata)
ମାଛ (macha)	ଜଳଜୀବ (jalajiba),ଝସ (Jhasa), ମତ୍ସ୍ୟ (matsya), ମୀନ (mina)
ମାଙ୍କଡ଼ (mankada)	କପି (Kapi), ପ୍ଲବଗ (plabaga), ବାନର (banara), ମର୍କଟ (markata), ଶାଖାମୃଗ (sakhamruga)
ମୁହଁ (muhan)	ଆନନ (Anana), ଆସ୍ୟ (Asya), ବଦନ (Badana), ମୁଖ (Mukha), ଲପନ (lapana)
ସିଂହ (sinha)	କେଶରୀ (Kesari), ପଶୁପତି (Pasupati),କଶୁରାଜ (kasuraja),ମୃଗରାଜ (mrugaraja), ଶାର୍ଦ୍ଦୁଳ (Sardula), ହରି (hari)
ସୁନ୍ଦର (sundara)	କାନ୍ତ (kanta), ଚାରୁ (Charu), ମଞ୍ଜୁଳ (manjula), ମନୋହର (manohara), ରୁଚିର (ruchira), ଶୋଭନ (sobhana)
ସୁନା (suna)	କନକ (kanaka), କାଞ୍ଚନ (kanchana), ଜମ୍ବୁନଦ (jambhunada), ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ (Swarna), ସୁବର୍ଣ୍ଣ (subarna), ହାଟକ (hataka), ହେମ (hema)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ସୂର୍ଯ୍ୟ (surya)	ଅଂଶୁମାନ (ansumana), ଅଂଶୁମାଳୀ (ansumali), ଆଦିତ୍ୟ (aditya), ତପନ (tapana), ଦିନକର (dinakara), ଦିନନାଥ (dinanatha), ଦିନମଣି (dinamani), ଦିବାକର (dibakara), ପ୍ରଭାକର (prabhakara), ଭାନୁ (bhanu), ଭାସ୍କର (bhaskara), ମିହିର (mihira), ବିକର୍ତ୍ତନ (bikartana), ବିବସ୍ୱାନ (bibaswana),ସବିତା (sabita), ସହସ୍ରାଂଶୁ (sahasransu), ଛାୟାପତି (chayapati)
ମୁଣ୍ଡ (munda)	ମଥା (Matha), ମସ୍ତକ (mastaka), ଶିର (Sira)
ମେଘ (megha)	ଅମ୍ବୁଦ (Ambuda), ଘନ (ghana),ଜଳଦ (jalada), ଜଳଧର (jaladhara),ଜୀମୂତ (Jimuta), ନୀରଦ (nirada),ନୀରଧର (niradhara), ବଳାହକ (balahaka), ବାରିଧର (Baridhara), ବାରିବାହ (baribaha), ବାରିଦ (Barida), ପୟୋଦ (Payoda), ଇରମ୍ମଦ (Erambada)
ରବି (rabi)	ଅର୍କ (Arka), ଅଂଶୁମାଳୀ (Anshumali), ଆଦିତ୍ୟ (aditya), ତପନ (Tapana), ଦିନକର (Dinakara), ଦିନମଣି (Dinamani), ଦିବାକର (Dibakara), ପ୍ରଭାକର (Prabhakara), ଭାନୁ (Bhanu), ଭାସ୍କର (Bhaskara), ମିହିର (Mihira), ବିକର୍ତ୍ତନ (Bikartana),ସବିତା (Sabita), ସହସ୍ରାଂଶୁ (Sahasranshu)
ରାତି (rati)	ନିଶା (Nisha), ବିଭାବରୀ (Bibhabari), ଯାମିନୀ (Jamini), ରଜନୀ (Rajani), ଶର୍ବରୀ (Sarbari)
ଶତ୍ରୁ (satru)	ଅରି (Ari), ଅରାତି (Arati), ପର (Para), ବୈରୀ (Bairi), ରିପୁ (Ripu)
ଶୀଘ୍ର (sighra)	ଆଶୁ (Asu),ତୁରିତ (Turita), ବହନ (Bahana), କ୍ଷିପ୍ର (Khipra)
ଶୁକ୍ଳ (sukla)	ଗୌର (Goura), ଧଳା (dhala),ଧବଳ (Dhabala),ଶୁଭ୍ର (subhra), ଶ୍ୱେତ (Sweta), ସିତ (Sita)
ସମୁଦ୍ର (samudra)	ଅର୍ଣ୍ଣବ (Arnaba), ଅମ୍ବୁଧ (Ambudha),ଉଦଧି (Udadhi),ଜଳଧି (Jaladhi),ଜଳନିଧି (jalanidhi),ପୟୋଧି (Payodhi), ପାରାବାର (Parabara), ପୟୋନିଧି (payonidhi), ବାରିଧି(Baridhi), ବାରାନିଧି (Baranidhi), ମହୋଦଧି (mahodadhi), ରତ୍ନାକର (Ratnakara),ସାଗର (Sagara), ସିନ୍ଧୁ (Sindhu)
ସରସ୍ୱତୀ (saraswati)	ବାଗଦେବୀ (Bagdevi), ବାଣୀ (Bani), ଭାରତ (Bharata)
ସାପ (sapa)	ଅହି (Ahi), ଆଶୀବିଷ (Asibisa), ଉରଗ (Uraga), କାକୋଦର (Kakedara), କୁଣ୍ଡଳୀ (kundali), ଚକ୍ଷୁଶ୍ରବା (Chakhyusraba), ପନ୍ନଗ (Pannaga), ଫଣୀ (Phani), ଭୁଜଂଗ (Bhujanga), ଭୋଗୀ (bhogi)
ସ୍ତ୍ରୀ (stri)	କାନ୍ତା (kanta), କାମିନୀ (kamini), ନାରୀ (nari), ପତ୍ନୀ (patni), ବନିତା(banita), ବାମା (bama), ମହିଳା (mahila), ଯୋଷା (josa), ରମଣୀ (ramani), ଲଳନା (Lalana)
ହାତ (hata)	କର (kara) , ପାଣି (Pani), ହସ୍ତ (hasta)
ହାତୀ (hati)	କରୀ (Kari), କୁଞ୍ଜର (kunjara), ଗଜ (gaja), ଦନ୍ତାବଳ (Dantabala), ଦ୍ୱିପ (dwipa), ଦ୍ୱିରଦ (dwirada), ଦୀର୍ଘବଲ୍ଲ (dirghaballa),ବାରଣ (barana), ମାତଗ (mataga), ମାତଙ୍ଗ (matanga),ମାତଙ୍ଗମ (matangama), ହସ୍ତୀ (hasti)
କ୍ଷିତି (khiti)	ଅବନୀ (Abani), ପୃଥିବୀ (Pruthibi), ଭୂ (bhu), ଭୂମି (bhumi), ଭୂମିତଳ (bhumitala)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

1. 'ସ୍ୱାର୍ଥପର' ର ବିପରୀତାର୍ଥ ବୋଧକ ଶବ୍ଦଟି ଚିହ୍ନାଅ ।

(A) ସ୍ୱାର୍ଥହୀନ

(B) ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର

(C) ନିଃସ୍ୱାର୍ଥ

(D) ନିର୍ଲୋଭ

ଉତ୍ତର- C

2. ନିମ୍ନରୁ କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି ମେଘର ଅର୍ଥକୁ ବୁଝାଉଛି ?

(A) ବର୍ଦ୍ଧଣ

(B) କୁଧର

(C) ତୋୟଦ

(D) ଦାମିନୀ

ଉତ୍ତର- C

3. କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି 'ହସ୍ତୀ' ର ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ?

(A) କୁମ୍ଭ

(B) କୁଞ୍ଜୀ

(C) କୁମ୍ଭକାର

(D) କୁମ୍ଭୀର

ଉତ୍ତର- B

4. ନିମ୍ନରୁ 'ସୁନା' ଅର୍ଥରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ହୋଇଥିବା ଶବ୍ଦଟି ବାଛ ।

(A) ଜମ୍ବୁନଦ

(B) ହେମମାଳୀ

(C) ରଜତ

(D) ବିଶ୍ୱପା

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉତ୍ତର- A

5. ନିମ୍ନରୁ କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି 'ଅସୁର' ର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ନୁହେଁ ?

(A) ଯାତୁଧାନ

(B) କର ।

(C) କୌଣପ

(D) ସର୍ବଭୁକ୍

ଉତ୍ତର- D

6. ନିମ୍ନରୁ କେଉଁଟି "ଦେବତା' ର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ନୁହେଁ ?

(A) ସୁର

(B) ସୁମନ ।

(C) ସୁଧାକର

(D) ସୁଧୀଭୁକ୍

ଉତ୍ତର- C

7. ନିମ୍ନରୁ କେଉଁଟି ନଦୀ' ର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ନୁହେଁ ?

(A) ଅମ୍ବୁଜିନୀ

(B) କଲ୍ଲୋଳିନୀ

(C) ସୈକତିନୀ

(D) ସ୍ରୋତସ୍ୱିନୀ

ଉତ୍ତର- A

8. ନିମ୍ନରୁ କେଉଁଟି 'ଘର' ର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ନୁହେଁ ?

(A) ସଦନ

(B) ସଦ୍ମ

(C) ବେଶ୍ମ

(D) ବାସଙ୍ଗ

ଉତ୍ତର- D

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

9. କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି ସ୍ତ୍ରୀ' ର ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁନାହିଁ ?

(A) ଦାରା

(B) ଜାୟା

(C) ସୁହାଗୀ

(D) କାନ୍ତା

ଉତ୍ତର- C

10. କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି 'ପୁଅ' ର ଅର୍ଥକୁ ପ୍ରକାଶ କରୁନାହିଁ ?

(A) ତନୁଜ

(B) ତନୟ

(C) ଭ୍ରାତା

(D) ବଳା

ଉତ୍ତର- C

11. କୁଧର' ଶବ୍ଦଟି କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି ?

(A) ସର୍ପ

(B) ବୃକ୍ଷ

(C) ପର୍ବତ

(D) ପୃଥିବୀ

ଉତ୍ତର- C

12. କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି ସ୍ୱର, ସ୍ନେହ ଓ ରଙ୍ଗ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ କହ! ହୋଇଛି ?

(A) ବର୍ଣ୍ଣ

(B) ରାଗ

(C) ବୀତରାଗ

D) ଛନ୍ଦ

ଉତ୍ତର- B

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

13. କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି ସେନାଶିବିର, କଙ୍କଣ, ଦୁର୍ଗ-ଆଦି ଅର୍ଥକୁ ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ?

(A) ନଗର

(B) କଟକ

(C) ବଳୟ

(D) ଛାଉଣି

ଉତ୍ତର- B

14. କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି ଜଳ, କୁଞ୍ଜ, କାନନ ଆଦି ଅର୍ଥକୁ ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ?

(A) ପାଟ

(B) ବନ

(C) ପୟ

(D) ଅମ୍ବୁଜ

ଉତ୍ତର- B

digitalodishaedu.com

15. କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି ଶିବ, କନ୍ଦର୍ପ, ବିମୁଖ, ଶତ୍ରୁଆଦି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ?

(A) କାମ

(B) ବାମ

(C) ମୃଢ଼

(D) ବିଭାଗ

ଉତ୍ତର- B

16. ନିମ୍ନରେ କେଉଁଶବ୍ଦଟି – ଶଙ୍ଖ, ପଦ୍ମ, ଚନ୍ଦନ, ମୟୂର, ଭ୍ରମର ଆଦି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ?

(A) ବନଜ

(B) ସାରସ

(C) ସାରଙ୍ଗ

(D) ସୁର

ଉତ୍ତର- C

17. ବହିଃ + ଚିକିତ୍ସା’ : ଏମାନଙ୍କୁ ସନ୍ଧି କଲେ କ'ଣ ହେବ ?

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(A) ବହିକିସ୍ସା

(B) ବହିଚିକିସ୍ସା

(C) ବହିଁଚିକିସ୍ସା

(D) ବହିଚିକିସ୍ସା

ଉତ୍ତର- A

18. ଦୁରାରୋଗ୍ୟ" ଶବ୍ଦର ସନ୍ଧି ବିଚ୍ଛେଦ କଲେ କେଉଁଟି ଠିକ ହେବ?

(A) ଦୂର + ଆରୋଗ୍ୟ

(B) ଦୂର + ଆରୋଗ୍ୟ

(C) ଦୁଃ + ଆରୋଗ୍ୟ

(D) ଦୁରା + ଆରୋଗ୍ୟ

ଉତ୍ତର- C

19. ଅନ୍ତରଙ୍ଗ' ଶବ୍ଦଟିର କେଉଁ ସନ୍ଧି ବିଚ୍ଛେଦଟି ଠିକ୍ ?

(A) ଅନ୍ତ + ରଙ୍ଗ

(B) ଅନ୍ତଃ + ଅଙ୍ଗ

(C) ଅନ୍ତର + ଅଙ୍ଗ

(D) ଅନ୍ତର + ରଙ୍ଗ

ଉତ୍ତର- B

20. ଇ + ଈ = ଈ; ସନ୍ଧିର ଏହି ସୂତ୍ରଟି କେଉଁ ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରଯୁକ୍ତ ହୋଇଛି ?

(A) ଅତୀବ

(B) କ୍ଷିତୀଶ

(C) ଶଚୀନ୍ଦ୍ର

(D) ରଜନୀଶ

ଉତ୍ତର- B

21, କେଉଁଟି ବିପଜନକ' ଶବ୍ଦଟିର ଯଥାର୍ଥ ସନ୍ଧି ବିଚ୍ଛେଦ ?

(A) ବିପଦ୍ + ଜନକ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(B) ବିପଦ + ଜନକ

(C) ବିପଦ୍ + ଜନକ

(D) ବିପଜ୍ + ଜନକ

ଉତ୍ତର- C

22, 'ବାଙ୍ମୟ' ଶବ୍ଦର ସନ୍ଧି ବିଚ୍ଛେଦ କଲେ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ହେବ ?

(A) ବାକ୍ + ମୟ

(B) ବାଗ୍ + ମୟ

(C) ବାକୁ + ମୟ

(D) ବା + ମୟ

ଉତ୍ତର- A

23. କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି ବ୍ୟଞ୍ଜନ ସନ୍ଧିର ଏକ ଉଦାହରଣ ?

(A) ଦେବର୍ଷି

(B) ସ୍ୱାଗତ

(C) ଚିଦାନନ୍ଦ

(D) ନଭଶ୍ଚର

ଉତ୍ତର- C

24. କେଉଁ ଶବ୍ଦଟିରେ ବିସର୍ଗ ସନ୍ଧି ରହିଛି ?

(A) ଚତୁଷ୍ପଦ

(B) ଭବଦୀୟ

(C) ସ୍ୱାଧୀନ

(D) ସଦିଚ୍ଛା

ଉତ୍ତର- A

25. କେଉଁ ଗୋଟିକ ସ୍ୱର ସନ୍ଧିର ଅନ୍ତର୍ଗତ ?

(A) ବାଗୀଶ

(B) ମହର୍ଷି

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(C) ଉନ୍ନତି

(D) ନିଶ୍ଚୟ

ଉତ୍ତର- B

26. ଉ + ଏ = : ସନ୍ଧି ର ଏହି ସୂତ୍ର ଟି କେଉଁ ଉଦାହରଣରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଛି ?

(A) ଗବେଷଣ

(B) ପ୍ରଢ଼ନ

(C) ଅବୈଷଣ

(D) ଦ୍ୱରାନ୍ୱିତ

ଉତ୍ତର- C

27. 'ବହିସ୍କୃତ' ଶବ୍ଦକୁ ସନ୍ଧିବିଚ୍ଛେଦ କଲେ କେଉଁଟି ଠିକ୍ହେବ ?

(A) ବହି + କୃତ

(B) ବହି + କୃତ

(C) ବହିଃ + କୃତ

(D) ବହି + ଧୃତ

ଉତ୍ତର- C

28. 'ଶରତ + ଇକ୍ଷ୍ମୀ' କୁ ସନ୍ଧି କଲେ କେଉଁଟି ଠିକ ହେବ ?

(A) ଶରଲକ୍ଷ୍ମୀ

(B) ଶରଦଲକ୍ଷ୍ମୀ

(C) ଶରଲ୍ଲକ୍ଷ୍ମୀ

(D) ଶରତଲକ୍ଷ୍ମୀ

ଉତ୍ତର- C

29, ନିମ୍ନ ଉଦାହରଣରୁ 'ବଧ' ଶବ୍ଦଟିର ପ୍ରକୃତି-ପ୍ରତ୍ୟୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

(A) ବଧ୍ +ଅ

(B) ହନ୍ + ଅ

(C) ବସ୍ + ଅ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(D) ବଧ + ଧଆ

ଉତ୍ତର- B

30. ନିମ୍ନରୁ 'ସ୍ୱର୍ଗ" ପ୍ରକୃତି ପ୍ରତ୍ୟୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

(A) ସରସ୍ + ଅ

(B) ସ୍ୱର + ଗ

(C) ସ୍ୱଁ + ଉଜ୍ +ଅ

(D) ଶ୍ରୀ + ରର

ଉତ୍ତର- C

31. 'ଶୋଭନ' ର ପ୍ରକୃତି ପ୍ରତ୍ୟାୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

(A) ଶୁଭ + ଅନ

(B) ଷୋରି + ଅନ

(C) ଶୋରା + ଅନ

(D) ଶୁଭା + ଅନ

ଉତ୍ତର- B

32. ନିଗୁଢ଼' ର ପ୍ରକୃତି ପ୍ରତ୍ୟୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

(A) ନିଗୁଢ଼ + ଅ

(B) ନି + ଗୁଢ଼ + ଅ

(C) ନି + ଗୁହ + କ

(D) ନିଗୁ + ଢ଼

ଉତ୍ତର- C

33. କୃଦନ୍ତ ସୂତ୍ରରେ 'ଅନୁରକ୍ତ' – ର ପ୍ରକୃତି ପ୍ରତ୍ୟୟ ନିୟ କର ।

(A) ଅନୁ + ରକ୍ତ

(B) ଅନୁ + ରକ୍ + ତ :

(C) ଅନୁ – ରକ୍ତ + ତ

(D) ଅନୁ – ରକ୍ + ତ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉତ୍ତର- C

34. 'ଭଙ୍ଗୁର' – ପଦରେ ଥିବା କୃତ୍ ପ୍ରତ୍ୟାୟଟି ନିରୂପଣ କର ।

(A) ର

(B) ଅ

(C) ଉର

(D) ଅର

ଉତ୍ତର- C

35. ଧାତା' ପଦରେ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟୟଟି କିଏ ?

(A) ତା

(B) ଆ

(C) ତୃ

(D) ର

ଉତ୍ତର- C

36. 'ଗ୍ଲାନି' – ରେ କେଉଁ ପ୍ରତ୍ୟୟଟି ଯୁକ୍ତ ହୋଇଛି ?

(A) ଇ

(B) ତି

(C) ନି

(D) ଆନି

ଉତ୍ତର- B

37. 'ଇଷ୍ଟ' ରେ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟୟଟି ନିରୂପଣ କର ।

(A) ଟ

(B) ଅ

(C) ଥ

(D) ତ

ଉତ୍ତର- D

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

38. 'ବିଷ' – ରେ କେଉଁ ପ୍ରତ୍ୟୟ ସଂଯୁକ୍ତ ହୋଇଛି ?

(A) ତ

(B) ଇତ

(C) ଅନ

(D) ଅଣ

ଉତ୍ତର- A

39. 'କ୍ଷମ' - ରେ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟୟଟି କିଏ ?

(A) ମ

(B) ତ

(C) ଓ

(D) ଅମ

ଉତ୍ତର- B

40. ନିମ୍ନରୁ 'ତ' ପ୍ରତ୍ୟୟ ଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା କୃଦନ୍ତ ପଦଟି ଚିହ୍ନାଅ ।

(A) ଗାତ୍ର

(B) ପତ୍ର

(C) ଦୀନ

(D) ଚଳିତ୍

ଉତ୍ତର- C

41, ନିମ୍ନ ଉଦାହରଣରୁ 'ତି' ପ୍ରତ୍ୟାୟାନ୍ତ କୃଦନ୍ତ ପଦଟି ଚିହ୍ନାଅ ।

(A) ନିଧି

(B) ବିଧି

(C) ବୁଦ୍ଧି

(D) ସନ୍ଧି

ଉତ୍ତର- C

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

42. ନିମ୍ନ ଉଦାହରଣରେ କେଉଁଥିରେ 'ଇ'   ପ୍ରତ୍ୟୟ ନାହିଁ ?

(A) ବ୍ୟାଧୁ

(B) ଚାଲି

(C) ସୃଷ୍ଟି

(D) ଶୋଇ

ଉତ୍ତର- C

43. ନିମ୍ନ ଉଦାହରଣରୁ ଭିନ୍ନ ଜାତୀୟ ଶବ୍ଦଟି ବାଛି

(A) ସ୍ଥିତି

(B) ପ୍ରୀତି

(C) ଭକ୍ତି

(D) ତ୍ୟାଗୀ

ଉତ୍ତର- D

44. ନିମ୍ନ ଉଦାହରଣରୁ ଭିନ୍ନ ଜାତୀୟ ଶବ୍ଦଟି ବାଛି ।

(A) ପ୍ରପନ୍ନ

(B) ଚୂର୍ଣ୍ଣ

(C) ବିଦୀର୍ଣ୍ଣ

(D) ନର୍ତ୍ତନ

ଉତ୍ତର- D

45. ନିମ୍ନ ଉଦାହରଣରୁ ଭିନ୍ନ ଜାତୀୟ ଶବ୍ଦଟି ବାଛି ।

(A) ଛଣା

(B) ଚାଖଣା

(C) ଦେଖଣା

(D) ମାରଣା

ଉତ୍ତର- A

46. ନିମ୍ନ ଉଦାହରଣରୁ ଭିନ୍ନ ଜାତୀୟ ଶବ୍ଦଟି ବାଛି ।

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(A) ରୁଗଣ

(B) କ୍ଷୀଣ

(C) ହାଣ

(D) ତ୍ରାଣ

ଉତ୍ତର- C

47. ନିମ୍ନ ଉଦାହରଣରେ କେଉଁଟି ସମଶ୍ରେଣୀୟ ନୁହେଁ ?

(A) ମାଗଣ

(B) ବରଣ

(C) ଗ୍ରହଣ

(D) ମିଶ୍ରଣ

ଉତ୍ତର- A

48. କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି ସମଶ୍ରେଣୀୟ ନୁହେଁ ?

(A) କାରଣ

(B) ମାରଣ

(C) ସ୍ମରଣ

(D) ସହଣ

ଉତ୍ତର- C

49. କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି ଭିନ୍ନ ଜାତୀୟ ?

(A) ସ୍ମାରକ

(B) ଶୋଷକ

(C) କାର୍ତ୍ତିକ

(D) ନକ

ଉତ୍ତର- C

50. କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି ସମଶ୍ରେଣୀୟ ନୁହେଁ ? |

(A) କାତୁଆ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(B) ଭାତୁଆ

(C) ଇନ୍ଦୁଆ

(D) ପଛୁଆ

ଉତ୍ତର- B

1. ଧାତା ଶବ୍ଦଟିର ପ୍ରତିଶବ୍ଦଟି କେଉଁଟି ?

(A) ପ୍ରସୂନ

(B) ବିଧାତା

(C) ତଡ଼ଗ

(D) ଶିଖରୀ

ଉତ୍ତର- B

2. କୋଷ ଶବ୍ଦଟିର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ କେଉଁଟି ?

(A) କୁଳିଶ

(B) ଶମ୍ପା

(C) ବାୟସ

(D) ଶମ୍ପା

ଉତ୍ତର- C

3. କ୍ଷିତି ଶବ୍ଦଟିର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ କେଉଁଟି ?

(A) ଜମ୍ବୁନଦ

(B) ଶାହ୍ମୁଁଳ

(C) ଭାରତୀ

(D) ଭୂମି

ଉତ୍ତର- D

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ପରୀକ୍ଷା
digitalodishaedu.com
ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

4. ମନୁଜ ଶବ୍ଦଟିର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ -

(A) ମାନବ

(B) ଆସ୍ୟ

(C) ବାନର

(D) ଝସ

ଉତ୍ତର- A

5. ଅଭ୍ରଟିର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ହେଉଛି –

(A) ଘନ

(B) ବାରଣ

(C) ପ୍ରଭାକର

(D) ସୁମନ

ଉତ୍ତର- A

6. ପାଷାଣ ଶବ୍ଦର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ କ' ଣ ?

(A) ପବମାନ

(B) ରସନା

(C) ଅଜା

(D) ଉପଳ

ଉତ୍ତର- D

7. ପକ୍ଷୀରାଜର ଅନ୍ୟତମ ନାମ କ'ଣ ?

(A) ଓଟ

(B) ଗରୁଡ଼

(C) କୋଇଲି

(D) ମୟୁର

ଉତ୍ତର- D

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

୫.କେଉଁଟି ଝିଅର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ନୁହେଁ ?

(A) ଦୁହିତା

(B) ଚାରୁ ।

(C) ସୁତା

(D) ପୁତ୍ରୀ

ଉତ୍ତର- B

୨. ମାଙ୍କଡ଼ର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ କେଉଁଟି ନୁହେଁ ?

(A) କପି

(B) ମର୍କଟ

(C) ଶାଖାମୃଗ

(D) ଦ୍ୱିରେଫ

ଉତ୍ତର- D

10. କେଉଁଟି ବୃକ୍ଷର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ?

(A) ଶସ୍ୟ

(B) ଗିଲାଟୁ

(C) ବାନ

ଉତ୍ତର- D

11. ପୃଥିବୀର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ କେଉଁଟି ?

(A) ସଦନ

(B) ଅଚଳା

(C) ମହୀରୁହ

(D) ନିଳୟ

ଉତ୍ତର- B

12. ଘରର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ କେଉଁଟି ?

(A) ସଦନ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(B) ନିକେତନ

(C) ଆଗାର

(D) A, B, ସମସ୍ତ

ଉତ୍ତର- D

13. କେଉଁଟି ଭ୍ରମରର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ନୁହେଁ ?

(A) ମଧୁବ୍ରତ

(B) ଷଟ୍ପଦ

(C) ଶାଖାମୃଗ

(D) ଅଳିନ୍ଦ

ଉତ୍ତର- C

14. ନଦୀର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ କେଉଁଟି ନୁହେଁ ?

(A) ସରିତ

(B) ତରଙ୍ଗିଣୀ

(C) ସ୍ରୋତସିନୀ

(D) ପଙ୍କେରୁହ

ଉତ୍ତର- D

15. କେଉଁଟି ପଦ୍ମର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ନୁହେଁ ?

(A) ନଳିନୀ

(B) ଅରବିନ୍ଦ

(C) କିଶଳୟ

(D) ଶତପତ୍ର

ଉତ୍ତର- C

16. କେଉଁଟି ପର୍ବତର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ନୁହେଁ ?

(A) ମହୀଧର

(B) ଅଚଳ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(C) ବସ୍ତୁ

(D) ପାହାଡ଼

ଉତ୍ତର- C

17. କେଉଁଟି ଚନ୍ଦ୍ରର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ନୁହେଁ ?

(A) ହିମାଂଶୁ

(B) ସୁଧଶୁ

(C) ଓଷଧୀଶ

(D) ମାଇଁଣ୍ଡ

ଉତ୍ତର- D

18. ବ୍ରାହ୍ମୀ, ଭାରତୀ, ବୀଣାପାଣି କାହାର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ

(A) ସରସତୀ

(B) ଲକ୍ଷ୍ମୀ

(C) ପାର୍ବତୀ

(D) ବୃନ୍ଦାବତୀ

ଉତ୍ତର- A

19. ଆକାଶର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ କେଉଁଟି ?

(A) ଅମ୍ବର

(B) ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ

(C) ବିହାୟସ

(D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ

ଉତ୍ତର- D

20. କେଉଁଟି ଅଗ୍ନିର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ନୁହେଁ ?

(A) ବୈଶ୍ୱାନର

(B) ଜାତବେଦ

(C) ବୃହତ୍ଭାନୁ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ digitalodishaedu.com ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(D) ମିହିର

ଉତ୍ତର- D

21. କେଉଁଟି ବୁଦ୍ଧିର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ?

(A) ମନୀଷା

(B) ଶର୍ବରୀ

(C) ତପନ

(D) ମନସିକ

ଉତ୍ତର- A

22, ରାତିର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ କେଉଁଟି ନୁହେଁ ?

(A) ଶର୍ବରୀ

(B) ବିଭାବରୀ

(C) ଘୃଣି

(D) ରଜନୀ

ଉତ୍ତର- C

23. ସର୍ପର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ କେଉଁଟି ନୁହେଁ ?

(A) ଭୁଜଙ୍ଗମ

(B) ଅହି

(C) ଗୁଳ୍ମପଦ

(D) ବଳକ୍ଷ

ଉତ୍ତର- D

24. କେଉଁଟି ଅଲଗା ବାଛି ?

(A) ତ୍ରିଦଶ

(B) ଦାନବାରୀ

(C) ମୀନକେତନ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ
digitalodishaedu.com
ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(D) ନିର୍ଜର

ଉତ୍ତର- C

25. ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ କେଉଁଟି ନୁହେଁ ?

(A) ଆଦିତ୍ୟ

(B) ଦିବାକର

(C) ପ୍ରଭାକର

(D) ମିହିର

ଉତ୍ତର- D

1. ଅହିଂସା – ଏହି ଶବ୍ଦର ବିପରୀତ ଶବ୍ଦଟି କ'ଣ ?

(A) ହିଂସା

(B) ଶାନ୍ତି

(C) ସହିଂସା

(D) ଇର୍ଷା

ଉତ୍ତର- A

2. ହିତ – ଏହି ଶବ୍ଦର ବିପରୀତ ଶବ୍ଦଟି କ'ଣ ହେବ ?

(A) ମଙ୍ଗଳ

(B) ଉପକାର

(C) ଅହିତ

(D) କ୍ଷତି

ଉତ୍ତର- C

3. ବହିର୍ଗତ ଶବ୍ଦର ବିପରୀତ କ’ ଣ ହେବ ?

(A) ଅନ୍ତଗତ

(B) ଅନ୍ତର୍ଗତ

(C) ଆଗତ

(D) ସ୍ୱାଗତ

ଓଡିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ digitalodishaedu.com ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉତ୍ତର- B

4. କୁଚିନ୍ତା - ଏହାର ବିପରୀତ ଶବ୍ଦଟି କ' ଣ ?

(A) ଦୁଃଶ୍ଚିନ୍ତା

(B) ଦୁଶ୍ଚିନ୍ତା

(C) ସୁଚିନ୍ତା

(D) ଅପଚିନ୍ତା

ଉତ୍ତର- C

5. ନିଜସ୍ - ଏହାର ବିପରୀତ ଶବ୍ଦଟି କ'ଣ ହେବ ?

(A) ପରଧନ

(B) ଅନ୍ୟାଧନ

(C) ପରସ୍

(D) କାହାର ଧନ

ଉତ୍ତର- C

6. ରୋଗୀ - ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦଟି କଣ ?

(A) ସୁସ୍ଥ

(B) ଭଲ

(C) ନୀରୋଗ

(D) ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟବାନ୍

ଉତ୍ତର- C

7. ପ୍ରାଚୀନ – ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦଟି କ' ଣ ହେବ

(A) ପୁରୁଣା "

(B) ନୂଆ

(C) ଅର୍ବାଚୀନ

(D) ପ୍ରାଚୀ

ଉତ୍ତର- C

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

8. ପାପୀ - ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦଟି କ'   ଣ ହେବ ?

(A) ପୁଣ୍ୟ

(B) ପୁଣ୍ୟବାନ୍

(C) ଅପାପୀ

(D) ନିଷ୍ପାପ

ଉତ୍ତର- D

9. ସ୍ୱର୍ଗ – ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ କ'ଣ ?

(A) ପାତାଳ

(B) ମରିଂ

(C) ପୃଥିବୀ

(D) ନରକ

ଉତ୍ତର- D

10. ଅପେକ୍ଷା – ଏହା ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦଟି କିଏ ?

(A) ଅପେକ୍ଷା ନ କରିବା

(B) ଉପେକ୍ଷା

(C) ଅନପେକ୍ଷା

(D) ବିଳମ୍ବ

ଉତ୍ତର- B

11. ଅସଲ – ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦଟି କିଏ ?

(A) ଭଲ

(B) ମନ୍ଦ

(C) ନକଲ

(D) ଖରାପ

ଉତ୍ତର- C

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ digitalodishaedu.com ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

12. ବିରାଗ - ବିପରୀତରେ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ସରାଗ

(B) ରାଗ

(C) ଶାନ୍ତ

(D) ଅନୁରାଗ

ଉତ୍ତର- D

13. ଉପାୟ - ବିପରୀରେ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ନିରୁପାୟ

(B) ଅପାୟ

(C) ଉପାୟୀ

(D) ଚିନ୍ତାଶୂନ୍ୟ

ଉତ୍ତର- B

14. ଆବିର୍ଭାବ – ବିପରୀତରେ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ଜନ୍ମ

(B) ମୃତ୍ୟୁ ..

(C) ତିରୋଭାବ

(D) ଅଭାବ

ଉତ୍ତର- C

15. କଠିନ – ବିପରୀତରେ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ଟାଣ

(B) କୋମଳ

(C) ପଥୁରିଆ

(D) ହତାଶ

ଉତ୍ତର- B

16. ଋଣୀ - ବିପରୀତରେ କ'ଣ ହେବ ?

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(A) ଋଣ

(B) କରଜ

(C) ଧାର

(D) ଅଣ

ଉତ୍ତର- D

17. ଉର୍ଦ୍ଧ - ବିପରୀତରେ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ଉପର

(B) ସ୍ୱର୍ଗ

(C) ଅଧ

(D) ତଳ

ଉତ୍ତର- C

18. ଅପଚୟ – ବିପରୀତରେ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ସଂଚୟ

(B) ନିଶ୍ଚୟ

(C) ପରିଚୟ

(D) ଉପଚୟ

ଉତ୍ତର- D

19. ଭୌତିକ - ବିପରୀତରେ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ପାର୍ଥିବ

(B) ସଂସାରିକ

(C) ଆଧାୟିକ

(D) ଐହିକ

ଉତ୍ତର- C

20. ସୁନୀତି – ବିପରୀତରେ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ଦୁର୍ନୀତି

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ପରୀକ୍ଷା digitalodishaedu.com ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(B) ଲାଞ୍ଚ

(C) ନୀତିବିହୀନ

(D) ନୀତିହୀନ

ଉତ୍ତର- B

21. ଦୁଃଖୀ - ବିପରୀତରେ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ଦୁଃଖ ଭୋଗ କରୁଥିବା ଲୋକ

(B) ସୁଖ ଭୋଗ କରୁଥିବା ଲୋକ

(C) ସୁଖରେ ଥିବା ଲୋକ

(D) ସୁଖୀ

ଉତ୍ତର- D

22. ଐହିକ - ବିପରୀତରେ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ପାରତ୍ରିକ

(B) ସାଂସାରିକ

(C) ପାର୍ଥିବ

(D) ସ୍ୱର୍ଗୀୟ

ଉତ୍ତର- A

23. ଦିବ୍ୟ – ଏହି ଶବ୍ଦର ବିପରୀତ ଶବ୍ଦ କ' ଣ ?

(A) ଅଦିବ୍ୟ

(B) ସୁଦିବ୍ୟ

(C) ସୁନ୍ଦର

(D) ଅସୁନ୍ଦର

ଉତ୍ତର- A

24. ଦୁର୍ଭେଦ୍ୟ – ଏହି ଶବ୍ଦର ବିପରୀତ ଶବ୍ଦ କ' ଣ ହେବ ?

(A) କୁରେଦ୍ୟ

(B) ସୁରେଦ୍ୟ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ digitalodishaedu.com ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(C) ନରେଦ୍ୟ

(D) ଅଭେଦ୍ୟ

ଉତ୍ତର- B

25. ବିଜ୍ଞ - ବିପରୀତ ଶବ୍ଦ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ଅଭିଜ୍ଞ

(B) ଜ୍ଞାନୀ

(C) ଅନବିଜ୍ଞ

(D) ଅଜ୍ଞାନ

ଉତ୍ତର- C

26. ଦୁଃସ୍ଥ ଶବ୍ଦର ବିପରୀତ ଶବ୍ଦଟି କ'ଣ ହେବ ?

(A) ସୁସ୍ଥ

(B) ଅସୁସ୍ଥ

(C) ସୁସୁସ୍ଥ

(D) ନୀରୋଗ

ଉତ୍ତର- A

27. ଅମୃତ ଶବ୍ଦର ବିପରୀତ ଶବ୍ଦ କ' ଣ ହେବ ?

(A) ବିଷ

(B) ସୁଧା

(C) ଅମିୟ

(D) ମୃତ

ଉତ୍ତର- A

28. କ୍ଷୁଦ୍ର – ଶବ୍ଦର ବିପରୀତ ଶବ୍ଦଟି କ' ଣ ?

(A) କ୍ଷାନ

(B) ବଡ଼

(C) ଛୋଟ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(D) ବୃହତ

ଉତ୍ତର- D

29. ଆଲୁଅ - ଏହି ଶବ୍ଦର ବିପରୀତ ଶବ୍ଦ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ଆଲୋକ

(B) ଅନ୍ଧାର

(C) ଆଲୋକିତ

(D) ନୀରନ୍ଧ୍ର

ଉତ୍ତର- B

30. ଆନନ୍ଦ – ଏହି ଶବ୍ଦର ବିପରୀତ ଶବ୍ଦଟି କ' ଣ ହେବ ?

(A) ନିରାନନ୍ଦ

(B) ସୁଖ

(C) ଅଦୁଃଖ

(D) ଦୁଃଖ

ଉତ୍ତର- A

31. ସେ ଜଣେ ଧନୀ ଲୋକ ।

(ରେଖାଙ୍କିତ ପଦର ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦଟି କ'ଣ ହେବ ?)

(A) ନିର୍ଭୟ

(B) ଧନବାନ୍

(C) ନିର୍ଦ୍ଧନ

(D) ଦୁର୍ବଳ

ଉତ୍ତର- C

32. ସାମ୍ୟ – ଏହାର ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦଟି କ' ଣ ହେବ ?

(A) ସମ

(B) ଅସମ

(C) ବିଷମ

digitalodishaedu.com ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(D) ବୈଷମ୍ୟ

ଉତ୍ତର- D

33. ପ୍ରତିବ – ଏହାର ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦଟି କ'ଣ ହେବ ?

(A) ପ୍ରତିବିଧାନ

(B) ଆକୁଳ

(C) ସଂକୁଳ

(D) ଅନୁକୂଳ

ଉତ୍ତର- D

34. ବିଦେଶୀ ମାଇରେ ବହୁତ ଦୋଷ ।- ରେଖାଙ୍କିତ ଶବ୍ଦର ଓଲଟା ଅର୍ଥଟି କ' ଣ ?

(A) ଦେଶୀ

(B) ଅଦେଶୀ

(C) ନିଜଦେଶୀ

(D) ନିଦେଶୀ

ଉତ୍ତର- A

35. ହ୍ରାସ – ଏହାର ବିପରୀତାର୍ଥକ ବୋଧକ ଶବ୍ଦଟି କ' ଣ ?

(A) କମିବା

(B) ବଢ଼ିବା

(C) ନ୍ୟୁନ

(D) ବୃଦ୍ଧି

ଉତ୍ତର- D

36. 'ପିଠିଆ' ର ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ କିଏ ?

(A) ବେଠିଆ

(B) ପେଟୁଆ

(C) ଉଠିଆ

(D) ଶାଠୁଆ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉତ୍ତର- C

37. କେଉଁ ଗୋଟିକ 'ମସୃଣ' ର ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ ?

(A) ଚିକ୍କଣ

(B) କୋମଳ

(C) ନଶ୍ୱର

(D) ବନ୍ଧୁର

ଉତ୍ତର- D

38. 'ଏକତା' ଶବ୍ଦର ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦଟି କିଏ ?

(A) ପାର୍ଥକ୍ୟ

(B) ଅନୈକ୍ୟ

(C) ସାଦୃଶ୍ୟ

(D) ବୈସାଦୃଶ୍ୟ

ଉତ୍ତର- B

39. ବ୍ୟାସ' ଶବ୍ଦର ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ ଭାବରେ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ହେବ ?

(A) କ୍ୟାସ

(B) ନ୍ୟସ୍ତ

(C) ସମାସ

(D) ବିସ୍ତାରିତ

ଉତ୍ତର- C

40. କେଉଁଟି 'ସମଷ୍ଟି' ଶବ୍ଦର ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ ?

(A) ଯଷ୍ଟି

(B) ବ୍ୟଷ୍ଟି

(C) କୃଷ୍ଟି

(D) ସୃଷ୍ଟି

ଉତ୍ତର- B

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ଜାମ digitalodishaedu.com ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

41. 'ସିଆଣି ଆ' ର ବିପରୀତ ଅର୍ଥ ବୁଝାଇବାପାଇଁ କେଉଁଟି ଉପଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ ?

(A) ବୁଦ୍ଧିଆ

(B) ଗୁଣ୍ଡା

(C) ହୁଣ୍ଡାଇ

(D) ଅଳସୁଆ

ଉତ୍ତର- C

42. 'ଅଧମର୍ଣ୍ଣ' ର ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ କେଉଁଟି ?

(A) ପରିଛନ୍ନ

(B) ଉତ୍ତମର୍ଣ୍ଣ

(C) ଅନୁଭୂତି

(D) ସମାକୀର୍ଣ୍ଣ

ଉତ୍ତର- B

43. 'ଲଘିମା' ର ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ କେଉଁ ଗୋଟିକ ?

(A) ମହିମା

(B) ଦ୍ରାଘିମା

(C) ଗରିମା

(D) ବଢ଼ିମା

ଉତ୍ତର- C

44. କେଉଁ ଗୋଟିକ ଧାରୁଆ' ର ବିପରୀତ ଅର୍ଥକୁ ବୁଝାଉଛି ?

(A) କୁଣ୍ଠା

(B) ଦକ୍କଡ଼ା

(C) ମୁନିଆ

(D) ପାଲିସ

ଉତ୍ତର- B

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ଜାମ
digitalodishaedu.com
ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

45. କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି 'ଜଙ୍ଗମ' ର ବିପରୀତ ଅର୍ଥକୁ ବୁଝାଉଛି ?

(A) ସ୍ଥାବର

(B) ଅସ୍ଥାବର

(C) ଜୀଶୀ

(D) ଗତିଶୀଳ

ଉତ୍ତର- A

46. ଆଗ୍ରହ' ଶବ୍ଦର ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦଟି କିଏ ?

(A) ବିଗ୍ରହ

(B) ସାଗ୍ରହ

(C) ଅନାଗ୍ରହ

(D) ଆଗ୍ରହହୀନ

ଉତ୍ତର- C

47. 'କୃପଣ' ର ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦଟି କ'ଣ ହେବ ?

(A) ଧନୀ

(B) ମାଳୀ

(C) କୁଣ୍ଠିତ

(D) ବଦାନ୍ୟ

ଉତ୍ତର- D

48. କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି 'କଳିହୁଡ଼ୀ' ର ବିପରୀତ ଅର୍ଥକୁ ବୁଝାଇବ ?

(A) କଳିଆଗୋଇ

(B) ସୁଆରୀ

(C) ମାନିନୀ

(D) ଚତୁରୀ

ଉତ୍ତର- B

49. କେଉଁ ଗୋଟିକ 'ଅସନା' ର ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ ?

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ digitalodishaedu.com ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(A) ଅଳିଆ

(B) ଆବର୍ଜନା

(C) ନିକ

(D) ସଫା

ଉତ୍ତର- C

50. 'ଖଦଡ଼' ଶବ୍ଦର ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦଟି କିଏ ?

(A) ଚିକ୍କଣ

(B) ସଫା

(C) ମୋଟା

(D) ସରୁଆ

ଉତ୍ତର- A

କ୍ରିୟାଯୁକ୍ତ (ତୁଳନାତ୍ମକ) ରୂଢ଼ି

ଏଣ୍ଡୁଅପରି ମୁଣ୍ଡ ଟୁଙ୍ଗାରିବା - ସେ କିଛି ବୁଝୁ ନ ବୁଝୁ ସବୁବେଳେ ଏଣ୍ଡୁଅପରି ମୁଣ୍ଡ ଟୁଙ୍ଗାରୁଥାଏ |
କୁକୁର ପରି ଧାଇଁବା – ଟଙ୍କା କେଇଟା ପାଇଁ ଲୋଭରେ ସେ କୁକୁର ପରି ଧାଉଁଛି |
ଖୁଣ୍ଟା ପରି ଠିଆହେବା – ବସିବାରୁ କହିଲି, ନବସି ଖୁଣ୍ଟାପରି ଠିଆହୋଇ ରହିଲୁ କାହିଁକି ?
ଗଡ଼ୁପରି ପଡ଼ିବା/ଢିଙ୍କିପରି ପଡିବା – ଲୋକଟା ଗଡପରି ପଡିଛି, ପଦେ ବି ଜବାବ ନାହିଁ |
ଛୁଞ୍ଚିପରି ମୁହଁକରିବା – ସବୁବେଳେ ଛୁଞ୍ଚିପରି ମୁହଁକଲେ କିଏ ତୋତେ ଭଲପାଇବ ?

ଜୋକପରି ଲାଗିବା – ଯେଉଁମାନେ କର୍ମଠ, ସେମାନେ ସର୍ବଦା ଜୋକପରି ଲାଗିଥାନ୍ତି |
ପେଡିପରି ମୁହଁ କରିବା / ଫୁଲାଇବା – ସତକଥା କହିବାରୁ ସେ ପେଡିପରି ମୁହଁ ଫୁଲାଇ ବସିଛି |
ପବନପରି ଧାଇଁବା – କିଏ ବିପଦରେ ପଡିଛି ଶୁଣିଲେ, ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାପାଇଁ ସେ ପବନପରି ଧାଇଁଛନ୍ତି
ପ୍ରସାଦ ପରି ପାଅଦେବା – ଭାତ ବଢାହେଉ ହେଉ ସେ ପ୍ରସାଦପରି ପାଇଦେଲା |
ବରଡା ପତ୍ରପରି ଥରିବା – ପିଲାଟିର ମିଛକଥା ଜଣା ପଡିଯିବାରୁ ବାପାଙ୍କ ଆଗରେ ସେ ବରଡାପତ୍ରପରି ଥରୁଛି|
ସାପପରି ଫଁ ଫଁ ହେବା – ବାଳକ ଅଭିମନ୍ୟୁ ସପ୍ତରଥୀଙ୍କ ସହିତ ସିଂହପରି ଯୁଝିଥିଲେ |
ଶୁଆପରି ଘୋଷିବା –ଗୀତ ତା ମନକୁ ଏମିତି ପାଅଛି ଯୋ ଦିନରାତି ଶୁଆପରି ଘୋଷିହେଉଛି |

ରଢି (RUDHI)	ଅର୍ଥ (Artha / meaning)	ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର (bakya re byabahara / use in sentence)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଅହନ୍ତା ରଖିବା / ଅକସ ରଖିବା (Ahanta rakhiba / akas rakhiba)	ପ୍ରତିହିଂସା ମନୋଭାବ ପୋଷଣ କରିବା (Prati hinsa manobhaba posana kariba)	ସାଧୁଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ଅହନ୍ତା ରଖିଲେ କିଛି ଫଳହୁଏ ନାହିଁ । (sadhu lokanka prati ahanta rakhile kichi fala hua nahi)
ଅନ୍ଧାରକୁ ଟେକା ପକାଇବା / ଅନ୍ଧାରଘରେ ବାଡିବୁଲାଇବା (andharaku teka pakaiba / andharare badibulaiba)	ଅନୁମାନକରି କହିବା (anumana kari kahiba)	ପ୍ରକୃତ ପାଠନଜାଣି ଧୀରେନ୍ଦ୍ର ଉପରେ ରାଗିଲେ । (prakuta patha na jani dhirendra upare ragile)
ଆଖିରଖିବା (akhi rakhiba)	ଲକ୍ଷ୍ୟରଖିବା / ଯତ୍ନନେବା (lakhya rakhiba / jatna neba)	କଳାଧନ ରଖିଥିବାରୁ ଦୁର୍ନୀତିନିବାରଣ ବିଭାଗର କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନେ ତାଙ୍କଉପରେ ଆଖି ରଖିଛନ୍ତି । (kaladhana rakhi thibaru durniti nibarana bibhagara karmakartamane tanka upare akhi rakhi chanti)
ଆଖିଦେବା / ଦୃଷ୍ଟିପକାଇବା (akhi dekhiba / drustipakaiba)	ବିଷ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିବା / ଲୋଭକରିବା (bisa drustire dekhiba / lobhakariba)	ପର ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ଆଖିଦେବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । (para drabyaku akhi deba thik nuhe)
ଆଖିବୁଲାଇବା (akhibulaiba)	ମୋଟାମୋଟି ଦେଖିବା (motamoti dekhiba)	ପରୀକ୍ଷାକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ବ୍ୟାକରଣ ବହି ଉପରେ ଟିକିଏ ଆଖି ବୁଲାଇଦେବ । (parikhyaku jiba purbaru byakarana bahi upare tikia akhi bulaidabu)
ଆଖିବୁଜିବା (akhibujiba)	ମରିବା (mariba)	ବାପ ଆଖିବୁଜିବାର ମାସ ଦୁଇଟାହୋଇନି, ପୁଅମାନେ ଭିନ୍ନ ହୋଇଗଲେ । (bapa akhibujibaru masa duita hoini, pua mane bhinna hoigale)
ଆଖିକି ପାଇବା (akhiki paiba)	ପସନ୍ଦ କରିବା (pasanda kariba)	ବାପା ଆଣିଥିବା ଜିନିଷ ଗୋପାଳର ଆଖିକି ପାଇଲାନି । (bapa anithiba jinisa gopalara akhiki pailani)
ଆଖିପାଇବା (akhi paiba)	କଳନା କରିବା (kalana kariba)	ନିର୍ମଳ ତ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢିଲାଣି ଏକୁଟିଆ କଟକ ଯିବାକୁ ତାକୁ ମନା କରୁଛ କାହିଁକି ? ।ଚାରିଆଡୁ ତା ଆଖିପାଇଗଲାଣି।

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

		(nirmala ta astama padhilani akutia kataka jibaku taku mana karucha kahinki? Chariadu ta akhipailani)
ଆଡଆଖିରେ ନଚାହିଁବା (adaakhire na chahinba)	ସାମାନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିନଦେବା / ସମ୍ପର୍କ ନରଖିବା (samanya drusti na deba / samparka na rakhiba)	ମୁଁ ତୁମର କିଦୋଷ କରିଛି ଯେ ଆଡଆଖିରେ ବି ଚାହୁଁନା | (mu tumara kidosa karichi je ada akhire bi chahuna)
ଆଖିଖୋଲିଦେବା (akhi kholideba)	ଜାଗ୍ରତ କରାଇଦେବା (jagrata karaiba)	ମହାପୁରୁଷର ଜୀବନୀ ଅଧ୍ୟୟନକଲେ ମଣିଷର ଆଖିଖୋଲିଯାଏ| ଗୀତା ଅଧ୍ୟୟନ ମଣିଷର ଆଖିଖୋଲିଦିଏ | (mahapurusara jibani adhyana kale manisara akhi kholijai. Gita adhyana manisara akhi kholidia)
ଉଷୁନାଧାନ ଗଜାହେବା (usana dhana gaja heba)	ଅସମ୍ଭବ ସମ୍ଭବହେବା (asambhaba sambhaba heba)	ମୁମୂର୍ଷୁ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡିଥିବା କର୍କଟ ରୋଗୀଟି ସତେକ'ଣ ବଞ୍ଚିବ ନା ଉଷୁନାଧାନ ଗଜାହେବ ! (murmusu abasthare padithiba karkata rogiti sate kan banchiba na usuna dhana gaja heba)
ଉପରେ ପଡିକହିବା (upare padi kahiba)	ଆବୁଡା ପଡିବା (abuda padiba)	()
ନପଚାରୁଣୁ କହିବା (napacharunu kahiba)	ଅନ୍ୟର କଥା ନସରୁଣୁ କହିବା (anyara katha na sarunu kahiba)	ଉପରେ ପଡିକହିବା ତା'ର ଗୋଟେ ବଦ ଅଭ୍ୟାସ | ତାଙ୍କର କଥା ଆଗେ ଶୁଣ, ତୁମେ କାହିଁକି ଉପରେ ପଡି କହୁଛ ? (upare padi kahiba tara gote bad abhyasa . Tankara katha age suna, tume kahinki upare padi kahucha)
କପାଳ ଖୋଲବା (kapala kholiba)	ଭଲବେଳ ପଡିବା / ଉନ୍ନତି କରିବା (bhala bela padiba / unnati kariba)	ରାମବାବୁଙ୍କର ପଦନ୍ନୋତି ହେଲା, ପୁଅ ଚାକିରି ପାଇଲା, ତାଙ୍କର କପାଳ ଖୋଲିଗଲା | (rambabunkara padonnati hela, pua chakiri paila, tankara kapala kholigala)
କପାଳ ଫାଟିବା (kapala fatiba)	ସର୍ବନାଶହେବା (sarbanasa heba)	ଏବର୍ଷ ମହାବାତ୍ୟାରେ ମରୁଡି ହେବାରୁ ଲୋକଙ୍କ କପାଳ ଫାଟିଲା | (abarsa mahabatyare marudi hebaru lokanka kapala fatila)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

କଳାକାଠ ପଡିଯିବା (kalakatha padijiba)	ମଳିନ ପଡିଯିବା (malina padijiba)	ଚାକିରି ପାଇଁ ବୁଲିବୁଲି ପିଲାଟା କଳାକାଠ ପଡିଗଲାଣି | ଦୋଷକରିଥିବାରୁ ଛାତ୍ରଟି ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଦେଖି କଳାକାଠ ପଡିଗଲା | (chakiri pain buli buli pialti kala katha padi galani. Dosakarithibaru chatrati pradhanasikhyanku dekhi kalakatha padigala)
କଟା ଘା'ରେ ଚୂନଦେବା (kata ghare chuna deba)	ଯନ୍ତ୍ରଣା ଉପରେ ଯନ୍ତ୍ରଣାଦେବା (jantrana upare jantrana deba)	ହରିଆ ଦୋଷନକରୁ ଜୋରିମାନା ଦେଲା, ପୁଣି ତାକୁ ବାସନ୍ଦକଲେ କଟାଘା'ରେ ଚୂନଦେବା ଭଳିହେବ | (haria dosanakaru jorimana hela,puni taku basanda kale kata ghare chuna deba.)
କଳାକନା ବୁଲାଇବା (kalakana bulaiba)	ସର୍ବସ୍ୱ ଲୁଟିନେବା / ସର୍ବନାଶ କରିବା (sarbaswa luti neba / sarbanasa kariba)	ଡକାୟତମାନେ କାଳି ରାତିରେ ତାଙ୍କଘରେ ପଶି କଳାକନା ବୁଲେଇ ଦେଇଛନ୍ତି | (dakayata mane kali ratire tanka ghare pasi kalakana lutheideuthale)
କାନରେ ହାତଦେବା (kanare hatadeba)	ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟହେବା (ascharjya heba)	ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କ୍ରିକେଟ ଖେଳାଳିମାନେ ଦେଶଦ୍ରୋହୀ, ଏକଥା ଶୁଣିଲେ | (su pratisthita kriket khelali mane desa drohi, akatha sunile.)
କାମରେ ହାତଦେବା (kamare hatadeba)	କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭକରିବା (karjya arambha kariba)	ବୁଦ୍ଧିମାନ ଲୋକ କୌଣସି କାମରେ ହାତଦେବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ବିଷୟରେ ଟିକିନିଖି ବୁଝିଥାନ୍ତି | (budhimana kounasi kamare hata deba pusturu se bisayre tikinichi o)
କାଠହୋଇଯିବା / ଜଡ ପାଲଟିଯିବା (katha hoijiba / jada palatijiba)	କାତର ହେବା (katara heba)	ରେଳ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ମୃତାହତଙ୍କୁ ଦେଖି ସେ କାଠ ହୋଇଗଲେ | (rela durghatanare mrutahatanku dekhi se katha hoigala)
କୁହୁଡି ପହଁରିବା (kuhudi pahanriba)	ବୃଥାପରିଶ୍ରମ / ବୃଥା ପୟାସ କରିବା (brutha parisrama / brutha prayasa kariba)	ମନ୍ତ୍ରୀମହୋଦୟ କହିବାରୁ ସଭାର ଆୟୋଜନ କରାଗଲା |ମାତ୍ର ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସେ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବାତିଲ କଲେ |ଆମର କେବଳ କୁହୁଡି ପହଁରିବା ସାରହେଲା | ସେ କୁହୁଡି ପହଁରି ଅନେକ ଧୋକା ଖାଇଲାଣି, ତଥାପି ତା ମୁଣ୍ଡରେ ବୁଦ୍ଧି ପଶୁନି | (mantri mohadaya kahibaru sabhara ayojana karagala. Matra sesa muhutare se tankara karjyakrama batil kale. Amara kebala kuhudi pahanriba sara hela . Se

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

		kuhudi pahanri aneka dhoka khailani, tathapi ta mundare budhi pasuni.)
ଖାଲରେ ପକାଇବା (khalare pakaiba)	ବିପଦରେ ପକାଇବା (bipadare pakaiba)	ଯାହାକୁ ଇଶ୍ୱର ସାହା, ତାକୁ ଖାଲରେ ପକାଇବାକୁ ଯେତେ ଚେଷ୍ଟାକଲେବି କିଛି ହେବନି | (jahaku eswara saha, taku khalare pakaibaku jete chesta kalebi kichi habani)
ଖିଅକାଢିବା (khio kadhiba)	କଥାକୁ ଘାଣ୍ଟି ଦୋଷ ଖୋଜିବା (kathaku ghanti dosa khojiba)	ସବୁ କଥାରୁ ଖିଇକାଢିବା ତାର ଗୋଟାଏ ବଦ ଅଭ୍ୟାସ| (sabu katharu khia kadhiba tara gotay bad abhyas.)
ଗୁଜୁରାଣ ମେଣ୍ଟାଇବା (gujurana mentaiba)	କଷ୍ଟସହି କଷ୍ଟକରି କୌଣସିମତେ ଚଳିବା (kasta sahi kasta kari kounasi mote chaliba)	ଗତ ମହାବାତ୍ୟାରେ ଆମ ଘରଦ୍ୱାର, ଚାଷବାସ ସବୁଗଲା |ମୂଲମଜୁରି ଲାଗି ବାପା କୌଣସି ପ୍ରକାର ଗୁଜୁରାଣ ମେଣ୍ଟାଉଛନ୍ତି | (gata mahabatyare ama gharadwara, chasabasa sabu gala . Mula majuri lagi bapa kounasi prakara gujurana mentauchanti.)
ଗୋଡହାତ ଧରିବା (godahata dhariba)	ବିନମ୍ର ଗୁହାରିକରିବା/ନେହୁରା ହେବା (binamra guhari kariba / nehura heba)	ବାପାଙ୍କର ଶୁଦ୍ଧିକାର୍ଯ୍ୟ ତୁଲାଇବାପାଇଁ ଗରିବଲୋକଟି ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ଗୋଡହାତ ଧରୁଛି | ମୋ ଜମିଖଣ୍ଡକ ଫେରାଇଦେବାକୁ ମୁଁ ଜମିଦାରଙ୍କ ଗୋଡହାତ ଧରିଲି | (bapankara sudhi karjya tulaibapain gariba lokati gaon lokanka goda hata dharuchi. Mo jami khandaka pheraidebaku mu jamidaranka godahata dharili.)
ଗୋଡ ଟେକି/କାଢି ବସିବା (goda tekiba / kadhi basiba)	ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିବା (prastuta rahiba)	ପରୀକ୍ଷାପରେ ପୁରୀ କୋଣାର୍କ ବୁଲିଯିବେ ବୋଲି ପିଲାମାନେ ଗୋଡ ଟେକି ବସିଛନ୍ତି | (parikhya pare mu puri konarka bulijibi boli pilamane goda teki basichanti.)
ଚଳୁ କରିଦେବା (chalu karideba)	ସବୁ ଶେଷକରିଦେବା (sabu sesakariba)	ଲୋକଟିର ଆଗପଛ କିଛି ବିଚାର ନାହିଁ; ଯେତେ ପଇସା ପାଇଲେ ମଧ୍ୟ ସବୁ ଚଳୁ କରିଦେଉଛି| (lokatira agapacha kichi bichar nahi; jete paisa paile madhya sabu chalu karideuchi)
ଚାଲିଲା ଶଗଡରେ ହାତଦେବା (chalila	ଅତି ଦୁଷ୍ଟାମି କରିବା (ati dustami kariba)	ରାନୁଅପାର ପୁଅ ଦି'ଟା ଚାଲିଲା ଶଗଡରେ ହାତଦେବା ପିଲା |

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

sagadare hata deba)		(ranu apara pua dita chalila sagadare hata deba pila)

ଚିତା କାଟିବା (chita katiba)	ଠକିବା (thakiba)	ଅନେକ ଭଣ୍ଡସାଧୁ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ କି ଧର୍ମନାମରେ ଲୋକଙ୍କୁ ଚିତା କାଟୁଛନ୍ତି| (aneka bhanda sadhu achanti, jeunmane ki dharma nare lokanku chita katuchanti)
ଛାତିପଥର କରିବା **(chati pathara kariba)**	ଧୈର୍ଯ୍ୟଧରିବା (dhoujya dhariba)	ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଅକାଳ ବିୟୋଗରେ ସବିତା ଛାତି ପଥରକରି ବଞ୍ଚିରହିଛନ୍ତି | (swaminkara akala biyogare sabita chati pathara kari banchi chanti)
ଛେଦାରୁ ଚୋପାଛଡାଇବା / ଜିରାରୁ ଶିରାକାଢିବା **(chenaru chopa chodaiba / jiraru sira kadhiba)**	ବୃଥାଦୋଷ କାଢିବା (brutha dosa kadhiba)	ଯେକୌଣସି କାମରେ ତାର ଛେନାରୁ ଚୋପାଛଡାଇବା ନୀତି ମୋତେ ଆଦୌ ଭଲ ଲାଗେନାହିଁ | (je kounasi kamare tara chenaru chopa chadaiba niti mote adou bhala lagenahi)
ଝିଣ୍ଟିକାମାରି ବଣି ପୋଷିବା **(jhintika mari bani posiba)**	ଦୁର୍ବଳକୁ ମାରି ସବଳକୁ ସାହାଯ୍ୟକରିବା (durbalaku mari sabalaku saharjya kariba)	ଝିଣ୍ଟିକାମାରି ବଣି ପୋଷିଲେ ଆସନ୍ତାଥରକୁ ଭୋଟ ପାଇବ ତ ? (jhintika mari bani posile asanta tharakaku bhot paiba ta ?)
ଠାସକୁମାରିବା **(thasku mariba)**	ଅନୁମାନକରି କହିବା (anumana kari kahiba)	ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ତରନଜାଣି ଠାସକୁ ମାରିବାରୁ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ ବିରକ୍ତହେଲେ । | ତୁମର ପ୍ରକୃତ ଜ୍ଞାନନାହିଁ, ତୁମେ ଖାଲି ଠାସକୁ ମାରୁଛ (prakuta uttara na jani thasku maribaru pradhana sikhyaka birakta hele. Tumara prakuta gyana nahi, tume khali thasku marucha.)
ତିଳକୁ ତାଳକରିବା **(tilaku tala kariba)**	ଛୋଟକଥାକୁ ବଡକରି ପ୍ରଚାରକରିବା (chota kathaku badakari prachar kariba)	ବୁଢୀହେଲା ତଥାପି ତିଳକୁ ତାଳ କରିବା ଗୁଣ ଛାଡିଲା ନାହିଁ | (budhi hela tathapi tilaku tala kariba guna chadila nahi)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ତିନି ପାଞ୍ଜିରୁ ଯିବା (tini panjiru jiba)	ଯଶହରାଇବା/ସୁନାମ ଲୋପ ପାଇବା (jasa haraiba / sunama lop paiba)	ସେତ ତିନିପାଞ୍ଜିରୁ ଗଲାଣି, ତା ନାଁ ଆଉ ଧରନା | (seta tini panjiru galani, ta na au dharana.)
ଦଫା ରଫା କରିବା (dafa rafa kariba)	ସର୍ବନାଶ କରିବା (sarbanasa kariba)	ଜାଲ୍ କାଗଜ ପତ୍ରକରି ତୁ ମୋର ସବୁ ସମ୍ପତ୍ତି ନେଇଛୁ ; ମୁଁ ତୋର ଦଫାରଫା ନକରି ଛାଡିବି ନାହିଁ | (jal kagaja patra kari tu mor sabu sampati neichu; mu tor dafa rafa na kari chadibi nahi.)
ଦାନାମାରିବା / ଦାନାରେ ଧୂଳିଦେବା (dana mariba / danare dhuli deba)	ଜୀବିକାରୁ ଉଚ୍ଛେଦକରିବା (jibikaru uchheda kariba)	କାହାରି ଦାନା ମାରିବା ଉଚିତନୁହେଁ | (kahari dana mariba uchit nuhe.)
ଦାଉସାଧିବା (dau sadhiba)	ପ୍ରତିଶୋଧନେବା (pratisodha neba)	କାହାଉପରେ ବିପଦ ପଡିଥିବାବେଳେ ଦାଉ ସାଧ ନାହିଁ | ଅଯଥା କାହାଉପରେ ଦାଉସାଧିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ | (kaha upare bipada padithibabele dau sadha nahi. Ajatha kaha upare dau sadhiba thik nuhe.)
ଦେଖିନପାରିବା (dekhi na pariba)	ଭଲ ନପାଇବା (bhala na paiba)	ଗାଁ ଲୋକେ ଆମର ଶ୍ରୀ ଦେଖିପାରିନ୍ତି ନାହିଁ ! (gaon loke amara sri dekhiparanti nahi.)
ନାଁ ପକାଇବା (na pakaiba)	ଦୁର୍ନାମ ଆଣିବା (durnama aniba)	ବାପ ତୋ'ର କେଡେ ବଡ ହାକିମ ଶେଷରେ ତୁ ଏଇ କାମ କରି ନାଁ ପକେଇଲୁ ! (bapa tara kede bada hakima sesare tu ai kama kari na pakeilu)
ନାଁ କରିବା (na kariba)	ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରିବା (sunama arjana kariba)	ଛୋଟପିଲା ହିସାବରେ ବାଜିରାଉତ ଯାହା ନାଁ କରିଛ, ସେଥିପାଇଁ ଓଡିଶା ଗୌରବାନ୍ୱିତ| ଫକୀରମୋହନ ଓଡିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ବହୁ ନାଁ କରିଛନ୍ତି | (chota pila hisabre bajirouta jaha na karichi, sethipain odisha gourabanwita. Fakirmohan odia sahityare bahu na karichanti.)
ନାଁ ରଖିବା (na rakhiba)	ଯଶ ରଖିବା (jasa rakhiba)	ବିଦେଶକୁ ପଢିବାପାଇଁ ଗଲାବେଳେ ବାପା କହିଲେ, "ତୁ ଆମ ବଂଶର ନାଁ ରଖିବୁ, ଏତିକି ମୋର କାମନା |" (bidesaku padhiba pain gala bele bapa

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

		kahile " tu ama bansara na rakhibu, etiki mora kamana".)
ନାକ ଛିଞ୍ଚାଡିବା (naka chinchadiba)	ବିରକ୍ତ ହେବା (birakta heba)	ସବୁ କଥାରେ ତାଙ୍କର ନାକ ଛିଞ୍ଚାଡିବାକୁ କେହି ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ନାହିଁ। ତାଙ୍କଠାରୁ କେତେକ ପରାମର୍ଶ ପାଇଁ ଯାଇଥିଲି, ମାତ୍ର ସେ ନାକଛିଞ୍ଚାଡି ଏମିତି କଥାବାର୍ତ୍ତା କଲେ ଯେ ମୁଁ ନିରାଶହୋଇ ଫେରିଲି । (sabu kathare tankara naka chinchadibaku kehi pasand karanti nahi. Tanka tharu keteka paramarsa pain jai thili, matra se naka chinchadi emiti kathabarta kale je mu nirasa hoi ferili.)
ନାକଟେକିବା (naka tekiba)	ଘୃଣାକରିବା (ghruna kariba)	ରୋଗୀ ସେବା କଲାବେଳେ ନାକଟେକିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । (rogi seba kala bele naka tekiba uchit nuhe.)
ନାକେଦମ୍ କରିବା (nake dum kariba)	ଅଥୟକରିବା (athaya kariba)	ଜରୁଆଦେହରେ ସର୍କସ ଦେଖିଯିବ ବୋଲି ପିଲାଟି କାନ୍ଦିକାନ୍ଦି ନାକେଦମ୍ କଲାଣି । (jarua dehare sarkas dekhi jiba boli pilati kandi kandi nake dam kalani)
ପିଠିରେ ପଡିବା (pithire padiba)	ସାହା ହେବା (saha heba)	ଯେତେ କହିଲେ ପାଠପଢୁନୁ; ଫେଲହେଲେ କେହି ତୋ ପିଠିରେ ପଡିବେନି। (jete kahile patha padhunu; fail hele kehi to pithire padibeni)
ଫସର ଫାଟିବା (fasara fatiba)	ବ୍ୟର୍ଥ ହେବା (byartha heba)	ଗୋଟିଏ ବୋଲି ପୁଅର ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାପାଇଁ ବାପା କେତେ କ'ଣ ଯୋଜନା କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ପୁଅଟି ମାଟ୍ରିକ ପରୀକ୍ଷାରେ ଫେଲ ହେବାରୁ ତାଙ୍କର ସବୁ ଯୋଜନା ଫସର ଫାଟିଗଲା । (gotia boli puara uchhasikhya pain bapa kete kan jojana karithile, kintu puati matric parikhyare fail hebaru tankara sabu jojana fasara fatigala)
ଫଟେଇହେବା (fathei heba)	ଗୋଟାଏ କଥାକୁ ବାରମ୍ବାର ପଚାରିବା (gotaye kathaku barambara pachariba)	ଥରେ କହିଲେ କ'ଣ ଶୁଣିପାରିଲୁନି ଯେ ଏତେ ଫଟେଇହେଉଛୁ ? (thare kahi kan suni pariluni je ate fatheiheuchu ?)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ବାଟକାଟିବା (bata katiba)	ନିଜ ସୁବିଧାଦେଖିବା (nija subidha dekhiba)	ସ୍ୱାର୍ଥପର ଲେକମାନେ କାହାକଥା ବିଚାରନକରି ନିଜ ନିଜର ବାଟକାଟି ଦୂରେଇ ଯାଆନ୍ତି । (swarthapara lokamane kaha katha bichara na kari nija nijara bata kati durei janti.)
ବାଟ ଭାଙ୍ଗିବା (bata bhangiba)	ଉପେକ୍ଷା କରିବା (upekhya kariba)	ବିପଦରେ ପଡିଥିବା ଲୋକକୁ ସାହାର୍ଯ୍ୟ ନକରି ବାଟଭାଙ୍ଗି ଚାଲିଯିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । (bipadare padithiba lokanku saharjya na kari bata bhangi chalijiba thik nuhe.)
ବାଟମାରଣା ହେବା (bata marana heba)	ମଝିରେ ଅନ୍ୟଦ୍ୱାରା ଅପହୃତ ହୋଇଯିବା (majhire anya dwara apahruta heba)	ବାତ୍ୟାସମୟରେ ଦେଶ ବିଦେଶରୁ ଆସଥିବା ସାହାଯ୍ୟସବୁ ବାଟମାରଣା ହେଲାବୋଲି ଲୋକେ କୁହନ୍ତି। (batya samayre desa bidesaru asi thiba saharjya sabu bata marana helaboli loke kuhanti.)
ବିରାଡି ଛିଙ୍କିବା (biradi chinkiba)	ଅନୁକୂଳ ବିଗିଡିବା (anukula bigidiba)	ସେ ଆଜି ସକାଳୁ ଗାଁକୁ ଯାଇଥାନ୍ତେ; କଣ ବିରାଡି ଛିଙ୍କିଲା ଯେ ଆଉ ଯିବା ନାଁ ଧରୁନାହାନ୍ତି। (se aji sakau ganku jaithante; kan biradi chinkila je se au jiba na dharu nahanti.)
ବିରାଡି କପାଳରୁ ଶିକାଛିଡିବା (biradi kapalaru sika chindiba)	ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ସୁବିଧାମିଳିବା (ichha anusare subidha miliba)	ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଦେଖିବାକୁ କେହିସାଙ୍ଗ ମିଳୁନଥିଲେ, ବିରାଡିକପାଳକୁ ଶିକା ଛିଡିଲାପରି ସାନମାମୁ ଆସି ପହଁଞ୍ଚିଗଲେ। (pradarsani dekhibaku kehi sanga milu na thile, biradikapalaku sika chindila pari sana mamu asi pahanchi gale.)
ଭାଲୁ ଧରାଇବା (bhalu dharaiba)	କୌଶଳରେ ଜଞ୍ଜାଳ ଗ୍ରସ୍ତ କରାଇବା । (kousalare janjala grasta karaiba)	ନିଜର ସୁବିଧାପାଇଁ ଅନ୍ୟକାହାକୁ ଭାଲୁଧରାଇନିଜେ ଖସିଯିବା ବିବେକୀ ଲୋକର କାର୍ଯ୍ୟନୁହେଁ (nijara subidha pain anya kahaku bhalu dharai nije kahsi jiba bibeki lokara karjya nuhe.)
ଭୂତ ଖାଇବା (bhuta khaiba)	ଅନ୍ୟ ହାତରେ ପଡିବା (anya hatare padiba)	ମୃତ୍ୟୁପରେ କୃପଣ ଲୋକର ସଞ୍ଚିତଧନ ଭୂତଖାଆନ୍ତି। (mrutyu pare krupana lokara sanchita dhana bhuta khanti.)
ମହରଗରୁ ଯାଇ କାନ୍ତାରରେ ପଡିବା (maharagaru jai kantarare padiba)	ସାମାନ୍ୟ ବିପଦରୁ ଯାଇ ବଡ଼ବିପଦରେ ପଡିବା (samanya bipadaru jai bada bipadare padiba)	ବନ୍ୟା ଭୟରେ ନଦୀକୂଳ ଛାଡି ଅନ୍ୟତ୍ରଘରକରି ରହିଲେ । ସେଠି ସବୁ ବର୍ଷ ମରୁଡି ।ମହରଗରୁ ଯାଇ କାନ୍ତାରରେ ପଡିବା ସାରହେଲା । (banya bhayare nadikula chadi anyatra gharakari rahile.)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ମନଘର ଧରିବା **(mana ghara dhariba)**	ଅଭାବ ଅସୁବିଧାରେ ପଡି ସତର୍କ ହେବା (abhaba asubidhare padi satarka heba)	ଘର କେମତି ଚଳୁଛି ପୁଅ ବୁଝିନଥିଲା । ବାପା ମଲାପରେ ଏବେ ତା ମନ ଘର ଧରିଲାଣି । (ghara kemiti chaluchi bujhi na thila. Bapa mala pare ebe ta mana ghara dharilani.)
ମାଛିକି 'ମ' କହିବା **(machiki ma kariba)**	ଖୁବ୍ ନୀରିହ (khub niriha)	ପ୍ରକୃତ ଗଣ୍ଡଗୋଳକାରୀମାନେ ଖସିଗଲେ, ଯେଉଁଲୋକି ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ, ଯିଏ ମାଛକି 'ମ' କହେନି, ତାକୁ ପୋଲିସ୍ ଗିରଫ କରିନେଲା। (prakruta gandagolakarimane khasigale, jeulokati nirdos, jia machiki ma kaheni, taku police girafa karinela.)
ମୁହଁ ବାଢାଇବା **(muhan badhaiba)**	ସୁବିଧାଦେବା (subidha deba)	ବାପାମାଆ ଗେହ୍ଲକରି ଅନେକ ସମୟରେ ପିଲାଙ୍କ ମୁହଁ ବଢାଇଥାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ପରେ ଅନୁତାପ କରନ୍ତି । (bapama gelhare aneka samayare pilanka muha badhaithanti, kintu pare anutapa karanti.)
ମୁହଁ ଦେବା **(muhan deba)**	ପ୍ରଶ୍ରୟଦେବା (prasray deba)	ଛୋଟପିଲାଙ୍କୁ ଏତେ ମୁହଁଦେବା ଠିକନୁହେଁ । (chota pilanku ate muhan deba thik nuhe.)
ମୁଣ୍ଡଝାଳ ତୁଣ୍ଡରେ ମାରିବା **(munda jhala tundare mariba)**	କଠିନ ପରିଶ୍ରମକରି ପେଟପୋଷିବା (kathina parisramakari peta posiba)	ଭଲ ଘରଖଣ୍ଡେ କରିବ ବୋଲି ମୁଣ୍ଡଝାଳ ତୁଣ୍ଡରେମାରି ସେ ଯାହାକିଛି ସଞ୍ଚୟ କରିଥିଲା, ସବୁତକ ଚୋର ନେଲେ । (bhala ghara khande kariba boli munda jhala tundare mari se jaha kichi sanchaya karithila, sabu taka chora nele.)
ମୁଣ୍ଡକୁ ତେନ୍ତୁଳିଆ ବିଛାକାମୁଡିବା **(mundaku tentulia bicha kamudiba)**	ଭୀଷଣ ଚିନ୍ତାରେ ପଡିଯିବା (bhisana chintare padijiba)	ଝିଅ ବାହାଘର ନଁ ଧରୁନଥିଲେ । ଏବେ ଝିଅର ବୟସ ବଢିଯିବାରୁ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡକୁ ତେନ୍ତୁଳିଆ ବିଛା କାମୁଡିଲାଣି । (jhio bahaghara na dharunathile. Abe jhiora bayasa badhi jibaru tanka mundaku tentulia bicha kamudilani.)
ରକ୍ତଚାଉଳ ଚୋବାଇବା **(rakta chaula chobaiba)**	ରାଗରେ ଜଳିବା / ଜର୍ଜରିତ ହେବା (ragare jaliba / jarjarita)	ବିଚାରରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତହେବାରୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଉପରେ ଖାଲିସେ ରକ୍ତଚାଉଳ ଚୋବାଉଛି। (bicharare dosi sabyastahebaru samastanka upare kahli se rakta chaula chobaile.)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ପୁଅ ମୁହଁରେ ଯିବା/ପଡିବା (sua muhanre jiba / padiba)	ବୃଥାରେ ଧନ ଦୌଲତ ଉଜାଡି ଦେବା (bruthare dhana doulata ujadi deba)	ପୁଅ ଅଯୋଗ୍ୟହେଲେ ବାପର ସବୁଧନ ସୁଅ ମୁହଁରେ ଯାଏ | (pua ajogya hele bapara sabu dhana sua muhanre jai)
ହାତଧରିବା (hata dhariba)	ବିବାହ କରିବା/ନେହୁରାହେବା (bibaha kariba / nehura heba)	ଗୁଣୀ ପୁରୁଷର ହାତଧରିବାକୁ ସବୁଝିଅ ଚାହିଁଥାନ୍ତି | ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ହାତଧରୁଛି, ମତେ ଏଇଥର କ୍ଷମା କରିଦିଅନ୍ତୁ | (guni purusara hata dharibaku sabu jhio chahinthanti. Mu apanka hata dharuchi, mote eithare khyama kari diountu.)
ହାତ କରିବା (hata kariba)	କୌଶଳରେ ଆୟତ୍ତ କରିବା (kousalare ayata kariba)	ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ହାତକରି ସେ ମକଦ୍ଦମା ଜିତିଗଲେ| (anya pakhyare sakhi manaku hata kari se makardama jiti gale.)
ହାତରେ ନ' ମାରି ଭାତରେ ମାରିବା (hatare na mari bhatare mariba)	କୌଶଳରେ ଜୀବିକା ବା ବୃତ୍ତିରୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବା (kousalare jibika ba brutiru uchheda kariba)	ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ହାତରେ ନମାରି ଭାତରେ ମାରିବାନୀତି ଯୋଗୁ ତାଙ୍କ କାରଖାନାରେ ସବୁବେଳେ ଧର୍ମଘଟ ଲାଗିରହିଛି| (sramika manaka hatare na mari bhatare mariba niti jogu tanka karakhanare sabu bele dharma ghata lagi rahichi.)

ରଢି (RUDHI)	ଅର୍ଥ (Artha / meaning)	ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର (bakya re byabahara / use in sentence)
ଅନ୍ଧର ଲଉଡି (Andhara Loudi)	ଅସହାୟର ସାହା)(Asahay ra saha)	ଶ୍ରବଣ କୁମାର ବୃଦ୍ଧ ପିତାମାତାଙ୍କ ଅନ୍ଧର ଲଉଡି ଥିଲେ |
ଅନ୍ଧବୁଝାମଣା (Andha Bujhamana)	ଅନ୍ୟାୟ ବିଚାର) (Anyay bichar)	ଅନ୍ଧବୁଝାବଣା ଘଟିଲେ ସମାଜ ବିଶୃଙ୍ଖଳିତ ହୁଏ |(ଏଡ୍ ଅନ୍ଧବୁଝାବଣା ରୀତି, ମଣିଷକୁ ଯେବେ ମଣିଷ ଛୁଇଁଲା, କେଉଁବାଟେ ଯିବ ଜାତି !)
ଅରଣ୍ୟରୋଦନ (Aranya Rodana)	ନିଷ୍ଫଳ ପ୍ରାର୍ଥନା (Nisfala prarthana)/ ବୃଥା ପ୍ରାର୍ଥନା (brutha prarthana)	ରାବଣ ନିକଟରେ ସୀତାଙ୍କର ଆକୁଳତା ଅରଣ୍ୟରୋଦନ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା |

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଅହିନକୁଳ ସମ୍ପର୍କ (Ahinakula Samparka)	ଘୋର ଶତ୍ରୁତା) (Ghor Satruta)	ଭାଇ ଭାଇ ମଧ୍ୟରେ ଅହିନକୁଳ ସମ୍ପର୍କ ସୃଷ୍ଟିହେବା ଆଦୌ ଉଚିତ ନୁହେଁ।
ଅଲଣା କଥା (Alana Katha)	ମୂଲ୍ୟହୀନ କଥା) (Mulyahina Katha)	ଅଲଣା କଥା କହି ଅନ୍ୟର ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ ।
ଅସିଆ କାଳର ମସିଆ (Asia Kalara Masia)	ଅତି ପୁରୁଣା) (Ati Puruna)	ଜେଜେ ଗୋଟାଏ ଅସିଆକାଳର ମସିଆ ଜାମା ପିନ୍ଧି ଭୋଜି ଖାଇବାକୁ ବାହାରିଲାବେଳେ ନାତିମାନେ ହସିଲେ ।
ଅକଲ ଗୁଡୁମ (Akal Gudum)	ବୁଦ୍ଧିବଣାହେବା) (Budhi bana heba)	ଓକିଲବାବୁ ମିଛକହୁଥିବା ସାକ୍ଷୀକୁ ପ୍ରଶ୍ନପଚାରି ତା'ର ଅକଲ ଗୁଡୁମ କରିଦେଲେ ।
ଅକଲ ସଲାମି (Akal Salami)	କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିର ଉପଦେଶ, ପରାମର୍ଶ ବା ପ୍ରରୋଚନାକୁ ତାହାରି ଉପରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା) (Kounasi byaktira upadesa, paramarsha ba prorachanaku tahari upare prayoga kariba)	ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଅକଲସଲାମି ନଦେଇ ଛାଡୁନାହିଁ ।
ଉପୁରିମାଲ (uparimal)	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆୟରୁ ଅଧିକ / ମାଗଣା ମିଳିବା) (nirdista ayaru adhika/ Magana miliba)	ଉପୁରିମାଲ ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଦେଶର କଳଙ୍କ ।
ଏ ଘର ମାଉସୀ ସେ ଘର ପିଉସୀ (A ghara mausi seghara peiusi)	ଏପଟ ସେପଟ ଛିଦ୍ର କହି ଯେ ଭଲେଇ ହୁଏ) (Apata sepata chidra kari je bhalei hua)	ବୁଢୀ ହେଲସିନା ; ତାର କିନ୍ତୁ ଏଘର ମାଉସୀ ସେ ଘର ପିଉସୀ ଗୁଣ ଗଲାନାହିଁ ।
ଏକ ଘରକିଆ (Ekagharakia)	ସାମାଜିକ ବାସନ୍ଦ) (Samajika Basanda)	ବାହାରେ ଚୋରିକରି ଗାଁ ନାଁ ତଳେ ପକାଇବାକୁ ଗାଁବାଲା ତାକୁ ଏକଘରକିଆ କରିଛନ୍ତି ।
ଓଳିଆରୁ ଗଜା (aliaru gaja)	ଜନ୍ମରୁ ଚତୁର ବା ସିଆଣିଆ) (janmaru chatura / siania)	ସେତ ଓଳିଆରୁ ଗଜା, ତାକୁ ଶିଖାଇବା କ'ଣ ?
କରଛଡା (Karachada)	ଦାୟିତ୍ୱ ନ ନେବା) (Dayitwa na neba)	ଭେଣ୍ଡାପୁଅଟାର କରଛଡା ଗୁଣ ଯୋଗୁ ବୁଢାବାପ ବିଚରା ହନ୍ତସନ୍ତ ।
କାଠିକର ପାଠ (Kathikara patha)	କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ) (Kasta sadhya)	ପାଠପଢାରେ ଅବହେଳା କଲେ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣହେବା କାଠିକର ପାଠ ।

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

କୁହାମୁଣ୍ଡା କପିଳା (kuhamundra kapila)	ଯେ କଥା କହେ ମାତ୍ର କାମ କରେ ନାହିଁ) (je katha kahe matra kama kare nahi)	ଆଜିକାଲି ଶସ୍ତା ରାଜନୀତି କରୁଥିବା ନେତାମାନେ କୁହାମୁଣ୍ଡା କପିଳା |
ଖତଗଦାରେ ପଦ୍ମ (khata gadare Padma)	ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରତିଭା ସ୍ଫୁରଣ) (pratikula paristhitire prativara shphurana)	ରେଢାଖୋଲର କନ୍ଦଘରେ ଜନ୍ମହୋଇଥିଲେ ବି କବି ଭୀମଭୋଇଥିଲେ ଖତଗଦାରେ ପଦ୍ମ ସଦୃଶ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ଅଧିକାରୀ|
ଗୋଟିଏ ଚାଉଳରେ ଗଢା (gotia chaulare gadha)	ଅତି ସୁନ୍ଦର)(Ati Sundara)	ଝିଅଟି ତ ଗୋଟିଏ ଚାଉଳରେ ଗଢା ତାକୁ ଖୁଣିବ କ'ଣ |
ଚୁଞ୍ଚିମାଛିପରୀକ୍ଷା / ପରଖ (Chunchi machi parikhya / parakha)	ତନ୍ନ ତନ୍ନ କରି ଦେଖିବା) (tanna tanna kari dekhiba)	ସବୁ କଥାରେ ଏମିତି ଚୁଞ୍ଚିମାଛି ପରୀକ୍ଷାକଲେ ଚଳିବନି |
ଛକା ପଞ୍ଝା (Chaka na panjha)	ଉଭୟ ପକ୍ଷର ସତର୍କଭାବ) (ubhay pakhyara satarkabhaba)	ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ ଗତକାଲି ପୋଲିସ ଓ ଡାକୁଦଳଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଛକାପଞ୍ଝା ଚାଲିଥିଲା|
ଜପାମାଳି (japamali)	ଅତିପ୍ରିୟ) (atipriya)	ବହୁଦିନପରେ ନାତିଟିଏ ପାଇ ଅଜାଆଈ ତାକୁ ଜପାମାଳି କରିଛନ୍ତି |
ଝାଳବୁହାଧନ (Jhalabuha dhana)	କଷ୍ଟ ଅର୍ଜିତ) (Kasta arjita)	ଝାଳବୁହାଧନ ମଣିଷକୁ ପ୍ରକୃତ ଶାନ୍ତି ଦିଏ |
ଝିମିଟି ଖେଳରୁ ମହାଭାରତ (jimiti khela ru mohabharata)	ସାମାନ୍ୟ ଘଟଣାରୁ ବିରାଟକାଣ୍ଡ ବା ଭୟଙ୍କର ପରିସ୍ଥିତି ସୂତ୍ରପାତ)(samanya ghatanaru biratakanda / bhayankara paristhiti sutrapata)	ପଲାକାଳରୁ ଏ ଭୟଙ୍କର ପରିସ୍ଥିତି, ଝିମିଟିଖେଳରୁ ମହାଭାରତ ସୃଷ୍ଟି |
ନଈନଦେଖି ଲଙ୍ଗଳା ହେବା (noi na dekhi langala heba)	ବିପଦ ନଆସୁଣୁ ଛାନିଆ ହେବା) (bipada na asunu chania heba)	ନଈନଦେଖି ଲଙ୍ଗଳାହେବା ଉଚିତନୁହେଁ|
ନଛୋଡବନ୍ଧା (nachodbandha)	ଏକଜିଦିକିଆ) (ekajidikia)	ତାଙ୍କର ନଛୋଡବନ୍ଧା ମନେଭାବ ଯୋଗୁ ପରିବାରଟା ଉଜୁଡିଗଲା|
ନାଟର ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ (natara gobardhana)	ଅନର୍ଥର ମୂଳ) (anarthara mula)	ତାକୁ ଚିହ୍ନିରଖିଥା, ସେ ହେଉଛି ସବୁ ନାଟର ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ|

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଫାଙ୍କା ଆୱାଜ (fanka awaz)	ବୃଥା ଧମକ) (brutha dhamaka)	ତମର ଫାଙ୍କା ଆୱାଜରେ ଡରିଯିବା ଲୋକ ମୁଁ ନୁହେଁ |
ବଣ ବିଛୁଆତି (bana bichuati)	ଅତିଦୁଷ୍ଟ / ମୂଳରୁ ଦୁଷ୍ଟ)(Ati dusta / mularu dusta)	ସେ ପିଲାଟି ବଣବିଛୁଆତି, ତା' ସାଙ୍ଗରେ ମିଶିଲେ ଭଲପିଲା ବି ନଷ୍ଟହୋଇଯିବ |
ବାପରାଣ ଢିଙ୍କିଗିଲ୍ (bapa rana dekhi gil)	ବାଧକରିବା) (badhya kariba)	ମୁଁ ତ କହୁଛି ମୋ ଦ୍ୱାରା ଏ କାମହେବନାହିଁ|ବାଧକରୁଛ କାହିଁକି ? କ'ଣ ବାପରାଣ ଢିଙ୍କିଗିଲ୍ ?
ବାଘଘରେ ମିରିଗନାଟ (bagha ghare miriganata)	ମୁରବୀର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ବିଶୃଙ୍ଖଳା ସୃଷ୍ଟିକରିବା) (murabira anupasthiti re bisrukhala srusti kariba)	ଶ୍ରେଣୀ ଶିକ୍ଷକନାହାନ୍ତି, ପିଲାମାନେ ପାଟିକରୁଛନ୍ତି, ଏତ ବାଘଘରେ ମିରିଗନାଟ ଚାଲିଛି |
ବାଆକୁ ବତା (baaku bata)	କ୍ଷୀଣ ଆଶ୍ରୟ) (khina asraya)	ମହାବାତ୍ୟା ଅଞ୍ଚଳରେ ମୁଣ୍ଡଗୁଞ୍ଜିବାକୁ ଲୋକମାନେ ତିଆରି କରିଥିବା ଝାଟିମାଟର ଘରଗୁଡିକ ବାଆକୁ ବତାପରି |
ବାହାଘରବେଳେ ବାଇଗଣରୁଆ (bahaghara bele baigana rua)	ଆଗରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ ହୋଇ ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ କାର୍ଯ୍ୟଆରମ୍ଭ କରିବ) (agaru prastuta na hoi sesa muhurtare karjya arambha kariba)	ବର୍ଷସାରା ପଢାପଢିନକରି ବୁଲିଲୁ, ବାହାଘରବେଳେ ବାଇଗଣ ରୁଆଭଳି ପରୀକ୍ଷା ଆଗଦିନ ବହିଖୋଲି ବସିଲେ ଫଳ ପାଇବୁ ତ ?
ବିରାଡି ବୈଷ୍ଣବ / ବକ ଧାର୍ମିକ (biradi boisnaba / baka dharmika)	ଠକ) (thaka)	ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର ନାଁରେ ଅନେକ ବିରାଡି ବୈଷ୍ଣବ ସାଧୁରୂପରେ ଆମ ସମାଜରେ ଅଛନ୍ତି |
ବୋଝଉପରେ ନଳିତା ବିଡା (bojha upare nalita bida)	ଦୁଃଖ ଉପରେ ଦୁଃଖ) (dukha upare dukha)	ଘରେ ପୁଅଝିଅ ବେମାର | ଏବେ ସ୍ୱାମୀର ଜ୍ୱର ଆରମ୍ଭ ହେଲା | ଇଏ ବୋଝଉପରେ ନଳିତା ବିଡା ନୁହେଁ ତ ଆଉ କ'ଣ ?
ରାଣ୍ଡୀପୁଅ ଅନନ୍ତା / ଚାରି ଦଉଡିକଟା / ଲଙ୍ଗଳା କଟୁରୀ (randi pua ananta / chari doudikata / langala katuri)	ଅନାୟତ୍ତ / ଶାସନର ବାହାରେ) (Anayatta / sasanara bahare)	ତା'ର ଘରଦୁଆର, ଭାଇବନ୍ଧୁ, ମାୟାମମତା ବୋଲି କିଛି ନାହିଁ , ସେ ରାଣ୍ଡୀପୁଅ ଅନନ୍ତା ପରି ବୁଲୁଛି |

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ହାତ ବାରିସି (hata barisi)	ଯାହା ସାହାଯ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହାସଲ ହୁଏ) (jaha sahajyare karjya hasal hua)	ଗୋପାଳବାବୁ ତାଙ୍କ ଅଫିସରଙ୍କ ହାତବାରିସି|ତାଙ୍କୁ ଛାଡିଲେ ଅଫିସର ଘଡିଏ ଚଳି ପାରିବେନି |
ହୁଙ୍କାପିଟା (hunka pita)	କିଛି ନ ବୁଝି ହଠାତ କାମକୁ ଲାଗିଯିବା) (kichi na bujhi hatat kamaku lagijiba)	ତାଙ୍କର ହୁଙ୍କାପିଟା ନୀତି ତାଙ୍କ ବିଫଳତାର କାରଣ |

1. କୌଣସି ଶବ୍ଦ ନିଜସ୍ ଅର୍ଥ ଛାଡ଼ି, ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦ ସହିତ ମିଶି । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କଲେ ତାକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?

(A) ପ୍ରବଚନ

(B) ସୂକ୍ତି

(C) ରୂଢି

(D) ଭଦ୍ଧତି '

ଉତ୍ତର- C

2. ଶ୍ରବଣ କୁମାର ବୃଦ୍ଧ ପିତାମାତାଙ୍କର – ଥିଲେ । ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ ପାଇଁ କେଉଁ ରୂଢି ଟି ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ ?

(A) ଅନ୍ଧର ଲଉଡ଼ି

(B) ଅହିନକୁଳ ସମ୍ପର୍କ

(C) ଓଳିଆରୁ ଗଜା

(D) ଏକ ଘରକିଆ

ଉତ୍ତର- A

3. ଅନ୍ଧ ବୁଝାମଣା – ଏହା ନିମ୍ନ ଅର୍ଥମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କେଉଁଟି ପ୍ରକାଶ କରେ ?

(A) ଅନ୍ୟାୟ ବିଚାର

(B) ଅନ୍ଧ ପରି ବୁଝାମଣା

(C) ଅନ୍ଧର ବୁଝାମଣା

(D) ଅନ୍ଧ ସହିତ ବୁଝାମଣା

ଉତ୍ତର- A

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

4. ଅରଣ୍ୟ ରୋଦନ – ଏହା କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ?

(A) ଅରଣ୍ୟରେ ରୋଦନ

(B) ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନରେ ରୋଦନ

(C) ଦୂରରେ ରହି କାନ୍ଦିବା

(D) ବୃଥା ପ୍ରାର୍ଥନା

ଉତ୍ତର- D

5. ଭାଇ ଭାଇ ମଧ୍ୟରେ ଅହିନକୁଳ ସମ୍ପର୍କ ସୃଷ୍ଟି ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ - -

- ରେଖାଙ୍କିତ ଖଣ୍ଡବାକ୍ୟଟି କେଉଁ ଅର୍ଥକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ ?

(A) ଅହି ଓ ନକୁଳର ସମ୍ପର୍କ

(B) ଅହି ନକୁଳର ଯୁଦ୍ଧ

(C) ସାପ ଓ ନେଉଳର ଯୁଦ୍ଧ

(D) ଘୋର ଶତ୍ରୁତା

ଉତ୍ତର- D

6. ଅଲଣା କଥା - ଏହା କେଉଁ ଅର୍ଥ ରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି ?

(A) ଯେଉଁ କଥାରେ ଲୁଣ ପଡି ନଥାଏ

(B) ଯେଉଁ କଥା ଅସତ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ

(C) ମୂଲ୍ୟହୀନ କଥା

(D) ଅନାବଶ୍ୟକ କଥା

ଉତ୍ତର- C

7. ଅକଲ ଗୁଡୁମ – ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ ଅର୍ଥକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ ?

(A) ବୁଦ୍ଧି ବଣା ହେବା

(B) ଅକଲ ଗୁଡୁମ ହେବା

(C) ଅକଲରେ ଗୁଡ଼ମିଆଁ ମିଶିବା

(D) ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ହେବା

ଉତ୍ତର- A

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ଜାମ
digitalodishaedu.com
ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

୫. ଏ ଘର ମାଉସୀ ସେ ଘର ପିଉସୀ – ଏହା ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ ଅର୍ଥକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ ?

(A) ଏ ଘରର ମାଉସୀ ସେ ଘରର ପିଉସୀ ହେବା

(B) ଏ ଘରରେ ମାଉସୀର କାର୍ଯ୍ୟକରି ଅନ୍ୟଘରେ ପିଜସୀର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା

(C) ଏପଟ ସେପଟ ଛିଦ୍ର କହି ସବୁଠାରେ ଭଲେଇ | ହେବା ।

(D) ମାଉସୀ ଓ ପିଉସୀ ଉଭୟ କାମ କରିବା

ଉତ୍ତର- C

୨. ସେ ପିଲାଟି ଓଳିଆରୁ ଗଜା, ରେଖାଙ୍କିତ 'ଖଣ୍ଡବାକ୍ୟଟି କେଉଁ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ?

(A) ଜନ୍ମରୁ ଚାଲାକ

(B) ଓଳିଆରେ ଥିଲା

(C) ଓଳିଆରୁ ଗଜା ହୋଇ ବାହାରିଲା

(D) ପାଠ ପଢ଼ି ଜ୍ଞାନୀ ହେବା

ଉତ୍ତର- A

10. ସେ କୁହା ମୁଣ୍ଡା କପିଳା କଥା କାହିଁକି ଶୁଣୁଛ ? -

ରେଖାଙ୍କିତ ଖଣ୍ଡ ବାକ୍ୟଟି କେଉଁ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ?

(A) ତା ନାଁ କପିଳା

(B) କପିଳା ପରି ଭାଗ୍ୟବାନ

(C) ଅବାନ୍ତର କଥା କହେ

(D) ପିଲାଟି ବୁଦ୍ଧିହୀନ

ଉତ୍ତର- C

11. ତୁମର କୁମ୍ଭୀର କାନ୍ଦଣା ମୋ ଉପରେ କିଛି ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ନାହିଁ ରେଖାଙ୍କିତ ପଦ କେଉଁ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି ?

(A) କୁମୀର ପରି ପାଣିରେ କାନ୍ଦିବା

(B) କୁମ୍ଭୀରପରି ଶୁଖିଲାରେ କାନ୍ଦିବା

(C) ଉପର ଠାଉରିଆ ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରକାଶକରିବା

(D) କୁମୀର ପରି କାନ୍ଦିବା

ଉତ୍ତର- C

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

12. ଘର କିଜି ତ କୁମ୍ଭୀର, କହିବ କାହାକୁ ! - ରେଖାଙ୍କିତ ପଦ ସମୂହ କେଉଁ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ?

(A) ଘରର ଢିଙ୍କି କୁମ୍ଭୀର ପାଲଟିବା

(B) କୁମ୍ଭୀର ପରି ପଡ଼ିରହି କାନ୍ଦିବା

(C) ଢିଙ୍କି କୁମ୍ଭୀରପରି କାମ କରିବା

(D) ନିଜ ଲୋକ ଶତ୍ରୁ ହେବା

ଉତ୍ତର- D

13. ଗୋଟିଏ ଚାଉଳରେ ଗଢ଼ା - ଏହି ରୁଢ଼ିଟି କେଉଁ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଷ କରେ ?

(A) ଚାଉଳ ପରି ନିଖୁଣ

(B) ଅରୁଆ ଚାଉଳ ପରି ସଫା

(C) ଆଦୌ ଭାଙ୍ଗି ନଥିବା ଚାଉଳ

(D) ଅତି ସୁନ୍ଦର

ଉତ୍ତର- D

14. ଗାଁ ସରପଞ୍ଚ ଟାଉଟର ହରିମିଶ୍ରେ ସବୁନାଟର ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ - ରେଖାଙ୍କିତ ଅଂଶଟି କେଉଁ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରେ ?

(A) ଅନର୍ଥର ମୂଳ

(B) ସେ ନାଟ କରି ଜାଣନ୍ତି

(C) ସେ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଟେକି ଜାଣନ୍ତି

(D) ନାଟରେ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି

ଉତ୍ତର- A

15. ବାଆକୁ ବିତା – କେଉଁ ଅର୍ଥକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ ?

(A) ବାଆ ଆସିଲେ ବତା ଦେଖାଇବା

(B) ବାଆକୁ ବତାରେ ବାରଣ କରିବା

(C) ବତା ବାଆକୁ ଅଟକାଇ ନପାରିବା ।

(D) ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରତିକାର

ଉତ୍ତର- D

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

16. ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର ନାଁରେ ଅନେକ ବିରାଡ଼ିବୈଷ୍ଣବ ସାଧୁ ରୂପରେ ସମାଜରେ ବୁଲୁଛନ୍ତି – ରେଖାଙ୍କିତ ଖଣ୍ଡବାକ୍ୟଟି କେଉଁ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରେ ?

(A) ବିରାଡ଼ି ବୈଷ୍ଣବ ହେବା

(B) ବିରାଡ଼ି ଗେରୁଆ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିବା

(C) ବିରାଡ଼ି ଚିତାତିଲକ ମାରିବା

(D) ପରମ ଠକ

ଉତ୍ତର- C

17. ଆଖୁ ରଖିବା – ଏହା କେଉଁ ଅର୍ଥକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ ?

(A) ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା

(B) ଆଖୁକୁ ନେଇ ରଖିବା

(C) ଚାହିଁବା]

(D) ଆଖିରେ ଦେଖିବା

ଉତ୍ତର- A

18. କପାଳ ଫାଟିବା – ଏହି ରୂଢ଼ିର ଅର୍ଥ କ’ ଣ ?

(A) କପାଳ ପୂରା ଫାଟିବା

(B) କପାଳ ଫାଟି ରକ୍ତ ବୋହିବା

(C) ସର୍ବନାଶ ହେବା ।

(D) କପାଳରେ ଫଟା ଚିହ୍ନ ଥିବା

ଉତ୍ତର- C

19. ତାଙ୍କ ଘରେ ଚୋର ପଶି କଳାକନା ବୁଲାଇ ଦେଲେ । -

ରେଖାଙ୍କିତ ପଦ କେଉଁ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରେ ?

(A) କଳା କନା ଆଣି ଘରେ ବୁଲାଇବା

(B) କଳା କନା ଘର ଦୁଆରେ ବାନ୍ଧିବା

(C) ଘରକୁ କଳା ରଙ୍ଗରେ ଭୂଷିତ କରିବା

(D) ସର୍ବ ଲୁଟିନେବା

ଉତ୍ତର- D

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

20. କୁହୁଡ଼ି ପହଁରିବା – ଏହା କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ? ..

(A) କୁହୁଡ଼ିରେ ପହଁରିବା

(B) କୁହୁଡ଼ି ଛାଡ଼ିବା ପରେ ପହଁରିବା

(C) ବୃଥା ପରିଶ୍ରମ କରିବା

(D) ଅଳ୍ପ ସମୟ ରହିବା

ଉତ୍ତର- C

21. ସବୁ କଥାରେ ଖୁଅ କାଢ଼ିବା ବନ୍ଧୁକ ଅଭ୍ୟାସ – ଏହି ବାକ୍ୟରେ କେଉଁ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରେ ?

(A) ବନ୍ଧୁ କଥାରୁ ଖୁଅ କାଢ଼ନ୍ତି

(B) କଥାରୁ ଖୁର କାଢ଼ିବା ବନ୍ଧୁକ ଅଭ୍ୟାସ

(C) ବନ୍ଧୁ ସବୁ କଥାକୁ ଘାଣ୍ଟି ଖାଲି ଦୋଷ କାଢ଼ନ୍ତି ।

(D) ବନ୍ଧୁ ଭାରି ଉପକାରୀ

ଉତ୍ତର- C

22. ନାଁ କରିବା – ଏହା କେଉଁ ଅର୍ଥକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ ?

(A) ନାଁକୁ ଲେବା

(B) ନାଁକୁ ଚାରିଆଡ଼େ ଲେଖିବା

(C) ନାଁକୁ ପ୍ରଚାର କରିବା

(D) ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରିବା

ଉତ୍ତର- D

23. ବିରାଡ଼ି ଛିଙ୍କିବା – କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ?

(A) ବିରାଡ଼ିର ଛିଙ୍କୁ ବେଶି ହୁଏ

(B) ବିରାଡ଼ି ପରି ଛିଙ୍କିବା

(C) ବିରାଡ଼ିର ଛିଙ୍କକୁ ଅନୁକରଣ କରିବା

(D) ଅନୁକୂଳ ବିଗିଡ଼ିଯିବା

ଉତ୍ତର- D

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

24. ସେ ମୋତେ ଚିତା କାଟିଦେଲା – ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କେଉଁ ଅର୍ଥକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ ?

(A) ଚିତା ଆଣି ଲଗେଇବା

(B) କପାଳରେ ଚନ୍ଦନର ଟିକା ଲଗାଇବା

(C) ଠକି ଦେବା

(D) ସୁନ୍ଦରଭାବରେ ମୁଣ୍ଡରେ ଚନ୍ଦନ ଲଗାଇବା

ଉତ୍ତର- C

25. ତିଳକୁ ତାଳ କରିବା ବନ୍ଧୁଙ୍କର ଅଭ୍ୟାସ । – ରେଖାଙ୍କିତ ପଦ ସମୁହ କେଉଁ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରେ ?

(A) ଛୋଟକୁ ବଡ଼ କରିବା

(B) ତିଳକୁ ଆଣି ତାଳପରି କରିବା

(C) ରାଶିକୁ ଆଣି ବଡ଼ କରିବା

(D) ସମ୍ପର୍କ ବିହୀନ

ଉତ୍ତର- A

26. ଜିରାରୁ ଶିରା କାଢ଼ିବା ତାଙ୍କର ଅଭ୍ୟାସ – ତାଙ୍କର କେଉଁ ଅଭ୍ୟାସ କ୍ଷୁ ବାକ୍ୟରୁ ଜଣାଯାଇଛି ?

(A) ଅଯଥା ଦୋଷ ଦେଖାଇବା

(B) ଜିରା ଆଣି ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ବାଛିବା

(C) ଜିରା ଆଣି ଶିରା ବାଛି ବାହାର କରିବା

(D) ଜିରାର ଶିରାକୁ ଖୋଜିବା

ଉତ୍ତର- A

27. ପିଲାଟା ଏପରି – ଯେ, ଯାହା କହିବ, ତାହା କରିବ ।

(A) ଜିଦଖୋର

(B) ନଛୋଡ଼ବନ୍ଦା

(C) ଜିଦିଆ

(D) ବିଗିଡ଼ା

ଉତ୍ତର- B

28. ଏ କାର୍ଯ୍ୟଟି କରିବା ତୁମ ପକ୍ଷରେ – ପାଠ ।

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(A) ଟଙ୍କାକର

(B) କଡ଼ାକର

(C) କାଠିକର

(D) ପଇସାକର'

ଉତ୍ତର- C

29. ତାକୁ ଆଉ କିଛି କହ ନାହିଁ, ସେ ଭୟରେ ।

(A) କଳାକାଠ ପଡ଼ିଗଲାଣି

(B) ଛାନିଆ ହେଲାଣି

(C) ଶୁଖୁ ଗଲାଣି ।

(D) ଲାଜେଇ ଗଲାଣି

ଉତ୍ତର- A

30. ·ସେ ମୋ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ।

(A) ନଜର କୃଣି

(B) ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲାଣି

(C) ଲୋଭ କଲାଣି

(D) ଆଖି ପକାଇଲାଣି

ଉତ୍ତର- D

31. ତାକୁ ଠକିବା ସହଜ ନୁହେଁ, ସେ – ସବୁ ଦେଖିବ ।

(A) ଟିକିନିକି କରି

(B) ଛୁଞ୍ଚିମାଛି ପରୀକ୍ଷା କରି

(C) ଖୁନଲିନ କରି

(D) ଅଡୁଆ ତଡୁଆ କରି

ଉତ୍ତର- B

32. ତା'   ବାପା ଚିରଦିନ ପାଇଁ ।

(A) ରହିଗଲେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(B) କାନ ବୁଜିଲେ

(C) ଆଖି ବୁଜିଲେ

(D) ସମ୍ପରି କଲେ

ଉତ୍ତର- C

33. ସେ ତ — ଆଜି ଅନର୍ଥ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି, ତାକୁ କଣ ଚିହ୍ନ ନାହିଁ

(A) କଣ୍ଟିଖିଆ

(B) ବଣ ବିଛୁଆତି

(C) ହଡ଼ବଡ଼ିଆ

(D) ସତ୍ୟାନାଶିଆ

ଉତ୍ତର- B

35. – ଧନି ମଣିଷକୁ ପ୍ରକୃତ ଶାନ୍ତି ଦିଏ ।

(A) ଝାଳ ବୁହା

(B) ଠକି ଆଣିଥିବା

(C) ତଣ୍ଟି ଆଣିଥିବା

(D) ଜଠେଇ ଆଣିଥିବା

ଉତ୍ତର- A

36. ପ୍ରକୃତ କଥା ନଜାଣି — କହୁଛ କାହିଁକି ?

(A) ଅତାଡ଼ କରି

(B) ଅନୁମାନ କରି

(C) ଠାସୁକୁ ମାରି

(D) ନ ଦେଖି

ଉତ୍ତର- C

37. ଦୟାନିଧି, ଗୋପାଳ ବାବୁଙ୍କର - ବନ୍ଧୁ ।

(A) ବିଶ୍ୱସ୍ତ

(B) ଅବିଶ୍ୱାସୀ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(C) ପ୍ରିୟ

(D) ଦେହଲଗା

ଉତ୍ତର- D

38. ସବୁ କଥାରୁ – ତାହାର ଗୋଟାଏ ମନ୍ଦ ଅଭ୍ୟାସ ।

(A) କଥା କାଢ଼ିବା

(B) ଖୁଅ କାଢ଼ିବା ।

(C) ଅର୍ଥ କାଢ଼ିବା

(D) ଅନର୍ଥ କାଢ଼ିବା

ଉତ୍ତର- B

39. ତାଙ୍କର – ନୀତି ତାଙ୍କ ବିଫଳତାର କାରଣ ।

(A) ଭରମ

(B) ହୁଙ୍କାପିଟା

(C) ଚାଲବାଜି

(D) ବିଚାରହୀନ

ଉତ୍ତର- A

40. ପିଲାମାନଙ୍କୁ ---------ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

(A) ମୁହଁଦେବା

(B) ଟଙ୍କା ଦେବା

(C) ଦଣ୍ଡଦେବା

(D) କଥାଦେବା

ଉତ୍ତର- A

41. ସୀତା କଥା ଶୁଣି ଗୀତାର — ହେଲା, ଆଉ ଜବାବ କ'ଣ ହେବ ?

(A) ଅକଲ ଗୁଡ଼ୁମ

(B) ହତକର୍ମ

(C) ରାଗ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(D) ଦୁଃଖ

ଉତ୍ତର- A

42. କେଉଁଟି କ୍ରିୟାହୀନ ରୂଢ଼ି ?

(A) ମୁହଁଦେବା

(B) ଏକଘରିକିଆ

(C) ଶୁଆପରି ଘୋଷିବ

(D) ହାତ ଧରିବା

ଉତ୍ତର- B

43. କେଉଁଟି ତୁକାନାତ୍ମକ ରୂଢ଼ି ?

(A) ଖୁଣ୍ଟରେ ଠିଆହେବା

(B) ତିଳକୁ ତାଳ କରିବା

(C) ସୁକୁସୁକୁ ହେବା

(D) ଦାଉ ସାଧୁବା

ଉତ୍ତର- A

44. ଲୋକ ମୁଖରେ ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ଚଳି ଆସୁଥିବା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥିବା ବିଶେଷ ଭକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

(A) ପ୍ରବାଦ

(B) ରୁକ୍ତି

(C) ଲୋକବାଣୀ

(D) କେଉଁଟି ନୁହେଁ

ଉତ୍ତର- C

45. ଲୋକବାଣୀକୁ ଆଉ କଣ କୁହାଯାଏ ?

(A) ପ୍ରବଚନ

(B) ଲୋକକଥା

(C) ଲୋକଗୀତ

ଓଡିଶା ସରକାରୀ ଏକ୍ସାମ
digitalodishaedu.com
ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(D) ଲୋକ ସାହିତ୍ୟ

ଉତ୍ତର- A

46. 'Might is Right' = ଇଂରାଜୀର ଏହି ଲୋକବାଣୀଟି ଓଡ଼ିଆରେ କଣ ବୋଲି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ?

(A) ବଳ ଅଛି ଯାହାର, ସବୁ କିଛି ତାହାର

(B) ଜୋର ଯା' ର ମୁଲକ ତା'ର

(C) ଆମ ଗାଁ ନଡ଼ିଆ, ବଳ ଥିଲେ ଗଡ଼ିଆ

(D) ଦେଶରେ ଯଦି ଅଛି ବଳ, ସବୁ ଅଧିକାର ଏକା ତା' ର

ଉତ୍ତର- B

47. ସରଗୁ ପଡ଼ିଲା ଟେକାଟେ, ତା' ମୁଣ୍ଡରେ ଠେକାଟେ –

ଏହି ଲୋକବାଣୀଟି କାହାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ପ୍ରଚଳିତ ।

(A) ନଡ଼ିଆ

(B) ଆମ

(C) କୁଆପଥର

(D) ତାଳ

ଉତ୍ତର- D

48. ନ ପଚାରୁଣ ଉପରେ ପଡ଼ି କଥା କହିବା ପାଇଁ କେଉଁ ଲୋକବାଣୀ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ?

(A) କଖାରୁ ବଡ଼ି

(B) ଜପରେ ପଡ଼ି

(C) କଥାରୁ ବଡ଼ି ଉପରେ ପଡ଼ି

(D) କଜଳପାତିଆ ଭଲ ଲୋକି

ଉତ୍ତର- A

49. ହାତ ଅଳସେ ନିଶ ବଙ୍କା – ଏହି ପ୍ରବଚନ କ' ଣ ପାଇଁ କୁହାଯାଏ ?

(A) ଅଳସୁଆ କିଛି କରେ ନାହିଁ

(B) ଅଳସୁଆର ନିଶ ବଙ୍କା ହୋଇଥାଏ

(C) ଅଳସୁଆ ଦୁଃଖ ପାଏ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(D) ଦୁଃଖ ପାଇଥିବା ଲୋକ ଅଳସୁଆ

ଉତ୍ତର- C

50. କଷ୍ଟ କଲେ କୃଷ୍ଣ ମିଳେ - ଏହି ଲୋକବାଣୀଟି କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଏ ?

(A) ସାଧନା ହିଁ ସିଦ୍ଧିର ମୂଳ

(B) କଷ୍ଟକର ଏବଂ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପାଅ

(C) ଦୁଃଖ କଲେ ସୁଖ ମିଳିବ

(D) ଶ୍ରମ କଲେ ସୁଫଳ ମିଳିବ

ଉତ୍ତର- A

51. ଉଡ଼ିଗଲା ଚଢ଼େଇର ପର ଗଣିବା – ଏହା କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ?

(A) ଅତିଜ୍ଞାନୀ

(B) ଚାଲାକ

(C) ଅତି ବୁଦ୍ଧିମାନ

(D) ଚଢ଼େଇ ବିଦ୍ୟା ପ୍ରବୀଣ

ଉତ୍ତର- D

52. କୂପ ମଣ୍ଡୁକ – ଏହି ରୂଢ଼ିଟି କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ କରାଯାଏ ?

(A) କୁଅର ବେଙ୍ଗ

(B) ଗାଁ ଗହଳିର ଲୋକ

(C) ମଫସଲିଆ

(D) ସଂକୁଚିତ ପରିବେଶରେ ରହୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି

ଉତ୍ତର- C

53. ତୁଳସୀ ଦୁଇପତ୍ରରୁ ବାସେ, ବିଛୁଆତି ଦୁଇପତ୍ରରୁ କୁଣ୍ଡାଇ ହୁଏ - ଏହା କେଉଁ ଅର୍ଥକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ ?

(A) ତୁଳସୀ ପରି ବାସନାଯୁକ୍ତ ହୁଏ

(B) ବିଛୁଆତି ପରି କୁଣ୍ଡେଇବା ଗୁଣ ଶିଖ

(C) ପ୍ରକୃତ ଗୁଣ ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥାରୁ ଜଣାଯାଏ ।

(D) କେଉଁଟି ନୁହେଁ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉତ୍ତର- C

54. ଢୋକେ ପି, ଦଣ୍ଡେ ଜି – କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ?

(A) ଜୋକେ ପିଇ ରହିବା

(B) ଦଣ୍ଡେ ଜିଇବା ପାଇଁ ଜୋକେ ମାତ୍ର ଦରକାର

(C) ଜୋକେ ପିଇ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବା

(D) କଷ୍ଟେମଷ୍ଟେ ଚଳିବା

ଉତ୍ତର- D

55. ଘୁଷୁରିକୁ ପାଚିଲା କଦଳୀ – କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ?

(A) ଅଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ଉନ୍ନତ ପରିଚର୍ଯ୍ୟ

(B) ଘୁଷୁରିକୁ କଦଳୀ ଭଲ ଲାଗେ

(C) ଘୁଷୁରିକି କଦଳୀ ଦେବା

(D) କଦଳୀ ଘୁଷୁରି ପାଇଁ ଭଲ ଖାଦ୍ୟ

ଉତ୍ତର- A

56. ପେଟ ପୋଷେ ନାହିଁ ଦୋଷ – ଏହା କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ କୁହାଯାଏ ?

(A) ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବୃତ୍ତି କରାଯାଇପାରେ

(B) ପେଟ ପୋଷିବା ଦୋଷାବହ ନୁହେଁ

(C) ପେଟ ପୋଷିବା ଦୋଷଠାରୁ ବଡ଼

(D) ଦୋଷ ପେଟ ପୋଷିବାଠାରୁ ବଡ଼

ଉତ୍ତର- A

57. ଯେକୌଣସି ଲୋକ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରେ ସମ୍ମାନ ନ ପାଇବା - ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ଲୋକବାଣୀଟି କ'ଣ ?

(A) ଖଣ୍ଡାଧାରରେ ବାଟ ଚାଲିବା

(B) ଖାଇବା ପତ୍ରରେ ଧୂଳିଦେବା

(C) ଗାଁ କନିଆ ଶିଘାଣୀ ନାକୀ

(D) କେଉଁ ଗାଈର ଗୋବର

ଉତ୍ତର- C

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

58. ଅନକାର ଚର୍ଚ୍ଚା – ଏ ଅର୍ଥ ବୁଝାଉଥିବା ଲୋକବାଣୀଟି କଣ ?

(A) ଅଠା କାଠିରେ ପଡ଼ିବା

(B) ଅଣ୍ଟି ଛୁରୀ ତଣ୍ଟି କାଟେ

(C) ଅଦା ବେପାରୀର ଜାହାଜ ମୂଲ

(D) ଅଳ୍ପବିଦ୍ୟା ଭୟଙ୍କରୀ

ଉତ୍ତର- C

59. ବାଲ୍ୟ କାଳରୁ ସୁଗୁଣ ଜଣାପଡ଼ିବା – ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ଲୋକବାଣୀଟି କେଉଁଟି ?

(A) ତୁଳସୀ ଦୁଇପତ୍ରରୁ ବାସେ

(B) ଓଳିଆରୁ ପଡି ଗଳା

(C) ଆକାଶ କଇଁଆ ଚିଲିକା ମାଛ

(D) କଷ୍ଟ କଲେ କୃଷ ମିଳନ୍ତି

ଉତ୍ତର- A

60. ଅଠାକାଠିରେ ପଡି ବା – ଏ ଲୋକବାଣୀଟି ର ଅର୍ଥ କେଉଁଟି ?

(A) ଆପଣାର ଲୋକ ଶତ୍ରୁତା ଆଚରଣ କରିବା

(B) ଅସୁବିଧାରେ ପଡ଼ିବା

(C) ସାମାନ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରୟୋଗର ପରିଣାମ

(D) ଅଭିଜ୍ଞତାରୁ ସତର୍କ ହେବା

ଉତ୍ତର- B

61. ଓଧ ସାଙ୍ଗରେ ବଣଭୁଆ ବାଇ - ଏହି ଲୋକବାଣୀଟିର ଅର୍ଥ ହେଲା –

(A) ଅତି ବୁଦ୍ଧିଆ

(B) ସମର୍ଥ ଲୋକ ସହିତ ଅସମର୍ଥ ଲୋକ ବାଉଳା ହେବା

(C) ଅସମ୍ଭବ କଥା କଳ୍ପନା କରିବା ।

(D) ବିପଦକୁ ନିଜେ ନିଜେ ଡାକି ଆଣିବା

ଉତ୍ତର- B

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

62. ଅଳସୁଆର ବାରବାଟୀ ଚାଷ – ଏ ଲୋକବାଣୀଟିର ଅର୍ଥ କେଉଁଟି ?

(A) ମୂର୍ଖଙ୍କ ଆଗରେ ତତ୍ତ୍ୱକଥା କହିବା

(B) ଅଳସୁଆ ଲୋକର ବୃଥା ଆସ୍ଫାଳନ

(C) ଅନଧିକାର ଚର୍ଚ୍ଚା

(D) ଅଧିକ ମିଳାମିଶାରେ ସମ୍ମାନ ହ୍ରାସ ପାଏ

ଉତ୍ତର- B

63, ଖଣ୍ଡାଧାରରେ ଚାଲିବା – ଏ ଲୋକ ବାଣୀଟିର ଅର୍ଥ କେଉଁଟି ?

(A) ଖଣ୍ଡାର ଧାର ଉପରେ ଚାଲିବା

(B) ଖୁବ ସତର୍କତାର ସହିତ ନିୟମମାନି କାମ କରିବା

(C) ଜଣକରି ଲାଭ ବେଳେ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କର କ୍ଷତି

(D) ନିକଟତର ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟର ଇଙ୍ଗିତ ବୁଝିବା

ଉତ୍ତର- B

64. ଆଗୁଆ ଲୋକ ଉପରେ ଦାୟିତ୍ୱ ଓ ବିପଦ ଥାଏ । ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ଲୋକବାଣୀଟି କେଉଁଟି ?

(A) ଚୋର ମନ ଚୋର ଗଣ୍ଡିରେ

(B) ଡେଙ୍ଗା ମୁଣ୍ଡରେ ଠେଙ୍ଗା

(C) ଚକେ ଗଲେ ବାର ହାତ

(D) ଆ ବଳଦ ମୋତେ ବିନ୍ଧ

ଉତ୍ତର- B

65.. 'ଅଳପ ଧନ ବିକଳ ମନ' - ଏହି ଲୋକ ବାଣୀଟିର ଅର୍ଥ

(A) କ୍ଷୁଦ୍ର ମଧରେ ଭୟଙ୍କରତା

(B) ଦରିଦ୍ର ଲୋକର ଚିନ୍ତା

(C) ଅଳ ଧନକୁ ନେଇ ଭାବିବା

(D) ଅତି ସାମାନ୍ୟ

ଉତ୍ତର- B

66. ଆତ୍ମୀୟ ଲୋକ ଶତ୍ରୁତା ଆଚରଣ କରିବା – ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ଲୋକବାଣୀଟି କ' ଣ ?

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(A) ଛୋଟ ସାପର ବଡ଼ ବିଷ

(B) ଖଣ୍ଡାଧାରରେ ଚାଲିବା

(C) ଅଣ୍ଟି ଛୁରୀ ତଣ୍ଟି କାଟେ

(D) ଡେଙ୍ଗା ମୁଣ୍ଡରେ ଠେଙ୍ଗା

ଉତ୍ତର- C

67. ବିରାଡ଼ି ଛିଙ୍କିବା – ଏହି ରୂଢ଼ିଟିର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

(A) କାମ ନହେବା

(B) କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ନ କରିବା

(C) ଅନୁକୂଳ ବିଗିଡ଼ିଯିବା

(D) ଭୁଲ୍ କରି ବସିବା

ଉତ୍ତର- C

68. 'ଛାତି ପଥର କରିବା' – ରୂଢ଼ିଟିର ଅର୍ଥ କେଉଁଟି ?...

(A) ଭୟ କରିବା

(B) ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରିବା

(C) ଆଶଙ୍କା କରିବା

(D) ଅନ୍ୟର ଆଶ୍ରୟ ନେବା

ଉତ୍ତର- B

69. ବିପଦ ନ ଆସୁଣୁ ଛାନିଆ ହେବା – ଏହି ଅର୍ଥ ବୁଝାଉଥିବା ରୂଢ଼ିଟି କେଉଁଟି ?

(A) ବାଆକୁ ବତା

(B) କୁହୁଡ଼ି ପହଁରିବା

(C) ନଈ ନ ଦେଖୁଣୁ ଲଙ୍ଗଳା

(D) କଳାକାଠ ପଡିବା

ଉତ୍ତର- C

70. ଅତି ପରିଚୟେ ଗୌରବ ନଷ୍ଟ – ଏହି ଲୋକବାଣୀଟିର ଅର୍ଥ ଲେଖ ।

(A) ଅଧିକ ମିଳାମିଶାରେ ସମ୍ମାନ ହ୍ରାସ ପାଏ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(B) ଚିହ୍ନା ପରିଚୟ କ୍ଷତି କରେ

(C) ଚିହ୍ନା ପରିଚୟ ରହିଲେ କାମ ହୁଏନା

(D) ଚିହ୍ନ ଦେଲେ ଗୌରବ ନଷ୍ଟ ହୁଏ

ଉତ୍ତର- A

71. ଅବସାୟ ସଫଳତାର ଚାବିକାଠି - ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ଲୋକବାଣୀଟି କେଉଁଟି ?

(A) କଙ୍କଡ଼ାକୁ ଗୋଳିପାଣି ସୁହାଏ

(B) ଆଖୁ କିଆରିରେ ପଶିବା

(C) ଯତ୍ନ କଲେ ରତ୍ନ ମିଳେ

(D) ଧୀର ପାଣି ପଥର କାଟେ

ଉତ୍ତର- C

72. ଅଜଣା କଥା – ଏହି ଗୁଡ଼ିଟିର ଅର୍ଥ କେଉଁଟି ?

(A) ମିଛକଥା

(B) ମୂଲ୍ୟହୀନ କଥା

(C) ଠକ କଥା

(D) ଅଦେଖା କଥା

ଉତ୍ତର- B

73. ଅନର୍ଥର ମୂଳ – ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ରୂଢ଼ିଟି କେଉଁଟି ?

(A) ମୁହଁଦେବା

(B) ଦାଉ ସାଧୁବା

(C) ନାଟର ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ

(D) ଚିତା କାଟିବା

ଉତ୍ତର- C

74. କୌଶଳରେ ଆୟତ୍ତ କରିବା – ଏହି ଅର୍ଥ ବୁଝାଇଥିବା ରୂଢ଼ିଟି କେଉଁଟି ?

(A) ହାତ ଗୋଡ଼ ଧରିବା

(B) ହାତ ପାଇବା

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(C) ଆଖୁ ପାଇବା

(D) ହାତ କରିବା

ଉତ୍ତର- D

75. ଗୋବର ଗଣେଶ – ରୂଢ଼ିଟିର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

(A) ମୂଲ୍ୟହୀନ କଥା

(B) କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ

(C) ନିର୍ବୋଧ

(D) ବୃଥା ସ୍ୱପ୍ନ

ଉତ୍ତର- C

76. 'ଅଦା ବେପାରୀର ଜାହାଜ ମୂଲ' – ଏହି ଲୋକବାଣୀଟିର ଅର୍ଥ କେଉଁଟି ?

(A) ଅଧିକ କହିବା

(B) ଅନଧିକାର ଚର୍ଚ୍ଚା

(C) ବହୁତ ଗପିବା

(D) ଅଧିକାର କରିବା

ଉତ୍ତର- B

77. ଉପଯୁକ୍ତ ରୂଢ଼ି ବ୍ୟବହାର କରି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ତାଙ୍କୁ ଆଉ କିଛି କୁହ ନାହିଁ, ସେ ଭୟରେ ----------- ପଡ଼ିଗଲାଣି ।

(A) ଜିଙ୍କି ପରି

(B) ଗଡ଼ ପରି

(C) ଜୋକ ପରି

(D) କଳାକାଠ

ଉତ୍ତର- D

78. ଚିତା କାଟିବା – ଏହା କି ପ୍ରକାର ରୂଢ଼ି ?

(A) କ୍ରିୟାହୀନ ରୁଢ଼ି

(B) ତୁଳନାତ୍ମକ ରୁକ୍ତି

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(C) ଉପମାଯୁକ୍ତ ରୁଢ଼ି

(D) କ୍ରିୟାଯୁକ୍ତ ରୁଢ଼ି

ଉତ୍ତର- D

79. ତୁଣ୍ଡ ବାଇଦ ସହସ୍ର କୋଶ – ଏହି ଲୋକବାଣୀଟିର ଅର୍ଥ ଲେଖ ।

(A) ଲୋକ ମୁଖରେ କଥା ବହୁଦୂର ପ୍ରସରିଯାଏ

(B) ହଜାର ହଜାର କୋଶକୁ କଥା ଚାଲିଯିବା

(C) ବହୁଦୂରକୁ ବାଦ୍ୟଶବ୍ଦ ଶୁଣାଯିବା

(D) ସବୁ ଆଡ଼କୁ ଶବ୍ଦ ଶୁଭିବା

ଉତ୍ତର- A

୫୦. ସବୁ ସ୍ଥାନରେ ପରିସ୍ଥିତି ସହିତ ଖାପ ଖୁଆଇ ଚଳିବା –

ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ଲୋକବାଣୀଟି କେଉଁଟି ?

(A) ନଈକେ ଫାଙ୍କ, ଦେଶକେ ବ୍ୟାଙ୍କ

(B) ଯେ ଦେଶେ ଯାଇ ସେ ଫଳ ଖାଇ

(C) ହାତେ ମାପି ଚାଖଣ୍ଡେ ଚାଲିବା

(D) ଦେଶକେ ଫାଙ୍କୁ, ନଈକେ ବାକ

ଉତ୍ତର- B

81. ଅରଣ୍ୟ ରୋଦନ – ଏହି ରୂଢ଼ିଟିର ଅର୍ଥ କେଉଁଟି ?

(A) ଅରଣ୍ୟ ରୋଦନ – ବଣରେ କାନ୍ଦିବା

(B) ଆରଣ୍ୟ ରୋଦନ - ଅଯଥା କାନ୍ଦ

(C) ଅରଣ୍ୟ ରୋଦନ – ନିଷ୍ଫଳ ପ୍ରାର୍ଥନା

(D) ଅରଣ୍ୟ ରୋଦନ – ମିଛରେ କାନ୍ଦିବା

ଉତ୍ତର- C

82. 'ବାଘ ଘରେ ମିରିଗ ନାଟ - ଏହି ଉକ୍ତି ଟି ର ଅର୍ଥ କେଉଁଟି ?

(A) ଭୁଲ କାର୍ଯ୍ୟ

(B) ମୁରବୀ ଶୂନ୍ୟ ନିର୍ଭୀକତା

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(C) ସାହସିକତା

(D) କାହାରିକୁ ସମ୍ମାନ ନ ଦେବା

ଉତ୍ତର- B

83. ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ସୁବିଧା ମିଳିବା – ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ରୂଢ଼ିଟି କେଉଁଟି ?

(A) ହାତକରିବା

(B) ବିରାଡି କପାଳକୁ ଶିକା ଛିଡ଼ିବା

(C) ଛାତିକି ପଥର କରିବା

(D) କପାଳ ଖୋଲିବା

ଉତ୍ତର- B

84. ଜୋର ଯା'ର ମୂଲକ ତା'   ର – ଏହି ଲୋକବାଣୀଟିର ଅର୍ଥ କେଉଁଟି ?

(A) ଅଧିକ ବଳ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା

(B) ବଳ ପ୍ରୟୋଗ କରି କ୍ଷମତା ପାଇବା

(C) କ୍ଷମତା ଓ ଶକ୍ତିର ଅଧିକାରୀ ହିଁ ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ବିସ୍ତାର କରେ

(D) ବଳୁଆ ଲୋକ କ୍ଷମତା ପାଏ

ଉତ୍ତର- C

85. ଅନର୍ଥର ମୂଳ – ଏହି ଅର୍ଥ ବୁଝାଉଥିବା ରୁଢ଼ିଟି ଲେଖ ।

(A) ନାଟର ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ

(B) ଏ ଘର ମାଉସୀ ସେ ଘର ପିଉସୀ

(C) କଙ୍କଡ଼ାକୁ ଗୋଳିପାଣି

(D) କଣ୍ଟାବାଡ଼ରେ ଲୁଗା ପକାଇ କଳି କରିବା

ଉତ୍ତର- A

86. ଅତି ପୁରୁଣା – ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ରୁଢିଟି କେଉଁଟି ?

(A) ଅନ୍ଧର ଲଉଡ଼ି

(B) ଓଳିଆରୁ ପଡ଼ି ଗଜା

(C) ଅସିଆ କାଳର ମସିଆ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

(D) ନ ଦେଖିଲା ଓଉ ଛ'ଫଡ଼ା

ଉତ୍ତର- C

87. ବାକ୍ୟାଂଶରେ କ୍ରିୟାପଦ ନଥିଲେ କେଉଁ ରୂଢି ହୁଏ ?

(A) ତୁଳନାତ୍ମକ ରୂଢି

(B) କ୍ରିୟାଯୁକ୍ତ ରୂଢି

(C) କ୍ରିୟାତ୍ମକ ରୂଢି

(D) କ୍ରିୟାହୀନ ରୂଢି

ଉତ୍ତର- D

88. ଖୁବ୍ କଷ୍ଟର କଥା' – ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ଲୋକବାଣୀଟି କେଉଁଟି ?

(A) କଷ୍ଟ କଲେ କୃଷ ମିଳନ୍ତି

(B) କାଠିକର ପାଠ

(C) କଅଁଳ କୁହାକୁ ଭଇ ଖାଏ

(D) କୁଟା ଖଣ୍ଡ ଦିଖଣ୍ଡ ନ କରିବା

ଉତ୍ତର- B

89. ମୁହଁ ଦେବା – ରୂଢିଟିର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

(A) ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା

(B) ପ୍ରଶ୍ରୟ ଦେବା

(C) ନେହୁରା ହେବା

(D) ଅମାନ୍ୟ କରିବା

ଉତ୍ତର- B

90. ଅତି ଭକ୍ତି ଚୋରର ଲକ୍ଷଣ – ଏହି ଲୋକବାଣୀଟିର ଅର୍ଥ କେଉଁଟି ?

(A) ଚୋରମାନେ ବିଶେଷ ଭକ୍ତି କରନ୍ତି

(B) ଯିଏ ଚୋର ସିଏ ବଢ଼ି ଭକ୍ତ

(C) ଚୋରମାନଙ୍କର ଭକ୍ତି ବେଶି ଥାଏ

(D) କାର୍ଯ୍ୟ ବା ସ୍ୱାର୍ଥ ହାସଲ ପାଇଁ ବିନମ୍ର ଭାବ ଦେଖାଇବା

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉତ୍ତର- D

91. ଅନକାର ଚର୍ବୀ - ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ଲୋକବାଣୀଟି କେଉଁଟି ?

(A) ଉପରେ ପଡ଼ି କହିବା

(B) ଏ ଘର ମାଉସୀ ସେ ଘରେ ପିଉସୀ

(C) ଅଦା ବେପାରୀର ଜାହାଜ ମୂଲ

(D) ପିଠିରେ ପଡ଼ିବା

ଉତ୍ତର- C

92. ତିଳକୁ ତାଳ କରିବା – ଏହି ରୂଢ଼ିଟିର ଅର୍ଥ କେଉଁଟି ?

(A) ରୂପ ବଦଳାଇବା

(B) କଥା ବଦଳିବା

(C) ଛୋଟ କଥାକୁ ବଡ଼ କରି ପ୍ରଚାର କରିବା ।

(D) ବଡ଼ କଥାକୁ ଛୋଟ କରିବା

ଉତ୍ତର- C

93. ଘୋର ଶତ୍ରୁତା – ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ରୂଢ଼ିଟି କେଉଁଟି ?

(A) ଅଣ୍ଟି ଛୁରୀ ତଣ୍ଟି କାଟେ

(B) ଛାଇ ନ ମାଡ଼ିବା

(C) ଅହିନକୁଳ ସମ୍ପର୍କ

(D) ଭାଲୁ ଧରାଇବା

ଉତ୍ତର- C

94. 'ଉଡ଼ିଗଲା ବଢ଼େଇର ପର ଗଣିବା – ଏହି ଲୋକବାଣୀଟିର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

(A) ଅତି ବୁଦ୍ଧିଆ

(B) ଅତି ନିର୍ବୁଦ୍ଧିଆ

(C) ମିଥ୍ୟବାଦୀ

(D) ଶିକାରୀ

ଉତ୍ତର- A

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

95. ଅଠା କାଠିରେ ପଡ଼ି ବା – ଏହି ଲୋକବାଣୀଟିର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

(A) ଦେହରେ ଅଠା ଲାଗିଯିବା

(B) ଅସୁବିଧା ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା

(C) ସାମାନ୍ୟ କାମ ପାଇଁ ବହୁ ଶ୍ରମ କରିବା

(D) କଷ୍ଟେମଷ୍ଟେ ବି ରହିବା

ଉତ୍ତର- B

96. "ମୂର୍ଖଙ୍କ ଆଗରେ ତତ୍ତ୍ୱ କଥା କହିବା' – ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ଲୋକବାଣୀଟି କେଉଁଟି ?

(A) ତିନି ତୁଣ୍ଡରେ ଛେଳି କୁକୁର

(B) ଅନ୍ଧ ଦେଶକୁ ଗଲି ଦର୍ପଣ ବିକି

(C) ଘୁଷୁରିକି ପାଚିଲା କଦଳୀ

(D) ଅଦା ବେପାରୀର ଜାହାଜ ମୂଲ

ଉତ୍ତର- B

97. 'ଅନ୍ୟାୟ ବିଚାର' – ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ରୂଢ଼ିଟି :

(A) ଦାଉ ସାଧୁବା

(C) ଅନ୍ଧ ବୁଝାମଣା

(B) ରକ୍ତ ଚାଉଳ ଚୋବାଇବା

(D) ମନ ଘର ଧରିବା

ଉତ୍ତର- A

98. ପ୍ରତିହିଂସା ମନୋଭାବ ପୋଷଣ କରିବା – ଏହି ଅର୍ଥ ବୁଝାଉଥିବା ରୁଢ଼ିଟି କେଉଁଟି –

(A) ରକ୍ତ ଚାଉଳ ଚୋବାଇବା

(B) ନାକେଦମ୍ କରିବା

(C) ଅହନ୍ତା ରଖିବା ଅକସ ରଖିବା ।

(D) ଛାଇ କି ମାଡ଼ିବା

ଉତ୍ତର- C

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

99. ଦୁଃଖ ଉପରେ ଦୁଃଖ – ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ରୁଢ଼ିଟି ଲେଖ ।

(A) ଅଣ୍ଟି ଛୁରୀ ତଣ୍ଟି କାଟେ

(B) ବିରାଡ଼ି ଛିଙ୍କିବା

(C) ବୋଝ ଉପରେ ନଳିତା ବିଡ଼ା

(D) ବାଟ ମାରଣା ହେବା

ଉତ୍ତର- C

100. ଛୋଟ କଥାକୁ ବଡ଼ କରି ପ୍ରଚାର କରିବା – ଏହି ଅର୍ଥ ବୁଝାଉଥିବା ରୁଢ଼ିଟି କେଉଁଟି ?

(A) ତିଳକୁ ତାଳ କରିବା

(B) ଜିରାରୁ ଶିରା କାଢ଼ିବା

(C) ହାଣ୍ଡି ଭାଙ୍ଗିବା

(D) ତାଳକୁ ତିଳ କରିବା

ଉତ୍ତର- A

ଲୋକବାଣୀ
(LOKABANI)

ମଣିଷ ନିଜମନର ଭାବକୁ ଭାଷା ମାଧ୍ୟମରେ ହିଁ ପ୍ରକାଶ କରିଥାଏ | ଭାଷାର ଶୈଳୀଗତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିପାଇଁ ଅନେକ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ବାକ୍ୟାଂଶ ବା ପଦ୍ୟାଂଶ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ | ଉଦାହରଣସ୍ୱରୁପ – 'ଅଣ୍ଟିଛୁରୀ ତଣ୍ଟିକାଟେ' – ବାକ୍ୟାଂଶଟି କାହାଦ୍ୱାରା କେଉଁ ସମୟରେ କୁହାଯାଇଥିଲା କହିହେବନି । କିନ୍ତୁ ତାହା ଆଜିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମ ଭାଷାରେ 'ଲୋକବାଣୀ' ଭାବରେ ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇଆସୁଛି । କିନ୍ତୁ ଲୋକବାଣୀକୁ ପ୍ରବଚନ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ।

ପ୍ରତ୍ୟେକଭାଷାରେ ଲୋକବାଣୀର ପ୍ରଚଳନ ଅଛି । କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ଭାଗବତ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଯଥା – ' Might is right ' ଓଡିଆରେ ' ଜୋରଜାର ମୁଲକ ତାର' । ହିନ୍ଦିରେ ' ନାଚ୍ ନ ଜାନେ ଆଙ୍ଗନ ଟେଢ଼ା ' – ଓଡିଆରେ ' ଚାଲି ନଜାଣି ବାଟର ଦୋଷ ' – ଏହିପର କୁହାଯାଏ ।

ଓଡିଆଭାଷାରେ ବହୁସଂଖ୍ୟାରେ ଲାକବାଣୀ ରହିଛି । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ଲୋକବାଣୀ ତାହାର ଅର୍ଥସହ ଏଠାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

''''

ଅଳପଧନ ବିକଳ ମନ **(Alapa dhana bikala mana)**	ଦରିଦ୍ରଲୋକର ଚିନ୍ତା **(daridra lokara chinta)**

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଅତିଭକ୍ତି ଚୋରର ଲକ୍ଷଣ (atibhakti Chorara lakhyana)	କାର୍ଯ୍ୟହାସଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରଖି ଉପରକୁ ବିନମ୍ରବାହ ଦେଖାଇବା (karjyahasala udesyare uparaku binamra dekhaiba)
ଅଣ୍ଟିଚୁରୀ ତଣ୍ଟିକାଟେ (antichuri tantikate)	ଆତ୍ମଲୋକ ଶତ୍ରୁତା ଆଚରଣକରିବା (atma loka satruta acharana kariba)
ଅଠା କାଠିରେ ପଡିବା (atha kathire padiba)	ଅସୁବିଧାପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନହେବା (asubidha paristhira sammukhina heba)
ଅଳ୍ପବିଦ୍ୟା ଭୟଙ୍କରୀ (alpabidya bhayankari)	ସାମାନ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରୟୋଗର ପରିଣାମ (samanya gyana prayogara parinama)
ଅକାଳେ ନିୟମ ନାସ୍ତି (akale niyama nasti)	ଅସୁବାଧା ସମୟରେ ନିୟମ ମାନି ଚଳିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନ ପାରେ (asubidha samayre niyama mani chaliba sambhaba hoi na pare)
ଅନ୍ଧଦେଶକୁ ଗଲି ଦର୍ପଣ ବିକି (andhadesaku gali darpana biki)	ମୂର୍ଖଙ୍କ ଆଗରେ ତତ୍ତ୍ୱକଥା କହିବା (murkhanka agare tatwa katha kahiba)
ଅଳସୁଆର ବାରବାଟୀ ଚାଷ (alasuara barabati chasa)	ନିକମା ବା ଅଳସୁଆ ଲୋକର ବୃଥା ଆସ୍ଫାଳନ (nikama ba alasua lokara brutha asphalana)
ଅଧର୍ମ ବିତ୍ତ ବଢେ ବହୁତ ଗଲାବେଳେ ଯାଏ ମୂଳ ସହିତ (adharma bita badhe bahuta galabele jai mula sahita)	ପାପ ଅର୍ଜିତ ଧନ ସମୂଳ ନଷ୍ଟ ହୁଏ (papa arjita dhana samula nasta hue)
ଅଦାବେପାରୀର ଜାହାଜମୂଳ (adabeparira jahajamula)	ଅନଧିକାର ଚର୍ଚ୍ଚା (anadhikara charcha)
ଅତିପରିଚୟେ ଗୌରବ ନଷ୍ଟ (atiparichaye gouraba nasta)	ଅଧିକ ସଂପର୍କ ବା ମିଳାମିଶାରେ ସମ୍ମାନ ହ୍ରାସପାଏ (adhika samparka ba milamisare sammana hrasa pai)
ଅନ୍ଧଥରେ ବାଡିହଜାଏ (andha thare badi hajai)	ଅଭିଜ୍ଞତାରୁ ସତର୍କଭାବ ବା ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିବା (abhigyataru sikhya labha)
ଧୂଆ ମୂଳା ଅଧୂଆମୂଳା ସମାନ (dhua mula adhua mula saman)	ଯେଉଁଠି ଭଲମନ୍ଦ ବା ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ନିକୃଷ୍ଟ ବିଚାର ହୁଏନା (jeunthi bahalmanda ba utkrusta nikrusta bichara huana)
ଅମୃତ ହାଣ୍ଡିରେ ବିଷ କଣିକା (amruta handire bisa kanika)	ସାମାନ୍ୟ ଖରାପ ଅନେକ ଭଲକୁ ନଷ୍ଟକରେ (samanya kharap aneka bhalaku nasta kare)
ଅଣ୍ଟାରେ ନ ଥାଏ ଧନ, ପୁଅବାହା କରି ମନ (antare na thai dhana pua bahakari mana)	ନିଜର ସାମର୍ଥ୍ୟଠାରୁ ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାର ଯୋଜନା (nijara samarthya atyadhika kharcha karibara jojana)
ଆପେ ବଞ୍ଚିଲେ ବାପର ନାଁ (ape banchile bapara na)	ଅନ୍ୟକଥା ଚିନ୍ତାନକରି ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବା (ସ୍ୱାର୍ଥପରତା) (anyakatha chinta nakari nijaku rakhya kariba (swarthaparata))
ଆୟଦେଖି ବ୍ୟୟ (aya dekhi byay)	ମିତବ୍ୟୟୀ ହେବା (mitabyayi heba)
ଆ ବଳଦ ମତେ ବିନ୍ଧ (Aa balada mote bindh)	ନିଜେ ନିଜେ ବିପଦକୁ ଡାକିଆଣିବା (nije nije bipadaku daki aniba)
ଆଲେସଖି, ଆପଣାମହତ ଆପେରଖି (alosakhi apana mahata ape rakhi)	ନିଜ ସମ୍ମାନ ନିଜ ହାତରେ (nija sammana nija hatare)
ଆଲୋ ମଉସା, ଜଡ଼ ପଇସା (alo mousa jadda paisa)	ଅର୍ଥହିଁ ସବୁର ମୂଳ (arthahi sabura mula)
ଆଗତ ଚଢେଇକି ବେସରବଟା (agata chadeiki besara bata)	ହାତକୁ ଜିନିଷ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି (hataku jinisa asiba purbaru upobhog pain prastuti)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଆଲ୍ଲା ଦିଅନ୍ତିତ ଛପରଫାଡି ଦିଅନ୍ତି (allah deontita chaparafadi deonti)	ଇଶ୍ୱର ଦୟାକଲେ ମଣିଷ ଆଶାତୀତ ଫଳପାଏ (eswara daya kale manisa asatita phala pai)
ଆକାଶ କଇଁଆ ଚିଲିକାମାଛ (akasa kaiya chilika macha)	ଅସମ୍ଭବ କଥା କଳନା କରିବା (asambhaba katha kalana kariba)
ଆପଣା ଶିଙ୍ଗରେ ଭୁଇଁ ତାଡିବା (apana singare bhuin tadiba)	ନିଜକୁ ନିଜେ ସମର୍ଥ ହେବା (nijaku nije samrtha heba)
ଆଖୁ କିଆରିରେ ପଶିବା (akhu kiarire pasiba)	କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିନପାରିବା (konasi karjya uttama rupe nirnaya kari na pariba)
ଇଶ୍ୱର ଯାହାକରନ୍ତି ପ୍ରାଣୀର ମଙ୍ଗଳପାଇଁ (eswara jahakaranti pranira mangala pain)	ଇଶ୍ୱର ମଙ୍ଗଳମୟ ଏହି ଧାରଣା (eswara mangalamaya ahi dharana)
ଉଡିଗଲା ଚଢେଇର ପର ଗଣିବା (udigala chadheira para ganiba)	ଅତିବୁଦ୍ଧିଆ (ati budhia)
ଉପର ସୁନ୍ଦର ଭିତର ଫମ୍ପା / ଉପର ଚିକ୍କଣ ଭିତର ଫମ୍ପା (upara sundara bhitara fompa / upara chikkana bhitara fampa)	ବାହାର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଭିତରେ ନଥିବା (bahara soundarja bhitare a thiba)
ଉପର କେଡେ ସୁନ୍ଦର, ଭିତର ପୋଡା ଅଙ୍ଗାର / ମହାକାଳଫଳ କେଡେ ସୁନ୍ଦର ଭିତର ଦେଖିଲେ ପୋଡାଅଙ୍ଗାର (upara sundara bhitara fompa / upara chikkana bhitara fampa)	ଉପରେ ଭଲକଥା, ଭିତରେ କପଟସ୍ୱଭାବ (upare bhalakatha bhitare kapata swabhaba)
ଋଷି ଜଟ ଛିଣ୍ଡାଇବା (rushi jata chindaiba)	ସହନସୀଳ ଲୋକମଧ୍ଯ ଯେଉଁକଥା ସହିନପାରେ (sahanasila lokamadhya jeun katha sahinapare)
ଏକା ମାଘକେ ଶୀତଯାଏନାହିଁ (aka maghake sita jaynahi)	ସୁଯୋଗ ବା ଦୁର୍ଯୋଗ କେବଳ ଥରେ ଆସେ ନାହିଁ (sujoga ba durjoga kebala thare ase nahi)
ଏକା ତୁଣ୍ଡରେ ଉଆ ଉଷୁନା (aka tundaku ua usuna)	ଜଣଙ୍କ ମୁହଁରେ ଦୁଇଟି ବିପରୀତ କଥା (janaka muhare duita biparita katha)
ଗାଡିଆ ଗଙ୍ଗା (gadia ganga)	ଅତିଶୟ ନିଷ୍ଠା / ମନର ଦୃଢତା କାର୍ଯ୍ୟସାଧନାରେ ସହାୟକ ହୁଏ (atisaya nistha / manara drudhata karjyasadhanare sahayaka hua)
ଏ ମନ ଖୋଜୁ ଥାଏ ଯାହା, କାଳେ ପ୍ରାପତ ହୁଏ ତାହା (a mana khojuthai jaha kale prapata hua taha)	ବିଳମ୍ବହେଲେ ମଧ୍ଯ ମନଅନୁସାରେ ଫଳ ମିଳେ (bilambahele madhya mana anusare phala mile)
ଓଟ ମୁହଁରେ ଜିରା (ota muhare jira)	ଅଧିକ ଚାହୁଁଥିବା ଲୋକକୁ ଖୁବ୍ କମଦେବା (adhika chahun thiba byaktiku khub kam miliba)
ଓଧ ସାଙ୍ଗରେ ବଣଭୁଆ ବାଇ (odha sangare banabhua bai)	ସମର୍ଥଲୋକ ସହିତ ଅସମର୍ଥ ଲୋକ (ଉତ୍ତଳା) ବାଉଳା ହେବା (samatha loka sahita asamartha loka baula heba)
ଓଷଦରାଗରେ ତାଟିଆ କାମୁଡିବା (osada ragare tatita kamudiba)	ପକ୍ରୃତ ଲୋକ ବିରୋଧରେ କିଛି କରିନପାରି ଅନ୍ୟ ଉପରେ ଦାଉସାଧିବା (prakruta loka biradhare kichi kari na pari anya upare dau sadhiba)
ସୂତା ମାଜିଲେ ମୋଟ (suta majile mota)	ଗୋଟିଏ କଥାକୁ ଧରି ବସିଲେ ଗୁରୁତର ହୁଏ (gotia kathaku dhari basile gurutara hua)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

କଷ୍ଟକଲେ କୃଷ୍ଣ ମିଳେ (kastakale krushna mile)	ସବୁ ସିଦ୍ଧିର ମୂଳହିଁ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ (ସାଧନା ହିଁ ସିଦ୍ଧିର ଜନକ) (sabu sidhhira mulahin kathina parisrama (sadhana hin sidhira janaka))
କହୁତୁଣ୍ଡ, ମେଣ୍ଢାମୁଣ୍ଡ (kahutunda mendhamunda)	ଦୃଢବଚନ ବା ଆର୍ଷବଚନ (drudha bachana ba arsabachana)
କଂସାରି ଘର ପାରାକୁ କୁଲା ଢାଉଁ ଢାଉଁ (kansari ghara paraku kula dhaun dhaun)	ପ୍ରତିକୂଳତାରେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି କୁ ସାମାନ୍ୟ ଭୟ ଦେଖାଇବା (pratikulatare abyasta byaktiku samanya bhaya dekhaiba)
କହି ଦେଉଥାଏ ପରକୁ /ବୁଦ୍ଧି ନଆସଇ ଘରକୁ (kahi deuthai paraku / budhi naasai gharaku)	ଅନ୍ୟକୁ ଉପଦେଶଦେବା ସହଜ କିନ୍ତୁ ନିଜ ବେଳକୁ କଷ୍ଟକର (anyaku upadesadeba sahaja kintu nija belaku kastakara)
କଙ୍କାଡାକୁ ଗୋଳିଆପାଣି ସୁହାଏ (kankadaku golia pani suhai)	ଅସାଧୁଲୋକପାଇଁ ଗୋଳମାଳିଆ ପରିସ୍ଥିତି ସହାୟକ ହୁଏ (asadhu loka pain golmalia paristhiti sahayaka hua)
କଳାକୁ ଧଳା, ଧଳାକୁ କଳାକରିବା (ଏ ପାରିଗଛ ସେପାରିକି କରିବା) (kalaku dhala kariba, dhalaku kala kariba (Aparigacha separiki kariba))	ମିଛ କୁ ସତ, ସତକୁ ମିଛ କରିବା (michaku sata sataku micha kariba)
କଅଁଳ ଲୁହାକୁ ବିଲେଇ କାମୁଡେ (kaonla luhaku bilei kamude)	ସରଳ ଲୋକକୁ ସମସ୍ତେ ହଇରାଣ କରନ୍ତି (sarala lokaku samaste hoirana karanti)
କାଲ ଆଗରେ ମୂଳଚୋବାଇବା (kala agale mula chubaiba)	ଯେ କିଛି ବୁଝେନାହିଁ ତା ଆଗରେ ତତ୍ତ୍ୱକଥା କହିବା (je kichi bujhe nahi ta agare tatwa katha kahiba)
କାହାର ପୁଷମାସ, କାହାର ସର୍ବନାଶ (kahara pusamasa kahara sarbanasa)	ଜଣଙ୍କର ଲାଭବେଳେ ଆଉଜଣଙ୍କର କ୍ଷତି (janakara labha bele au janakara khyati)
କୁକୁର ଲାଙ୍ଗୁଡ ବାରବରଷରେ ସଳଖେନାହିଁ (kukura languda barabarase salakhe nahi)	ପ୍ରକୃତି କେବେ ବଦଳେ ନାହିଁ (prakruti kebe badale nahi)
କୂପ ମଣ୍ଡୁକ (kupa manduka)	ସଙ୍କୁଚିତ ପରିବେଶରେ ବଢିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି (sankuchita paribesare badhi thiba byakti)
କେଉଁଗାଇର ଗୋବର (keun gaira gobara)	ଅତିସାମାନ୍ୟ / ତୁଚ୍ଛ (ati samanya / tuchha)
କୋପେବର ନହେଲେ ତପେ ବର (kopebara nahele tope bara)	ଯେ କୌଣସି ଉପାୟରେ କାର୍ଯ୍ୟହାସଲ କରିବା (je kounasi upayare karjya hasala kariba)
କୌରବଙ୍କର ଖାଇ, ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ଗାଇ / ବାପର ଖାଇ କକାର ଋଣ ଶୁଝିବା (kourabankara khai pandabankara gai / bapara khai kakara runa sujhiba)	ଜଣଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା ଓ ଅନ୍ୟର କାମ କରିବା (jankara sahajya paiba o anyara kama kariba)
ଖଜୁରି ଗଛର କି ଗୁଣଗାଇବି ମୂଳରୁ ପାହାଚ ପାହାଚ (khajuri gochara ki guna gaibi mularu pahacha pahacha)	କୌଣସି ଖରାପ ଲୋକର ବିଭିନ୍ନ କୁକର୍ମକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି କୁହାଯାଏ (kounasi kharap lokara bivinna karmaku lakhyakaki kuhajay)
ଖଣ୍ଡାଧାରରେ ଚାଲିବା (khanda dharare chaliba)	ଖୁବ୍ ସତର୍କତାର ସହିତ ନିୟମମାନି କାମ କରିବା (khub satarkatara sahita niyama mani kama kariba)
ଖାଇବା ପତରରେ ଧୂଳଦେବା (khaiba patarare dhuli deba)	ଜୀବିକାରେ ବାଧାଦେବା (jibikare badha deba)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଖୋଳପର୍ବତ ମାର ମୂଷା (khola parbata mara musa)	ସାମାନ୍ୟ କାମ ପାଇଁ ବହୁଶ୍ରମ ଓ ଚେଷ୍ଟା (samanya kama pain bahu srama o chesta)
ଗାଁ କନିଆ ସିଙ୍ଘାଣିନାକୀ (gaon kania singani nakia)	ଯେ କୌଣସିଲୋକ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରେ ସମ୍ମାନ ନପାଇବା (je kounasi loka nija anchalare sammana na paiba)
ଗୁଣ ଚିହ୍ନେ ଗୁଣିଆ, ସୁନାଚିହ୍ନେ ବଣିଆ (guna chinhe gunia suna chinhe bania)	ଗୁଣୀ ଗୁଣର ଆଦର କରେ (guni gunara adara kare)
ଘରଦିଅଁ ନପୂଜି ପରଦିଅଁ ପୂଜିବା (gharadion a puji paradion pujiba)	ନିଜସ୍ୱ ବା ନିଜ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଅବହେଳା କରି ଅନ୍ୟ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଅନୁସରଣ କରିବା (nijaswa ba nija sanskrutira abahela kari anya sanskrutiku anusarana kariba)
ଘୁଷୁରିକି ପାଚିଲା କଦଳୀ (ghusuriki pachila kadali)	ଇତର ବା ଅଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ଉନ୍ନତ ପରଚର୍ଯ୍ୟା (etara ba ajogya byakti pain unnata paracharjya)
ଘୋଡା ଛ' ଟଙ୍କାକୁ ଦାନା ନଅ ଟଙ୍କା (ghoda cha tanka ku dana na tanka)	କୌଣସି ଜିନିଷର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ଜିନିଷର ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକହେବା (kounasi jinisara rakhyanabekhyana kharcha jinisara mulya tharu adhika heba)
ଚକେଗଲେ ବାରହାତ (chakegale bara hata)	ଯଥା ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟନକଲେ ବିଭିନ୍ନ କାରଣରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଳମ୍ବିତ ହୁଏ କିମ୍ବା ବିଘ୍ନଘଟେ (samayare karjya na kale bibhinna karanaru karjya bilambita hua kimba bighna ghate)
ଚାଷ ତରତର ବଣିଜମଠ (chasa taratara banija matha)	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ସଂପାଦନ କରିବା (nirdista samayare sampadana kariba)
ଚିନ୍ତାଖାଏ ଗଣ୍ଡି, ଲୁଣଖାଏ ହାଣ୍ଡି (chinta khai gandi luha khai handi)	ଚିନ୍ତା ଶରୀରକୁ ନଷ୍ଟ ତଥା ଦୁର୍ବଳ କରେ ଓ ଲୁଣ ହାଣ୍ଡିକୁ ନଷ୍ଟକରେ (chinta sariraku nasta tatha durbala kare o luna handiku nasta kare)
ଚୋରମନ ଚୋର ଗଣ୍ଠିରେ (chora mana chora ganthire)	ଚୋର ସର୍ବଦା ଚୋରି କରିଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ଧରାପଡିବା ଭୟରେ ଶଙ୍କିତ ଥାଏ (chora sarbada chori karithiba drabya dharapadiba bhayare sankita thay)
ଛୋଟ ସାପର ବିଷ ଟାଣ /ଛୋଟ ସାପର ବଡ ବିଷ (chota sapara bisa tana / chota sapara bada bisa)	ଛୋଟ ବୋଲି ହେୟ ମନେ ନ କରିବା / କ୍ଷୁଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଭୟଙ୍କରତା (chota boli heya mane na kariba / khyudra madyare bhayankarata)
ଜାନ୍ ଯାଉ ମାନ୍ ଥାଉ (jan jau man thau)	ମାନ ବା ଇଜ୍ଜତ ଜୀବନଠାରୁ ଅଧିକ (mana ba ejata jinbanatharu adhika)
ଜୋର ଯାର ମୁଲକ ତାର (jor jar mulak tar)	ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହିଁ ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ବିସ୍ତାର କରେ (saktisali hin prabhutta bistara kare)
ଟେକା ହାତରୁ ଖସିଲେ ଅଣବାହୁଡା (teka hataru khasile anabahuda)	ଥରେ ଭୁଲ ହେଲେ ତାକୁ ସୁଧାରି ହୁଅ ନାହିଁ (thare bhul hele taku sudhari hua nahi)
ଡେଙ୍ଗା ମୁଣ୍ଡରେ ଠେଙ୍ଗା (denga mundre thenga)	ଆଗୁଆ ଲୋକ ଉପରେ ଦାୟିତ୍ୱ ଓ ବିପଦ ଥାଏ (agua loka upare dayitwa o bipada thay)
ଢିଙ୍କିଶାଳ କଥା ନଜାଣି, ଢେଙ୍କାନାଳ କଥା କହିବା (dhinkisala katha na jani, dhenkanala katha kahiba)	ଘରକଥା ନ ଜାଣି ଦୂରଦେଶର କଥା କହିବା (ghara katha na jani dura desar katha kahiba)
ଢୋକେ ପି' ଦଣ୍ଡେ ଜୀ (dhoke pi dande ji)	କଷ୍ଟେମଷ୍ଟେ ବଞ୍ଚିରହିବା (kaste maste banchi rahiba)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ତିନି ତୁଣ୍ଡରେ ଛେଳିକୁକୁର (tini tundare cheli kukura)	ମିଛକଥା ଅନେକଙ୍କଦ୍ୱାରା ବାରମ୍ବାର ପ୍ରକାଶିତ ହେଲେ ସତ୍ୟପରି ପ୍ରତୀତ ହୁଏ (micha katha anekanka dwara barambara prakasita hele satya pari pratita hua)
ତୁଣ୍ଡବାଇଦ ସହସ୍ର କୋଶ (tunda baida sahashra kosa)	ଲୋକ ମୁଖରେ କଥା ବହୁଦୂର ପ୍ରସରି ଯାଏ (loka mukhare katha bahudura prasari jay)
ତୁ ଯେତେ ମାଠିବୁ ମାଠ, ମୁଁ ସେଇ ଦରପୋଡା କାଠ (tu jete mathibu math, mu sei darapoda kat)	ସ୍ୱଭାବ ସହଜରେ ବଦଳେନାହିଁ (swabhaba sahajare badale nahi)
ବିଛୁଆତି 'ଦି' ପତ୍ରରୁ କୁଣ୍ଡାଇହୁଏ (bichuati di patararu kundai hue)	ପ୍ରକୃତ ଗୁଣ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରୁ ହିଁ ଜଣା ପଡିଥାଏ (prakruta guna prathamika stararu hin jana padithay)
ତେଲିଆ ମୁଣ୍ଡରେ ତେଲ (telia mundare tela)	ଦରିଦ୍ର ସାହାଯ୍ୟନକରୁ ସ୍ୱଛଳ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା (daridra saharjya na karu swachhala byaktiku saharjya kariba)
ଦଇବ ଦଉଡି ମଣିଷଗାଇ, ଯେଣିକି ଟାଣଇ ତେଣିକି ଯାଇ (daiba daudi manisagai, jeniki tanai teniki jai)	ବିଧି ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ମଣିଷ ପରିଚାଳିତ (bidhi nirdesare manisa parichalita)
ଦେଶକେ ଫାଙ୍କ୍ ନଈକେ ବାଙ୍କ (desake phanka naike banka)	ଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନର ଭିନ୍ନ ଚଳଣି ପରିଚାଳିତ (bhinna sthanara vinna chalani parichalita)
ଧରାକୁ ସରା ମଣିବା (dharaku sara maniba)	ଅତି ଗର୍ବଭାବ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା (ati garba bhaba pradarsana kariba)
ଧାନ ପେଟରୁ ବାଲୁଙ୍ଗା ଜାତ (dhana petaru balunga jata)	ଗୁଣବତୀ ମାଆ ଠାରୁ କୁପୁତ୍ର ଜନ୍ମ (gunabati maa tharu ku putra janma)
ଧୀରପାଣି ପଥର କାଟେ (dhira pani pathara kate)	ଧୀର ସ୍ଥିର ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକଲେ ସଫଳତା ମିଳେ (dhira sthira bhabe karjya kale safalata mile)
ଧୀର କଥାରେ ବଇରି ବଶ (dhira kathare bairi basa)	ନମ୍ର ବ୍ୟବହାରଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବଶୀଭୂତ ବା ନିଜର କରିହୁଏ (namra byabahara dwara samastanku basibhuta ba nijara kari hua)
ନ ଦେଖିଲା ଓଉ ଛପଡା (a dekhile ou chapada)	ଅସମ୍ଭବ କଥା କହିବା (asambhaba katha kahiba)
ନଈ ସୁଅକୁ ବାଲିବନ୍ଧ (nai suaku balibandha)	ପଣ୍ଡପରିଶ୍ରମ / ବୃଥା ଚେଷ୍ଟା (pandaparisrama / brutha chesta)
ନଈରେ ଘରକରି କୁମ୍ଭୀର ସଙ୍ଗେ କଳି (naire gharakari kubhira sange kali)	ଅଧୀନ ହୋଇ ମୁନିବଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କଳି (adhina hoe munibanka sange kali)
ନାହିଁ ମାମୁଠାରୁ କଣା ମାମୁ ଭଲ (nahina mamutharu kana mamu bhala)	କିଛି ନଥିବା ଅପେକ୍ଷା ସାମାନ୍ୟ ଥିବା ଭଲ (kichi na thiba apekhya samanya thiba bhala)
ପାପଧନ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତରେ ଯାଏ (papadhana prayaschitare jai)	ଅନ୍ୟାୟ ଅର୍ଜିତଧନ ଅଯଥାରେ ବିନଷ୍ଟହୁଏ (anyanya arjita dhana ajathare binasta hua)
ପାଣି ପିଇବ ଛାଣି, ପଇସାନେବଗଣି (pani peiba chani, paisanaba gani)	ଉପଯୁକ୍ତ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟକରିବା / ବିପଦ ନପଡିବା ଭଳି କାର୍ଯ୍ୟକରିବା (upajukta dyana dei karjya kariba / bipada na padiba bhali karjya kariba)
ପେଟ ପୋଷ, ନାହିଁ ଦୋଷ (peta posa, nahi dosa)	ବଞ୍ଚିବାପାଇଁ କୋଣସି ବୃତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରେ (banchiba pain kounasi grahana karajaipare)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ପୋଥିଗତ ବିଦ୍ୟା ପରହସ୍ତ ଧନ (pothigata bidya parahasta dhana)	ନିଜେ ନଜାଣିଥିବା ବିଦ୍ୟା ବା ନିଜ ପାଖରେ ନଥାଇ ଅନ୍ୟପାଖରେ ଥିବା ଧନ କୋଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗେନାହିଁ (nije na janithiba bidya ba nija pakhare na thai anya pakhare thiba dhana kounasi karjyare lagenahi)
ଫୁଲଯୋଗୁ ଗଭା, ପଣ୍ଡିତ ଯୋଗୁ ସଭା (phulajogu gabha, pandita jogu sabha)	ଏ ଉଭୟେ ଶୋଭା ବଢାନ୍ତି (a ubhaye sobha badhanti)
ବସିଖାଇଲେ ନଈବାଲି ସରେ (basi khaile nai bali sare)	ଆଳସ୍ୟ ସର୍ବନାଶ କରେ (କ୍ଷତି କାରକ) (alasya sarbanasa kare (khyati karaka))
ବଟେଇଦେଲା ବୁଦ୍ଧି, ମାଗିଆଣିଲା ତିଅଣ (bateidela budhi magianile tiana)	କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ (khyana sthayi)
ବହୁଲାକରେ ମୂଷାମାରି ହୁଏ ନାହିଁ (bahulokare musamari hue nahi)	ବହୁଲୋକ ଏକାଠିହେଲେ ସେମାନଙ୍କର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ମତ ଯୋଗୁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ (ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇ ପାରେନା) (bahu loka akathi hele semankara bhinna mata jogu kounasi karjya hoi pare nahi (Nispati nia jai pare nahi))
ବଗର ବେକ ବଢିଲେ ମୀନର ବିପତ୍ତି (bagara beka badhile minara bippati)	ଶତ୍ରୁର ସୁବିଧା ବିପଦର କାରଣ (satrura subidha bipadara karana)
ବ୍ରହ୍ମା ବିଳିବିଳେଇଲେ ବେଦ (brahma bilibileile beda)	ପଣ୍ଡିତ ଲୋକର ଯେକୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ଧରିନେବା (pandita lokara je kounasi karjyaku mahatwapurna boli dharineba)
ବାହାସରିଲେ ବେଦି ମୁହଁପୋଡା (bahasarile bedi muhapoda)	ସ୍ୱାର୍ଥସାଧନପରେ ଆଗ୍ରହ କମିଯିବା (swarthasadhana pare agraha kamijiba)
ମାନିଲେ ଠାକୁର, ନ ମାନଲେ ପଥର (manile thakura na manile pathara)	ନିଜର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଅନୁସାରେ ମାନ୍ୟତା ଦେବା ଅଥବା ନଦେବା (nijara drusti kona anusare manyata deba athaba na deba)
ମୁଁ ତ ଖାଏ ମୋର ଭାତ, / ତୋର କିଆଁ ଗାଲରେ ହାତ (mu ta khai mor vata / tor kian galare hata)	ଇର୍ଷା ପରାୟଣ ଲୋକକୁ କଟାକ୍ଷ (ersa parayana lokaku katakhya)
ଯତ୍ନ କଲେ ରତ୍ନମିଳେ (jantna kale ratna mile)	ଅଧ୍ୟବସାୟ ସଫଳତାର ଚାବିକାଠି (adhyabasaya safalatara chabikathi)
ଯାହାପୁଅକୁ ସାପକାମୁଡିଥାଏ ସେ ପାଳଦଉଡି ଦେଖିଲେ ଡରେ (jahapuaku sapakamudi thai se pala daudi dekhile dare)	ବିପଦ ଭୋଗିଥିବା ଲୋକ ବିପଦର ଆଶଙ୍କାରେ ଅସ୍ଥିରହୁଏ (bipada bhogithiba loka bipadara asankare asthira hua)
ଯେ ଯେଉଁଗାତ ଖୋଳେ ସେ ସେଇ ଗାତରେ ପଡେ (je jeun gata khole se sei gata re pade)	ପରର ଅନିଷ୍ଟକଲେ ନିଜର ଅନିଷ୍ଟ ହୁଏ (parara anista kale nijara anista hua)
ଯେମିତି ଠାକୁର ସେମିତି ପୂଜା, ବାଲି ଗରଡାକୁ ଚାଉଳ ଭଜା (jemiti thakura semiti puja, bali garadaku chaula bhaja)	ଗୁଣଘେନି ଆଦର (guna gheni adara)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଯେ ପକ୍ଷୀ ଉଡେ ଯେତେଦୂର, ସେ ଜାଣେ ତହିଁର ବେଭାର (je pakhi ude jetedura, se jane tahinra bebhara)	ଯେ ଯେତେ ବହୁଦର୍ଶୀ ଓ ଅଭିଜ୍ଞ ସେ କାମରେ ସେତିକି ଅଧିକ ସଫଳ ହୁଏ (je jete bahurdarsi o abhigyan se kamare sete adhika safala hua)
ଯେସାକୁ ତେସା (jesaku tesa)	ଯେ ଯେପରି ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଇବ ତା ପାଇଁ ଅନୁରୂପ ବ୍ୟବହାର (je jepari byabahara dekhaiba ta pain anurupa byabahara)
ଯେ ଦେଶେ ଯାଇ ସେ ଫଳଖାଇ (je dese jai se phala kahi)	ସବୁସ୍ଥାନରେ ପରିସ୍ଥିତି ସହିତ ଖାପ ଖୁଆଇ ଚଳିବା (sabusthanare paristhiti sahita khapa khuae chaliba)
ରାଗ ପରମ ଚଣ୍ଡାଳ / ରାଗ ବହ୍ମ ଚଣ୍ଡାଳ (raga parama chandala / raga bramha chadala)	ରାଗବେଳେ ମଣିଷ ଅନ୍ଧ – ଭଲ ମନ୍ଦ ବୁଝିପାରେନା (raga bele manisa andha bhala manda bujhi parena)
ଲୁଚିଛି ନା ଗୋଡଦିଇଟା ଦିଶୁଛି (luchi chi na goda duita disuchi)	ଯେତେ ଘୋଡାଇଲେ ବି ଦୋଷ ଧରାପଡେ (jete ghodaelebi dosa dhara pade)
ଶୋଇଲା ପୁଅର ଭାଗ ନାହିଁ (soila puara bhaga nahi)	କର୍ମକୁଣ୍ଠ ଲୋକ ଜୀବନରେ ହାରିଯାଏ (ଅଳସୁଆ ଦୁଃଖ ପାଏ) (karmakuntha loka jibanare harijai (alasua dukha pai))
ଷାଠିଏ ମହଣ ଘିଅ ହେବ ନା ରାଧା ନାଚିବ (sathia mohana ghia heba na radha nachiba)	ଅସମ୍ଭବ ଅଟକଳ (asambhaba ata kala)
ସଭାରେ ହାଣ୍ଡି ଭାଙ୍ଗିବା (sabhare handi bhangiba)	ଗୁପ୍ତକଥା ପ୍ରଘଟ କରିବା (gupta katha praghata kariba)
ସିଧା ଆଙ୍ଗୁଠିରେ ଘିଅ ବାହାରେ ନାହିଁ (sidha anguthire ghia bahare nahi)	ସବୁକାମ ସହଜରେ ହୁଏ ନାହିଁ (sabukama sahajare hua nahi)
ହଳିଲା ପାଣିରେ ଗୋଡନଦେବା (halila panire goda nadeba)	ଗଣ୍ଡଗୋଳରେ ନ ପଶିବା (gandagolare na pasiba)
ହାତ ଅଳସେ ନିଶବଙ୍କା (hata alase nisa banka)	ଅଳସୁଆ ଦୁଃଖ ପାଏ (alasua dukha pai)
ହାତେମାପି ଚାଖଣ୍ଡେ ଚାଲ (hate mapi chakhande chaliba)	ସାବଧାନ ହୋଇ କାମ କରିବା (sabadhana hoi kama kariba)

ଶବ୍ଦାଳଙ୍କାର

(Sabda Alankara Odia)

(୧) **ଶବ୍ଦାଳଙ୍କାର** – ଶବ୍ଦ ଉପରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରି ଯେଉଁ ଅଳଙ୍କାର ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ, ତାହାକୁ ଶବ୍ଦାଳଙ୍କାର (sabda alankara) କୁହାଯାଏ । ସୁତରାଂ ଏହି ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଶବ୍ଦ ସରସ, ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ଶ୍ରୁତିମଧୁର ହୋଇଥାଏ ।

ଅନୁପ୍ରାସ (Anuprasa), ଯମକ (Jamaka), ଶ୍ଳେଷ (Slesa), ବକ୍ରୋକ୍ତି (bakrokti), ପୁନରୁକ୍ତି (punarukti), ବଦାଭାସ (Badabhasa) ପ୍ରଭୃତି ଶବ୍ଦାଳଙ୍କାର ଅନ୍ତର୍ଗତ । ଏହି ଶବ୍ଦାଳଙ୍କାରକୁ ଆଳଙ୍କାରିକ ଭାଷାରେ '**ଶବ୍ଦପରିବୃତ୍ତି ଅହସ**' କୁହାଯାଏ ।

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

Links are given below :

ଅନୁପ୍ରାସ (Anuprasa), ଯମକ (Jamaka), ଶ୍ଳେଷ (Slesa), ବକ୍ରୋକ୍ତି (bakrokti), ପୁନରୁକ୍ତି ବଦାଭାସ (punarukti B

ରୂପକ
(Rupaka Alankar)

ଉପମାନ ଓ ଉପମେୟ ମଧରେ ଅଭେଦ କଳ୍ପିତ / କଥିତ ହେଲେ ଏବଂ ଉପମେୟରେ ଉପମାନର ଆରୋପହେଲେ ରୂପକ ଅଳଙ୍କାର ହୁଏ ।

ଉପମାଳଙ୍କାରରେ ଉପମାନ ଉପମେୟ ସାଦୃଶ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଥାଏ । ରୂପକ ଅଳଙ୍କାରରେ ଉପମାନ ଓ ଉପମେୟର ଅଭେଦ କଳ୍ପନା କରାଯାଇଥାଏ ।

ସାଧାରଣତଃ ଏହା ତିନିପ୍ରକାର ।

(୧) ପରମ୍ପରିତ ରୂପକ, (୨) ସାରଙ୍ଗ ରୂପକ, (୩) ନିରଙ୍ଗ ରୂପକ ।

ପରମ୍ପରିତ ରୂପକ ¬– ଯେଉଁଠାରେ ଗୋଟିଏ ଆରୋପ ଆଉ ଏକ ଆରୋପର କାରଣ ହୋଇଥାଏ, ସେଠାରେ ପରମ୍ପରିତ ରୂପକ ହୁଏ ।ଯଥା –

ଦରିଦ୍ରତା-ପଙ୍କପୂର୍ଣ୍ଣ ମୋ ଜୀବନ-ସର
ଜଞ୍ଜାଳ-ଜଳଦ-ଜଳେ- ଆବିଳ ଉଦର ।

ଏହି ପଦରେ 'ଦରିଦ୍ରତା'ରେ 'ପଙ୍କ'ର ଆରୋପଣ ହେତୁ 'ଜୀବନ' ଓ 'ଜଞ୍ଜାଳ'ରେ ଯଥାକ୍ରମେ 'ସର', 'ଜଳଦ-ଜଳ'ର ଆରୋପ କରାଯାଇଛି ।

କବିତା ବନିତା କବି ତା' ପିତା
କହିବା ଲୋକ ତାର ଉପମାତା
କଲେ ତାକୁ ଭୋଗ ରସିକ ନେତା
କେତେହିଁ ଅବା ରହଲ ଯୋଗତ୍ୟା
କୁମତି ଗୁଆଁର
କେବଳ ବଇମାତ୍ର ଭାଇ ତାର ।। (ରସକଲ୍ଲୋଳ – ଦୀନକୃଷ୍ଣ ଦାସ)

ଏଠାରେ କବିତା ଠାରେ ବନିତା, କବିଙ୍କଠାରେ ପିତା କହିବା ଲୋକଠାରେ ଉପମାତା,

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଗୁଆଁରଠାରେ ବୈମାତ୍ରେୟ ଭାଇର ଆରୋପ କରାଯାଇଛି ।

କଳୁଷ¬-ପଙ୍କେ ମୁହିଁ କେଡେ ମଳିନ
କେମନ୍ତେ ସରିତୋର ହେବି ନଳିମ ।। (ପଦ୍ମ –ଭକ୍ତକବି ମଧୁସୂଦନ)

ଏଠାରେ କଳୁଷ ଓ ପଙ୍କ ମଧରେ ଅଭେଦ କଳ୍ପନା କରାଯାଇଛି ଏବଂ କଳୁଷ ଯାହା ପଙ୍କ ତାହାବୋଲି କୁହାଯାଇଛି । ଅର୍ଥାତ କଳୁଷ ଓ ପଙ୍କ ମଧରେ କୌଣସି ଭେଦନାହିଁ – ଦୁହେଁ ଏକ ବସ୍ତୁ ବୋଲି କଳ୍ପମା କରାଯାଇଛି ।

ବିସ୍ମୟ – ଜୀମୂତ ବ୍ୟାପିଗଲା ତା'ର
ସହସା ହୃଦ ଗଗନେ । (ପ୍ରଣୟବଲ୍ଲରୀ)

ଏଠାରେ ବିସ୍ମୟକୁ ମେଘ ବୋଲି ଅଭେଦ କଳ୍ପନା କରିବା ହେତୁ ହୃଦୟକୁ ଆକାଶ ବୋଲି କଳ୍ପନା କରାଯାଇଛି। ଅତଏବ ବିସ୍ମୟରେ ମେଘର ଆରୋପ, ହୃଦୟରେ ମେଘର ଆରୋପ, ହୃଦୟରେ ଆକାଶଆରୋପର କାରଣ ହୋଇଛି ।

ସାଙ୍ଗରୂପକ – ବିଭିନ୍ନ ଅଙ୍ଗବିଶିଷ୍ଟ ଉପମେୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଅଙ୍ଗବିଶିଷ୍ଟ ଉପମାନର ଆରୋପ ହେଲେ ସାଙ୍ଗ ରୂପକ ହୁଏ । ଯଥା –

ଖଡ଼ଗ ତଲବାର ଚପଳା ଝଲକେ
ସ୍ପନ୍ଦିତ ଗଜ ଗର୍ଜନ
ପତାକା ଉଡଡୀନ ବକପନ୍ତି ସେନା
ତର୍ଜନ ଡାହୁକ ସ୍ୱନ ।
କେତକୀ ଶାଣିତ କରବାଳ ପୁତ୍ରୀ
ଧନୁ ଇନ୍ଦ୍ର ଶରାସନ,
ଘେନି ଅଜଭାନୁ - ଗ୍ରାସ ଲାଳସରେ
ଧାଇଁଛନ୍ତି ସୈନ୍ୟ ଘନ । (ଇନ୍ଦୁମତୀ)

ଏହା ଅଜଙ୍କ ସହିତ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ଯୁଦ୍ଧର ବର୍ଣ୍ଣନା । ଏଥିରେ ଶତ୍ରୁ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମେଘ ବୋଲି ଅଭେଦ କଳ୍ପନା କରାଯାଇଛି । ବିଜୁଳି, ବକପନ୍ତି, ଘଡଘଡି, ଡାହୁକସ୍ୱନ, କେତକୀପୁଷ୍ପ, ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ, ସୂର୍ଯ୍ୟ – ଏ ସମସ୍ତ ମେଘ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ । ଖଡଗ, ତଲବାର, ଗଜଗର୍ଜନ, ପତାକା ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ରଡି, ଗାଣିତ ଛୁରୀ, ଧନୁ, ଅଜ ¬– ଏ ସମସ୍ତ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧୀ । ଏହିପରି ପରସ୍ପର ସଂପୃକ୍ତ ଉପମେୟରେ ପରସ୍ପର ସଂପୃକ୍ତ ଉପମାନର ଆରୋପ ହୋଇଥିବାରୁ ସାଙ୍ଗରୂପକ ହୋଇଛି ।

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଆରୋପଣଟି - ଖଡ୍ଗ, ତଲବାର - ବିଜୁଳି
ହସ୍ତୀଗର୍ଜନ - ଘଡ଼ଘଡ଼ି
ପତାକା - ବକପନ୍ତି ଇତ୍ୟାଦି ।

ନିରଙ୍ଗରୂପକ – ନିରପେକ୍ଷ ଭାବରେ ଏକମାତ୍ର ଆରୋପ ସ୍ଥଳରେ ନିରଙ୍ଗ ରୂପକ ହୁଏ । ଯେପରି –

ପ୍ରେମିକନୟନ ସାରଦରପଣ
ଅନ୍ତର ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ,
ନାହିଁ ଯେବେ ପ୍ରେମ ହୃଦ ଅଭ୍ୟନ୍ତରେ
ଛାୟା ବା ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ।

ଏଠାରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ପ୍ରେମିକ ନୟନ ହିଁ ସାରଦର୍ପଣ ବୋଲି କେବଳ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଆରୋପ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଥିବାରୁ ନିରଙ୍ଗରୂପକାଳଙ୍କାର ହୋଇଛି ।

ଉପମା
(Upama Alankar)

ଯେଉଁ ବାକ୍ୟରେ ଉପମାନ, ଉପମେୟ ସମାନଧର୍ମ ବିଶିଷ୍ଟ ହୋଇଥାନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସାଦୃଶ୍ୟ (ପରି, ତୁଲ୍ୟ, ସଦୃଶ, ଯେହ୍ନେ, ଯେସନ, ସରି, ଯଥା ପ୍ରଭୃତି) ସାଧାରଣ ବୋଧକ ଶବ୍ଦଦ୍ୱାରା ଅଭିହିତ ହୋଇଥାଏ, ସେଠାରେ ଉପମା ଅଳଙ୍କାର ହୁଏ ।

ଯାହାକୁ ତୁଳନା ଦିଆଯାଇଥାଏ ତାହାକୁ ଉପମେୟ କୁହାଯାଏ । ଯଥା - ମୁଖଚନ୍ଦ୍ରପରି ସୁନ୍ଦର । ଏଠାରେ ମୁଖ ଚନ୍ଦ୍ରସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଥିବାରୁ 'ମୁଖ' ଉପମେୟ । ଯାହାସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଏ ତାହା ଉପମାନ । ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରକୃତିର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବିଭବ କିମ୍ବା ଅଧିକ- ଗୁଣବିଶିଷ୍ଟ ବସ୍ତୁକୁ ଉପମାନ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ । ଏଠାରେ 'ଚନ୍ଦ୍ର' ବହୁଗୁଣ ବିଶଷ୍ଟ ହୋଇଥିବାରୁ ଉପମାନ ।

ଉପମେୟ ଓ ଉପମାନକୁ ଯେଉଁ ସାଧାରଣ ଗୁଣହେତୁ ତୁଳନା କରାଯାଏ ତାହାକୁ ସାଧାରଣ ଧର୍ମ କହନ୍ତି । ଉପରଲିଖିତ ବାକ୍ୟରେ ମୁଖ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରର ସାଧାରଣ ଗୁଣ ହେଉଛି ସୋନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ।

ଉପମାନ ଓ ଉପମେୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସାଧାରଣ ଧର୍ମକୁ ଯେଉଁ ଶବ୍ଦ ସଂଯୋଗକରେ ଅଥବା ସେମାନଙ୍କ ସାଦୃଶ୍ୟକୁ ପ୍ରକାଶରେ, ତାହାରେ ଉପମା ବାଚକ ଶବ୍ଦ କୁହାଯାଏ । ପରି, ଯେହ୍ନେ, ଯଥା, ସଦୃଶ, ତୁଲ୍ୟ ଯେସନ ପ୍ରଭୃତି ଉପମାବାଚକ ଶବ୍ଦ ।

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଉଦାହରଣ - (୧) ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ଧଳାମେଘ ସୁନୀଳ ଅମ୍ବରେ
ଭାସଇ ବୋଇତ ଯଥା ନୀଳ ସମୁଦ୍ରରେ (ଶରତ – ଭକ୍ତକବି ମଧୁସୂଦନ ରାଓ)

ଏଠାରେ ଉପମେୟ = ସନୀଳ ଅମ୍ବରେ (ଆକାଶରେ), ଧଳାମେଘ
ଉପମାନ – ନୀଳ ସମୁଦ୍ରେର ଭାସୁଥିବା ବୋଇତ
ସାଧାରଣ ଧର୍ମ – ଭାସିବା
ଉପମାବାଚକ ଶବ୍ଦ – ଯଥା

ସାଧାରଣ ଧର୍ମ – ଉପମେୟ ଓ ଉପମାନକୁ ଯେଉଁ ସାଧାରଣ ଗୁଣ ଓ କ୍ରିୟା ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଏ । ଯଥା – ଗୋଲାକାରତ୍ୱ - ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ନାୟିକା ।

ବାଚକ ଶବ୍ଦ - ଯାହା ଉପମାନ ଓ ଉପମେୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସାଦୃଶ୍ୟକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ । ଯଥା – ପରି, ଯଥା, ଯେହ୍ନେ,ତୁଲ୍ୟ, ଇତ୍ୟାଦି ।

ଏହି ଉପମା ମୁଖ୍ୟତଃ ତିନିପ୍ରକାର । ଯଥା – ପୂର୍ଣ୍ଣୋପମା, ଲୁପ୍ତୋପମା ଓ ମାଲୋପମା ।

ପୂର୍ଣ୍ଣୋପମା – ଉପମେୟ,ଉପମାନ,ସଧାରଣ ଧର୍ମ, ବାଚକ ଶବ୍ଦ – ଏହି ଚତୁଃ ଉପଦାନ ଉଲ୍ଲଖ ଥିଲେ ପୂର୍ଣ୍ଣୋପମା ହୁଏ । ଯଥା –

ଆସନ ସକାଶେ ବୃଦ୍ଧେ ଏବେ ବାଇ
ବାଳକେ ଯେସନେ କ୍ରୀଡନକ ପାଇଁ । (ଦରବାର)

ଏଠାରେ ବୃଦ୍ଧମାନେ ଉପମେୟ, ବାଳକମାନେ ଉପମାନ, ବାଇପଣ (ବାତୁଳତା) ସାଧାରଣ ଧର୍ମ ଏବଂ ଯେସନେ ଉପମାବାଚକ ଶବ୍ଦ, ଏ ସମସ୍ତର ଉଲ୍ଲଖ ଥିବାରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣୋପମା ଅଳଙ୍କାର ହୋଇଛି ।

ଲପ୍ତୋପମା – ¬ଉପମେୟ, ଉପମାନ, ସାଧାରଣ ଧର୍ମ ଓ ଉପମାବାଚକ ଶବ୍ଦ, ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏକ ବା ଏକାଧିକ ଲୁପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଲୁପ୍ତୋପମା ହୁଏ । ଯେପରି –

ଶକୁନ୍ତଳା କଣ୍ୱ- ଦୁହିତା, ଅପର
ବେନି ତାର ସହଚରୀ
ଶକୁନ୍ତଳା ଦିଶୁ - ଥିଲା ବେନି ପତ୍ର-
ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରସୂନ ପରି । (ପ୍ରଣୟବଲ୍ଲରୀ)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଏଠାରେ ଶକୁନ୍ତଳା ବେନିପତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରସୂନ ପରି ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଥିବା କଥା ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟବୋଧକ ସାଧାରଣ ଧର୍ମଚଟି ନାହିଁ ।

ମଳୋପମା – ଏକ ଉପମେୟର ଏକାଧିକ ଉପମାନ ଥିଲେ ମାଳୋପମାଳଙ୍କାର ହୋଇଥାଏ । ଯଥା –

ଶୋଭିତ ଉତ୍କଳ ସଦ୍ମେ ସଦାଶୟା ।
ସରେ ଯଥା ପଦ୍ମ ପଦ୍ମେ ପଦ୍ମାଳୟା ।   (ଚିଲିକା)

ସରରେ ଯେପରି ପଦ୍ମ ଶୋଭାପାଏ ଓ ପଦ୍ମରେ ଯେପରି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଶୋଭାପାଆନ୍ତି, ସେହିପରି ତୁମେ (ପଦ୍ମାବତୀ) ଉତ୍କଳ ରୂପକ ଗୃହରେ ଶୋଭା ପାଇବ । ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ ଉପମେୟର ଦୁଇଟି ଉପମାନ ଥିବାରୁ ମାଳୋପମା ହୋଇଛି।

ମିଶିଯାଏ ଯଥା ପ୍ରଭାତୀ ତାରା ରବି କିରଣେ
ମିଶିଯାଏ ଯଥା ଜୀବାତ୍ମା ପରମାତ୍ମା ଚରଣେ
ମିଶିଯାଏ ଯଥା ଚପଳୀ ନୀଳ ଜଳଦ ଅଙ୍ଗେ
ମିଶିଗଲା ତଥା ଅବଳା ସେହି ନୀଳ ତରଙ୍ଗେ

।   (ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା – ରାଧାନାଥ ରାୟ)

ଏଠାରେ ଉପମେୟ – ଅବଳା (ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା)
ଉପମାନ – ପ୍ରଭାତୀତାରା, ଜୀବାତ୍ମା, ଚପଳା
ସାଧାରଣ ଧର୍ମ – ଲୀନହେବା, ମିଶିଯିବା
ଉପମା ବାଚକ ଶବ୍ଦ – ଯଥା, ତଥା

ଏହି ପଦରେ ଗୋଟିଏ ଉପମେୟ ପାଇଁ ତିନୋଟି ଉପମାନ ରହିଛି ।

ଅର୍ଥାଳଙ୍କାର
(Artha Alankar)

ଅର୍ଥମୂଳକ ବିଚିତ୍ରତାକୁ ଅର୍ଥାଳଙ୍କାର କୁହାଯାଏ । ଅର୍ଥାଳଙ୍କାର ସ୍ଥଳରେ ଥିବା ଶବ୍ଦକୁ ବଦଳାଇ ସମାନାର୍ଥକ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଅଳଙ୍କାରର ଅସ୍ତିତ୍ୱରେ କୌଣସି ଆଶଙ୍କା ସୃଷ୍ଟି ହେଉ ନଥିବାରୁ, ଅର୍ଥର ପ୍ରଧାନତା ଥିବାରୁ ଅର୍ଥାଳଙ୍କାର ହୁଏ । ଏହି ଅର୍ଥାଳଙ୍କାର ଅର୍ଥ ସାପେକ୍ଷ । ଆଳଙ୍କାରିକ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଭାଷାରେ ଅର୍ଥାଳଙ୍କାରକୁ 'ଶବ୍ଦପରିବୃତ୍ତିସହ' କୁହାଯାଏ । ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ (ଉପମେୟ) ଓ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ (ଉପମାନ) ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ହିଁ ଅନେକ ଅର୍ଥାଳଙ୍କାରର ଭିତ୍ତି । ଏହି ସାମଞ୍ଜସ୍ୟର ପ୍ରକାରଭଙ୍ଗୀ ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ଅଳଙ୍କାରର ନାମକରଣ ହୋଇଥାଏ । ଯଥା -

Links are given below -

(୧) ଉପମା **(upama)**, (୨) ରୂପକ **(rupaka)**, (୩) ଉତପ୍ରେକ୍ଷା **(utprekhya**

ବକ୍ରୋକ୍ତି
(Bakrokti Alankar)

ବକ୍ତା ଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିବା ଶବ୍ଦକୁ ଶ୍ରୋତା ଆଉ ଗୋଟିଏ ଅର୍ଥରେ ଗ୍ରହଣ କଲେ ବକ୍ରୋକ୍ତି ଅଳଙ୍କାର ହୁଏ । ଏହା ଦ୍ୱିବିଧ ।

(୧) ଶ୍ଳେଷ ବକ୍ରୋକ୍ତି , (୨) କାକୁ ବକ୍ରୋକ୍ତି ।

(୧) ଶ୍ଳେଷ ବକ୍ରୋକ୍ତି - ଏକାର୍ଥରେ ପ୍ରଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦକୁ ଭିନ୍ନ ଅର୍ଥରେ ଗ୍ରହଣ କରାହେଲେ ଶ୍ଳେଷ ବକ୍ରୋକ୍ତି ହୁଏ ।

ଯଥା – କହେ ଏକ ନାରୀ ବିଶେଷ ସୁନାରୀ ଏ ଦେଶରେ ବାସ କରିଛି
ଭୃଙ୍ଗ କିଂ ପୁରୁଷ ଚଞ୍ଚଳ-ମାନସ ଏଥି ତହିଁ ପୁଣି ଯାଉଛି ।

ସାଧାରଣ ଅର୍ଥରେ ଜଣେ ସହଚରୀ କହୁଛି, ଏ ସ୍ଥାନରେ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ସୁନାରୀ ଗଛ ରହିଛି । ତେଣୁ ଭଅଁର ସେଠାକୁ ଆସିବା ପାଇଁ ଚଞ୍ଚଳତା (ବ୍ୟାକୁଳତା) ପ୍ରକାସ କରୁଛି ।

ଶ୍ଳେଷାର୍ଥରେ – ଏହି ଦେଶରେ ଜଣେ ବିଶିଷ୍ଟ ସୁନାରୀ ଅର୍ଥାତ ଉତ୍ତମ ନାରୀ ନିବାସ କରିଛି । ତେଣି ଭୃଙ୍ଗ କିଂ ପୁରୁଷ ଅର୍ଥାତ୍ ଲମ୍ପଟ ତା'ପାଖକୁ ଯିବାପାଇଁ ଚଞ୍ଚଳତା ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ।

(୨) କାକୁ ବକ୍ରୋକ୍ତି – ଏହି ବକ୍ରୋକ୍ତିରେ ବକ୍ତାର କଣ୍ଠସ୍ୱର ଯୋଗୁଁ ଶ୍ରୋତା ଉଚ୍ଚାରିତ ବାକ୍ୟର ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥ ଗ୍ରହଣ କରେ । ଯେପରି –

ନାହିଁ ଏ ଭାରତେ ବିଦ୍ୟାର ବିଳାସ
ନାହିଁ ଏ ଭାରତେ ଶୌର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରକାଶ ।

ଏହା ଗୋଟିଏ ନିଷେଧାର୍ଥକ ବାକ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ କରି ପଢିଲେ ଏଥିରୁ ନିଷେଧାର୍ଥ ପରିବର୍ତ୍ତେ ନିଶ୍ଚୟାର୍ଥ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ । ଅର୍ଥାତ୍ ଭରତରେ ବିଦ୍ୟାର ବିଳାସ ଓ ଶୌର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରକାଶ ଅଛି ।

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ପୁନରୁକ୍ତ ବଦାଭାସ
(punarukti Badabhasa)

ଯେଉଁଠାରେ ଅର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଶବ୍ଦଗୁଡିକର ପୁନରୁକ୍ତି ହେଲାପରି ଜଣାପଡେ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ପୁନରୁକ୍ତି ହୋଇ ନଥାଏ, ସେଠାରେ ପୁନରୁକ୍ତ ବଦାଭାସ ଅଳଙ୍କାର ହିଏ । ଯଥା –

ପତିକାନ୍ତ ପ୍ରିୟ ବଚନକୁ କର୍ଣ୍ଣେ ଶୁଣି
କୋପମାନ ନାଗ କଲା ରାମା ଶିରୋମଣି ।   (ପ୍ରେମ ସୁଧାନିଧି)

ଏଠାରେ ପତି, କାନ୍ତ, ପ୍ରିୟ – ଏହି ଶବ୍ଦଗୁଡିକ ଅର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପୁନରୁକ୍ତ ହେଲାପରି ଜଣାପଡୁଛି କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ସେମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ ଭିନ୍ନ । ଯଥା –

ପତି – ସ୍ୱାମୀ, କାନ୍ତ – ମନୋହର, ପ୍ରିୟ – ମଧୁର । (ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ମନୋହର ତଥା ମଧୁର ବଚନ ଶୁଣି) । ସେହିପରି କୋପ ଓ ମାନ ଉଭୟେ ପୁନରୁକ୍ତ ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ କୋପ – କ୍ରୋଧ ଓ ମାନ – ବହୁବଚନ ଚିହ୍ନ ରୂପେ (ରାମା ଶିରୋମଣି କ୍ରୋଧସବୁ ନାଶକଲା) ବ୍ୟବହୃତ ।

ଏହିଭଳି ଭାବରେ ଅନେକ ଶବ୍ଦାଳଙ୍କାର ପ୍ରାଚୀନ ଓଡ଼ିଶା କବିମାନେ ବ୍ୟବହାର କରିଛନ୍ତି ।

ଯମକ
(Jamaka Alankara)

ଭିନ୍ନ ଅର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦମାନଙ୍କର ଏକାଧିକବାର ବ୍ୟବହାରକୁ ଯମକାଳଙ୍କାର କୁହାଯାଏ । ଯମକରେ (ଇ,ଈ), (ଉ, ଊ), (ଜ,ଯ), (ର,ଳ), ଓ (ଶ, ଷ, ସ) ପ୍ରଭୃତିର ଭେଦ ଧରାଯାଏ ନାହିଁ । ବ୍ୟବହାର ଓ ସ୍ଥାନ ଭେଦରେ ଏହା ଅନେକ ପ୍ରକାରର ।

ଉଦାହରଣ – ବରଜୀବ ରସେ ଦେଇ ମାନସ
ବରଜି ବରଷେ ଅମେଧ
ଗ୍ରାସ   (ଜଗତେ କେବଳ – ବଳଦେବ ରଥ)

ପ୍ରଥମ ପାଦରେ 'ବରଜୀବ' (ଶ୍ରେଷ୍ଠପଶୁ) ର ଅର୍ଥ ଗାଈ ; ତାହାର ରସ ବେଲା କ୍ଷୀର । 'ବର ଜୀବରସ'ର ସାମଗ୍ରିକ ଅର୍ଥ ଗାଈକ୍ଷୀର । ଦ୍ୱିତୀୟପାଦରେ 'ବରଜି' ର ଅର୍ଥ ତ୍ୟାଗକରି (ବର୍ଜନକରି) ଏବଂ 'ବରଷେ' ଅର୍ଥ ବର୍ଷକଯାଏ । ଅର୍ଥାତ ବର୍ଷକଯାଏ ବର୍ଜନକରି ।

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଅହିମକର ତାପନାଶେ ଶୋଭା ସାରସ ଚକ୍ରେ

ଅହିମକର ତାପନାଶେ ଶୋଭା ସାରସ ଚକ୍ରେ ।।

ଅକ୍ଷର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖିଲେ ଉଭୟପାଦରେ ଏକା ବର୍ଣ୍ଣମାନ ରହିଅଛି । କିନ୍ତୁ ଅର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଶବ୍ଦମାନଙ୍କର ଭିନ୍ନତା ଜଣାଯାଏ । ଦୁଇ ପଙ୍‌କ୍ତି ଉଚ୍ଚାରଣରେ ସମାନ ।

ପ୍ରଥମ ପାଦ – ଅହି – ସାପ, ମକର – କୁମ୍ଭୀର ,

ତାପ – ଦୁଃଖ, ସାରସ – ପଦ୍ମ, ଚକ୍ରେ – ସମୂହରେ ।

୨ୟ ପାଦ – ଅହିମକର – ସୂର୍ଯ୍ୟ , ତାପ- ଉଷ୍ଣତା , ସାରସ – ହଂସ ,

ଚକ୍ରେ – ଚକ୍ରବାକାଦିରେ / ମଣ୍ଡଳୀରେ

ଏହି .ଯମକ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରଧାନତଃ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରକାରର, ଯଥା- ଆଦ୍ୟଯମକ, ମଧ୍ୟଯମକ, ପ୍ରାନ୍ତଯମକ, ମାଳଯମକ ଏବଂ ସର୍ବଯମକ ।

ଆଦ୍ୟଯମକ – ପଥରେ ପଥରେ ନାରୀ କରି କଲେ ମୋଦ

ଦସବସ୍ଥଳ ଦାସରେ ଧୁଆଇଲେ ପାଦ

। (ଲାବଣ୍ୟବତୀ)

ପଥରେ (ବାଟରେ) ପଥରେ (ପଥରକୁ) ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଅହଲ୍ୟାରେ ପରିଣତ କଲେ । ଏଠାରେ 'ପଥରେ' ପଦ ପାଦର ଆଦ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ଆଦ୍ୟ ଯମକାଳଙ୍କାର ହୋଇଛି ।

ମଧ୍ୟଯମକ - ଦେଖରେ ନଳିନି, ନଳିନୀ ନଳିନୀରେ ପୂରୀତ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଭ୍ରମନ୍ତି ଭ୍ରମରେ ଭ୍ରମରେ ଭ୍ରମରେ ଏ ଶୋଭିତ

। (ଲାବଣ୍ୟବତୀ)

ଏଠାରେ ପ୍ରଥମ ପାଦରେ ନଳିନୀପଦ ୩ ଥର ଏ ୨ ୟ ପାଦରେ ଭ୍ରମର ପଦ ୩ଥର ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ୩ଟି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅର୍ଥର ବୋଧକ ହୋଇଥିବାରୁ ଏବଂ ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଥିବାରୁ ମଧ୍ୟଯମକାଲଙ୍କାର ହୋଇଛି ।

ନଳିନି (ପଦ୍ମିନୀ ନାରୀ/ ହେ ପ୍ରିୟେ) ନଳିନୀ (ପୁଷ୍କରିଣୀ) ନଳିନୀ (ପଦ୍ମ) ଭ୍ରମରେ (ଭ୍ରମରମାନେ) ଭ୍ରମର (ବିହ୍ୱଳ ହୋଇ) ଭ୍ରମରେ (ଭଉଁରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା) ।

ପ୍ରାନ୍ତ ଯମକ - ସ୍ନାନ ସମୟେ ମୋ ପୟରେ

ଦୟାମୟି ନ ପେଲିବୁ ତାଙ୍କୁ ପୟରେ

। (ତପସ୍ୱିନୀ)

ଏଠାରେ ପ୍ରଥମ ପାଦରେ ବ୍ୟବହୃତ (ପୟରେ) ଜଳ ଅର୍ଥରେ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ପାଦରେ ବ୍ୟବହୃତ (ପୟରେ) ପାଦ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ । ଏହିପରି ଭାବରେ ବିଭିନ୍ନ ଅର୍ଥରେ ଏକ ଶବ୍ଦ ପଦର ପ୍ରାନ୍ତରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ପ୍ରାନ୍ତଯମକ ହୋଇଛି ।

ମାଳଯମକ – ବିଭିନ୍ନ ଅର୍ଥରେ ଏକ ଶବ୍ଦ କୌଣସି ଚରଣରେ ଦୁଇରୁ ଅଧିକ ଥର ବ୍ୟବହୃତ ହେଲେ ମାଳଯମକ ହୁଏ ।

ଯଥା - **ବହଇ ନିର୍ଝର ଝର ଝର ଅବିରତ**

ବିଶେଷ ତରଙ୍ଗ ରଙ୍ଗ ରଙ୍ଗଣୀ ଶୋଭିତ

ଯେ (ବୈଦେହୀଶ ବିଳାସ)

ସର୍ବଯମକ – କୌଣସି ସ୍ତବକର ପ୍ରଥମ ଚରଣରେ ପଦମାନ ଯେପରି ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ବ୍ୟବହୃତ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଚରଣରେ ଅନୁରୂପ ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଲେ ସର୍ବଯମକ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ବା ମହାଯମକ ହୁଏ । ଯେପରି –

ଅହିମକର ତାପ ନାଶେ ଶୋଭା ସାରସ ଚକ୍ରେ
ଅହିମକର ତାପ ନାଶେ ଶୋଭା ସାରସ ଚକ୍ରେ

। (ଲାବଣ୍ୟବତୀ)

ପ୍ରଥମ ପାଦରେ ଅହିର ଅର୍ଥ ସାପ, ମକର ¬– ମଗର ମାଛ, ତାପ – କଷ୍ଟ, ସାରସଚକ୍ର – ପଦ୍ମସମୂହ ଅର୍ଥାତ୍ ଏ ପୁଷ୍କରିଣୀଟି ସାପ ଓ ମଗରମାନଙ୍କର କଷ୍ଟ ନାଶ କରୁଅଛି ଏବଂ ପଦ୍ମସମୂହ ଦ୍ୱାରା ଶୋଭାପାଉଛି । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ ଅହିମକର ଅର୍ଥ ସୂର୍ଯ୍ୟ, ତାପ – ଉତ୍ତାପ, ସାରସଚକ୍ର – ହଂସମଣ୍ଡଳୀ ଅର୍ଥାତ୍ ଏହା ସୂର୍ଯ୍ୟତାପକୁ ନାଶ କରୁଛି ଏବଂ ହଂସମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ଶୋଭିତ ହୋଇଛି । ଏଠାରେ ଦୁଇଟି ଯାକ ପାଦରେ ରୂପଗତ ସମାନତା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅର୍ଥରେ ଭିନ୍ନତା ନିହିତ ଏବଂ ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ଅନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମରୂପ ବିଶିଷ୍ଟ ଶବ୍ଦଗୁଡିକ ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ଥିବାରୁ ସର୍ବଯମକାଳଙ୍କାର ହୋଇଛି ।

ନାମକ ସାର ଯମକ ¬– ଚରଣର ପ୍ରଥମ ପର୍ବରେ ଯେଉଁ ବର୍ଣ୍ଣଗୁଡିକ ଯେପରି ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ବନ୍ଧିତ ହୋଇଥିବ, ସେହି ବର୍ଣ୍ଣଗୁଡିକ ସପରି ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଲେ ଏହି ଯମକ ହୁଏ । ଯଥା -

ନାଗ ପମଣୀ ଗଣ ନାଗ ରମଣି ଗଣ –
ନା ନୋହି ଦେଇଣ ପୂଜିବେ । (ବିଦଗ୍ଧ ଚିନ୍ତାମଣି)

ଅନୁପ୍ରାସ
(Anuprasa Alankara)

ଏକ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣର ପୁନଃପୁନଃ ଆବୃତ୍ତିକୁ ଅନୁପ୍ରାସ କୁହାଯାଏ । ଏହି ଅନୁପ୍ରାସ ଅଳଙ୍କାର ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗଅଛି । ଯଥା - ବୃତ୍ତ୍ୟନୁପ୍ରାସ (Brutyanuprasa), ଛେକାନୁପ୍ରାସ (Chekanuprasa), ଶ୍ରୁତ୍ୟନୁପ୍ରାସ (Srutyanuprasa), ଲାଟାନୁପ୍ରାସ (Latanuprasa),

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଅନ୍ତ୍ୟାନୁପ୍ରାସ (antyanuprasa) ଓ ଆଦ୍ୟପ୍ରାନ୍ତ୍ୟାନୁପ୍ରାସ (Adyaprantyanuprasa) ଇତ୍ୟାଦି ।

ବୃତ୍ତ୍ୟାନୁପ୍ରାସ – ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଚାରି ପ୍ରକାର ।

(୧) ଏକ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ ଥରେ ମାତ୍ର ଆବୃତ୍ତି ହେଲେ ଏକ ଅଳଙ୍କାର ହୋଇଥାଏ । ଯଥା –

ଅଧିକେ ସଂସାର ସଂଗତେ
ପୀରତି ନକରିବ ଚିତ୍ତେ । (ଭାଗବତ)

ଏଠାରେ 'ର' ବର୍ଣ୍ଣର ଥରେ ମାତ୍ର ପୁନରାବୃତ୍ତି କରାଯାଇଛି ।

(୨) ଏକ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ବହୁବାର ଆବୃତ୍ତି ହେଲେ ବୃତ୍ତ୍ୟନୁପ୍ରାସ ଅଳଙ୍କାର ହୋଇଥାଏ । ଯଥା –

ଉତ୍କଳ – କମଳା – ବିଳାସ – ଦୀର୍ଘିକା
ମରାଳ – ମାଳିନୀ – ନୀଳାମ୍ବୁ – ଚିଲିକା । (ଚିଲିକା)

ଏଠାରେ 'ଳ' ବର୍ଣ୍ଣର ବହୁବାର ଆବୃତି ହୋଇଛି ।

(୩) ଏକାଧିକ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ କେବଳ ସ୍ୱରୂପତଃ ଆବୃତ୍ତି ହେଲେ, ଯଥା –

ସରେ ରସେ ଷଟପଦ ସାରସୀ – ରସରେ
ବୁଲେ ସଦା ଲବେ ସ୍ଥିର ନୋହି କା'ପାଶରେ
। (ଲାବଣ୍ୟବତୀ)

ଏଠାରେ 'ସ' ଓ 'ର' ମିଳିତ ହୋଇ ବହୁବାର ଆବୃତ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ଅଥଚ ରୂପଗତ ସାମ୍ୟ ଥିଲେ ବି କ୍ରମ ରକ୍ଷା କରାଯାଇନାହିଁ ।

(୪) ଦେଖି ନବ କାଳିକା ବକାଳିକା ମାଳିକା
ଆଳି କାଳିକା କାନ୍ତସ୍ମରି
ରକ୍ଷା କେମନ୍ତେ କରି କରିବା ମତ୍ତକରୀ-
ଗତିକି ଏମନ୍ତ ବିଚାରି । (ଲାବଣ୍ୟବତୀ – ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ)

ଏଠାରେ 'କ' ଓ 'ଳ' ଏବଂ 'ର' ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣର ବାରମ୍ବାର ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଛି ।

(୫) " ମୋ କୁଳେ ଚାଳି ଚରଣ କରିବୁ ମା ବିଚରଣ
ବ୍ୟପଦେଶେ ବିତରିଣ ଅମରକାନ୍ତି
ତା ଲଭି ବନପାଦପ ରାଜି ହୋଇ ଦପଦପ
ବହିବେ ଅମର ଦର୍ପ ବିହିବେ ଶାନ୍ତି,
ପଲ୍ଲବେ ପାଟଳ ଶ୍ୟାମଳ
ରୁଚିର ରୁଚି ରହିବ ଚିର ନିର୍ମଳ । (ତପସ୍ୱିନୀ – ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଏଠାରେ ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ଵିତୀୟ ପାଦରେ – କ, ଚ, ର, ଏବଂ ପ – ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣମାନଙ୍କର ବହୁବାର ଆବୃତ୍ତି ଘଟିଛି ।ତୃତୀୟ ପାଦରେ 'ପ', 'ଳ', ଏବଂ ୪ର୍ଥ ପାଦରେ 'ର' ଏବଂ 'ଚ' ର ମଧ୍ୟ ଏକାଧିକବାର ଆବୃତ୍ତି ଘଟିଛି ।

(୬) ଏକାଧିକ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଵରୂପତଃ ଏବଂ କ୍ରମତଃ ବହୁବାର ଆବୃତ୍ତି ହେଲେ ମଧ୍ୟ ବୃତ୍ତ୍ୟନୁପ୍ରାସ ଅଳଙ୍କାର ହୁଏ । ଯଥା –

ରସିକ ବିଚାର କରେ ଦୀପଦାଳ କାର୍ତ୍ତୀକରେ
ପ୍ରୟାଗେ ସ୍ନାନ ମକରେ ଯେହୁ ନ କରେ
ମିଶେ କି ସେ ଆଲୋକରେ ଉତ୍ତମ ରାମା ଅଙ୍କରେ
ଘେନିବରେ ପଲ୍ୟଙ୍କରେ କି ହିମକରେ । ଇତ୍ୟାଦି

। (ପ୍ରେମ ସୁଧାନିଧି)

ଏଠାରେ 'କ' ଓ 'ର' ଦୁଇଟି ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଵରୂପତଃ ଓ କ୍ରମତଃ ବହୁବାର ଆବୃତ୍ତି ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ବୃତ୍ତ୍ୟନୁପ୍ରାସ ଅଳଙ୍କାର ହୋଇଛି ।

ଛେକାନୁପ୍ରାସ (Chekanuprasa) – ଏକାଧିକ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଵରୂପତଃ ଏବଂ କ୍ରମତଃ ଥରେ ମାତ୍ର ଆବୃତ୍ତି ହେଲେ ଛେକାନୁପ୍ରାସ ହୁଏ । ଯଥା -

ସାଧବ ଶୁଣ ହୋ ମାଧବ ଦୂତୀ କରି ପେଷଣ
କାତର ହୋଇଣ ଉତ୍ତର କଲେ ସଖୀଙ୍କି ପୁଣ । (ବିଦଗ୍ଧ ଚିନ୍ତାମଣି)

ଏଠାରେ 'ସାଧବ' , 'ମାଧବ' , 'କାତର' , 'ଉତ୍ତର' ଏହିପରି ଏକାଧିକ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଵରୂପତଃ ଏବଂ କ୍ରମତଃ ଥରେ ଥରେ ଆବୃତି ହୋଇଛି ।

ଶ୍ରୁତ୍ୟନୁପ୍ରାସ (Srutyanuparasa)– କଣ୍ଠ , ଓଠ ଏବଂ ତାଳୁ – କୈାଣସି ଏକ ସ୍ଥାନରୁ ଉଚ୍ଚାରିତ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ ମାନଙ୍କର ଏକାଧିକବାର ଆବୃତ୍ତିକୁ ଶ୍ରୁତ୍ୟନୁପ୍ରାସ କୁହାଯାଏ । ଯେପରି –

ପୁଷ୍ପପବି ପ୍ରଭା ପ୍ରଭ ଭ୍ରମୁ ଭାବେ ଭୁବି
ଭୀମ ବାଷ୍ପ ଭବ ଭବେ ଭବ ଭାବି ଭାବି । (ପ୍ରେମ ସୁଧାନିଧି)

ଏଥିରେ କେବଳ ଓଷ୍ଠ୍ୟବର୍ଣ୍ଣଗୁଡିକ ବ୍ୟବହୃତ ।

ଲଟାନୁପ୍ରାସ (Latanuprasa) – କେବଳ ଅନ୍ଵୟ ଭେଦ ଥାଇ ଏକ ଅର୍ଥରେ ଶବ୍ଦର ଆବୃତ୍ତି ହେଲେ ଲାଟାନୁପ୍ରାସ ହୁଏ । ଅର୍ଥାତ୍ ଶବ୍ଦ ଓ ଅର୍ଥ ଉଭୟଙ୍କ ପୁନରୁକ୍ତି ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟଗତ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଥା –

ଉପାଧି ଜଡ଼ିତେ ଉପାଧି ଜଡ଼ିତ
ଉପାଧିରେ ଆଜି କରିବେ ଜଡ଼ିତ । (ଦରବାର)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଏଠାରେ ଅର୍ଥଗତ ପ୍ରଭେଦ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟଗତ ପ୍ରଭେଦରେ 'ଉପାଧି' ଶବ୍ଦ ପୁନଃପୁନଃ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଛି ।

ଅନ୍ତ୍ୟାନୁପ୍ରାସ (Antyanuprasa) – ପାଦ ବା ପଦର ଶେଷରେ ଅବସ୍ଥିତ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ ତାହାର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ୱର ସହିତ ଏକାଧିକବାର ଆବୃତି ହେଲେ ଅନ୍ତ୍ୟାନୁପ୍ରାସ ହୁଏ ।

ଅପ୍ରାକୃତ ପ୍ରେମ ତା'ନାମ କାମ
ଆୟତ୍ତ ରହେ କି ସେ ହେଲେ ବାମ । (ବିଦଗ୍ଧ ଚିନ୍ତାମଣି)

ଆଦ୍ୟ – ପ୍ରାନ୍ତ୍ୟାନୁପ୍ରାସ/ ଏକବର୍ଣ୍ଣାନୁପ୍ରାସ – କୌଣସି ପଦର ପ୍ରତିଚରଣର ଆଦ୍ୟ ଓ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଏକ ପ୍ରକାର ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲେ ଏହି ଅନୁପ୍ରାସ ହୋଇଥାଏ । ଯଥା –

ସନ୍ତଜନ ଘେନ ଏ ଦିବ୍ୟରସ
ସଖୀ ଶିଖି ଗୋବିନ୍ଦ – ଚିନ୍ତା ଭାଷ । (ବିଦଗ୍ଧ ଚିନ୍ତାମଣି)

ସନ୍ଧି
(Sandhi)

(କ) ମୁଁ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢୁଛି ।

(ଖ) ଆଜିକାଲି ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପ୍ରସାର ଘଟୁଛି ।

(ଗ) ରମାଦେବୀ ନିରାଡ଼ମ୍ବର ଜୀବନ ଯାପନ କରୁଛନ୍ତି ।

ଉପରଲିଖିତ ବାକ୍ୟଗୁଡିକୁ ପଢ ଓ ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଗୁଡିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର । ପ୍ରତ୍ୟେକ ରେଖାଙ୍କିତ ପଦ ଦୁଇ ଦୁଇଟି ଶବ୍ଦମିଶି ଗଠିତ ।

ଯଥା :- ବିଦ୍ୟା (bidya) + ଆଳୟ (alaya) = ବିଦ୍ୟାଳୟ (bidyalaya) ।
ଚଳତ୍ (chalat) + ଚିତ୍ର (chitra) = ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର (chalachitra)
ନିଃ (ni) + ଆଡମ୍ବର (adamar) = ନିରାଡମ୍ବର (niradamar)

ବିଦ୍ୟାଳୟ (bidyalaya), ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର (chalachitra), ନିରାଡ଼ମ୍ବର (niradamar) ପ୍ରଭୃତି ଶବ୍ଦ ଦୁଇ ଶବ୍ଦ ମିଶି ଗଠିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଏଗୁଡିକ ସନ୍ଧିପଦ ।

ପ୍ରଥମ ଶବ୍ଦର ଶେଷବର୍ଣ୍ଣ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶବ୍ଦର ପ୍ରଥମ ବର୍ଣ୍ଣର ମିଳନକୁ ସନ୍ଧି କହନ୍ତି ।
ସନ୍ଧି ତିନିପ୍ରକାର :

୧. ସ୍ୱର ସନ୍ଧି (Swara sandhi), ୨. **ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ (byanjana sandhi) ୩. ବିସର୍ଗ ସନ୍ଧି (bisarga sandhi)**

ସ୍ୱରସନ୍ଧି
(Swara Sandhi)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ସ୍ୱର ସନ୍ଧି (Swara Sandhi) : ପରସ୍ପର ସନ୍ନିହିତ ଦୁଇଟି ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣର ମିଳନକୁ ସ୍ୱରସନ୍ଧି କହନ୍ତି ।

୧. (କ) ଅ + ଅ = ଆ

ଶଶ + ଅଙ୍କ = ଶଶାଙ୍କ (Sasanka)

ସାର + ଅଂଶ = ସାରାଂଶ (Saransha)

ସ୍ୱ + ଅଧିନ = ସ୍ୱାଧିନ (Swadhina)

ଗ୍ରାମ + ଅଞ୍ଚଳ = ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ (Gramanchala)

(ଖ) ଅ + ଆ = ଆ

ହିମ + ଆଳୟ = ହିମାଆଳୟ (Himalaya)

ଉଚ୍ଚ + ଆସନ = ଉଚ୍ଚାସନ (Uchhasana)

ରତ୍ନ + ଆସନ = ରତ୍ନାକର (Ratnakara)

ରାଜେନ୍ଦ୍ର + ଆସନ = ରାଜେନ୍ଦ୍ରାସନ (Rajendrasana)

(ଗ) ଆ + ଅ = ଆ

ଆଶା + ଅତୀତ = ଆଶାତୀତ (Asatita)

ସୁଧା + ଅଂଶୁ = ସୁଧାଂଶୁ (Sudhansu)

ବିଦ୍ୟା + ଅଭିମାନ = ବିଦ୍ୟାଭିମାନ (Vidyabhimana)

ବିଦ୍ୟା + ଅଳଙ୍କାର = ବିଦ୍ୟାଳଙ୍କାର (Bidyalankara)

(ଘ) ଆ + ଆ = ଆ

ବିଦ୍ୟା + ଆଳୟ = ବିଦ୍ୟାଳୟ (Bidyalaya)

ମହା + ଆନନ୍ଦ = ମହାନନ୍ଦ (Mahananda)

ମହା + ଆକାଶ = ମହାକାଶ (Mahakash)

ସୁଧା + ଆକାର = ସୁଧାକର (Sudhakar)

ସୂତ୍ର : - 'ଅ' ବା 'ଆ' ପରେ 'ଅ' ବା 'ଆ' ଥିଲେ ଦୁହେଁ ମିଶି 'ଆ' ହୁଅନ୍ତି । ସେହି 'ଆ' – ଆକାର (।) ହୋଇ ପୂର୍ବବର୍ଣ୍ଣରେ ଯୁକ୍ତ ହୁଏ ।

୨. (କ) ଇ + ଇ = ଈ

ଯତି + ଇନ୍ଦ୍ର = ଯତୀନ୍ଦ୍ର (Jatindra)

ଅତି + ଇବ = ଅତୀବ (Atiba)

ପ୍ରତି + ଇତି = ପ୍ରତୀତି (Pratiti)

ମୁନି + ଇନ୍ଦ୍ର = ମୁନୀନ୍ଦ୍ର (Munindra)

(ଖ) ଇ + ଈ = ଈ

ମୁନି + ଈଶ୍ୱର = ମୁନୀଶ୍ୱର (Muniswara)

କ୍ଷିତି + ଈଶ = କ୍ଷିତୀଶ (Khitis)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ପରି + ଈକ୍ଷା = ପରୀକ୍ଷା (Parishya)

(ଗ) ଈ + ଇ = ଈ

ମହୀ + ଇନ୍ଦ୍ର = ମହୀନ୍ଦ୍ର (Mahindra)

ଶଚୀ + ଇନ୍ଦ୍ର = ଶଚୀନ୍ଦ୍ର (Sachindra)

(ଘ) ଈ + ଈ = ଈ

ପୃଥୀ + ଈଶ୍ୱର = ପୃଥୀଶ୍ୱର (Pruthiswara)

ରଜନୀ + ଈଶ = ରଜନୀଶ (Rajanish)

ପାର୍ବତୀ + ଈଶ = ପାର୍ବତୀଶ (Parbatisha)

ସୂତ୍ର :- 'ଇ' ବା 'ଈ' ପରେ 'ଇ' ବା 'ଈ' ଥିଲେ ଦୁହେଁ ମିଶି 'ଈ' ହୁଅନ୍ତି । ସେହି 'ଈ' ଈ କାର (ୀ) ହୋଇ ପୂର୍ବବର୍ଣ୍ଣ ଯୁକ୍ତ ହୁଏ ।

୩. (କ) ଉ + ଉ = ଊ

ସୁ + ଉକ୍ତି = ସୂକ୍ତି (Sukti)

କଟୁ + ଉକ୍ତି = କଟୂକ୍ତି (Katukti)

ମରୁ + ଉଦ୍ୟାନ = ମରୂଦ୍ୟାନ (Marudyan)

(ଖ) ଉ + ଊ = ଊ

ଲଘୁ + ଊର୍ମି = ଲଘୂର୍ମି (Laghurmi)

(ଗ) ଊ + ଉ = ଊ

ବଧୂ + ଉକ୍ତି = ବଧୂକ୍ତି (Badhukti)

(ଘ) ଊ + ଊ = ଉକ୍ତି

ଭୂ + ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ = ଭୂର୍ଦ୍ଧ୍ୱ (bhurdha)

ସୂତ୍ର :- 'ଉ' ବା 'ଊ' ପରେ 'ଉ' ବା 'ଊ' ଥିଲେ ଦୁହେଁ ମିଶି 'ଊ' ହୁଅନ୍ତି । ସେହି 'ଊ', ଊ କାର (ୂ) ହୋଇ ପୂର୍ବବର୍ଣ୍ଣରେ ଯୁକ୍ତ ହୁଏ ।

୪. (କ) ଅ + ଇ = ଏ

ନର + ଇନ୍ଦ୍ର = ନରେନ୍ଦ୍ର (Narendra)

ପୂର୍ଣ୍ଣ + ଇନ୍ଦୁ = ପୂର୍ଣ୍ଣେନ୍ଦୁ (Purnendu)

ଜିତ + ଇନ୍ଦ୍ରିୟ = ଜିତେନ୍ଦ୍ରିୟ (Jintendriya)

(ଖ) ଅ + ଈ = ଏ

ଗଣ + ଈଶ = ଗଣେଶ (Ganesh)

ଧନ + ଈଶ୍ୱର = ଧନେଶ୍ୱର (Dhaneswara)

(ଗ) ଆ + ଇ = ଏ

ମହା + ଇନ୍ଦ୍ର = ମହେନ୍ଦ୍ର (Mahendra)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଯଥା + ଇଷ୍ଟ = ଯଥେଷ୍ଟ (Jothesta)

(ଘ) ଆ + ଈ = ଏ

ମହା + ଈଶ = ମହେଶ (Mahesh)

ମହା + ଈଶ୍ୱର = ମହେଶ୍ୱର (Maheswar)

ସୂତ୍ର :- 'ଅ' ବା 'ଆ' ପରେ 'ଇ' ବା 'ଈ' ଥିଲେ ଦୁହେଁ ମିଶି 'ଏ' ହୁଅନ୍ତି । ସେହି 'ଏ' ଏକାର (େ) ହୋଇ ପୂର୍ବପଦରେ ଯୁକ୍ତ ହୁଏ ।

୫. (କ) ଅ + ଉ = ଓ

ହିତ + ଉପଦେଶ = ହିତୋପଦେଶ (Hitopodesh)

ପର + ଉପକାର = ପରୋପକାର (Poropokara)

ପୁରୁଷ + ଉତ୍ତମ = ପୁରୁଷୋତ୍ତମ (Purusottam)

(ଖ) ଅ + ଊ = ଓ

ଚଳ + ଊର୍ମି = ଚଳୋର୍ମି (Chalormi)

(ଗ) ଆ + ଉ = ଓ

ଗଙ୍ଗା + ଉଦକ = ଗଙ୍ଗୋଦକ (Gangodoka)

ମହା + ଉତ୍ସବ = ମହୋତ୍ସବ (Mahotsaba)

(ଘ) ଆ + ଊ = ଓ

ମହା + ଊର୍ମି = ମହୋର୍ମି (Mahormi)

ସୂତ୍ର :- 'ଅ' ବା 'ଆ' ପରେ 'ଉ' ବା 'ଊ' ଥିଲେ ଦୁହେଁ ମିଶି 'ଓ' ହୁଅନ୍ତି । ଏହି 'ଓ' ଓ କାର (ୋ) ହୋଇ ପୂର୍ବବର୍ଣ୍ଣରେ ଯୁକ୍ତ ହୁଏ ।

୬. (କ) ଅ + ଋ = ଅର୍

ଦେବ + ଋଷି = ଦେବର୍ଷି (Debarshi)

ସପ୍ତ + ଋଷି = ସପ୍ତର୍ଷି (Saptarshi)

(ଖ) ଆ + ଋ = ଅର୍

ରାଜା + ଋଷି = ରାଜର୍ଷି (Rajarshi)

ମହା + ଋଷି = ମହର୍ଷି (Maharshi)

ସୂତ୍ର :- 'ଅ' ବା 'ଆ' ପରେ 'ଋ' ଥିଲେ ଦୁହେଁ ମିଶି 'ଅର୍' ହୁଅନ୍ତି । 'ଅ' ପୂର୍ବବର୍ଣ୍ଣରେ ଏବଂ 'ର' ରେଫ (<) ହୋଇ ପରବର୍ଣ୍ଣରେ ଯୁକ୍ତ ହୁଏ ।

୭. (କ) ଅ + ଏ = ଐ

ଜନ + ଏକ = ଜନୈକ (Janeika)

ଏକ + ଏକ = ଏକୈକ (Akeiko)

(ଖ) ଅ + ଐ = ଐ

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ମତ + ଐକ୍ୟ = ମତୈକ୍ୟ (Mateika)

(ଗ) ଆ + ଏ = ଐ

ତଥା + ଏବ = ତଥୈବ (Totheiba)

(ଘ) ଆ + ଐ = ଐ

ମହା + ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ = ମହୈଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ (Maheiswarja)

ସୂତ୍ର :- 'ଅ' ବା 'ଆ' ପରେ 'ଏ' ବା 'ଐ' ଥିଲେ ଦୁହେଁ ମିଶି 'ଐ' ହୁଅନ୍ତି । ଏହି 'ଐ' ଐର କାର (ୈ) ହୋଇ ପୂର୍ବବର୍ଣ୍ଣରେ ଯୁକ୍ତ ହୁଏ ।

୮. (କ) ଅ + ଓ = ଔ

ଜଳ + ଓକା (ଆଶ୍ରୟ) = ଜଳୌକା (ଜୋକ) (Jolouka)

ବିଳ + ଓକା = ବିଳୌକା (ବିଲୁଆ) (Bilouka)

(ଖ) ଅ + ଔ = ଔ

ବନ + ଔଷଧି = ବନୌଷଧି (Banausodhi)

(ଗ) ଆ + ଓ = ଔ

ମହା + ଓଘ (ସମୂହ) = ମହୌଘ (Mahougha)

(ଘ) ଆ + ଔ = ଔ

ମହା + ଔଷଧି = ମହୌଷଧି (Mohousadhi)

ମହା + ଔଦାର୍ଯ୍ୟ = ମହୌଦାର୍ଯ୍ୟ (Mahoudarja)

ସୂତ୍ର :- 'ଅ' ବା 'ଆ' ପେର 'ଓ' ବା 'ଔ' ଥିଲେ ଦୁହେଁ ମିଶି 'ଔ' ହୁଅନ୍ତି । ଏହି 'ଔ' (ୌ) ହୋଇ ପୂର୍ବବର୍ଣ୍ଣରେ ଯୁକ୍ତ ହୁଏ ।

୯. (କ) ଇ + ଏ = ୟ୍ + ଏ

ପ୍ରତି + ଏକ = ପ୍ରତ୍ୟେକ (Pratyeka)

(ଖ) ଇ + ଐ = ୟ୍ + ଐ

ଅତି + ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ = ଅତ୍ୟୈଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ (Ateisarja)

ସୂତ୍ର :- 'ଇ' ବା 'ଈ' ପରେ 'ଇ' ବା 'ଈ' ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ ସ୍ୱର ବର୍ଣ୍ଣ ଥିଲେ 'ଇ' ବା 'ଈ' ସ୍ଥାନରେ 'ୟ' ହୁଏ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ ଏହି 'ୟ' ରେ ଯୁକ୍ତ ହୁଏ ।

୧୦. (କ) ଉ + ଅ = ୱ

ସୁ + ଅଚ୍ଛ = ସ୍ୱଚ୍ଛ (Swachha)

(ଖ) ଉ + ଆ = ୱା

ସୁ + ଆଗତ = ସ୍ୱାଗତ (Swagat)

(ଗ) ଉ + ଏ = ୱେ

ଅନୁ + ଏଷଣ = ଅନ୍ୱେଷଣ (Amwesan)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ସୂତ୍ର :- 'ଉ' ବା 'ଊ' ପରେ 'ଉ' ବା 'ଊ' ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ ଥିଲେ 'ଉ' ବା 'ଊ' ସ୍ଥାନରେ 'ଓ୍ୱ' ହୁଏ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ ଏହି 'ଓ୍ୱ' ରେ ଯୁକ୍ତ ହୁଏ । ସ୍ୱରସନ୍ଧିରେ ସୂତ୍ରମାନଙ୍କରୁ ଅଲଗା କେତେକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଦେଖାଯାଏ । ଏହାକୁ 'ନିପାତନ' କହନ୍ତି ।

(କ) ବାର + ଅଣା = ବାରଣା (Barana), ସାର + ଅଙ୍ଗ = ସାରଙ୍ଗ (ପଶୁପକ୍ଷୀ) (Sarang)

(ଖ) ପ୍ର + ଊଢ଼ = ପ୍ରୌଢ଼ (Proudha)

(ଗ) ବିମ୍ବ + ଓଷ୍ଠ = ବିମ୍ବୋଷ୍ଠ (Bimbostha)

(ଘ) ଗୋ + ଅକ୍ଷ = ଗବାକ୍ଷ (ଝରକା) (Jharka)

ବ୍ୟଞ୍ଜନ ସନ୍ଧି
(Byanjan Sandhi)

ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣର କିମ୍ବା ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣର ମିଳନକୁ ବ୍ୟଞ୍ଜନସନ୍ଧି କହନ୍ତି ।

ଯଥା :- ବାକ୍ + ଈଶ = ବାଗୀଶ (Bagisha)

ମୃତ୍ + ମୟ = ମୃଣ୍ମୟ (Mrunmaya)

ଜଗତ୍ + ଈଶ = ଜଗଦୀଶ (Jagadish) ଇତ୍ୟାଦି ।

ନିମ୍ନରେ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଉଦାହରଣ ଦିଆଗଲା ।

୧. ଦିକ୍ + ଅମ୍ବର = ଦିଗମ୍ବର (Digambara)

ସତ୍ + ଇଚ୍ଛା = ସଦିଚ୍ଛା (Sadichha)

ସତ୍ + ଆଚାର = ସଦାଚାର (Sadachar)

ବାକ୍ + ଈଶ = ବାଗୀଶ (Bagisha)

ଉତ୍ + ଯାପନ = ଉଦଯାପନ (Udghatan)

ଜୟତ୍ + ରଥ = ଜୟଦ୍ରଥ (Jayadrath)

ସତ୍ + ଆନନ୍ଦ = ସଦାନନ୍ଦ (Sadananda)

ଜଗତ୍ + ଈଶ୍ୱର = ଜଗଦୀଶ୍ୱର (Jagadiswara)

ଭବତ୍ + ଈୟ = ଭବଦୀୟ (Bhabadiya)

ଣିଚ୍ + ଅନ୍ତ = ଣିଜନ୍ତ (Nijanata)

ଦିକ୍ + ବଳୟ = ଦିଗବଳୟ (Digbalaya)

ଉତ୍ + ଯାପନ = ଉଦଯାପନ (Udghatana)

ସତ୍ + ଉପାୟ = ସଦୁପାୟ (Samudaya)

ଭବତ୍ + ଈୟ = ଭବଦୀୟ (Bhabadiya)

ଦିକ୍ + ଅନ୍ତ = ଦିଗନ୍ତ (Diganta)

ଉତ୍ + ଘାଟନ = ଉଦଘାଟନ (Udghatana)

ଚିତ୍ + ଆନନ୍ଦ = ଚିଦାନନ୍ଦ (Chidananda)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଷଟ୍ + ଯନ୍ତ୍ର = ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର (Sadajantra)
ବାକ୍ + ଆଡମ୍ବର = ବାଗାଡ଼ମ୍ବର (Bagadambar)
ଜଗତ୍ + ବନ୍ଧୁ = ଜଗଦବନ୍ଧୁ (Jagadbandhu)
ଉତ୍ + ଯୋଗ = ଉଦଯୋଗ (Udjoga)

ସୂତ୍ର :- ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ପରେ ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ, ଯେକୌଣସି ବର୍ଗର ୩ୟ, ୪ର୍ଥବର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଯ୍, ର୍, ଲ୍, ଥିଲେ, ବର୍ଗର ପ୍ରଥମବର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନରେ ସେହି ବର୍ଗର ୩ୟ ବର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ।

୨. ଉତ୍ + ଚାରଣ = ଉଚ୍ଚାରଣ (Ucharana)
ଚଳତ୍ + ଚିତ୍ର = ଚଳଚିତ୍ର (Chalachitra)
ବିପଦ୍ + ଚୟ = ବିପଚ୍ଚୟ (Bipachhaya)
ଉତ୍ + ଛେଦ = ଉଚ୍ଛେଦ (Uchheda)
ଶରଦ୍/ଶରତ୍ + ଚନ୍ଦ୍ର = ଶରଚ୍ଚନ୍ଦ୍ର (Sarachhandra)
ମହତ୍ + ଚିତ୍ତ = ମହଚ୍ଚିତ୍ତ (Mahachhitra)

ସୂତ୍ର :- 'ତ୍' ବା 'ଦ୍' ପରେ 'ଚ' ବା 'ଛ' ଥିଲେ 'ତ୍' ବା 'ଦ୍' ସ୍ଥାନରେ 'ଚ' ହୁଏ ।

୩. ସତ୍ + ଜନ୍ = ସଜ୍ଜନ (Sajjan)
ବିପଦ୍ + ଜନକ = ବିପଜ୍ଜନକ (bijjanak)
ମହତ୍ + ଝଙ୍କାର = ମହଜଝଙ୍କାର (mahajjhankar)
ଯାବତ୍ + ଜୀବନ = ଯାବଜ୍ଜୀବନ (Jabajjiban)
ଉତ୍ + ଜ୍ୱଳ = ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ (Ujwala)

ସୂତ୍ର :- 'ତ୍' ବା 'ଦ୍' ପରେ 'ଜ୍' ବା 'ଝ' ଥିଲେ 'ତ୍' ବା 'ଦ୍' ସ୍ଥାନରେ 'ଜ୍' ହୁଏ ।

୪. ଜଗତ୍ + ନାଥ = ଜଗନ୍ନାଥ (Jagannath)
ଜଗତ୍ + ମୋହନ = ଜଗନ୍ମୋହନ / ଜଗନମୋହନ (Jaganmohan)
ଉତ୍ + ନତି = ଉନ୍ନତି (Unnati)
ଷଟ୍ + ମାସ = ଷଣ୍ମାସ (Shanmas)
ସତ୍ + ମାର୍ଗ = ସନ୍ମାର୍ଗ (ସଦମାର୍ଗ) (Sanmarga)
ପରାକ୍ + ମୁଖ =ପରାଙ୍ମୁଖ (Parangmukh)
ଚିତ୍ + ମୟ = ଚିନ୍ମୟ (Chinmay)
ମୃତ୍ + ମୟ = ମୃଣ୍ମୟ (mrunmay)
ବାକ୍ + ମୟ = ବାଙ୍ମୟ / ବାଙମୟ (Bangmaya)

ସୂତ୍ର :- ପରପଦର ପ୍ରଥମବର୍ଣ୍ଣ 'ନ' କିମ୍ବା 'ମ' ହୋଇଥିଲେ ପୂର୍ବପଦର ଶେଷବର୍ଣ୍ଣ ଯେଉଁବର୍ଗର ପ୍ରଥମବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ, ତାହା ସ୍ଥାନରେ ସେହିବର୍ଗର ପଞ୍ଚମବର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ତୃତୀୟବର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ।

୫. ଶମ୍ + କର = ଶଙ୍କର / ଶଂକର (Sankar)
ସମ୍ + କଳନ = ସଙ୍କଳନ / ସଂକଳନ (Sankalana)
ସମ୍ + ଦେହ = ସନ୍ଦେହ / ସଂଦେହ (Sandeha)
ସମ୍ + ଗୀତ = ସଙ୍ଗୀତ / ସଂଗୀତ (Sangita)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ସମ୍ + ପଦ = ସମ୍ପଦ / ସଂପଦ (Sampada)
ସମ୍ + ବାଦ = ସମ୍ବାଦ / ସଂବାଦ (Sambada)
ସମ୍ + ପୂର୍ଣ୍ଣ = ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ / ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ (Sampurna)

ସୂତ୍ର :- 'ମ୍' ପରେ ଯେଉଁ ବର୍ଗର ବର୍ଣ୍ଣ ଥାଏ, 'ମ୍' ସ୍ଥାନରେ ସେହି ବର୍ଗର ପଞ୍ଚମବର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ । ବିକଳ୍ପରେ 'ମ୍' ସ୍ଥାନରେ ଅନୁସାର ହୁଏ ।

୬. ସମ୍ + ଯୋଜନା = ସଂଯୋଜନା (Sanjojona)
ସମ୍ + ଶୟ = ସଂଶୟ (Sansaya)
ସମ୍ + ହାର = ସଂହାର (Sanhara)
ସମ୍ + ଲଗ୍ନ = ସଂଲଗ୍ନ (Sanlogna)
ସମ୍ + ହାର = ସଂହାର (Sanhara)
ସମ୍ + ରକ୍ଷିତ = ସଂରକ୍ଷିତ (Sanrakhita)
ସମ୍ + ହତି = ସଂହତି (Sanhati)
ସମ୍ + ଶୋଧନ = ସଂଶୋଧନ (Sansodhana)
ସମ୍ + ଯୋଗ = ସ୍ଂଯୋଗ (Sanjoga)
ସମ୍ + ଯୁକ୍ତ = ସଂଯୁକ୍ତ (Sanjukta)

ସୂତ୍ର :- 'ମ୍' ପରେ ଅବର୍ଗ୍ୟବର୍ଣ୍ଣ ଥିଲେ 'ମ୍' ସ୍ଥାନରେ ଅନୁସାର (ଂ) ହୁଏ ।

୭. ସମ୍ + ନିକଟ = ସନ୍ନିକଟ (Sannikata)
ସମ୍ + ନିପାତ = ସନ୍ନିପାତ (Sannipata)
ସମ୍ + ନିହିତ = ସନ୍ନିହିତ (Sannihita)
ସମ୍ + ନ୍ୟାସ = ସନ୍ନ୍ୟାସ (Sannyasa)
ସମ୍ + ନିବିଷ୍ଟ = ସନ୍ନିବିଷ୍ଟ (Sannibista)
ସମ୍ + ନିଧାନ = ସନ୍ନିଧାନ (Sannidhan)

ସୂତ୍ର :- 'ମ' ପରେ 'ନ' ଥିଲେ 'ମ' ସ୍ଥାନରେ 'ନ୍' ହୁଏ ।

୮. ତଦ୍ + ହିତ୍ = ତଦ୍ଧିତ (Todhita)
ଉତ୍ + ହତ = ଉଦ୍ଧତ (Uddhata)

ସୂତ୍ର :- 'ତ୍' ବା 'ଦ୍' ପରେ 'ହ' 'ଧ' 'ଦ' ହୁଏ ଏବଂ 'ଧ' ମିଶି 'ଦ୍ଧ' ହୁଅନ୍ତି ।

୯. ଉତ୍ + ଲେକ = ଉଲ୍ଲେଖ (Ullekha)
ଉତ୍ + ଲାସ = ଉଲ୍ଲାସ (Ullasa)
ତଦ୍ + ଲୀନ = ତଲ୍ଲୀନ (Tallin)
ଉତ୍ + ଲଙ୍ଘନ = ଉଲଙ୍ଘନ (Ullanghana)

ସୂତ୍ର :- ତ୍, ଦ୍ ପରେ 'ଲ' ଥିଲେ ତ୍, ଦ୍, ସ୍ଥାନରେ 'ଲ' ହୁଏ । ପରବର୍ତ୍ତୀ 'ଲ' ଏହି 'ଲ' ସହିତ ହୋଇ 'ଲ୍ଲ' ହୁଏ ।

୧୦. ଉତ୍ + ଶୃଙ୍ଖଳ = ଉଚ୍ଛୃଙ୍ଖଳ (Utsrunkhala)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଚଳତ୍ + ଶକ୍ତି = ଚଳଚ୍ଛକ୍ତି (Chalachakti)
ଉତ୍ + ଶ୍ୱାସ = ଉଚ୍ଛ୍ୱାସ (Uchhwasa)
ବିପଦ୍ + ଶଙ୍କା = ବିପଚ୍ଛଙ୍କା (Bipachhanka)

ସୂତ୍ର :- 'ତ୍' ବା 'ଦ୍' ପରେ 'ଶ' ଥିଲେ 'ତ୍' ବା 'ଦ୍' ସ୍ଥାନରେ 'ଚ୍' ହୁଏ ଏବଂ 'ଶ' ସ୍ଥାନରେ 'ଛ' ହୁଏ । ଏହି 'ଚ୍' ଓ 'ଛ' ହୁଅନ୍ତି ।

୧୧. ସମ୍ + କାର = ସଂସ୍କାର (Sanskara)
ସମ୍ + କରଣ = ସଂସ୍କରଣ (Sankarana)
ସମ୍ + କୃତି = ସଂସ୍କୃତି (Sanskruti)
ପରି + କାର = ପରିଷ୍କାର (ଷତ୍ୱ ବିଧାନ) (Pariskara)

ସୂତ୍ର :- 'ସମ୍' ଓ 'ପରି' ଉପସର୍ଗପରେ 'କୃ' ଧାତୁ ନିଷ୍ପନ୍ନ 'କାର' ଓ 'କୃତି' ପ୍ରଭୃତି ରହିଲେ 'ସ୍' ର ଆଗମ ହୁଏ 'ସ' ଷତ୍ୱବିଧି ଅନୁଯାୟୀ 'ଷ' ହୁଏ । (ସ୍ଥଳବିଶେଷରେ ଏହି 'ସ' ଷତ୍ୱବିଧି ଅନୁଯାୟୀ 'ଷ' ହୁଏ ।

୧୨. ବିପଦ୍ + କାଳ = ବିପତକାଳ (Bipatkala)
ତଦ୍ + ପର = ତତ୍ପର / ତତପର (Tatpara)
ବିପଦ୍ + ଖଣ୍ଡନ = ବିପତଖଣ୍ଡନ (Bipatkhandana)
କ୍ଷୁଧ୍ + ପିପାସା = କ୍ଷୁତପିପାସା (Khyutpipasa)
ତଦ୍ + କାଳ = ତତ୍କାଳ / ତତକାଳ (Tatkalin)
ସମ୍ପଦ୍ + ସଖା = ସମ୍ପତସଖା (Sampatsakha)

ସୂତ୍ର :- 'କ' 'ଖ' 'ପ' 'ସ' ଆଦି ବର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡିକ ପରେ ଥିଲେ ପଦର ଅନ୍ତଃସ୍ଥିତ 'ଦ' ଓ 'ଧ୍' ସ୍ଥାନରେ 'ତ୍' ହୁଏ ।

୧୩. ପରି + ଛେଦ = ପରିଚ୍ଛେଦ (Parichheda)
ଅନୁ + ଛେଦ = ଅନୁଚ୍ଛେଦ (Anuchheda)
ଅବ + ଛେଦ = ଅବଚ୍ଛେଦ (Abaccheda)

ସୂତ୍ର :- ପୂର୍ବପଦରେ ଅନ୍ତଃସ୍ଥିତ ବର୍ଣ୍ଣ ଯଦି ହ୍ରସ୍ୱସ୍ୱର ଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ତାହାପରେ ଯଦି 'ଛ' ଥାଏ, ତେବେ 'ଛ' ସ୍ଥାନରେ 'ଚ୍ଛ' ହୁଏ ।

(ବିକଳ୍ପ :- ଯେଉଁଠାରେ ବର୍ଣ୍ଣର ଏକାଧିକ ରୂପର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ ଏବଂ ଯେ କୌଣସି ରୂପ ଗ୍ରହଣ କଲେ ତାହା ଠିକ୍ ହୁଏ, ତାହାକୁ ବିକଳ୍ପ କହନ୍ତି । ଓଡିଆରେ 'ବା' , 'କିମ୍ବା' ପ୍ରଭୃତି ଅବ୍ୟୟପଦ୍ ପ୍ରୟୋଗରେ 'ବିକଳ୍ପ' ସୂଚିତ ହୁଏ ।)

ଯଥା :- ଦିକ୍ + ନାଗ = ଦିଗନାଗ ବା ଦିଙ୍ନାଗ (ବିକଳ୍ପ) (Dignaga)
ଷଟ୍ + ମାସ = ଷଡମାସ / ଷଣମାସ (ବିକଳ୍ପ) (Sadmasa)

ବିସର୍ଗ ସନ୍ଧି
(Bisarga Sandhi)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ବିସର୍ଗ ସନ୍ଧି ସହିତ ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣର ମିଳନକୁ ବିସର୍ଗସନ୍ଧି କହନ୍ତି । ମୂଳ ଆକାର ଭେଦରେ ବିସର୍ଗ ଦୁଇପ୍ରକାର ହୋଇପାରେ ।

ଯଥା :- 'ର' ଜାତ ଓ 'ସ୍' ଜାତ ବିସର୍ଗ ।

ପଦର ଅନ୍ତଃସ୍ଥିତ 'ର'ଓ 'ସ' ସ୍ଥାନରେ ବିସର୍ଗ (ଃ) ହୋଇଥାଏ ।

'ର୍' ଜାତ	'ସ୍' ଜାତ
ନିର୍ = ନିଃ	ତେଜସ୍ = ତେଜଃ
ଦୁର୍ = ଦୁଃ	ମନସ୍ = ମନଃ
ଅନ୍ତର୍ = ଅନ୍ତଃ	ଯଶସ୍ = ଯଶଃ
ପୁନର୍ = ପୁନଃ	

ଯଥା :- ଯେଉଁପଦର ଅନ୍ତଃସ୍ଥିତ 'ର'ପରିବର୍ତ୍ତେ ବିସର୍ଗ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ । ତାହାକୁ 'ର୍' ଜାତ ବିସର୍ଗ ଏବଂ ଯେଉଁପଦର ଅନ୍ତଃସ୍ଥିତ 'ସ୍' ପରିବର୍ତ୍ତେ ବିସର୍ଗ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ, ତାହାକୁ 'ସ୍' ଜାତ ବିସର୍ଗ କୁହାଯାଏ । ଆଗରୁ କୁହାଯାଇଛି – ବିସର୍ଗ ପରେ ସ୍ୱର କିମ୍ବା ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ଥାଇ ଯେଉଁ ସନ୍ଧି ହୁଏ, ତାକୁ ବିସର୍ଗସନ୍ଧି କହନ୍ତି ।

୧. ଦୁଃ + ଚିନ୍ତା = ଦୁଶ୍ଚିନ୍ତା (Duschinta)

ତପଃ + ଚରଣ = ତପଶ୍ଚରଣ (Tapascharana)

ନିଃ + ଚୟ = ନିଶ୍ଚୟ (Nischaya)

ଶିରଃ + ଛେଦ = ଶିରଶ୍ଛେଦ (Sirachheda)

ନଭଃ + ଚର = ନଭଶ୍ଚର (Nabhaschara)

ସୂତ୍ର :- ପଦର ଅନ୍ତଃସ୍ଥିତ ବିସର୍ଗ ପରେ 'ଚ' ବା 'ଛ' ଥିଲେ ବିସର୍ଗ ସ୍ଥାନରେ 'ଶ' ହୁଏ ।

୨. ମନଃ + ତାପ = ମନସ୍ତାପ (Manastapa)

ଇତଃ + ତତଃ = ଇତସ୍ତତଃ (Etastataha)

ସୂତ୍ର :- ବିସର୍ଗପରେ 'ତ' ଥିଲେ ବିସର୍ଗ ସ୍ଥାନରେ 'ସ୍'ହୁଏ ।

୩. ଧନୁଃ + ଟଙ୍କାର = ଧନୁଷ୍ଟଙ୍କାର (Dhanustankara)

ସୂତ୍ର :- ବିସର୍ଗ ପରେ 'ଟ' ଥିଲେ ବିସର୍ଗ ସ୍ଥାନରେ 'ଷ୍' ହୁଏ ।

୪. ବାଚଃ + ପତି = ବାଚସ୍ପତି (Bachaspati)

ନମଃ + କାର = ନମସ୍କାର (Namaskara)

ତିରଃ + କାର = ତିରସ୍କାର (Tiraskara)

ମନଃ + କାମନା = ମନସ୍କାମନା (Manaskamana)

ଶ୍ରେୟଃ + କର = ଶ୍ରେୟଃସ୍କର (Sheyaskara)

ସ୍ଥଳବିଶେଷରେ ଷତ୍ୱବିଧି ଅନୁସାରେ 'ସ' ନ ହୋଇ 'ଷ' ହୁଏ ।

ଯଥା :- ନିଃ + ଫଳ = ନିଷ୍ଫଳ (Nisphala)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଧନୁଃ +ପାଣି = ଧନୁଷ୍ପାଣି (Dhanuspani)
ଚତୁଃ + ପଦ = ଚତୁଷ୍ପଦ (Chatuspada)
ଆବିଃ + କୃତ = ଆବିଷ୍କୃତ (Abiskruta)
ନିଃ + ପାପ = ନିଷ୍ପାପ (Nispapa)
ବହିଃ + କୃତ = ବହିଷ୍କୃତ (Bahiskruta)

ସୂତ୍ର :- ବସର୍ଗ ପରେ 'କ' 'ପ' କିମ୍ବା 'ଫ' ଥିଲେ, ଅନ୍ତଃସ୍ଥିତ ବିସର୍ଗ ସ୍ଥାନରେ 'ସ୍' ହୁଏ । କେତେକ ସ୍ଥଳରେ ଷତ୍ୱବିଧି ଅନୁଯାୟୀ 'ଷ' ହଏ । (ନିଃ , ଆବିଃ, ବହିଃ, ଦୁଃ, ଚତୁଃ ଶବ୍ଦ ପରେ କ, ପ, ଫ ଥିଲେ ବସର୍ଗ ସ୍ଥାନରେ 'ଷ୍' ହୁଏ ।

୫. ତତଃ + ଅଧିକ = ତତୋଽଧିକ (Totodhika)
ତପଃ + ବନ = ତପୋବନ (Tapobana)
ମନଃ + ରଞ୍ଜନ = ମନୋରଞ୍ଜନ (Manoranjan)
ମନଃ + ହର = ମନୋହର (Manohara)
ଅଧଃ + ଗତି = ଅଧୋଗତି (Adhogati)
ପୟଃ + ଧର = ପୟୋଧର (Poyodhara)
ମନଃ + ଗତ = ମନୋଗତ (Manogata)
ମନଃ + ଯୋଗ = ମନୋଯୋଗ (Manojoga)
ମନଃ + ରଥ = ମନୋରଥ (Manoratha)
ପୁରଃ + ଭାଗ = ପୁରୋଭାଗ (Purobhaga)
ଶିରଃ + ଧାର୍ଯ୍ୟ = ଶିରୋଧାର୍ଯ୍ୟ (Sirodharjya)
ତମଃ + ମୟ = ତମୋମୟ (Tamomaya)

ସୂତ୍ର :- 'ସ' ଜାତ ବିସର୍ଗପରେ 'ଅ' କୌଣସି ବର୍ଗର ତୃତୀୟ, ଚତୁର୍ଥ, ପଞ୍ଚମବର୍ଣ୍ଣ, କିମ୍ବା ଯ, ର, ଳ, ବ, ହ ଥିଲେ, ବିସର୍ଗ ଓ ତତ୍ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ 'ଅ' କାର ମିଳି 'ଓ' ହୁଏ । ଏହି 'ଓ' ପୂର୍ବବର୍ଣ୍ଣରେ ଯୁକ୍ତ ହୁଏ । (ପ୍ରଦତ୍ତ ଉଦାହରଣ ଗୁଡ଼ିକରେ ଯେତେ ବିସର୍ଗ, ସବୁ 'ସ' ଜାତ ବିସର୍ଗ)

୬. ପୁନଃ + ଅପି = ପୁନରପି (ପୁନର୍ + ଅପି) (Punarapi)
ଅନ୍ତଃ + ହିତ = ଅନ୍ତର୍ହିତ (ଅନ୍ତର + ହିତ) (Antarhita)
ଅନ୍ତଃ + ଧାନ = ଅନ୍ତର୍ଧାନ / ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ (Antardhana)
ପୁନଃ + ଆଗମନ = ପୁନରାଗମନ (Punaragamana)
ସ୍ୱଃ + ଗତ = ସ୍ୱର୍ଗତ (Swargata)
ଅନ୍ତଃ + ଆତ୍ମା = ଅନ୍ତରାତ୍ମା (Antaratma)
ଅନ୍ତଃ + ଗତ = ଅନ୍ତର୍ଗତ (Antargata)
ନିଃ + ଗତ = ନିର୍ଗତ (Nirgata)
ଅନ୍ତଃ +ଦାହ = ଅନ୍ତର୍ଦାହ (Antardaha)
ପୁନଃ + ଉକ୍ତି = ପୁନରୁକ୍ତି (Punarukti)

ସୂତ୍ର :- ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ କୌଣସି ବର୍ଗର ତୃତୀୟ, ଚତୁର୍ଥ, ପଞ୍ଚମବର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଯ, ର, ଳ, ବ, ହ ପରେ ଥିଲେ ଅକାର

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ପରସ୍ଥିତ 'ର୍' ଜାତ ବିସର୍ଗ ସ୍ଥାନରେ 'ର୍' ହୁଏ । (ପଦତ୍ତ ଉଦାହରଣଗୁଡିକରେ ଯେତେ ବିସର୍ଗ, ସବୁ 'ର' ଜାତ ବିସର୍ଗ ।) ୭,

ନିଃ + ଜନ = ନିର୍ଜନ (Nirjana)
ଦୁଃ + ଯୋଗ = ଦୁର୍ଯୋଗ (Durjoga)
ନିଃ + ଈକ୍ଷଣ = ନିରୀକ୍ଷଣ (Nirikhyana)
ଆୟୁ + ବେଦ = ଆୟୁର୍ବେଦ (Ayurbeda)
ନିଃ + ଲୋଭ = ନିର୍ଲୋଭ (Nirlobha)
ଦୁଃ + ଅବସ୍ଥା = ଦୁରବସ୍ଥା (Durabastha)
ନିଃ + ଧନ = ନିର୍ଧନ (Nirdhana)
ଦୁଃ + ଗତି = ଦୁର୍ଗତି (Durgati)
ନିଃ +ଆକାର = ନିରାକାର (Nirakara)
ମୁହୁଁ + ମୁହୁଃ = ମୁହୁର୍ମୁହୁଃ (Muhurmuhu)
ନଃ + ଦେଶ = ନର୍ଦେଶ (Nirdesha)
ବହିଃ + ଆବରଣ = ବହିରାବରଣ (Bahirabana)

ସୂତ୍ର :- ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ, ବର୍ଗର ତୃତୀୟ, ଚତୁର୍ଥ, ପଞ୍ଚମବର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା, ଯ, ର, ଳ, ବ, ହ ପରେ ଥିଲେ, ଅ, ଆ, ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣର ପରସ୍ଥିତ ବିସର୍ଗସ୍ଥାନରେ 'ର୍' ହୁଏ । ଏହି 'ର' ସହିତ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ୱାରବର୍ଣ୍ଣ ଯୁକ୍ତହୁଏ କିମ୍ବା ଏହି 'ର୍' ପରବର୍ତ୍ତୀ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣରେ ରେଫ (<) ହୁଏ ।

୮. ନିଃ + ରସ = ନୀରସ (Nirasa)
ନିଃ + ରବ = ନୀରବ (Niraba)
ଚକ୍ଷୁଃ + ରୋଗ = ଚକ୍ଷୂରୋଗ (Chakhyuroga)
ନିଃ + ରନ୍ଧ୍ର – ନୀରନ୍ଧ୍ର (Nirandhra)
ନିଃ + ରୋଗ = ନୀରୋଗ (Niroga)
ଧନୁଃ + ରାଶି = ଧନୂରାଶି (Dhanurasi)
ଜ୍ୟୋତିଃ + ରାଜି = ଜ୍ୟୋତୀରାଜି (Jyotiraji)

ସୂତ୍ର :- ବିସର୍ଗ ପରେ 'ର' ଥିଲେ ବିସର୍ଗ ଲୋପ ହୁଏ । ବିସର୍ଗର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ହ୍ରସ୍ୱସ୍ୱର ଦୀର୍ଘ ହୁଏ । ଅର୍ଥାତ 'ଅ' ସ୍ଥାନରେ ଆ, 'ଇ' ସ୍ଥାନରେ ଈ 'ଉ' ସ୍ଥାନରେ 'ଊ' ହୁଏ ।

୯. ଅତଃ + ଏବ = ଅତଏବ (Atayeb)

ସୂତ୍ର :- ଅ କାର ଭିନ୍ନ ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ ପରେ ଥିଲେ ବିସର୍ଗର ଲୋପ ହୁଏ । ବିସର୍ଗ ସନ୍ଧି ନିୟମ ବହିର୍ଭୂତ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

ନିପାତନ :- ପତତ୍ + ଅଞ୍ଜଳି = ପତଞ୍ଜଳି (Patanjali)
ବନ + ପତି = ବନସ୍ପତି (Banaspati)
ହରି + ଚନ୍ଦ୍ର = ହରିଚନ୍ଦ୍ର (Harichandra)
ବା + ବାର = ବାରମ୍ବାର (Barambara)
ସମ୍ +ରାଟ୍ = ସମ୍ରାଟ (Samarata)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଗୋ + ପଦ = ଗୋଷ୍ପଦ (Gospada)
ତତ୍ + କର = ତସ୍କର (Taskara)
ଆ + ପଦ = ଆସ୍ପଦ (Aspada)
ଏକ + ଦଶ = ଏକାଦଶ (Akadasa)
ଅହଃ + ଅହ = ଅହରହ (Aharaha)
ପର + ପର = ପରସ୍ପର (Paraspara)
ଷଟ୍ + ଦଶ = ଷୋଡଶ (Sodasa)

ଏକପଦୀକରଣ

(Ekapadikarana Odia)
(One word substitution)

ଅଧାରୁ ବେଶୀ (adharu besi)	ଅର୍ଦ୍ଧାଧିକ (ardhadhika)
ଅଧିକ ଘଞ୍ଚ (adhika ghancha)	ନିଘଞ୍ଚ (nighancha)
ଅଧିକ ନିଦ୍ରା ଯିବା ସ୍ୱଭାବ ଯାହାର (adhika nidra jiba swabhaba jahara)	ନିଦ୍ରାଳୁ (nidralu)
ଅଧିକ ଉକ୍ତି (adhika ukti)	ଅତ୍ୟୁକ୍ତି (achyuta)
ଅଧ୍ୟୟନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାନ୍ତି ଯେ (adhyayana karjyare prabartanti je)	ଅଧ୍ୟାପକ (adhyapaka)
ଆଗରେ ଜନ୍ମ ନେଇଛି ଯେ (agare janma neichi je)	ଅଗ୍ରଜ (agraja)
ଆଗରେ ଯେ ଯାଏ (agare je jay)	ଅଗ୍ରସର (agrasara)
ଅକ୍ଷିର ପର (akhira para)	ପରୋକ୍ଷ (parokhya)
ଆଳସ୍ୟ କରିବା ସ୍ୱଭାବ ଯାହାର (alasya kariba swabhaba jahara)	ଅଳସୁଆ (alasua)
ଅଳ୍ପ ବୟଃ ଯାହାର (alpa baya jahara)	ଅଳ୍ପବୟସ୍କ (alpabayaska)
ଆନନ୍ଦର ଅଭାବ (anandara abhaba)	ନିରାନନ୍ଦ (nirananda)
ଅନେକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବୃହତ୍ (anekanka madhyare bruhat)	ବୃହତ୍ତମ (bruhatama)
ଅନେକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷୁଦ୍ର (anekanka madhyare khyudra)	କ୍ଷୁଦ୍ରତମ (khyudratama)
ଅନ୍ତରେ ବାସ କରେ ଯେ (antare basa kare je)	ଅନ୍ତେବାସୀ (antebasi)
ଅନ୍ୟ ରୂପ (anya rupa)	ରୂପାନ୍ତର (rupantara)
ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ ଯାହାର (anya uparaya nahi jahara)	ଅନନ୍ୟୋପାୟ (ananyapaya)
ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଦେଖି କରିବା (anyamananka karjyaku dekhi kariba)	ଅନୁକରଣ (anukarana)
ଆପଣା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା ଶୀଳ ଯାହାର (apana upare nirbhara kariba sila jahara)	ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ (atmanirbharasila)
ଏପରି ଦେଖାଯାଏ (apari dekhajay)	ଇଦୃଶ (edrusha)
ଅପ ଅଟେ ସଂସ୍କୃତି (apo ate sankruti)	ଅପସଂସ୍କୃତି (apasankruti)
ଅଶ୍ରୁ ଅଛି ଯାହାର (asru achi jahara)	ଅଶ୍ରୁଳ (asrula)
ଅଠର ନଳାର ସମାହାର (athara nalara samahara)	ଅଠରନଳା (Atharanala)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଅତିକଷ୍ଟରେ ଯାହାକୁ ଲାଭ କରାଯାଏ (Ati kastare jahaku labha karajay)	ଦୁର୍ଲଭ (Durlabha)
ଅତିଶୟ ଭାବରେ ଦୀପ୍ତ ହେଉଥିବା (atisaya bhabare dipta heuthiba)	ଦେଦୀପ୍ୟମାନ (bedipyamana)
ଅତିଶୟ ମଧୁର (Atisaya Madhura)	ମଧୁରିଆ (Madhuria)
ଅତିଶୟ ମୁନ (Atisaya Muna)	ମୁନିଆ (Munia)
ଆତ୍ମାର ବିଶ୍ୱାସ (atmara biswas)	ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ (atmabiswasa)
ବାବୁର ଆଚରଣ (babura acharana)	ବାବୁଗିରି (babugiri)
ବାଡ଼ି ବାଡ଼ି ଦ୍ୱାରା ଯୁଦ୍ଧ (badi badi dwara judha)	**ବାଡାବାଡି (badabadi)**
ବଜ୍ରପରି କଠୋର (bajra pari kothara)	ବଜ୍ରକଠୋର (bajrakathora)
ବନର ପତି (banara pati)	ବନସ୍ପତି (banaspati)
ବଣରୁ ଜାତ (banaru jata)	ବଣ୍ୟ (banya)
ବାଙ୍କଚୂଳ ଯାହାର ସେ (bankachula jahara se)	ବାଙ୍କଚୁଳିଆ (bankachulia)
ବସ୍ତୁକୁ ଯିଏ ଧାରଣ କରେ (bastuku jia dharana kare)	ବସୁନ୍ଧରା (basundhara)
ବେତନ ଦେବାକୁ ପଡୁ ନଥିବା ଶିକ୍ଷା (betana debaku padu nathiba sikhya)	ଅବୈତନିକ (oboitanika)
ଭଗିନୀର ପୁତ୍ର (bhaginira putra)	ଭାଗିନେୟ (bhagineya)
ଭଲ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା (bhala karibaku ichha)	ଲିପ୍ସା (lipsa)
ଭରଦ୍ୱାଜଙ୍କ ପୁତ୍ର (bharadwaganka putra)	ଭାରଦ୍ୱାଜ (bharadwaj)
ଭାଷାର ସଦୃଶ (bhasara sadrusa)	ଉପଭାଷା (upabhasa)
ଭୟ ହୁଏ ଯାହାଠାରୁ (bhaya hua jahatharu)	ଭୟାନକ (bhayanaka)
ଭୟ ନ ଥିଲେ (bhaya na thile)	ନିର୍ଭୟ (nirbhaya)
ଭିକ ମାଗିବା ବୃତ୍ତି ଯାହାର (bhika magiba bruti jahara)	ଭିକାରୀ (bhikari)
ଭିକ୍ଷାର ଅଭାବ (bhikhyara abhaba)	ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ (dirbhikhya)
ଭୃଗୁଙ୍କ ପୁତ୍ର (bhrugunka putra)	ଭାର୍ଗବ (bhargaba)
ଭୂଗୋଳ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ (bhugala sambandhiya)	ଭୌଗଳିକ (bhougolika)
ଭୂତମାନଙ୍କର ଆଡ଼ଡ଼ା ଯେଉଁଠି (bhuta mankara adda jeunthi)	ଭୂତଖାନା (bhutakhana)
ବିଦେଶରୁ ଆଗତ (bidesaru agata)	ବିଦେଶାଗତ (bidesagata)
ବିଦ୍ୟା ଅଧ୍ୟୟନ କରେ ଯେ (bidya adhyana kare je)	ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ (bidhyarthi)
ବିଗତ ପତ୍ନୀ ଯାହାର ସେ (bigata patni jahara se)	ବିପତ୍ନୀକ (bipatnika)
ବିଜ୍ଞାନ ଗବେଷଣା କରନ୍ତି ଯେ (bigyana gabesana karanti je)	ବୈଜ୍ଞାନିକ (boigyanika)
ବିହାୟସରେ ଗମନ କରେ ଯେ (bihayasare gamana kare je)	ବିହଙ୍ଗ (bihanga)
ବିମାନ ଚାଳନା କରନ୍ତି ଯେ (bimana chalana karanti je)	ବୈମାନିକ (boimanika)
ବିନୟର ସହିତ ବର୍ତ୍ତମାନ (binayara sahita bartamana)	ସବିନୟ (sabinaya)
ବିନିତାଙ୍କ ପୁତ୍ର (binitanka putra)	ବୈନତେୟ (boinateya)
ବିରୂପ ଆକ୍ଷି ଯାହାର ସେ (birupa akhi jahara se)	ବିରୂପାକ୍ଷ (birupakhya)
ବିଶାଳ ଆକ୍ଷି ଯାହାର ସେ (bisala akhi jahara se)	ବିଶାଳାକ୍ଷ (bisalakhya)
ବିଶେଷ ଭାବରେ ଦର୍ଶନ (bisesa bhabare darsana)	ସଂଦର୍ଶନ (sadarsana)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ବିଶ୍ରବାଙ୍କର ପୁତ୍ର (bishrababankara putra)	ବିଶ୍ରବଣ (bishrabana)
ବିଶ୍ୱର ମିତ୍ର (biswara mitra)	ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର (biswamitra)
ବିଶ୍ୱରେ ବିଖ୍ୟାତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି (bisware bikhyata hoi achanti)	**ବିଶ୍ୱବିଖ୍ୟାତ (biswabikhyata)**
ବୃହତ କାୟା ଯାହାର (bruhat kaya jahara)	ବୃହତକାୟ (bruhatkaya)
ବ୍ୟବସାୟ କରେ ଯେ (byabasaya kare je)	ବ୍ୟବସାୟୀ (byabasayi)
ଛବି ଅଛି ଯହିଁରେ (chabi achi jahinre)	ଛବିଳ (chabila)
ଛାଗୀର ଦୁଗ୍ଧ (chagira dugdha)	ଛାଗୀ ଦୁଗ୍ଧ (chagi dugdha)
ଚକ୍ରକୁ ଧାରଣ କରନ୍ତି ଯେ ସେ (chakraku dharana karanti je se)	ଚକ୍ରଧର (chakradhara)
ଛାନ୍ଦ ଗାଏ ଯେ (chanda gai je)	ଛାନ୍ଦଗାୟକ (chhanda gayaka)
ଚାନ୍ଦପରି ମୁହଁ ଯାହାର ସେ (ସ୍ତ୍ରୀ) (chanda pari muhan jahara se (stri))	ଚାନ୍ଦମୁହିଁ (chandamuhin)
ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖରରେ ଯାହାଙ୍କ ସେ (chandra sekharare jahanka se)	ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର (chadrasekhara)
ଚାରି ଛକର ସମାହାର (chari chakara samahara)	ଚାରିଛକ (charichaka)
ଛତରରେ ଖାଏ ଯେ ସେ (chatarare khai je se)	ଛତରଖିଆ (chatara khia)
ଚତୁଃଭୁଜ ଯାହାଙ୍କର ସେ (chaturbhuja jahankara se)	ଚତୁର୍ଭୁଜ (chaturbhuja)
ଚେପେଟା ନାକ ଯାହାର ସେ(ସ୍ତ୍ରୀ) (chepata naka jahara se (stri))	ଚେପେଟାନାକୀ (chepetanaki)
ଚିଲ ପରି ଆଖି ଯାହାର (chila pari akhi jahara)	ଚିଲଆଖିଆ (chila akhia)
ଚିର ବସନ୍ତ ଯେଉଁଠାରେ ଲୀଳା କରେ (chira basanta jeuthare lila kare)	ଚିରବସନ୍ତ ଲୀଳାସ୍ଥଳୀ (chira basanata lila sthali)
ଚଇତରେ ଜାତ (choitare jata)	ଚଇତାଳି (chaitali)
ଦାନର ଯୋଗ୍ୟ (danara jogya)	ଦାତବ୍ୟ (databya)
ଦଣ୍ଡ ପରି ଆଚରଣ କରେ ଯେ (danda pari achara kare je)	ଦଣ୍ଡାୟମାନ (dandayamana)
ଦର୍ଶନ ଶାସ୍ତ୍ର ଜାଣନ୍ତି ଯେ (darsana sastra janati je)	ଦାର୍ଶନିକ (darsanika)
ଦଶ ଆନନ ଯାହାର (dasa anana jahara)	ଦଶାନନ (dasanana)
ଦେଖିବାର ଯୋଗ୍ୟ (dekhibara jogya)	ଦର୍ଶନୀୟ (darsaniya)
ଡେଙ୍ଗା ଅଟେ ଗଛ (denga ate gacha)	ଡେଙ୍ଗାଗଛ (dengagacha)
ଧବ ସହିତ ବର୍ତ୍ତମାନ (dhaba sahita bartamana)	ସଧବା (sadhaba)
ଧନ ଅଛି ଯାହାର (dhana achi jahara)	ଧନୀ (dhani)
ଧନ ନ ଥିଲେ (dhana na thile)	ନିର୍ଦ୍ଧନ (nirdhana)
ଧନୁଧାରଣ କରନ୍ତି ଯେ (dhanu dharana karanti je)	ଧନୁର୍ଦ୍ଧର (dhanurdhara)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଧପ୍ପାବାଜି କରିବା ସ୍ୱଭାବ ଯାହାର **(dhappa baji kariba swabhaba jahara)**	ଧପ୍ପାବାଜ (dhappabaj)
ଧରା ହୋଇ ଯହିଁରେ ରହେ **(dhara hoi jahinre rahe)**	ଆଧାର (aadhara)
ଧର୍ମରୁ ଛଡା **(dharmaru chada)**	ଧର୍ମଛଡା (dharmachada)
ଧାତୁରୁ ଜାତ **(dhaturu jata)**	ଧାତବ (dhataba)
ଢେଙ୍କି ଦ୍ୱାରା କୁଟା **(dhenki dwara kuta)**	ଢେଙ୍କିକୁଟା (dhenkikuta)
ଧୀର ଅଟେ ମତି **(dhira ate mati)**	ଧୀରମତି (dhiramati)
ଧୂଆଁ ଅଛି ଯହିଁରେ **(dhuan achi jahire)**	ଧୂଆଁଟିଆ (dhuantia)
ଦିକ୍ ଅମ୍ବର ଯାହାଙ୍କର ସେ **(dik ambara jahankara se)**	ଦିଗମ୍ବର (digambara)
ଦୀକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା **(dikhya grahana karithiba)**	ଦୀକ୍ଷିତ (dikhita)
ଦିନକୁ ଦିନ **(dinaku dina)**	ପ୍ରତିଦିନ (pratidina)
ଦୁଇ ସେର ପରିମାଣର **(dui serara parimana)**	ଦୁଇସେରିଆ (duiseria)
ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଗୁରୁ **(duiti madhyare apekhyakruta guru)**	ଗୁରୁତର (gurutara)
ଦୁଃଖରେ ଯାହା ଲାଭ କରାଯାଏ **(dukhare jaha labha karajay)**	ଦୁଃଖଲବ୍ଧ (dukhalabdha)
ଦ୍ୱୀପର ସଦୃଶ **(dwipara sadrusa)**	ଉପଦ୍ୱୀପ (upadwipa)
ଏକ ବାଗ ଯାହାର **(eka baga jahara)**	ଏକବାଗିଆ (ekabagia)
ଈଷତ୍ ରକ୍ତ **(esat rakta)**	ଆରକ୍ତ (arakta)
ଇଟା ନିର୍ମିତ ପାଚେରୀ **(eta nirmita pacheri)**	ଇଟାପାଚେରୀ (etapacheri)
ଇତିହାସ ଜାଣନ୍ତି ଯେ **(etihasa janati je)**	ଐତିହାସିକ (aitihasika)
ଫଳନ୍ତି ଅଟେ ଗଛ **(falanti ate gacha)**	ଫଳନ୍ତିଛ ()
ଫାଟ ଅଛି ଯାହାର **(fata achi jahara)**	ଫାଟୁଆ (fatua)
ଫଟା ଅଟେ ହାଣ୍ଡି **(fota ate handi)**	ଫଟାହାଣ୍ଡି (fatahandi)
ଫୁଲର ବଗିଚା **(fulara bagicha)**	ଫୁଲବଗିଚା (fulabagicha)
ଫୁଟା ଅଟେ ମାଠିଆ **(futa ate mathia)**	ଫୁଟାମାଠିଆ (futamathia)
ଗାଭୀର ଦୁଗ୍ଧ **(gabhira dugdha)**	ଗାଭୀଦୁଗ୍ଧ (gabhidugdha)
ଗଣ୍ଠି ଅଛି ଯାହାର **(ganthi achi jahara)**	ଗଣ୍ଠିଆ (ganthia)
ଗତ ହୋଇଛି ସ୍ପୃହା ଯାହାର **(gata hoichi spruha jahara)**	ଗତସ୍ପୃହା (gataspruha)
ଘଣ୍ଟାର ଶବ୍ଦ **(ghantara sabda)**	ଘଣ୍ଟାଶବ୍ଦ (ghantasabda)
ଘରକୁ ଘର **(gharaku ghara)**	ପ୍ରତିଘର (pratighara)
ଘୋଡା ପରି ମୁହଁ ଯାହାର **(ghodapari muhan jahara)**	ଘୋଡାମୁହାଁ (ghodamuhan)
ଘୋଡାଟଣା ଗାଡ଼ି **(ghodatana gadi)**	ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ି (ghodagadi)
ଘୋଷଣା କରେ ଯେ **(ghosana kare je)**	ଘୋଷଡକ (ghosadaka)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଘୁଷୁରି ପାଳିବା ଜୀବିତକା ଯାହାର (ghusuriku paliba jibitaka jahara)	ଘୁଷୁରିଆ (ghusuria)
ଗୋଠରୁ ଖଣ୍ଡିଆ (Gotharu khandia)	ଗୋଠଖଣ୍ଡିଆ (gothakhandia)
ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଇଚ୍ଛା (grahana karibara ichha)	ଜିଘୃକ୍ଷା (gighrukhya)
ଗ୍ରହଣ ସଦୃଶ (grahana sadrusa)	ଉପଗ୍ରହ (upagraha)
ଗୁଣ ଅଛି ଯାହାର (guna achu jahara)	ଗୁଣବନ୍ତ (gunabanta)
ଜ୍ଞାନ ଅଛି ଯାହାର (gyana achi jahara)	ଜ୍ଞାନୀ (gyani)
ଜ୍ଞାନ ରୂପକ ଆଲୋକ (gyana rupaka aloka)	ଜ୍ଞାନାଲୋକ (gyanaloka)
ହଳ କରିବାର ବୃତ୍ତି ଯାହାର (hala karibara bruta jahara)	ହଳୁଆ (halua)
ହଂସମାନଙ୍କର ରାଜା (hansamanankara raja)	ରାଜହଂସ (rajahansa)
ହଂସର ଗମନ ପରି ଗମନ ଯାହାର ସେ (hansara gamana pari gamana jahara se)	ହଂସୀଗମନୀ (hansigamani)
ହଂସୀର ଡିମ୍ବ (hansira dimba)	ହଂସଡିମ୍ବ (hansadimba)
ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ନାମ ଯାହାର (harischandra na jahara)	ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ନାମକ (harischandra namaka)
ହସିବା ସ୍ୱଭାବ ଯାହାର (hasiba swabhaba jahara)	ହସକୁରା (hasakura)
ହିସାବକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି (hasibaku atikrama kari)	ବେହିସାବୀ (behisabi)
ହସ୍ତକୁ ଗତ (hastaku gata)	ହସ୍ତଗତ (hastagata)
ହାତ ଦ୍ୱାରା କଟା (hata dwara kata)	ହାତକଟା (hatakata)
ହତ ହୋଇଅଛି ଆଶା ଯାହାର ସେ (hata hoiachi asa jahara se)	ହତାଶ (hatasa)
ହତ ହୋଇଅଛି ବୁଦ୍ଧି ଯାହାର ସେ (hata hoiachi budhi jahara se)	ହତବୁଦ୍ଧି (hatabudhi)
ହାଟ କରିବା ବୃତ୍ତି ଯାହାର (hata kariba bruti jahara)	ହାଟୁଆ (hatua)
ହାତରେ ହାତରେ ଯେଉଁ ଯୁଦ୍ଧ (hatare hatare jeu judha)	ହାତାହାତି (hatahati)
ହତ୍ୟା କରିବାର ଇଚ୍ଛା (hatya karibara ichha)	ଜିଘାଂସା (jighansa)
ହୃଦୟ ରୂପକ ହାର (hrudaya rupaka hara)	ହୃଦୟହାର (hrudayahara)
ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ଜୟ କରିଅଛି ଯେ (indraku jay kari achi je)	ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ (indrajit)
ଇନ୍ଦ୍ରିୟକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି (indriyaku atikrama kari)	ଅତିନ୍ଦ୍ରିୟ (atindriya)
ଯଗିବା ବୃତ୍ତି ଯାହାର (jagiba bruti jahara)	ଜଗୁଆଳ (jaguala)
ଯାହା ଏବେ ଭସ୍ମ ହୋଇଅଛି (jaha abe bhasma hoiachi)	ଭସ୍ମୀଭୂତ (bhasmibhuta)
ଯାହା ଆଗରୁ ଦେଖାଯାଇ ନ ଥିଲା (jaha agaru dekhajai na thila)	ଅଦୃଷ୍ଟପୂର୍ବ (adrustapurba)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଯାହା ଆଗରୁ ଶୁଣାଯାଇ ନ ଥିଲା **(jaha agaru sunajai na thila)**	ଅଶ୍ରୁତପୂର୍ବ (asrutapurba)
ଯାହା ଅନୁକରଣ କରିବା ଉଚିତ **(jaha anukarana kariba uchit)**	ଅନୁକରଣୀୟ (anukaraniya)
ଯାହା ଅନୁସରଣ କରାଯାଏ **(jaha anusarana karajay)**	ଅନୁସୃତ (anuhrutaa)
ଯାହା ଆସି ନାହିଁ **(jaha asi nahi)**	ଅନାଗତ (anagata)
ଯାହା ବରଣ କରିବା ଉଚିତ **(jaha barana kariba uchit)**	ବରଣୀୟ (baraniya)
ଯାହା ବାଟ ନୁହେଁ **(jaha bata nuhe)**	ଅବାଟ (abata)
ଯାହା ଭୋଜନ କରିବା ଉଚିତ **(jaha bhojana kariba uchit)**	ଭୋଜନୀୟ (bhojaniya)
ଯାହା ଦରକାରୀ ନୁହେଁ **(jaha darakari nuhe)**	ଅଦରକାରୀ (adarkari)
ଯାହା ଧାତୁରୁ ତିଆରି **(jaha dhature tiari hua)**	ଧାତବ (dhataba)
ଯାହା କାମରେ ଲାଗେନାହିଁ **(jaha kamare lagenahi)**	ଅକାମୀ (akami)
ଯାହା କରିବା ଉଚିତ **(jaha kariba uchit)**	କରଣୀୟ (karaniya)
ଯାହା କରିବା ଉଚିତ **(jaha kariba uchit)**	କର୍ତ୍ତବ୍ୟ (kartabya)
ଯାହା ଖାଦ୍ୟ ନୁହେଁ **(jaha khadya nuhe)**	ଅଖାଦ୍ୟ (akhadya)
ଯାହା ଲାଭ କରାଯାଏ **(jaha labha karajay)**	ଲବଧ (lobdha)
ଯାହା ନୀତି ନୁହେଁ **(jaha niti nuhe)**	ଅନୀତି (aniti)
ଯାହା ପାଠ କରିବା ଉଚିତ **(jaha patho kariba uchit)**	ପଠନୀୟ (pathaniya)
ଯାହା ପୁନଃପୁନଃ ଦୀପ୍ତ ହୁଏ **(jaha punahpunah dipta hua)**	ଦେଦୀପ୍ୟମାନ (dedipyamana)
ଯାହା ସବୁଠାରୁ ଭଲ **(jaha sabutharu bhala)**	ସର୍ବୋତ୍ତମ (sarbotamma)
ଯାହା ସାହାଯ୍ୟରେ କୁହାଯାଏ **(jaha sahajyare kuhajay)**	ବକ୍ତ୍ର (baktra)
ଯାହା ସମସ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗୃହୀତ **(jaha samastanka dwara gruhita)**	ସାର୍ବଜନୀନ (sarbajanina)
ଯାହା ସପ୍ତାହରେ ଥରେ ପ୍ରକାଶ ପାଏ **(jaha saptahare thare prakasa pay)**	ସାପ୍ତାହିକ (saptahika)
ଯାହା ସୁମାରୀ କରିହୁଏ ନାହିଁ **(jaha sumari karihua nahi)**	ଅସୁମାରୀ (asumari)
ଯାହା ଶୁଣା ଯାଇନାହିଁ **(jaha suna jainahi)**	ଅଶୁଣା (asuna)
ଯାହା ସ୍ୱଭାବ ସମ୍ମତ **(jaha swabhaba sammata)**	ସ୍ୱାଭାବିକ (swabhabika)
ଯାହାଦ୍ୱାରା ଆବରଣ କରାଯାଏ **(jahadwara abarana karajay)**	ଚର୍ମ (charma)
ଯାହାଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛାଦାନ କରାଯାଏ **(jahadwara achadana karajay)**	ଛତ୍ର (chatra)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଯାହାଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ (jahadwara grahana karajay)	ନୟନ (nayana)
ଯାହାଦ୍ୱାରା ଲେଖାଯାଏ (jahadwara lekhajay)	ଲେଖନୀ (lekhani)
ଯାହାଦ୍ୱାରା ମନନ କରାଯାଏ (jahadwara manana karajay)	ମତି (moti)
ଯାହାଦ୍ୱାରା ଶ୍ରବଣ କରାଯାଏ (jahadwara srabana karajay)	ଶ୍ରୁତି (sruti)
ଯାହାକୁ ଅଧ୍ୟୟନ କରାଯାଇଛି (jahaku adhyana karajaichi)	ଅଧ୍ୟାପନା (adhyapana)
ଯାହାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇ ନ ପାରେ (jahaku aswikara karajay na pare)	ଅନସ୍ୱୀକାର୍ଯ୍ୟ (anaswikarjya)
ଯାହାକୁ ଭୋଜନ କରାଯାଇଛି (jahaku bhojana karajaichi)	ଭୋଜ୍ୟ (bhojya)
ଯାହାକୁ ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଇଛି (jahaku dekhai diajaichi)	ଦର୍ଶନୀୟ (darsaniya)
ଯାହାକୁ ଦେଖାଯାଇଛି (jahaku dekhajaichi)	ଦୃଷ୍ଟ (drusta)
ଯାହାକୁ ଦୁଃଖରେ ଲାଭ କରାଯାଏ (jahaku dukhare labha karajay)	ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ (durlobha)
ଯାହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପିରଣତ କରାଯାଇପାରେ (jahaku karjyare parinata karajaypare)	କାର୍ଯ୍ୟଧିକ (karjyakrama)
ଯାହାକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଛାଡିଲାଣି (jahaku lakhmi chadilani)	ଲକ୍ଷ୍ମୀଛଡା (lakhmichada)
ଯାହାକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯାଇଛି (jahaku prasna karajaichi)	ପ୍ରଷ୍ଟା (prasta)
ଯାହାକୁ ପୂଜା କରିବାକୁ ହେବ (jahaku puja karibaku heba)	ପୂଜ୍ୟ (pujya)
ଯାହାର ଅକ୍ଷର ପରିଚୟ ନାହିଁ (jahara akhyara parichaya nahi)	ନିରକ୍ଷର (nirakhyara)
ଯାହାର ଆଶ୍ରୟ ନାହିଁ (jahara asraya nahi)	ନିରାଶ୍ରୟ (nirasraya)
ଯାହାର ଚାରୋଟି କୋଣ ଅଛି (jahara charoti kona achi)	ଚାରିକୋଣିଆ (charikonia)
ଯାହାର ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ (jahara gyana nahi)	ଅଜ୍ଞାନ (agyana)
ଯାହାର କିଛି କାମ ନାହିଁ (jahara kichi kama nahi)	ବେକାର (bekara)
ଯାହାର ସୀମା ନାହିଁ (jahara sima nahi)	ଅସୀମ (asima)
ଯାହାର ସ୍ୱାଧିନତା ନାହିଁ (jahara swadhinata nahi)	ପରାଧିନ (paradhina)
ଯାହାଠାରେ ଦୟା ନାହିଁ (jahathare daya nahi)	ନିର୍ଦ୍ଦୟ (nirdaya)
ଯହିଁରେ ବହନ କରାଯାଏ (jahinre bahana karajay)	ବହିତ୍ର (bahitra)
ଯହିଁରେ ବାସ କରାଯାଏ (jahinre basa karajay)	କ୍ଷେତ୍ର (khetra)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଯହିଁରେ ଜଳ ଥାଏ (jahinre jala thai)	ଜଳଧି (jaladhi)
ଯହିଁରେ କର ଦେବାକୁ ପଡେନାହିଁ (jahinre kara debaku pade nahi)	ନିଷ୍କର (niskara)
ଯହିଁରେ ଖନନ କରାଯାଏ (jahinre khanana karajay)	ଖନିତ୍ର (khanitra)
ଯହିଁରେ ସମ୍ୟକ ରୂପେ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଏ (jahinre samyaka rupe nyasta karajay)	ସମାଧି (samadhi)
ଯହିଁରେ ସର୍ବୋତ୍କର୍ଷରେ ବାସ କରନ୍ତି (jahinre sarboktarsare basa karanti)	ପ୍ରାସାଦ (prasada)
ଜଳ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ (jala sambandhiya)	ଜଳୀୟ (jaliya)
ଜଳକୁ ଧରଣ କରିଛି ଯେ (jalaku dharana karichi je)	ଜଳଧର (jaladhara)
ଜଳରେ ଚରେ ଯେ (jalare chare je)	ଜଳଚର (jalachara)
ଜଳରୁ ଯାହା ଜାତ ହୁଏ (jalaru jaha jata hua)	ଜଳଜ (jalaja)
ଜଳୁଥିବା ଅଙ୍ଗାର (jaluthiba angara)	ଜଳନ୍ତା ଅଙ୍ଗାର (jalanta angara)
ଜମିର ଅଧିକାର ଯାହାର (jamira adhikara jahara)	ଜମିଦାର (jamidara)
ଝାମ୍ପୁରା ଅଟେ ବର (jampura ate bara)	ଝାମ୍ପୁରାବର (jhampurarabara)
ଜନ୍ମରୁ ଆରମ୍ଭ କରି (janmaru arambha kari)	ଆଜନ୍ମ (ajanma)
ଜାତ ହୋଇନାହିଁ ଶତ୍ରୁ ଯାହାର (jata hoinahi satru jahara)	ଅଜାତଶତ୍ରୁ (ajatasatru)
ଜୟ କରିବାର ଇଚ୍ଛା (jaya karibara ichha)	ଜିଗୀଷା (jigisa)
ଜାୟା ଓ ପତି (jaya o pati)	ଦମ୍ପତି (dampati)
ଯେ ଆକାଶରେ ଉଡେ (je akasare ude)	ଶୂନ୍ୟଚର (sunyachara)
ଯେ ଆପଣାକୁ ପଣ୍ଡିତ ବୋଲି ମନେ କରେ (je apanaku pandita boli mane kare)	ପଣ୍ଡିତମନ୍ୟ (panditamanya)
ଯେ ଅତିଶୟ ଲୋଭ କରେ (je atisaya lobha kare)	ଲୋଲୁପ (lolupa)
ଯେ ଅତିଶୟ ରୋଦନ କରେ (je atisaya rodana kare)	ରୋରୁଦ୍ୟମାନ (rorudyamana)
ଯେ ବଦାରଣ କରେ (je badarana kare)	ଦାରୁଣ (daruna)
ଯେ ବଢୁଥାଏ (je badhuthay)	ବର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଣୁ (bardhisnu)
ଯେ ବହନ କରେ (je bahana kare)	ବାହକ (bahaka)
ଯେ ବହୁ ଅଛି (je bahu achi)	ବହମାନ (bahamana)
ଯେ ବାଲ୍ୟରୁ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ଆଚରଣ କରେ (je balyaru bramhacharjya acharana kare)	ବାଳବ୍ରହ୍ମଚାରୀ (balabramhachari)
ଯେ ବନରେ ବାସକରେ (je banare basa kare)	ବନବାସୀ (bana basi)
ଯେ ବନ୍ଧନ କରେ (je bandhana kare)	ବନ୍ଧୁ (bandhu)
ଯେ ଭାବନା କରେ (je bhabana kare)	ଭାବୁକ (bhabuka)
ଯେ ଭଲ ପାଏ (je bhala pay)	ପ୍ରିୟ (priya)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଯେ ଚିହ୍ନା ନୁହେଁ (je chinha nuhe)	ଅଚିହ୍ନା (achinha)
ଯେ ଦାନ କରେ (je dana kare)	ଦାତା (data)
ଯେ ଦେଶକୁ ଭଲପାଏ (je desaku bhalapay)	ଦେଶପ୍ରେମୀ (desapremi)
ଯେ ଇତିହାସ ଜାଣନ୍ତି (je eithasa janati)	ଐତିହାସିକ (aitihasika)
ଯେ ଗବେଷଣା କରନ୍ତି (je gabesana karani)	ଗବେଷକ (gabesaka)
ଯେ ଗୁଣର ଆଦର କରେ (je gunara adara kare)	ଗୁଣଗ୍ରାହୀ (gunagrahi)
ଯେ ହତ୍ୟା କରେ (je hatya kare)	ହନ୍ତା (hanta)
ଯେ ଯାଇଅଛି (je jaiachi)	ପଳାୟତ (palayata)
ଯେ ଜଳ ଦିଏ (je jala dia)	ଜଳଦ (jalada)
ଯା ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରେ (je janibaku ichha kare)	ଜିଜ୍ଞାସୁ, ଜିଗୀଷୁ (jigyansu, jigisu)
ଯେ କହିବାକୁ ଇଚ୍ଛାକରେ (je kahibaku ichhakare)	ବିବାକ୍ଷୁ (bibakhyu)
ଯେ କଳା ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି (je kala srusti karanti)	କଳାକାର (kalakara)
ସେ କାଳରେ ଯାହା ଘଟିଅଛି (je kalare jaha ghatiachi)	ତତ୍କାଳିନ, ତତ୍କାଳୀକ (tatkalina, tatkalika)
ଯା କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଅସଫଳ (je karjya kari asafala)	ଅକୃତକାର୍ଯ୍ୟ (akrutakarjya)
ଯେ କଥା ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି (je katha srusti karanti)	କଥାକାର (kathakara)
ଯେ ଲେଖେ (je lekhe)	ଲେଖକ (lekhaka)
ଯେ ମହାକାଶରେ ଯାତ୍ରାକରେ (je mahakasare jatrakare)	ମହାକାଶ ଯାତ୍ରୀ (mahakasa jatri)
ଯେ ମରୁଅଛି (je maruchi)	ମ୍ରିୟମାନ (mriyamana)
ଯେ ମୃତପ୍ରାୟ (je mrutapraya)	ମୁର୍ମୂଷୁ (murmusu)
ଯେ ନିଜ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ (je nija upare nirbhara kare)	ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ (atmanirbharasila)
ଯେ ନିନ୍ଦା କରେ (je ninda kare)	ନିନ୍ଦୁକ (ninduka)
ଯେ ପ୍ରିୟ କଥା କହେ (je priya katha kahe)	ପ୍ରିୟମ୍ବଦ (priyambada)
ଯେ ସଭାରେ ବସନ୍ତି (je sabhare basanti)	ସଭାସଦ୍ (sabhasada)
ଯେ ସବୁବେଳେ କର୍ମରେ ଲାଗିଥାଏ (je sabubele karmare lagithay)	କର୍ମଠ (karmatha)
ଯେ ସାଧନ କରନ୍ତି (je sadhana karanti)	ସାଧୁ (sadhu)
ଯେ ସହାୟତେ କରନ୍ତି (je sahayate karanti)	ସହକାରୀ (sahakari)
ଯେ ସହୁଥାଏ (je sahuthay)	ସହିଷ୍ଣୁ (sahisnu)
ଯେ ସମ୍ମାନର ଯୋଗ୍ୟ (je sammanara jogya)	ସମ୍ମାନନୀୟ (samannaniya)
ଯେ ଶ୍ରବଣ କରେ (je srabana kare)	ଶ୍ରୋତା (srota)
ଯେ ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି (je srusti karanti)	ସ୍ରଷ୍ଟା (srasta)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଯେ ଉଦର ଭରଣ କରେ **(je udara bharana kare)**	ଉଦରମ୍ଭରୀ (udarambhari)
ଯେ ଉଦ୍ଭାବନ କରନ୍ତି **(je udvabana karanti)**	ଉଦ୍ଭାବକ (udvabaka)
ଯେଉଁ ଘରେ ଅସ୍ତ୍ର ରଖାଯାଏ **(jeu ghare astra rakhajay)**	ଅସ୍ତ୍ରାଗାର (astragara)
ଯେଉଁ ଘରେ ବିଶ୍ରାମ କରାଯାଏ **(jeu ghare bisrama karajay)**	ବିଶ୍ରାମାଗାର (bisramagara)
ଯେଉଁ ଘରେ ଗବେଷଣା କରାଯାଏ **(jeu ghare gabesana karajay)**	ଗବେଷଣାଗାର (gabesanagara)
ଯେଉଁ ଘରେ ସ୍ନାନ କରାଯାଏ **(jeu ghare snana karajay)**	ସ୍ନାନାଗାର (snanagara)
ଯେଉଁ ଲୋକ ଭ୍ରମଣ କରନ୍ତି **(jeu loka bhramana karanti)**	ଭ୍ରମଣକାରୀ (bhramanakari)
ଯେଉଁ ଲୋକ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଯୋଗଦିଏ **(jeu loka pratijogitare joga dia)**	ପ୍ରତିଯୋଗୀ (pratijogi)
ଯେଉଁ ଲୋକ ଶିକ୍ଷା ଦିଅନ୍ତି **(jeu loka sikhya dionti)**	ଶିକ୍ଷକ (sikhyaka)
ଯେଉଁ ନାରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ଦେଖେନାହିଁ **(jeu nari surjyanku dekhenahi)**	ଅସୂର୍ଯ୍ୟଂପଶ୍ୟା (asurjyanpasya)
ଯେଉଁ ନାରୀର ପ୍ରସବ କାଳ ଉପସ୍ଥିତ **(jeu narira prasaba kala upasthita)**	ଆସନ୍ନପ୍ରସବା (asannaprasaba)
ଯେଉଁ ସ୍ଥାନକୁ ଯିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ **(jeu sthana ku jiba sambhaba nuhe)**	ଅଗମ୍ୟ (agamya)
ଯେଉଁଠାକୁ ଦୁଃଖରେ ଯିବାକୁ ହୁଏ **(jeuthiku dukhare jibaku hau)**	ଦୁର୍ଗମ (durgama)
ଯେଉଁଥିରେ ସମସ୍ତେ ରାଜି **(jeuthire samate raji)**	ସର୍ବସମ୍ମତ (sarbasammata)
ଜିତ ହୋଇଛି ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଯାହାର ସେ **(jit hoichi indriya jahara se)**	ଜିତେନ୍ଦ୍ରିୟ (jitendriya)
ଯୋଗ ଜାଣିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି **(joga janithiba byakti)**	ଯୋଗୀ (jogi)
କାନରେ କହେ ଯେ ସେ **(kanare kahe je se)**	କାନକୁହା (kanakuha)
କଣ୍ଠ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ **(kantha parjanta)**	ଆକଣ୍ଠ (akantha)
କର୍ମ କରିବାରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହଁ **(karma karibare je jogya nuha)**	ଅକର୍ମଣ୍ୟ (akarmanya)
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିବାରେ ଯେ ବିମୁଢ **(kartabya sthira karibare je bimudha)**	କିଂକର୍ତ୍ତବ୍ୟବିମୁଢ (kinkartabyabimudha)
କରୁଣର ଭାବ **(karunara bhaba)**	କାରୁଣ୍ୟ (karunya)
କଷ୍ଟରେ ଯାହାକୁ କରିହୁଏ **(kastare jahaku kari hua)**	ଦୁଷ୍କର (duskara)
କଷ୍ଟରେ ଯାହାକୁ ଲାଭ କରାଯାଏ **(kastare jahaku labha karajay)**	କଷ୍ଟଲବ୍ଧ (kastalabdha)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

କଟକରେ ବାସ କରେ ଯେ **(katakare basa kare je)**	କଟକିଆ (katakia)
କାଟିବା ବୃତି ଯାହାର **(katiba bruti jahara)**	କଟାଳି (katali)
ଖଣ୍ଡା ଦ୍ଵାରା ହଣା **(khanda dwara hana)**	ଖଣ୍ଡାହଣା (khandahana)
ଖଣିରୁ ଜାତ **(khaniru dwara hana)**	ଖଣିଜ (khanija)
ଖାସ ଅଟେ ମାହାଲ **(khas ate mahala)**	ଖାସମାହାଲ (khasmahala)
ଖାତିରିର ଅଭାବ **(khatirira abhaba)**	ବେଖାତିର (bekhatira)
ଖେ (ଆକାଶରେ) ଚରେ ଯେ **(khe (akasare) chare je)**	ଖେଚର (khechara)
କ୍ଷଣକାଳ ବ୍ୟାପୀ ସ୍ଥାୟୀ **(khyanakala byapi sthayi)**	କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ (khyanasthayi)
କ୍ଷଣକୁ କ୍ଷଣ **(khyanaku khyana)**	ପ୍ରତିକ୍ଷଣ (pratikhyana)
କ୍ଷୁଦ୍ର ବିଭାଗ **(khyudra bibhaga)**	ଉପବିଭାଗ (upabibhaga)
କ୍ଷୁଦ୍ର ଗ୍ରହ **(khyudra graha)**	ଉପଗ୍ରହ (upagraha)
କୌତୁହଳ ଜନ୍ମାଏ ଯେ **(koutu hala janmaya je)**	କୌତୁହଳପ୍ରଦ (koutuhalaprada)
କୃପା ଅଛି ଯାହାର **(krupa achi jahara)**	କୃପାଳୁ (krupalu)
କୃତ ହୋଇଛି କର୍ମ ଯାହାର ସେ **(kruta hoichi karma jahara se)**	କୃତକର୍ମା (krutakarma)
କୁଳକୁ ବୁଡାଏ ଯେ ସେ **(kulaku budai je se)**	କୁଳବୁଡା (kulabudha)
କୂଳର ସମୀପ **(kulara samipa)**	ଉପକୂଳ (upakula)
କୁଳରେ ଜାତ **(kulare jata)**	କୁଳୀନ (kulina)
କୁମ୍ଭକୁ କରେ ଯେ **(kumbhaku kare je)**	କୁମ୍ଭକାର (kumbhakara)
ଲଘୁ ଓ ଗୁରୁ **(laghu o guru)**	ଲଘୁଗୁରୁ (laghuguru)
ଲିପି ସାହଯ୍ୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା **(lipi sahajyare ulekhha karajaithiba)**	ଲିପିବଦ୍ଧ (lipibadha)
ଲୋମ ଟାଙ୍କୁରି ଉଠେ ଯାହାଦ୍ୱାରା **(loma tankuri uthe jahadwara)**	ଲୋମହର୍ଷଣକାରୀ (lokaharsanakari)
ଲୁଣି ଅଟେ ମାଛ **(luni ate macha)**	ଲୁଣି ମାଛ (luni macha)
ମହତ୍ ଯଶ ଯାହାର ସେ **(mahat jasa jahara se)**	ମହତଯଶା (mahatjasa)
ମଳ ନଥିଲେ **(mala nathile)**	ନିର୍ମଳ (nirmala)
ମାନବରୁ ଆତିକ୍ରାନ୍ତ କରି **(manabaru atikranta kari)**	ଅତିମାନବ (atimanaba)
ମନଃ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ **(manah sambandhiya)**	ମାନସିକ (manasika)
ମଙ୍ଗ ଧରେ ଯେ **(manga dhare je)**	ମଙ୍ଗୁଆଳ (manguala)
ମରଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ **(marana parjanta)**	ଆମରଣ (amarana)
ମାତାଙ୍କ ପରି **(matanka pari)**	ମାତୃବତ୍ (matrubat)
ମେଧା ଅଛି ଯାହାର ସା **(medha achi jahara se)**	ମେଧାବୀ (medhabi)
ମେଘ ଦ୍ଵାରା ଆଚ୍ଛନ୍ନ **(megha dwara achanna)**	ମେଘାଚ୍ଛନ୍ନ (meghachanna)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ମିଥ୍ୟା ଆଚରଣ କରୁଥିବା ଲୋକ **(mithya acharana karuthiba loka)**	ମିଥ୍ୟାଚାରୀ (mithyachari)
ମିଥ୍ୟା କହିବାର ଅଭ୍ୟାସ ଯାହାର **(mithya kahibara abhyasa jahara)**	ମିଥ୍ୟାବାଦୀ (mithyabadi)
ମୋ ଭଳି ଦିଶେ **(mo bhali dise)**	ମାଦୃଶ (madrusa)
ମୃତ ହୋଇଅଛି ଦାରା ଯାହାର **(mruta hoiachi dara jahara)**	ମୃତଦାର (mrutadara)
ମୁକ୍ତି ପାଇବାକୁ ଯେ ଇଚ୍ଛାକରେ **(mukti paibaku je ichha kare)**	ମୁମୁର୍କ୍ଷୁ (mumurkhyu)
ମୁକୁଳ ଜାତ ହୋଇଛି ଯହିଁରେ **(mukula jata hoichi jahinre)**	ମୁକୁଳିତ (mukulita)
ନାଆ ଚଳାଏ ଯେ **(naa chalay je)**	ନୀରବ (niraba)
ନଭକୁ ଚୁମ୍ବକ କରେ ଯେ **(nabhaku chumbaka kare je)**	ନଭଶ୍ଚୁମ୍ବୀ (nabhaschumbi)
ନାହିଁ ବୋଧ ଯାହାର **(nahi bodha jahara)**	ନିର୍ବୋଧ (nirbodha)
ନାହିଁ ହଳଦୀ ଯେଉଁଠି **(nahi haladi jeuthi)**	ଅଣହଳଦିଆ (anahaladia)
ନାହିଁ ଖାତିର ଯାହାର **(nahi khatira jahara)**	ବେଖାତିର (bekhatira)
ନାହିଁ ସୀମା ଯାହାର **(nahi sima jahara)**	ଅସୀମ (asima)
ନାହିଁ ତଳ ଯାହାର **(nahi tala jahara)**	ଅତଳ (atala)
ନାହିଁ ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ଯାହାର **(nahin anya upaya jahara)**	ଅନନ୍ୟୋପାୟ (ananyapaya)
ନାହିଁ ଅର୍ଥ ଯାହାର **(nahin artha jahara)**	ନିରର୍ଥକ (nirarthaka)
ନାଟ କରେ ଯେ **(nata kare je)**	ନାଟୁଆ (natua)
ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ **(nija nija madhyare bibada)**	ଅନ୍ତର୍ବିବାଦ (antarbibada)
ନିଜକୁ ବିଜ୍ଞ ମନେକରେ ଯେ **(nijaku bigyan mane kare je)**	ବିଜ୍ଞମନ୍ୟ (bigyanmanya)
ନିର୍ଗତ ହୋଇଅଛି ମଳ ଯହିଁରୁ ସେ **(nirgata hoiachi mala jahinru se)**	ନିର୍ମଳ (nirmala)
ଅହନ୍ ଓ ରାତ୍ରି **(ohan o ratri)**	ଅହୋରାତ୍ର (ohoratra)
ଅହ୍ନର ପୂର୍ବ **(ohnara purba)**	ପୂର୍ବାହ୍ନ (purbanha)
ଓଟର ମୁହଁ ପରି ମୁହଁ ଯାହାର ସେ **(otara muhan pari muhan jahara)**	ଓଟମୁହାଁ (otamuhan)
ପ ବଟର ସମାହାର **(pa batara samahara)**	ପ ବଟୀ (pa bati)
ପବନଙ୍କ ପୁତ୍ର **(pabankara putra)**	ପାବନୀ (pabani)
ପବିତ୍ର କରେ ଯେ **(pabitra kare je)**	ପାବନ (pabana)
ପଛରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଛି ଯେ **(pachare janma hoichi je)**	ଅନୁଜ (anuja)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ପଦ୍ମ ନାଭିରେ ଯାହାଙ୍କର ସେ **(padma nabhire jahankara se)**	ପଦ୍ମନାଭ (padmanabha)
ପାଲା କରିବା ବ୍ୟବସାୟ ଯାହାର **(pala kariba byabasaya jahara)**	ପାଲାବାଲା (palabala)
ପାଞ୍ଚକେଜି ପରିମାଣର **(panchakegi parimanara)**	ପାଞ୍ଚକେଜିଆ (panchakejia)
ପର୍ବତ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ **(parbata sambandhiya)**	ପାର୍ବତ୍ୟ (parbatya)
ପରିହାର ଯୋଗ୍ୟ **(parihara jogya)**	ପରିହାର୍ଯ୍ୟ (pariharjya)
ପରିହାର କରିବାର ଯୋଗ୍ୟ ନିହେଁ **(parihara karibara jogya nuhe)**	ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ (aparihajya)
ପାଦଠାରୁ ମସ୍ତକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ **(pata tharu mastaka parjanta)**	ଆପାଦମସ୍ତକ (apadamastaka)
ପଥମାନଙ୍କର ରାଜା **(pathamanakara raja)**	ରାଜପଥ (rajapatha)
ପଡ଼ି ଉଠି ଧାଏଁ ଯେ **(pati uthi dhain je)**	ପତଙ୍ଗ (patanga)
ପେଞ୍ଚ କରିବା ଅଭ୍ୟାସ ଯାହାର **(pencha kariba abhyasa jahara)**	ପେଞ୍ଚୁଆ (penchua)
ପିଇବା ପାଇଁ ପାଣି **(pieba pain pani)**	ପିଇବାପାଣି (peibapani)
ପିଇବାର ଇଚ୍ଛା **(piebara ichha)**	ପିପାସା (pipisa)
ପିଲାଠାରୁ ବୁଢା ପର୍ଯନ୍ତ **(pilatharu budha parjanta)**	ଆବାଳବୃଦ୍ଧବନିତା (abalabrudhabanita)
ପିନାକ ପାଣିରେ ଯାହାର **(pinaka panire jahara)**	ପିନାକପାଣି (pinakapani)
ପିତାମହଙ୍କର ପିତା **(pita mahankara pita)**	ପ୍ରପିତାମହ (prapitamaha)
ପିତୃ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ **(pitru sambandhiya)**	ପୈତୃକ (poitruka)
ପୌତ୍ରର ପୁତ୍ର **(poutrara putra)**	ପ୍ରପୌତ୍ର (prapoutra)
ପ୍ରବଳର ଭାବ **(prabalara bhaba)**	ପ୍ରାବଲ୍ୟ (prabalya)
ପ୍ରଭୁର ଭାବ **(prabhura bhaba)**	ପ୍ରଭୁତ୍ୱ (prabhutwa)
ପ୍ରଣୟନ କରେ ଯେ **(pranayana kare je)**	ପ୍ରଣେତା (praneta)
ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିବା **(prastuta nathiba)**	ଅପ୍ରସ୍ତୁତ (aprastuta)
ପୃଥିବୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ **(pruthibi samabandhiya)**	ପାର୍ଥିବ (parthiba)
ପୁନଃପୁନଃ ଯେ ଗମନ କରେ **(punah punah je gamana kare)**	ଜଙ୍ଗମ୍ୟ (jangamya)
ପୁନଃପୁନଃ ରୋଦନ କରୁଥିବା ସ୍ତ୍ରୀ **(punah punah rodana karuthiba stri)**	ରୋରୁଦ୍ୟମାନା ସ୍ତ୍ରୀ (rorudyamana stri)
ପୁଣ୍ୟତୋୟ ଯାହାର **(punyatoya jahara)**	ପୁଣ୍ୟତୋୟା (punyatoya)
ପୂର୍ବେ ଯାହା ଭୂତ ହୋଇ ନଥିଲା **(purbe jaha bhuta hoi na thila)**	ଅଭୂତପୂର୍ବ (abhuta purba)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ପୁରୋହିତର କର୍ମ **(purohitara karma)**	ପୌରହିତ୍ୟ (pourahitya)
ପୁରୁଷ ବ୍ୟାଘ୍ର ପରି **(purusa byaghra pari)**	ବ୍ୟାଘ୍ରପୁରୁଷ (byaghra purusa)
ପୁଷ୍ପଧନୁ ଯାହାର ସେ **(puspadhanu jahara se)**	ପୁଷ୍ପଧନୁ (puspa dhanu)
ପୁତ୍ରର ପୌତ୍ର **(putrara poutra)**	ପ୍ରପୌତ୍ର (prapoutra)
ପୁତ୍ରଠାରୁ ବିଶେଷ ନାହିଁ ଯହିଁରେ **(putratharu bisesa nahi jahinre)**	ପୁତ୍ର ନିର୍ବିଶେଷରେ (putra nirbisesare)
ଋଣ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରସ୍ତ **(runa dwara grasta)**	ଋଣଗ୍ରସ୍ତ (runagrasta)
ସାଧୁର ଭାବ **(sadhura bhaba)**	ସାଧୁତା (sadhuta)
ସାଗରଠାରୁ ନ୍ୟୁନ **(sagaratharu nyuna)**	ଉପସାଗର (upasagara)
ସହ ଆନନ୍ଦ ଯାହାର **(saha ananda jahara)**	ସାନନ୍ଦ (sananda)
ସହ ପରିବାର ଯାହାର **(saha paribara jahara)**	ସପରିବାର (saparibara)
ସହ ସମ୍ମାନ ଯାହାର **(saha sammana jahara)**	ସସମ୍ମାନ (sasammana)
ସହସ୍ର ଆକ୍ଷି ଯାହାର **(sahasra akhi jahara)**	ସହସ୍ରାକ୍ଷ (sahasrakhya)
ସହିବା ସ୍ୱଭାବ ଯାହାର **(sahiba swabhaba jahara)**	ସହିଷ୍ଣୁ (sahisnu)
ସହଯୋଗ ନ କରିବା **(sahojaga na kariba)**	ଅସହଯୋଗ (asohajaga)
ସଂଖ୍ୟାରେ ଗରିଷ୍ଠ **(sakhyare garistha)**	ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ (sankhyagaristha)
ଶକ୍ତିକୁ ଅତିକ୍ରମ ନ କରି **(saktiku atikrama na kari)**	ଯଥାଶକ୍ତି (jathasakti)
ସମାନ ଗୋତ୍ର ଯାହାର **(sama gotra jahara)**	ସଗୋତ୍ର (sagotra)
ସମାନ ଉଦର ଯାହାର ସେ **(sama udara jahara se)**	ସହୋଦର (sohadara)
ସମଧର୍ମ ଯାହାର ସେ **(samadharma jahara se)**	ସମଧର୍ମା (samadharma)
ସମାଜରୁ ଚ୍ୟୁତ **(samajaru chyuta)**	ସମାଜଚ୍ୟୁତ (samajachyuta)
ସମାନ ବର୍ଣ୍ଣ ଯାହାର **(samana barna jahara)**	ସବର୍ଣ୍ଣ (sabarna)
ସମାନ ପତ୍ନୀ ଯାହାର **(samana patni jahara)**	ସପତ୍ନୀ (sapatni)
ସମାନ ତୀର୍ଥ ଯାହାର **(samana tirtha jahara)**	ସତୀର୍ଥ (satirtha)
ସମସ୍ତ ଜୀବନକୁ ଆଚ୍ଛନ୍ନ କରି **(samasta jibanaru achanna kari)**	ଯାବଜ୍ଜୀବନ (jabatjibana)
ସମ୍ବାଦ ଯୋଗାନ୍ତି ଯେ **(sambada joganti je)**	ସାମ୍ବାଦିକ (sambadika)
ସମ୍ବିଧାନ ସଂପର୍କୀୟ **(sambidhana samparkiya)**	ସାମ୍ବିଧାନିକ (sambidhanika)
ସମୁଦ୍ରରୁ ଜାତ **(samudraru jata)**	ସାମୁଦ୍ରିକ (samudrika)
ସଂସଦର ସଦସ୍ୟ **(sansadara sadasya)**	ସାଂସଦ (sansada)
ସଂସ୍କୃତିରେ ପ୍ରେମ ଯାହାର **(sanskrutire prema jahara)**	ସଂସ୍କୃତିପ୍ରେମୀ (sanskrutapremi)
ସପ୍ତ ଋଷିଙ୍କ ସମାହାର **(sapta rushinkara samahara)**	ସପ୍ତର୍ଷି (saptarshi)
ସରଳ ମନ ଯାହାଙ୍କର ସେ **(sarala mana jahankara se)**	ସରଳମନା (saralamana)
ଶରଣକୁ ଆପନ୍ନ **(saranaku apannna)**	ଶରଣାପନ୍ନ (saranapanna)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ସରରେ ଜାତ ଯେ **(sarare jata je)**	ସରସିଜ (sarasija)
ଶରତ ଋତୁରେ ଜହ୍ନ **(sarata ruture janha)**	ଶାରଦଚନ୍ଦ୍ରମା (saradachandrama)
ସରିବାକୁ ଯେ ବସେ **(saribaku je base)**	ମୁମୂର୍ଷୁ (murmusu)
ଶଯ୍ୟାରେ ଶୋଇଛି ଯେ **(sarjyare soichi je)**	ଶଯ୍ୟାଶାୟୀ (sarjyasayi)
ସର୍ପ ଦ୍ୱାରା ଦଂଷ୍ଟ **(sarpa dwara donsta)**	ସର୍ପଦ୍ରଷ୍ଟ (sarpadrasta)
ସରୁ ଅଟେ ଧାନ **(saru ate dhana)**	ସରୁଧାନ (sarudhana)
ଶଶ ଅଙ୍କ (ଚିହ୍ନ) ଯାହାର ସେ **(sasa anka jahara se)**	ଶଶାଙ୍କ (sasanka)
ଶାସନ କରେ ଯେ **(sasana kare je)**	ଶାସକ (sasaka)
ଶସ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଶ୍ୟାମଳ **(sasya dwara syamala)**	ଶସ୍ୟଶ୍ୟାମଳ (sasyasamala)
ସାତ ହାତର ସମାହାର **(sata hatara samahara)**	ସାତହାତିଆ (satahatia)
ଶତ ସଂଖ୍ୟାରେ ପୂରକ **(sata sakhyare puraka)**	ଶତତମ (satatama)
ଶତ୍ରୁକୁ ବୋଧ କରିଛି ଯେ **(satruku bodha karichi je)**	ଶତ୍ରୁଘ୍ନ (satrughna)
ଶିଳ୍ପ କରେ ଯେ **(silpa kare je)**	ଶିଳ୍ପୀ (silpi)
ସିଂହ ଚିହ୍ନିତ ଆସନ **(sinha chinhita asana)**	ସିଂହାସନ (sinhasana)
ଶିଷ୍ୟ ସହିତ ବର୍ତ୍ତମାନ **(sisya sahita bartamana)**	ସଶିଷ୍ୟ (sasisya)
ଶ୍ମଶ୍ରୁ ଅଛି ଯାହାର **(smasru achi jahara)**	ଶ୍ମଶ୍ରୁଳ (smasrula)
ଷଡ ରୂପଙ୍କ ସମାହାର **(sodha rupanka samahara)**	ଷଡ଼ରୂପୁ (sadharupi)
ଶୋକ ଦ୍ୱାରା ଆର୍ତ୍ତ **(soka dwara arta)**	ଶୋକାର୍ତ୍ତ (sokarta)
ଶୋକରେ ଆକୁଳ **(sokare akula)**	ଶୋକାକୁଳ (sokakula)
ଶ୍ରଦ୍ଧା ସହ ବର୍ତ୍ତମାନ **(sradha saha bartamana)**	ସଶ୍ରଦ୍ଧ (sasradha)
ସ୍ଥୂଳ ଅଟେ କାୟା ଯାହାର **(sthula ate kaya jahara)**	ସ୍ଥୂଳକାୟ ()
ସ୍ତ୍ରୀ ସହିତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେ **(stri sahita bartamana je)**	ସସ୍ତ୍ରୀକ (sastrika)
ସୁ ଅଟେ ପୁରୁଷ **(su ate purusa)**	ସୁପୁରୁଷ (supurusa)
ସୁଖରେ ଯାହାର ଲାଭ କରାଯାଏ **(sukhare jahara labha karajay)**	ସୁଖଲଭ୍ୟ (sukhalabhya)
ସୁନାରେ ତିଆରି ମୁଦି **(sunae tiari mudi)**	ସୁନାମୁଦି (sunamudi)
ସ୍ୱାଗତ ନିମିତ୍ତ ଭାଷଣ **(swagata nimita bhasana)**	ସ୍ୱାଗତ ଭାଷଣ (swagata bhasana)
ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଅଟେ ଶାସନ **(swayata ate sasana)**	ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଶାସନ (swayatta sasana)
ତାଳୁ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ **(talu sambandhiya)**	ତାଳବ୍ୟ (talabya)
ତମ ଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛନ୍ନ ଯେ **(tama dwara achhanna je)**	ତମସାଚ୍ଛନ୍ନ (tamasachanna)
ତପ ଅଛି ଯାହାର **(tapa achi jahara)**	ତପସ୍ୱୀ (tapaswi)
ତାର ନାହିଁ ଯହିଁରେ **(tara nahi jahinre)**	ବେତାର (betara)
ତରିବାର ଇଚ୍ଛା **(taribara ichha)**	ତିତୀର୍ଷା (titikhya)

© Copyright Reserved Only Digital Odisha & Odisha Sarkari Exam

ଠେଙ୍ଗାରେ ଠେଙ୍ଗାରେ ଯେଉଁ ଯୁଦ୍ଧ ହୁଏ **(thengare thengare jeun juddha hua)**	ଠେଙ୍ଗାଠେଙ୍ଗି (thegathengi)
ଟିକା ଦିଏ ଯେ ସେ **(tika dia je se)**	ଟିକାଦିଆ (tikadia)
ତିନି ଭୁବନର ସମାହାର **(tini bhubanara samahara)**	ତ୍ରିଭୁବନ (tribhubana)
ତିନିଲୋଚନ ଯାହାଙ୍କର ସେ **(tini lochana jahankara se)**	ତ୍ରିଲୋଚନ (trilochana)
ତିନିଲୋକର ନାଥ **(tini lokara natha)**	ତ୍ରୈଲୋକନାଥ (trilokanatha)
ଉଚ୍ଚ କପାଳ ଯାହାର ସେ (ସ୍ତ୍ରୀ) **(uchha kapala jahara se (Stri))**	ଉଚ୍ଚକପାଳୀ (uchhakapali)
ଉଦାର ମନ ଯାହାର ସେ **(udara mana jahara se)**	ଉଦାରମନା (udaramana)
ଉଗ୍ର ତେଜ ଯାହାର ସେ **(ugra teja jahara se)**	ଉଗ୍ରତେଜା (ugrateja)
ଉପକାର ସ୍ୱୀକାର କରେ ଯେ **(upakara swikara kare je)**	କୃତଜ୍ଞ (krutagyan)
ଉପନିବେଶ ସଂପର୍କୀୟ **(upanibesa samparkiya)**	ଔପନିବେଶ (oupanibesa)
ଉପରକୁ ମୁହଁ ଯାହାର **(uparaku muhan jahara)**	ଉପରମୁହାଁ (uparamuhan)
ପରର ଉପକାର କରେ ଯେ **(uparara upakara kare je)**	ପରୋପକାରୀ (paropokari)
ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ କ୍ଷିପ୍ତ **(urdhwaku khipta)**	ଉତକ୍ଷିପ୍ତ (utkhipta)
ଉର୍ଣ୍ଣ ନାଭିରେ ଯାହାର ସେ **(urna nabhire jahara se)**	ଉର୍ଣ୍ଣନାଭ (urnanabha)
ଉତ୍କଳରେ ଜାତ **(utkalara jata)**	ଉତ୍କଳୀୟ (utkaliya)
ଉତ୍କୃଷ୍ଟ କଳାର ଦେଶ **(utkrusta kalara desa)**	ଉତ୍କଳ (utkala)
ଉତ୍ତମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଭ କରିଛନ୍ତି ଯେ **(uttama pratistha labha kariachanti je)**	ଉବଧପ୍ରତିଷ୍ଠ (ubadhapratistha)